

ТЕРИ ПРАТЧЕТ

ЗИМЕДЕЛЕЦЪТ

Част 35 от „Светът на диска“

Превод от английски: de Cyrvoor, 2011

chitanka.info

ВЪВЕДЕНИЕ

ФИЙГЪЛСКИ РЕЧНИК, АДАПТИРАН ЗА ХОРА С ДЕЛИКАТНА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ

(НЕДОВЪРШЕН ТРУД НА МИС ПРОНИЦАТЕЛИНА ТИК)

Бабаяга: вещица, независимо от възрастта ѝ.

Бабоягуване: всичко правено от вещица.

Бабушкера: възрастна жена.

Баш-бабаяга: Много важна вещица.

Вай — вай: възклижение при отчаяние.

Големанци: човешки същества.

Гонагъл: Клановият бард, изкусен в свирня, пееене, стихоплетство и разказвачество.

Да се сговняеш: Ами, деликатно казано... да си много, ама много изплашен. Такова нещо.

Кекавела: Слабак.

Келда: Жената оглавяваща клана и, постепенно, майка на повечето от членовете му. Фийгълските бебета са много малки и една келда в течение на живота си ражда стотици.

Кривънци!: възклижение за всякакви случаи можещо да има значения от „Леле мале!“ до „Току-що си изпуснах нервите и ще стане една.“

Налаганье на клетва: даване на много важно поръчение, подкрепено с традиция и магия. Не е нито бой нито псуване.

Натрескан: увериха ме, че това значело „уморен“.

Никаквец: непотребна личност.

Окесия: Кожена кесия, която фийгълите окесват отпред на колана си и в която държат ценностите си и недоядената си храна, любопитни насекоми, полезни клечки, късметлийска мръсотия и т.н. Ровенето в нечия окесия не е препоръчително.

Парище: Среща се само в големите планински Фийгълски могили, където има достатъчно вода за регулярно къпане. Това е нещо

като сауна. Фийгълите от Варовитище по-скоро разчитат на факта, че не може безкрайно да се цапаш, понеже по някое време мръсотията ще почне да си пада от тебе сама.

Последнио свет: Фийгълите вярват, че са мъртви. Този свят е толкова хубав, че те няма как да не са били страшно добрички в предишния си живот, така че са дошли тук след смъртта си. Това, което изглежда като смърт тук е просто завръщане в Последнио Свет, който според техните вярвания е доста скучен.

Потайнювки: тайни.

Специално овче средство: За най-голямо мое съжаление, трябва да се каже, че това вероятно е нелегално произведена ракия. Никой не знае, какво общо има с овцете, но казват, че капка от него се отразявала добре на овчарите в студени зимни нощи, а на Фийгъли по всяко време. Не правете това вкъщи.

У време оно: Много отдавна.

Умрем си: Отчаяно желая нещо, примерно „умрем си за чаша чай“.

Чапкънин: общо взето неприятна личност.

Шашкънин: наистина неприятна личност.

Ягнища: рунтави неща, пасящи трева и блеещи. Лесно е да се объркат с „огнища“.

ГЛАВА ПЪРВА ГОЛЕМИЯТ СНЯГ

Когато дойде бурята, тя връхлетя хълмовете със страшна тежест. Цяло небе не стигаше да побере толкова сняг, а понеже небето не го побираше, снегът валеше ли валеше като бяла стена.

Пряспа се беше натрупала там, където само допреди няколко часа навръх една древна могила растиха няколко трънки. Миналата година по това време тук бяха поникнали ранни иглики. Сега тук нямаше друго, освен сняг. Част от снега се размърда. Буца колкото ябълка се надигна и изпод нея изригна пушек. Ръка не по-голяма от заешка лапичка отвя дима. Едно много малко, но пък много ядосано синьо лице със снежната буза все още кацнала отгоре му, огледа внезапно настъпилата околовръст бяла пустош.

— Ох, кривънци! — размрънка се то. — Видиш ли го туй, бе? Оно е Зимеделска работа! Ма тоя ми ти шашкънин от „не“ не разбира, бе!

Още няколко снежни бузи бяха изблъскани и се показваха още глави.

— Леле, вай-вай-вай! — рече една от тях. — Он пак ми намери големата мънечка бабаяга!

Първата глава се извърна към втората:

— Прост Уили?

— Да, Роб?

— Не ти ли рехох я да ми престанеш с туй ми ти пусто вайкане?

— Е, па да, Роб, рече ми — отговори главата, към която се бяха обърнали като към Прост Уили.

— Е, па оти тогаз, па го стори?

— Прощавай, бе Роб, оно некак само ми излезна.

— Е, па разочароваш ме, бе.

— Е, па прощавай, бе Роб.

Роб Секигоопрай въздъхна:

— Ма ми се чини на мене, дека имаш право, Уили. Подир големата мънечка бабаяга е дошъл, верно си е. Чифлико кой го варди?

— Дребен Опасен Бодилко, Роб.

Роб вдигна поглед към облаците, толкова натежали от сняг, че провисваха по средата.

— Убаво тогаз — рече той и пак въздъхна. — Доде време за Геройо.

Той се прибра в пряспата, оставяйки снежната буца точно на мястото й, и се плъзна надолу в самото сърце на фийгълската могила.

Тя отвътре беше доста голяма. Човек почти можеше да се изправи по средата, макар че веднага щеше пак да се превие от задавяне, защото по средата беше и отворът за пушека. По цялата вътрешна стена се виеха на много катове галерии, всичките до една тъпкани с фийгъли. Обикновено всичко тук беше шумно до немайкъде, сега обаче беше плашещо смълчано.

Роб закрачи по пода към огнището, където го чакаше жена му, Джейни. Тя се беше изправила гордо, както подобава на една келда, но отблизо му се стори, че тя е плакала. Той я прегърна с една ръка.

— Убаво бе, то вие май се сещате що ста'а — рече той на втренчилата се в него синьо-рижа публика. — Не е туй проста фъртуна. Зимеделецо е намерил големата мънечка бабаяга... Ей, не ма, а по-кратко!

Той изчака докато крясъците и дрънченето на мечове поутихне и продължи:

— И ний мо'ем да се тепаме със Зимеделецо зарад нея! Ей го пътъ! Мо'ем да го извървим пътъ зарад нея! Ма баш бабаягата друг път ни посочи! Път мрачен и опасен!

Надигнаха се възторжени викове. Това нещо поне на фийгълите им допадаше.

— А така! — рече удовлетворено Роб. — Я че одим да земем Геройо!

Надигна се голям смях, а Голем Йън, най-едрият от фийгълите, се провикна:

— Оно му е рано, бе. Немахме време и му покажахме само два урока по геройството! Он нашичкио ни е само един голем никаквец!

— Он че бъде Геройо за големата мънечка бабаяга и толкоз — отсече Роб. — Нема лабаво, беж да ви нема сите маскари! Аре към

варната яма! Път да ми изкопате до Долнио свет, до Преизподнята!

Зимеделецът е, кой друг, каза си Тифани изправена пред баща си в мразовития чифлик. Усещаше го там навън. Не беше това нормално време дори и за посред зима, а пък вече трябваше да е пролет. Това беше предизвикателство. Или пък може би просто игра. Със Зимеделеца знае ли човек. Да, но не можеше да е игра, защото агънцата умираха. Аз съм само на тринаесет години, а баща ми, както и много други хора, все по-големи от мен, искат да им свърша нещо. А аз не мога. Зимеделецът пак ме намери. Сега той е тук, а аз съм твърде слаба.

Щеше да е по-леко, ако ме притискаха, ама не, те ми се молят. Баща ми е целият посърнал и ми се моли. *Моят баща ми се моли.*

О не, сваля си шапката. *Сваля си шапката за да ми заговори!*

Те да не си мислят, че магията става само като щракна с пръсти. Но ако тук и сега не им помогна, тогава какво изобщо струвам? Не може да ги оставя да ме видят изплашена. На вешниците не им е позволено да са изплашени.

А и вината си е моя. Аз го започнах това. Пак аз трябва да го свърша.

Г-н Болежков си прочисти гърлото:

— И, ъ-ъ, ако би могла... ами, такова, с малко магийка, ами да го разкараш? Заради нас...?

Цялата стая беше посивяла, защото за да стигне до прозореца, светлината първо минаваше през сняг. Никой не си губеше времето да рине тази проклетия покрай къщите. Всеки, който можеше да държи лопата, беше необходим другаде, и все пак хората не достигаха. Да не говорим, че повечето бяха будували цяла нощ, обикаляйки стадата, мъчейки се да запазят новите агънца... в мрака, в снега...

Нейният сняг. Това беше послание за нея. Предизвикателство. Призовка.

— Добре — каза тя. — Ще видя, какво мога да направя.

— Доброто ми момиче — усмихна се облекчено баща ѝ.

Какво ти добро момиче, помисли си Тифани. Аз го докарах това.

— Накладете голям огън в двора — каза тя на глас. — Ама наистина голям огън, нали разбирате? Подклаждайте го с всичко, което

гори и не му давайте да угасне. А огънят все ще гледа да угасне, но вие не бива да му давате. Подклаждайте и подклаждайте, каквото и да става. *Огънят не бива да угасне!*

Тя се погрижи това „не!“ да е силно и стряскащо. Хич не ѝ трябваше хората да се чудят това-онова. Навлече тежкото кафяво наметало, което ѝ беше изтъкала Госпожица Предалова и взе черната островърха шапка, висяща отзад на вратата на чифлика. Откъм тълпящия се в кухнята народ се чу нещо като колективно изсумтяване и някои се отдръпнаха. В момента ни трябва вещица, страшно ни трябва, но... я по-добре все пак да се поотдръпнем.

Това беше магията на островърхата шапка. Онова, на което Госпожица Предалова му казваше „Бофо“.

Тифани Болежкова пристъпи в тесния коридор издълбан в затрупалите двора преспи, всичките повече от два човешки боя дълбоки. Е, поне снегът пазеше завет, защото вятърът беше като че от ножове.

Почти до кошарите имаше разчистена пъртина, но нещата хич не вървяха на оправяне. Като се натрупат навсякъде по пет метра сняг, как да го изринеш? Че и накъде да го изринеш?

Тя зачака до плевнята, докато мъжете риеха и дълбаеха снежните валове. Вече бяха изтощени до немай-къде; ринеха от часове.

Важното беше да...

Да де, но важните неща бяха много. Важно беше да изглеждаш спокойно и уверено, важно беше да запазиш мисълта си ясна, важно беше да не показваш, как си изплашена до попикаване...

Тя надигна ръка, хвана една снежинка и внимателно я погледна. Не беше това някоя нормална снежинка, о не. Беше от неговите, специалните. Ама че гадно. Той ѝ се подиграваше. Ей сега вече можеше да го намрази. Досега не го беше мразила. Но сега той убиваше агънцата.

Тя потръпна и се загърна по-добре в наметалото.

— Това избирам — изграчи тя и малки облачета се надигнаха от дъха ѝ, после прочисти гърло и започна отначало. — Това избирам да сторя. Има ли цена, това избирам да платя. Смъртта ми ли е цената, значи избирам да умра. Където и да ме заведе това, там избирам да ида. Това избирам.

Това не беше заклинание, освен за в нейната си глава, обаче не можеш ли да направиш заклинание в собствената си глава, изобщо никакво няма да можеш да направиш.

Тифани се загърна в наметалото срещу режещия вятър и морно загледа как мъжете носят слама и дърва. Огънят се разгоря бавно, сякаш се боеше, да не би да покаже ентузиазъм.

И преди го беше правила, нали така? Десетки пъти. Номерът не беше чак толкова мъчен, хванеш ли му веднъж цаката, да но досега беше имала време да си настрои нужната нагласа, а и изобщо досега не го беше правила с нещо повече от кухненския огън, колкото да си стопли мръзнеците крака. Теоретично погледнато с голям огън и цяло поле сняг щеше да е същото, нали?

Нали така?

Огънят се разбушува. Баща й я докосна по рамото. Тифани се стресна. Беше забравила, колко тихо може да стъпва той.

— Какво беше онова за избирането? — попита той. Беше забравила също и колко добър слух има той.

— А, това беше... вещерска работа — помъчи се да не го поглежда в очите тя. — Така че ако това... не сполучи, да не е виновен никой, освен мен.

А виновна съм си аз, добави тя наум. Не е честно, но никой не е казал, че ще е честно.

Ръката на баща й я хвана за брадичката и нежно я обърна към себе си. Колко меки са ръцете му, помисли си Тифани. Големи мъжки ръце, но меки като на бебе заради маста от овчи руна.

— Не трябваше да те молим, нали...? — рече той.

Да, трябваше, помисли Тифани. Агнетата умират под този ужасен сняг. А пък аз трябваше да кажа не, трябваше да отговоря, че още не ме бива толкова. Обаче агнетата умират под този ужасен сняг!

Ще се родят други агнета, обади се Вторият Й Акъл.

Да, но те не са тези агнета, нали така? Тези агнета умират тук и сега. А умират, защото послушах краката си и дръзнах да танцувам със Зимеделеца.

— Ще се оправя — каза тя.

Баща й не отпусна брадичката й и се взря в очите й.

— Сигурна ли си, джигит? — попита той, наричайки я с прякора, който и беше дала баба й. Баба Болежкова, която нито веднъж не беше

изгубила агне в ужасния сняг.

Никога досега не ѝ беше казвал така. Как ли му беше дошло на ум точно сега?

— Да! — тя отблъсна ръката му и отвърна поглед, преди да я избие на сълзи.

— Аз... още не съм казал на майка ти — зазапъва се баща ѝ, като че думите изискваха страшна предпазливост — но не мога да намеря брат ти. Той май искаше да помага. Ейб Врътков каза, че го зърнал с малката му лопатка. Ъ... не ще и дума, нищо не му е станало, но... гледай и за него, а? Беше с онова неговото червено палтенце.

Сърцето да ти спре само като погледнеш това негово безизразно лице. Малкият Уентуърт, гонещ седемте годинки, мъкнещ се навсякъде след мъжете, постоянно искащ да е един от тях, винаги гледаш да помага... колко лесно може да се изпусне от поглед такова малко човече... А снегът все валеше ли валеше. Ужасните сбъркани снежинки белееха на раменете на баща ѝ. Все за такива дреболии се сеща човек, когато светът се продълни и изпаднеш в...

Това вече не беше просто нечестно; беше си... жестоко.

Не забравяй, че носиш шапката! Не забравяй за работата право пред теб! За баланса! Балансът му е цаката. Дръж баланса в средата, дръж баланса...

Тифани протегна премръзналите си длани към огъня, за да поеме от топлината.

— Не забравяй, не оставяй огъня да угасне — напомни тя на баща си.

— Поръчах да докарат дърва отвсякъде — отвърна той. — Казах им също да докарат всичките въглища от ковачницата. Дървата няма да свършат, обещавам ти!

Пламъците танцуваха и се извиваха накъм ръцете на Тифани. Номерът беше, ами номерът значи, номерът... беше да преточиш топлината някъде наблизо, да я понесеш със себе си и да... балансираш. И да забравиш всичко друго!

— Идвам с... — започна баща ѝ.

— Не! Ти гледай огъня! — изкрещя Тифани, твърде гръмогласно, подлудяла от страх. — Прави каквото ти казвам!

Днес не съм твоята дъщеря! — кресна умът ѝ. Аз съм твоята вещица! Аз ще защищавам теб!

Тя се извърна, така че той да не ѝ види лицето и побягна през фъртуната, по пътина проправена към далечните кошари. Снегът беше стъпкан неравно, на буци и покрит с хълзгав нов снежец. Отрудени мъже се притискаха към преспите от двете страни само да не ѝ се пречкат. Тя стигна до разширението, където останалите овчари се бореха със снежния вал, сипещ се на буци върху им.

— Спрете! Дръпнете се! — извика гласът ѝ, докато умът ѝ ридаеше. Мъжете бързо се подчиниха. Над устата, която им беше дала тази заповед, имаше островърха шапка. С такова нещо не се спори.

Не забравяй горещината, горещината, не забравяй горещината, балансирай, балансирай...

Това беше вещерство оголено до кокал. Без никакви дрънкулки, без вълшебни пръчици, без Бофо, без главология, без трикове. Тук важеше само това, колко те бива.

Но понякога трябва да си изиграеш номер сама. Тя не беше Лятната Господарка, нито пък беше Баба Вихронрав. Трябваше да си докара всичката помощ, която можеше. Извади от джоба си малкия сребърен кон. Който беше омазнен и потъмнял, а тя все се канеше да го изчисти, но все нямаше и нямаше време...

Като рицар слагащ си шлема, тя закрепи сребърната верижка на врата си.

Де да се беше упражнявала повече. Де да беше слушала хората. Де да се беше слушала и сама себе си.

Тя си пое дълбоко въздух и разпери ръце с дланите нагоре. На дясната ѝ ръка заискри бял белег.

— Гръм от дясната ми страна — заговори тя. — Мълния от лявата ми страна. Огън отзаде ми. Мраз отпреде ми.

Тя пристъпи напред докато не приближи само на няколко пръста от снежната стена. Усещаше, как студенината вече пие топлината от нея. Е, така да бъде. Тя пое още няколко пъти дълбоко въздух. Това избирам да сторя...

— Огън по мраза — прошепна тя.

Отзад в двора огънят побеля от горещина и зарева като в ковашка пещ. Пряспата пред нея запръска, зацвърча и изригна в пара, мятайки буци сняг във въздуха. Тифани тръгна бавно напред. Снегът се дърпаше от ръцете ѝ като мъгла пред изгряващо слънце. Разтапяше се

от топлината ѝ, правеше ѝ път, тунел в дълбоката пряспа, бягайки от нея, виейки се покрай нея в облаци студена мъгла.

Да! Тя се усмихна отчаяно. Истина си беше, намериш ни съвършената среда, нагласиши ли си както трябва ума и ще хванеш баланса. По средата на люлката, на мястото, което не се движи...

Обувките ѝ джапаха в кишата. Отдолу се показва свежа зелена трева, защото страшната фъртуна беше дошла твърде късно за времето си. Тя вървеше натам, където бяха затрупани кошарите за агнене.

Баща ѝ се беше втренчил в огъня, буен, нагорещен до бяло, като в ковашка пещ, погъщащ дървата, сякаш гонен от буря. Пред очите му дебели дърва се разсипваха на пепел...

Покрай обувките на Тифани сега течеше вода.

Да! Но не се разсейвай по това! Дръж баланса! Дай още топлина!
Огън по мраза!

И се чу блеене.

Овцете могат и да живеят под снега, поне за някое време. Но, както казваше Баба Болежкова, когато боговете създавали овцете, сигурно са били забравили ума им в другото палто. Като се паникьосат, а овцете винаги са на косъм от паниката, те стъпват собствените си агнета.

Сега обаче овце и агнета заизлизаха, ошащавени и вдигащи пара, докато снегът се топеше покрай тях, оставяйки ги да стоят като никакви статуи.

Тифани вървеше нататък, гледайки право пред себе си, едва забелязвайки възбудените възгласи на мъжете зад нея. Те я следваха, измъкваха овци на свобода, взимаха на ръце новородени агънца...

Баща ѝ викаше нещо на другите мъже. Някои се заеха да цепят каруцата на чифлика, мятайки парчетата в синьо-белите пламъци. Други замъкнаха мебели от къщата. Колела, маси, бали сено, столове — огънят погъщаше всичко, смилаше го и ревеше за още. А нямаше повече.

Нямаше червено палтенце. Никакво червено палтенце! Балансирай, балансирай. Тифани газеше нататък, вода и овце се оттичаха покрай нея. Покривът на тунела рухна с плясък и кишави пръски. Тя не му обрна внимание. Пресни снежинки западаха през дупката и се заизпаряваха във въздуха над главата ѝ. Тя и на тях не им обрна внимание. И тогава, точно пред нея... се мярна нещо червено.

Огън по мраза! Снегът се разкара и ето го. Тя го вдигна, притисна го към себе си, предаде му малко от нейната топлина, усети как той се размърда, прошепна: „Та това тежеше поне двадесет кила! Поне двадесет кила!“ Уентуърт се прокашля и отвори очи. Със сълзи потекли по лицето и като топящ се сняг тя притича към един от овчарите и напъха момчето в ръцете му.

— Отнеси го при майка му! *Веднага!*

Човекът взе момчето и побягна, изплашен от нейната свирепост. Днес тя беше тяхната вещица!

Тифани се обърна. Имаше и други агнета за спасяване.

Палтото на баща ѝ полетя в ненаситните пламъци, припламна за миг и се разпадна на сива пепел. Останалите мъже вече бяха готови; хванаха го, когато той понечи да се хвърли след палтото и го замъкнаха към къщата дърпащ се, ритащ и крещящ.

Кремъчният калдъръм се разтопи като масло. За миг се развълнува и застинава.

Огънят угасна.

Тифани Болежкова вдигна поглед към очите на Зимеделеца. А отгоре, на покрива на плевнята тънкият глас, принадлежащ на Дребен Опасен Бодилко извика:

— Ex, кривънци!

Всичко това все още не се е случило. Може пък и изобщо да не се случи. Бъдещето винаги е малко хлабаво. Всякаква дреболия, например падането на снежинка или изпускането на неподходящата лъжица може да го запрати с гръм и трясък по нов път. Или може би не.

А всичко започна предишната есен, в деня с котето...

ГЛАВА ВТОРА

ГОСПОЖИЦА ПРЕДАЛОВА

Ето я Тифани Болежкова, яздеща метла из гористите планини на стотина мили по накъм Главината. Метлата е много стара и се държи съвсем близо до земята. Отзад са ѝ прикрепени две по малки метлички, като колелца на детски велосипед, за предотвратяване на преобръщане. Тази метла всъщност принадлежи на една много възрастна вещица на име Госпожица Предалова, която лети по-зле дори и от Тифани и която е на 113 години.

Тифани е почти сто години по-млада от нея, по-висока, отколкото е била само преди месец и далеч не толкова сигурна в каквото и да било, отколкото беше преди година.

Тя се учи за вещица. Вещиците обикновено се обличат в черно, но доколкото разбираше тя, единствената причина за това беше, че вещиците винаги са носили черно. Тази причина не ѝ изглеждаше достатъчно основателна, така че тя предпочиташе да носи синьо или зелено. Тя не се надсмиваше презрително над лукса, защото досега не беше виждала такъв.

Без островърха шапка обаче не можеше да се мине. В една островърха шапка няма нищо вълшебно, освен че тя показва, че жената под нея е вещица. Хората обръщат внимание на една островърха шапка.

Но дори и така, хич не е лесно да си вещица в селото, където си израснала. Не е просто да си вещица пред хора, които те знаят като „на Джо Болежков малката“ и са те виждали как щъкаш натам-насам само по ризка, когато си била на две години. Да заминеш някъде помагаше. Повечето познати на Тифани не са се отдалечавали на повече от десет мили от мястото, където са се родили, така че ако си била из тайнствени чужбински места, и ти самата ставаш малко тайнствена. Връщащ се вкъщи малко по-различна. А една вещица имаше нужда да е различна.

Оказа се, че вещерството е най-вече тежък труд и че е доста осъдно откъм магия от фиууу-блещук-блущукащата разновидност. Нямаше училище, нито пък нещо, което да може да се нарече уроци. Да, но не беше разумно да опитваш да научиш вещерството сама, особено пък ако имаш вродена дарба. Объркаш ли го, и само за седмица от невежа ставаш на изкикотила...

Като се замислиш, цялата работа беше в изкикотването. Макар че за това не се приказваше. Вещиците обичаха да казват примерно: „Няма как да прекалиш със старостта, кльощавината и брадавиците“, кикотенето обаче никога не го споменаваха. Не беше прието това. Обаче бяха за него непрекъснато.

Търде лесно беше да изкикотиш. Повечето вещици живееха сам-самички (може и с някоя котка) и можеше да минат седмици, без да зърнат друга вещица. Във времената, когато хората мразеха вещиците, често ги обвиняваха, че си говорят с котките. Разбира се, че си говориха с котките. Седмици наред без разумен събеседник по теми не включващи едър рогат добитък, и ще проговориш и със *стената*. Което си беше ранен признак на изкикотване.

„Кикотенето“ за една вещица не значеше просто гаден смях. Значеше, че откачаш. Значеше, че губиш представата, кое как е. Значеше, че самотата, тежкият труд, отговорността и проблемите на другите хора те подлудяват малко по малко, всеки път по толкова малко, че надали може да се забележи, докато накрая не сметнеш, че е нормално да спреш да се миеш и да носиш чайник вместо шапка. Значеше, че почваш да си мислиш, че фактът, че знаеш повече от всички останали в селото значи, че си по-добра от тях. Значеше да смяташ, че може да се преговаря по въпроса, кое е правда, а кое кривда. И, накрая, значеше, че „се премяташ към мрака“, както казват вещиците. Което беше лош път. И на края на този път са отровните чекръци и къщурките от сладки.

Това, което спираше тази работа беше навикът да се гостува. Вещиците постоянно ходеха при други вещици, понякога биеики доста дълъг път само за някоя чаша чай с курабийка. Донякъде това беше, разбира се, заради клюките, понеже вещиците обожават клюките, особено ако са повече вълнуващи, отколкото правдиви. Но най-вече беше, за да се наглеждат една друга.

Днес Тифани отиваше да се види с Баба Вихронрав, която според мнението на повечето вещици (включително на самата Баба) беше най-могъщата вещица в планините. Всичко минаваше страшно пристойно. Не се казваха неща като „Не си изкукумявкила още, а?“ или „Съвсем не! Здрава съм си като кукуряк!“ Нямаше нужда от такова нещо. Те си знаеха за какво става дума, така че приказваха за друго. Обаче, като я прихванеше, Баба Вихронрав можеше да бъде доста мъчна.

Тя си седеше мълчаливо в люлеещия си стол. Някои хора ги бива в приказките, Баба Вихронрав обаче беше добра в мълчанието. Можеше да си седи така, докато не се разтвори. И забравяш, че тя е тук. Стаята ставаше празна.

Това притесняваше хората. Най-вероятно си беше предвидено да ги притеснява. Тифани обаче също се беше научила на мълчание, от Баба Болежкова, нейната родна баба. А сега се научи, че ако наистина притихнеш, можеш да станеш почти невидима.

Баба Вихронрав беше майсторка.

Тифани наричаше тази магия, ако изобщо беше магия, „няма ме тук“. Тя реши, че всеки трябва да има в себе си нещо таково, което да назове на света, че този някой е тук. Ето защо често можеш да усетиш, когато някой ти дойде изотзад, дори ако този някой много внимава да не се издава. Възприемаш техния сигнал „тук съм“ и толкоз. При някои хора той е много силен. Това са хората, които в магазина ги обслужват първи. Баба Вихронрав имаше такъв сигнал „тук съм“, че отекваше по цялата планина, стига тя да поиска де. Когато тя влизаше в гората, всички вълци и мечки се изнизваша от другата страна.

Тя можеше също така да го изключи.

Сега правеше точно това. Тифани трябваше да се съредоточи, за да я вижда. По-голямата част от ума ѝ твърдеше, че в стаята няма никой.

Е добре, помисли си тя, стига толкова. Тя се прокашля. И изведнъж Баба Вихронрав я проима и то я проима отдавна.

- Госпожица Предалова си е съвсем добре — каза Тифани.
- Свястна жена е тя — отвърна Баба.
- О, да. Ама е и чешитка — продължи Тифани.
- Никоя не е съвършена — отбеляза Баба.
- Сега опитва едни нови очи — спомена Тифани.
- Добре.

— Тези са двойка гарвани...
— Ами хубаво — рече Баба.
— По-добри са от обичайната ѝ мишка — даваше нататък

Тифани.

— Ами сигурно.

И продължи все в същия дух, докато на Тифани не започна да ѝ писва. Все пак всичко хубаво, ама има и елементарна учтивост в края на краищата. Е добре тогава, тя се сещаше какво да стори по въпроса.

— Госпожа Уховрътска написа още една книга — съобщи тя.

— Чух — отвърна Баба и сенките в стаята като че лекичко попритъмняха.

Така значи, ето я причината за сръднята. Дори само като помисли за г-жа Уховрътска, Баба Вихронрав се ядосва. Всичко в г-жа Уховрътска на Баба Вихронрав ѝ беше противно. Тя не беше тукашна, което дори и само по себе си беше почти престъпление. Тя пишеше книги, а Баба Вихронрав не се доверяваше на книгите. А пък г-жа Уховрътска (произнасяно Уухоуъртский, поне от самата г-жа Уховрътска) вярваше в лъскави вълшебни пръчици, вълшебни амулети, мистични руни и силата на звездите, докато Баба Вихронрав вярваше в чаши чай със суhi бисквитки, миенето всяка сутрин със студена вода и, добре де, тя вярваше най-вече в Баба Вихронрав. Г-жа Уховрътска се радваше на популярност сред по-младите вещици, защото ако караш по нейния начин, можеш да носиш толкова бижутерия, че да ти е трудно да ходиш. Баба Вихронрав пък не беше много-много популярна пред никого...

... освен когато имаха нужда от нея. Когато Смърт застанеше до детската люлка или някоя брадва се изметнеше в гората и кръв шурнеше по мъха, пращаш някого бегом в студената, крива къщурка на горската поляна. Като няма вече друга надежда, викаш Баба Вихронрав, защото тя е най-добрата. И тя непременно ще дойде. Винаги. Ама да е популярна? Не. Нуждата не е същото като харесването. Баба Вихронрав беше за *серизни* неща.

Тифани обаче по никакъв странен начин я харесваше. И ѝ се струваше, че и Баба Вихронрав харесва нея. Тя даваше на Тифани да я нарича „Баба“, докато всички останали млади вещици трябваше да ѝ казват „Госпожа Вихронрав“. Понякога Тифани си мислеше, че ако си в приятелски отношения с Баба Вихронрав, тя ще те изпитва, колко

приятелски може да останат отношенията ти. Всичко с Баба Вихронрав беше изпитание.

— Новата книга се казва „Първи полети във Вещерството“ — продължи тя, наблюдавайки внимателно старата вещица.

Баба Вихронрав се подсмехна. Което ще рече, ъгълчетата на устните ѝ се позакривиха.

— Ха! — рече тя. — И преди съм го казвала и пак ще го кажа: Не можеш да го изучиш вещерството от книжки. Летиция Уховрътска си мисли, че можеш да станеш вещица като идеш на пазар — тя хвърли един пронизващ поглед към Тифани, като че обмисляше, дали да направи нещо, след което добави. — Ама се обзалагам, че това тя не го може.

Тя взе чаша горещ чай в дланта си, след това протегна другата си ръка и хвана ръката на Тифани.

— Готова ли си? — попита Баба.

— За ка... — започна Тифани и в този миг усети, как ръката и се нагорещява.

Топлината плъзна по тялото ѝ, стопляйки я до костите.

— Усещаш ли го?

— Да!

Топлината спря. А Баба Вихронрав, все така втренчена в лицето на Тифани, обърна чашата наопаки.

Чаят изпадна на един твърд къс. Замръзнал.

Тифани беше пораснала достатъчно, за да не запита „Как го направи?“. Баба Вихронрав не отговаряше на глупави въпроси, а и на каквото и да е въпроси рядко отговаряше.

— Преместила си топлината — каза Тифани. — Взе топлината от чая и я премести през мен, нали?

— Да, но изобщо не мина през мен — отвърна тържествуващо Баба. — Всичко е до баланса, видиш ли? Балансенето му е цаката. Държиш ли баланса... — тя се запъна. — Люляла ли си се на дъсчена лулка? Единият край върви нагоре, другият надолу. Но това, дето е по средата, точно по средата, то стои, където си е. Нагорето и надолуто си минават право през него. Няма значение колко високо или ниско стигат краищата, то си баланс — тя изсумтя. — То, магията е най-вече разместяване на разни неща, това е.

— Мога ли да се науча?

— Че аз току-що те научих. Показах ти.

— Не, Бабо, ти току-що ми показва, как да се прави, а не... как да се прави!

— Няма как да ти го кажа. Аз знам, как аз го правя. Как ще го направиш ти, ще стане другояче. Просто трябва да си нагласиш ума.

— А как да направя това?

— Откъде да знам? Умът си е твой — тросна се Баба. — Я сложи котлето да се топли. Че чаят ми изстина.

Това може и да беше малко сприхаво, но Баба си беше такава. Тя се придържаше към възгледа, че ако си способна да се учиш, значи ще се оправиш сама. Няма смисъл да се им се улеснява на хората животът. Животът не е лесен, както казваше тя.

— А и като гледам, още я носиш тая дрънкулка — заяде се Баба.

Тя не обичаше дрънкулките. Тази дума значеше всичко метално, носено от вещица, което не служи за закрепване, забождане или закопчаване. За всичко „купешко“. Тифани докосна сребърното конче, което беше окачила на врата си. То беше малко и простишко и значеше много за нея.

— Да — отвърна спокойно тя. — Още го нося.

— А какво носиш в тая твоя кошница? — рече Баба, а това беше необичайно грубо.

Кошницата на Тифани беше на масата. В нея естествено имаше подарък. Всички знаеха, че като ходиш на гости, носиш малък подарък, обаче като го дадеш на стопанката, тя беше редно да се изненада и да възклике нещо от рода на „Ооу, ама не трябваше.“

— Донесох ти нещо — отговори Тифани и окачи черното котле над огъня.

— Не ти влиза в работата да ми носиш подаръци, ама ха — рече строго Баба.

— Да, така си е — отвърна Тифани и толкова по въпроса.

Тя чу как Баба повдига капака на кошницата. Вътре имаше коте.

— Майка й е Пинки, котката на вдовицата Въжарска — каза Тифани колкото да запълни тишината.

— Ама не трябваше — изръмжа гласът на Баба Вихронрав.

— А, нищо не ми костваше — усмихна се на огъня Тифани.

— Аз не мога да се дундуркам с котки.

— Тя ще лови мишки — подметна Тифани все така, без да се обръща.

— Нямам мишки.

Заштото няма какво да ядат, помисли си Тифани. А на глас каза:

— Г-жа Уховрътска има шест големи черни котки.

От кошницата бялото коте сега ще да е зяпнало Баба Вихронрав с онзи тъжен, жален поглед, като на всички малки котенца. Ти ме изпитваш и аз също те изпитвам, помисли си Тифани.

— Не знам какво да правя с него, ама че работа. Ще трябва да спи при козите — каза Баба.

Повечето вещици държаха кози.

Котето се отърка в ръката на Баба и каза мяу.

Когато, малко по-късно, Тифани си тръгна, Баба Вихронрав каза довиждане на вратата и много грижливо затвори котето отвън.

Тифани прекоси поляната докъдето беше вързала метлата на Госпожица Предалова. Но не я възседна, поне засега. Тя пристъпи в сянката на един зелеников храст и притихна, докато не престана да я има, докато всичко в нея не започна да казва „няма ме тук“.

Всеки може да вижда образи в огъня или облаците. А тук просто обръщаш това наопаки. Изключваш тази част от теб, която казва, че си тук. И се разтваряш. Който и да те погледне, ще му е много трудно да те види. Лицето ти ще се слее с листата и сенките, тялото ти с хаста. Умът на другите сам ще запълни празнините.

Изглеждайки точно като част от зелениковия храст тя наблюдаваше вратата. Задуха вятър, топъл, но пронизващ, развиващ жълти и червени листа от кленовете наоколо и вихрещ ги из поляната. Котето замахна с лапа към едно-две листа, след което седна и замяука жално. Сега всеки момент Баба Вихронрав ще реши, че Тифани си е тръгнала, ще отвори вратата и...

— Да си забравила нещо? — обади се Баба току до ухото ѝ. Тя беше храстът.

— Ъ... то е много сладичко. Та просто си помислих, че може пък, нали знаеш, ами да го заобичаш — каза Тифани, но през цялото това време мислеше: „Добре де, може и да е стигнала до тук, ако е

бягала, но защо не я видях? Да не би да може едновременно да бягаш и да се криеш?”

— За мен ти нямай грижа, момичето ми — рече вещицата. — Бягай сега при Госпожица Предалова и ѝ предай много здраве от мен. Обаче — гласът ѝ малко поомекна — това твойто криене си го биваше. Повечето хич нямаше да те видят. Че даже аз едва-едва чух, как ти расте косата!

Когато метлата на Тифани напусна поляната и Баба Вихронрав се увери по свои си начини, че тя наистина си е тръгнала, тя се прибра в къщата, все така старательно незабелязвайки котето.

След още някоя друга минута вратата проскърца и лекичко се приотвори. Може и заради течението да беше. Котето се шмугна вътре...

Всички вещици са малко чудати. Тифани беше толкова свикнала на чудато, че това ѝ изглеждаше съвсем нормално. Тя вече беше минала през Госпожица Здравомислова, например, която имаше две тела, макар че едното от тях беше въображаемо. После беше Госпожа Подвежданска, която отглеждаше расови земни червеи и им даваше имена... добре де, тя всъщност не беше чудата, а само малко странна, да не говорим, че земните червеи си бяха доста интересни в един общо взето безинтересен смисъл. После идваше Старата Майчица Дисмас, която страдаше от пристъпи на временна неадекватност, което може да е доста чудато, ако се случи на вещица. Устата ѝ никога не се движеше в крачка с думите ѝ, а понякога звукът от стъпките ѝ слизаше по стълбата десет минути преди самата нея.

Но като се опре до чудато, Госпожица Предалова обираше не само тортата за първо място, а и допълнително кесия бисквитки с шоколадова глазура и свещички. Откъде изобщо да се започне, като каквото и да погледнеш, все от чудато по-чудато...

Госпожица Евменида Предалова^[1] беше ослепяла на шестдесет години. За повечето хора това щеше да е страшно нещастие, но Госпожа Предалова беше майсторка в Заемането, една своеобразна вещерска дарба. Тя можеше да използва животински очи, да чете каквото ѝ трябва право от съзнанията им.

На седемдесет и пет години тя беше оглушала, но дотогава вече беше понаучила разните му чалъми, така че използваше каквito уши се разкарваха наоколо.

Когато Тифани за пръв път дойде при нея, Госпожица Предалова използваше за виждане и чуване една мишка, след като умряла старата ѝ гарга. Беше малко стряскащо да видиш как старицата крачи из къщата с мишка в протегнатата си ръка и много стряскащо, когато като кажеш нещо, мишката се обръща да те изгледа. Учудващо е колко смущаващо може да изглежда едно малко розово носле.

С новите гарвани беше много по-добре. Някой от околните села беше измайсторил за старицата прелка, която тя да носи на раменете си с по една птица каца на от двете ѝ страни, така че вкупом с дългата ѝ бяла коса ефектът беше много, ами, вещерски, макар към края на деня и малко пооклепан по задната страна на наметалото ѝ.

Освен това часовникът ѝ. Голям, тежък, направен от ръждясало желязо от някой, който май беше не толкова часовникар, колкото ковач, поради което казваше не тик-так, а **дрън-брън**. Тя го носеше на пояса си и познаваше колко е частът като опипваше стрелките му.

По селата се разправяше, че този часовник бил сърцето на Госпожица Предалова откакто било спряло първото ѝ сърце. Но какво ли не се разправяше за Госпожица Предалова.

Трябва много да носиш на чудатост, за да се задържиш при нея. Обичайно е за младите вещици да странстват и да отсядат при стари вещици, за да почерпят от опита на майсториците в замяна на онова, на което мис Тик му казваше „малко помош с къщната работа“ и което значеше „цялата къщна работа“. Повечето напускаха Госпожица Предалова още след първата нощ. Тифани засега издържа три месеца.

А пък понякога, като ѝ потрябваше чифт очи за гледане, Госпожица Предалова можеше да се намъкне в твоите. Усещането беше едно такова странно, дразнещо, все едно някой невидим ти наднича над рамото. Да... може би Госпожица Предалова печелеше не само тортата, кесията сладки с шоколадова глазура и свещичките, а също бисквитите, сандвичите и човека, който прави смешни номера с балони на панаира.

Когато Тифани се прибра, тя тъчеше на стана си. Два клюна се извърнаха към нея.

— А, чедо — каза ѝ с тънък, треперлив глас Госпожица Предалова. — Ти си прекара добре.

— Да, Госпожице Предалова — отвърна послушно Тифани.

— Видя се с девойчето Вихронрав и тя е добре.

Трак-трак, казваше станът. **Дрън-брън**, казваше часовникът.

— Добре е — потвърди Тифани.

Госпожица Предалова не задаваше въпроси. Направо ти казваше отговорите. „Девойчето Вихронрав“, замисли се Тифани, като седнаха да вечерят. Но Госпожица Предалова беше много стара.

И много страшна. Беше си факт. Няма как да се отрече. Но ѝ не беше крив и всичките ѝ зъби си бяха на място, нищо че бяха пожълтели, но като не се брои това, тя си беше вещица като от детска книжка. И като ходеше, коленете ѝ прищракваха. А тя ходеше много пъргаво, с помощта на два бастуна, като някакъв огромен паяк. И ето още една странност: къщата ѝ беше пълна с паяжини, които Госпожица Предалова нареди на Тифани да не е посмяла да пипа, но паяк не можеше да се види.

Освен това тази работа с черното. Повечето вещици обичаха черното, но при Госпожица Предалова дори козите и кокошките бяха все черни. Стените бяха черни. Подът беше черен. Паднат ли слънчогледови семки на пода, край, загубени са. И още, за потрес на Тифани, тя трябваше да прави черни сирена, което значеше да ги покрива с лъскав черен восьък. Тифани беше майсторка по сирената, а и обвивката пазеше сирената сочни, но черните сирена все пак ѝ бяха някак си подозрителни. Все едно замислят нещо.

Освен това Госпожица Предалова май нямаше нужда от сън. Не че смяната на ден и нощ значеха нещо за нея. Като си легнеха да спят гарваните, тя си намираше бухал и тъчеше на бухалско зрение. Бухалът беше много удобен, казваше тя, защото си обръща главата следейки совалката. И станът си трак-тракаше, а часовникът си **дрън-брънкаше**.

Госпожица Предалова с нейното развяващо се черно наметало, превръзка на очите и рошава бяла коса... Госпожица Предалова с нейните два бастуна, бродеща из градината посред тъмна и мразовита нощ, миришеща на спомени за цветя...

Всяка вещица има специално умение, а Госпожица Предалова раздаваше Справедливост.

Хората идваха от мили околовръст с жалбите си: „Ясно си е, че кравата си е моя, а той казва, че е негова!“, „Тя казва, че нивичката е нейна, да ама татко я остави на мен!“... а Госпожица Предалова си седи пред тракащия си стан гърбом към пълната с разтреперани хора стая. Станът ги притесняваше. Те го зяпаха все едно ги беше страх от него, а пък гарваните зяпаха тях. Те си измънкваша тъжбите, с много ъ-та и ами-та, докато станът тракаше ли тракаше в мъждукащата светлина на свещите. Ах да, свещите...

За свещници служеха два черепа. На единия беше написана думата „ЕНОХИ“, а на другия „АТООТИТА“.

Думите значеха „вина“ и „невинност“. На Тифани й се искаше да не беше знаела това. Нямаше начин момиче отгледано във Варовитище да ги знае, защото думите бяха на чужд език, при това древен. Тя ги знаеше поради д-р Чувствителният Суeton, D.M. Phil., B.El L., Почетен Професор по Магия от Невиждански Университет, който се намираше в главата ѝ.

Добре де, частица от него се намираше там.

Преди няколко лета я беше хванал роилник — едно... нещо, което милиони години наред беше събирано умове. Тифани успя да го разкара от главата си, но някои парчета се бяха замотали в ума ѝ. Едно от тях беше сгъстък от его и спомени — останки от покойния д-р Суeton. Най-често той си кротуваше, но случеше ли ѝ се да види нещо писано на чужд език, тя можеше да го прочете. По-точно чуваше как призрачният глас на д-р Суeton ѝ го превежда. Май само това беше останало от него, но тя все пак гледаше да не се съблича пред огледало.

Черепите бяха целите оклепани с воськ от свещите, а хората в стаята не откъсваха погледи от тях.

И накрая, като се кажеше каквото имаше да се казва, станът ще вземе внезапно да спре и в настъпилата тишина Госпожица Предалова ще се обърне на големия си тежък стол на колелца, ще си махне черната превръзка от перлено сивите си очи и ще изрече:

— Чух, каквото имаше да се чуе. А сега ще видя, каквото има да се види. Истината ще видя.

Някои хора в този момент направо хукваха да бягат, стига само да не ги гледа тя така в светлината на черепите. Тези очи, не можещи да видят лицето ти, някак си прозираха ума ти. Когато Госпожица Предалова се взираше в теб, можеше или да си искрен, или много, ама много глупав.

Никой не оспорваше решението на Госпожица Предалова.

На вещиците не им е позволено да използват дарбите си срещу заплащане, обаче всички, които се стичаха при Госпожица Предалова да им уреди споровете, ѝ носеха по някой армаган, най-често храна, но понякога чисти носени дрехи, стига да бяха черни, или чифт стари обувки, ако бяха нейния размер. Ако Госпожица Предалова отсъдеше срещу теб, хич не беше разумно (така казваха всички) да си искаш подаръка обратно, защото би било много обидно да те превърнат в нещо дребно и лигаво.

Разправяше се, че ако изльжеш Госпожица Предалова, до една седмица ще умреш от ужасна смърт. Разправяше се, че царе и князе идвали нощем при Госпожица Предалова да питат туй-онуй за големи държавни работи. Разправяше се, че в мазето ѝ имало куп злато, пазено от демон с огнена кожа и три глави, който се нахвърля върху всички, които види и им изяжда носовете.

Тифани подозираше, че поне две от тези поверия не бяха верни. За третото тя знаеше, че не е истина, защото един ден беше слязла в мазето (с кофа вода и ръжен, просто за всеки случай) и там нямаше нищо, освен картофи и моркови. И една внимателно наблюдаваща я мишка. Тифани не беше изплашена, е, не много. Първо на първо, стига демонът да нямаше дарбата да се преструва на картоф, той вероятно не съществуваше. А второ на второ, макар Госпожица Предалова да изглеждаше зле, звучеше зле, а и мириеше на отдавна занемарен дрешник, в нея не се усещаше зло.

Първото Зрение и Втория Акъл, ето на какво разчита една вещица: Първото Зрение, за да вижда това, което го има наистина, а Втория Акъл, за да следи Първия Акъл дали мисли правилно. Освен това имаше и Трети Акъл, за който Тифани не беше чувала никой да говори, поради което тя си траеше за него. Този Трети Акъл беше чудат, мислеше като че сам по себе си и се включваше доста рядко. Та точно този акъл ѝ казваше, че в Госпожица Предалова има нещо повече, отколкото се вижда с просто око.

И ето че един ден, докато бършеше праха, Тифани бутна черепа на име „ЕНОХИ“.

… и изведнъж Тифани узна за Госпожица Предалова май повече, отколкото Госпожица Предалова би искала някой да знае.

Днес, докато си ядоха супата (с черен боб), Госпожица Предалова рече:

— Дига се вятър. Скоро трябва да тръгваме. Че не ми се пуска метла над дърветата в нощ като тази. Чудати твари може да има.

— Да тръгваме ли? Ще ходим ли някъде? — поинтересува се Тифани. Те никога никъде не излизаха вечер, поради което вечерите все изглеждаха, като че траеха по сто години.

— Ще ходим. Днес ще се танцува.

— Кой?

— Гарваните няма да могат да виждат, а бухалът ще се обърка — продължи Госпожица Предалова. — Ще трябва да използвам твоите очи.

— Кой ще танцува, Госпожице Предалова? — настоя Тифани. Тя обичаше танците, но тук горе май никой не танцува.

— Не е далеч, но буря ще има.

Това значи беше то; Госпожица Предалова нямаше да й каже. Но пък звучеше интересно. Да не говорим, че сигурно щеше да е поучително да се види нещо, което Госпожица Предалова смята за чудато.

Разбира се това значеше, че Госпожица Предалова ще трябва да си сложи шапката. Това Тифани го мразеше. Тя трябваше да застане пред Госпожица Предалова, да я зяпне и да усети странната тръпка в очите си, докато дъртата вещица я ползва вместо огледало.

Докато приключиха с вечерята, вятърът се развилня в гората като огромен мрачен звяр. Той изтръгна вратата от ръцете на Тифани, когато тя я отвори и се разфуча из стаята. Нишките на стана се разбучаха от него.

— Сигурна ли сте за тази работа, Госпожице Предалова? — усъмни се Тифани мъчейки се да затвори вратата.

— Не ми ги говори тия! Няма да ми говориш такива! Танцът трябва да има свидетел! Нито веднъж не съм пропускала танц! — Госпожица Предалова изглеждаше нервна и сприхава. — Трябва да идем! И ти трябва да си в черно.

— Госпожице Предалова, знаете, че аз черно не нося — напомни Тифани.

— Днешната нощ е за черно. Ще облечеш другото ми наметало.

Тя изрече това с твърдостта на вещица, сякаш самата мисъл, че някой може да не я послуша, никога не ѝ е минавала през ума. А тя беше на 113 години. Имала е практика с този тон колкото щеш. Тифани я послуша без повече спор.

Не е да имам нещо против черното, помисли си Тифани, докато вземаше другото наметало, но то просто не е за мен. Когато хората казват, че вещиците носят черно, те всъщност имат предвид, че старите баби носят черно.

Както и да е, нали не е като да нося розово или нещо такова...

После тя трябваше да увие часовника на Госпожица Предалова в парче платно, така че вместо **дрън-брън** той да казва **дрън-брън**. Хич не можеше да става дума да го оставят вкъщи. Госпожица Предалова винаги държеше часовника до себе си. Докато Тифани се приготвяше, старицата нави часовника с отвратителен стържещ звук. Тя постоянно го навиваше; понякога се спираше да го навие посред съд, направо в стаята пълна с ужасени хорица.

Навън още не беше заваляло, но въздухът беше пълен с хвърчащи вейки и шума. Госпожица Предалова яхна метлата странично и се вкопчи в нея като за последно, а Тифани тръгна пеш влячейки я посредством въже за простири.

Небето беше още червено от залеза, високо горе светеше щърбава луна, но пред нея постоянно профучаваха дрипави облаци, изпълващи гората с бродещи сенки. Клони тракаха по клони, а някъде в тъмната Тифани чу тръсъка и тупването на земята на нещо откършило се.

— До някое от селата ли отиваме? — опита се да надвика вятъра Тифани.

— Не! Поеми по пътеката през гората! — викна в отговор Госпожица Предалова.

Я, това да не е онова прословуто „танцуване по без гащи“, за което съм чувала толкова много? Е, по-точно не чак толкова много, защото само някой като го спомене, някой друг веднага му шътка, така че всъщност изобщо нищо не съм чула, но пък не съм го чула някак много многозначително.

Това беше нещо, което хората смятаха, че вещиците били правила, обаче самите вещици не смятаха така. Тифани не можеше да не признае, че разбира защо. Дори и в горещите летни нощи в планината не е чак толкова топло, а и винаги трябва да внимаваш за таралежи и трънаци. Освен това просто не може да си представиш някоя като Баба Вихронрав да се разтанцува по без... добре де, не можеш да си го представиш и толкова, че ако тръгнеш да си го представяш, главата ти ще гръмне.

Вятърът поутихна, когато тя, все тъй влажейки реещата се Госпожица Предалова, напредна по горската пътека. Но вятърът бе докарал със себе си студ, а изобщо не рачи да си го прибере. Тифани беше доволна, че е с наметало, нищо че е черно. Тя бъхтеше нататък, завивайки накъдето ѝ посочеше Госпожица Предалова, докато не зърна светлина от огън сред дърветата в една закътана падина.

— Спри тук и ми помогни да сляза, момиче — разпореди се старата вещица. — И слушай внимателно. Няма да повтарям! Има си правила. Първо, мълчиш си. Второ, гледаш само танцьорите. Трето, изобщо да не си мръднала, докато танцът не свърши.

— Да, Госпожица Предалова. Много е студено тук.

— И още ще застудее.

Те продължиха към далечната светлина. Каква полза от танци, ако само гледаш? — зачуди се Тифани. Не изглежда да е забавно.

— Няма защо да е забавно — обади се Госпожица Предалова.

Сенки се мяркаха пред огъня и се чуха мъжки гласове. После, тъкмо когато стигнаха края на падината, някой лисна върху огъня вода. Чу се съскане и сред дърветата се дигна валмо дим. Стана ненадейно и стъпиващо. Единственото нещо тук, което изглеждаше живо, замря.

Суха шума пращаеше под краката ѝ. Луната от изведенъж очистилото се от облаци небе хвърляше сребристи бликове из гората.

Мина някое време, докато Тифани забележи шестимата мъже застанали посред поляната. Явно бяха облечени в черно, тъй като на лунната светлина те изглеждаха като дупки към нищото в човешка форма. Бяха се наредили в две редици по трима, с лице един към друг, но така се бяха смълчали, че по някое време Тифани се зачуди, дали не и се е привидяло.

И тогава заби тъпан: дум... дум... дум.

Продължи някъде към половината и секна. Но в тишината на студената гора ритъмът продължи в дълбочината на ума на Тифани и сигурно ечеше не само в нейната глава, защото мъжете леко поклащаха глава в него.

Затанцуваха.

Чуваше се само тупането на ботушите им в земята, докато сенчестите мъже сновяха напред-назад. Но тогава Тифани, с ум изпълнен с безмълвния бой на тъпана, чу и друг звук. Кракът ѝ сам затропа.

Тя беше чуvalа този ритъм и преди и беше виждала мъже да танцуват така. Но това беше посред бял ден под горещото слънце. И по дрехите им тогава бяха закачени звънци.

— Та това е танцът морис! — възклика тя полугласно.

— Шшт! — скара ѝ се Госпожица Предалова.

— Но така не е правилно...

— Тихо!

Зачервена от срам и яд в тъмнината, Тифани напук отмести поглед от танцьорите и заоглежда поляната. Където се тълпяха и други сенки, човешки или най-малкото човешки на вид, но тя не можеше да ги разгледа ясно и може би така беше по-добре.

Ставаше все по-студено, това поне беше сигурно. Бял скреж пращеше по листата. Ритъмът не спираше. Но сега на Тифани ѝ се стори, че той вече не е самотен, а е подбран със себе си и други звуци и екоти от вътрешността на главата ѝ.

Госпожица Предалова можеше да си шътка колкото си ще. Това обаче си беше танц морис. Но не беше навреме! Морисчиите идваха в селото някъде към май. Човек не можеше да е сигурен точно кога ще дойдат, защото те имаха да обиколят куп села покрай Варовитище, а във всяко село имаше по кръчма, което ги забавяше. Имеха тояги и носеха бели дрехи с пришити по тях звънци, така че да не могат да се примъкнат потайно към хората. Никой не обичаше да му довтасат изневиделица морисчии. Тифани обикновено чакаше извън селото заедно с другите деца и подскачаше зад тях, докато те шестват. И после те танцуваха на селската морава под бой на тъпан, удряйки тоягите си една в друга, а после всички се събираха в кръчмата и лятото ето го — дошло.

Тифани не можа да разбере, как ставаше това последното. Танцьорите играеха и лятото идваше — никой май не знаеше нищо повече. Баща ѝ разказа, че една година морисчиите не били дошли, а студената кишава пролет направо си преминала в мразовита есен, а между тях само мъгли, дъждове и слани посред август.

Боят на тъпана сега изпълваше главата ѝ и я замайваше. И нещо във всичко това беше сгрешено...

И тогава тя си спомни седмия танцьор, този когото наричаха Гламавия. Той обикновено беше дребно човече с изпомачкан цилиндър и пъстроцветни дръпи пришити по всичките му дрехи. Той най-вече се шляеше наоколо с цилиндъра в ръка и се хилеше на хората докато не му дадат пари за бира. Но от време на време той оставяше цилиндъра и се втурваше сред танцьорите^[2]. И да си помислиш, че ще стане всеобщ сблъсък, но нищо такова не ставаше. Подскачайки и виейки се около потните мъже, той винаги някак съумяваше да застане там, където няма никой.

Светът се завихри покрай нея. Тя премигна. Тъпанът в главата ѝ ечеше като гръм, а имаше и още един ритъм, дълбок като океан. Госпожица Предалова беше забравена. Както и странната тайнствена навалица на поляната. Остана само танцът.

Той се извиваше във въздуха като живо същество. Но някъде в него, ту тук ту там, сновеше едно свободно място. Място само за нея. Госпожица Предалова беше казала не, да, но това беше много отдавна, а пък и как изобщо Госпожица Предалова би могла да разбере? Какво разбираще тя?

Кога за последно е танцуvala тя? Танцът сега беше в самите кости на Тифани, зовеше я. Шестима души не стигат!

Тя се втурна напред и скочи посред танца.

Погледите на танцуващите се спряха ядно върху ѝ, докато тя се плъзгаше между тях, всеки път намирайки място без никого. Краката ѝ бяха хванали боя на тъпана и отиваха, където ги пратеше ритъмът.

И тогава... изникна още някой.

Беше като когато усещаш, че зад теб има някой... обаче това беше усещане за някой пред нея и зад нея и над нея и под нея, всичко това наведнъж.

Танцьорите застинаха, но пък светът се завъртя шеметно. Мъжете бяха само черни сенки, малко по-тъмни силуети на тъмен фон.

Тъпанът спря и за един продължителен момент Тифани се въртеше леко и безмълвно с разпрострени ръце и без да докосва земята с крака, с лице обърнато към звездите, които бяха студени и остри като игли. Усещането беше... чудно.

Един глас попита:

— Коя Си Ти?

В него имаше ехо, или пък може би двама души го бяха казали почти едновременно. Внезапно тъпаните пак забиха и шестимата мъже се изпобъльснаха в нея.

Няколко часа по-късно в градчето Кучидол долу в равнините граждани хвърлиха в реката една вещица с вързани ръце и крака.

Такива неща никога не се случваха в планините, където вещиците се ползваха с уважение. Долу в полето обаче все още се въдеха хора достатъчно тъпи, че да вярват в по-гнусните приказки. Да не говорим, че вечер там беше скучно.

И все пак може би не се случваше чак толкова често вещицата да получи чай с бисквити преди удавянето. А това се случи, защото народът от Кучидол си свърши работата По Учебник.

Учебникът се казваше „Magavenatio Obtusis^[3]“. Жителите на градчето не знаеха, как са се сдобили с книгата, тя просто се появи един ден на рафта в един от дюкяните.

Те, разбира се, знаеха да четат. За да се оправи човек в света трябват известни умения в четенето и писането, дори ако живееш в Кучидол. Но те не вярваха много на разни книги, нито пък на хората, които четат такива. Тази обаче беше учебник за това как да се оправяш с вещици. А и доста авторитетно изглеждаше, без твърде много чужди (и следователно подозителни) думи от рода на „конфитюр“. Ако не друго, казваха си те, това е, което ни трябва. Свястна книга. Добре де, може и да не е каквото ти се иска, ама нали помните оная вещица миналата година? Дето я натопихме в реката, а после се опитахме да я изгорим жива? Само дето тя така прогизна, че не щеше да се запали и избяга. Е, тая работа друг път няма да им мине!

Te обърнаха особено внимание на следната част:

Много е важно, като хванете веднъж вашата вещица, да не ѝ вредите по никакъв начин (засега!). В никой случай не я горете на клада! Начинаещите често допускат тази грешка. Така тя само се вбесява и излиза от огъня още по-силна. Както знаят всички, другият начин да се отървем от вещица е, като я хвърлим в река или езеро.

Ето най-доброя начин:

Първо, затворете я за през нощта в умерено топла стая и ѝ дайте толкова супа, колкото поиска. Леща с моркови ще свърши работа, но за най-добър резултат препоръчваме картофена с праз лук в силен говежди бульон. Доказано е, че тя сериозно уврежда магичните способности на вещицата. Не ѝ давайте доматена супа — от нея тя ще стане ужасно могъща.

За по-сигурно пъхнете по сребърна монета във всяка от обувките ѝ. Тя няма да може да измъкне монетите, защото те ще изгорят пръстите ѝ.

Снабдете я с топло одеяло и мека възглавница. Така ще я подлъжете да заспи. Заключете вратата и гледайте никой да не влиза.

Около един час преди зазоряване влезте в стаята. Може би си мислите, че тук трябва да нахлуете с крясьци? **НИЩО ПОДОБНО.** Влезте тихичко на пръсти, оставете чаша чай до спящата вещица, върнете се пак на пръсти до вратата и тихичко се прокашляйте. Това е много важно. Ако бъде събудена внезапно, вещицата може страшно да се разлюти.

Някои авторитети препоръчват към чая шоколадови бисквити, други казват, че ще са достатъчни и курабийки с джинджифил. Ако ви е мил животът, само не ѝ давайте обикновени бисквити, защото така от ушите ѝ ще захвърчат искри. Когато тя се събуди, изречете следната могъществена мистична руна, която ще ѝ попречи да се превърне в рояк пчели и да отлети:

ITI SAPIT EYI MA NASS.

Когато тя свърши с чая и бисквитите, завържете ѝ ръцете и краката отпреде с въже (използвате Морски възел

№1) и я хвърлете във водата.

ВАЖНА БЕЛЕЖКА ПО БЕЗОПАСНОСТ: Не правете това, след като се разсъмне. Не оставайте да гледате!

Естествено този път някои останаха. И това, което видяха, беше, че вещицата потъна и не изплува, а злокобната ѝ островърха шапка отплува надолу по течението. Тогава те се прибраха да закусват.

По споменатата река още за няколко минути не се случи нищо повече. После островърхата шапка се приближи към един тръстиков гъсталак, където спря и започна полека-лека да се издига. Чифт очи надникнаха изпод полето ѝ...

Като се увери, че няма никой, мис Проницателина Тик, учителка и търсачка на вещици, изпълзя по корем на брега, след което достигна на пребежки до гората тъкмо когато се развидели. В една дупка на язовец тя си беше оставила чиста рокля и малко свежо бельо, както и кутия кибрит (тя никога не носеше кибрит в джоба, ако имаше опасност да я хванат, за да не би случайно да наведе хората на някая лоша идея).

Добре де, мислеше си тя докато съхнеше пред огъня, и по-зле можеше да бъде. Слава на боговете, че в селото бе останал поне някой можещ да чете, иначе щеше да стане една. Може би щеше да е добре да беше поръчала да отпечатат книгата с едри букви.

Тъкмо мис Тик беше написала „Лов на вещици за тъпи хора“ и се беше постарала да разпространи по някой екземпляр по повечето места, където народът все още вярваше, че вещиците трябва да се горят или давят. Понеже единствената вещица, която имаше някакъв шанс да намине из тези места тия дни беше самата мис Тик, това значеше, че ако нещата загрубеят, тя поне ще изкара хубав нощен сън и прилично хапване, преди да я хвърлят във водата. Водата пък изобщо не беше проблем за мис Тик, която беше изкарала Куирмския Колеж за Благородни Девици, където се налагаше да се топиш в ледена вода всяка сутрин с цел изковаване на Характер. А морски възел №1 беше много лесно да се разплете със зъби, дори и под вода.

А да, сети се тя, докато изливаше водата от обущата си, освен това тя излезе с два сребърни шестпенсовика отгоре. Ама сериозно,

народът в Кучидол наистина е затъпял. Естествено това става, като разкараш вещиците си. Вещицата знае малко повече от теб. Думата си значи това — „веща“. Някои хора обаче не обичат някой да знае повече от тях, така че странстващите учители и бродещите библиотекари напоследък избягваха тези места. Както бяха потръгнали нещата, скоро, ако жителите на Кучидол поискат да хвърлят камъни по някой по-умен от тях, ще трябва да ги хвърлят по прасетата си.

Изобщо не селище, а безобразие. За нещастие там имаше и едно осемгодишно момиченце, което наистина обещаваше това-онова, така че мис Тик наминаваше да я наглежда. Не като вещица, разбира се, защото, макар и да ѝ харесваше по някоя студена баня сутрин, с хубавите неща не бива да се прекалява. Тя се предрешаваше като скромна ябълкопродавачка или ясновидка. (Вещиците обикновено не се занимават с ясновидство, защото ако се занимаваха, щяха да са прекалено добри в него. А хората не искат да знаят, какво наистина има да се случва, а само, че ще дойде нещо хубаво. Вещиците обаче не подслаждат предсказанията си.)

Но не щеш ли, пружината на шапката под прикритие на мис Тик взе, че се развали точно докато тя минаваше по главната улица и островърхият край изскочи. Дори и мис Тик не можа да забаламоса народа в този случай. Е добре тогава, ще трябва да уреди нещо друго. Търсенето на вещици винаги си беше опасно. Но трябваше да се прави. Една подрастваща сам-самичка вещица е тъжно и опасно дете...

Тя се сепна заглеждайки се в огъня. Защо току-що си помисли за Тифани Болежкова? Защо точно сега?

Тя бързо изпразни джобовете си и се зае да прави бъркотия.

Бъркотиите вършеха работа. Това беше единственото сигурно нещо, което можеше да се каже за тях. Правиш ги от малко канап, някоя друга клечка и каквото се намери из джобовете ти. Те за вещиците бяха същото като за някои хора ножчето с петнадесет остриета, три отвертки, миниатюрна лупа и джаджа за чистене на ушна кал. Не може дори да се каже, каква точно работа вършеха, мис Тик само предполагаше, че те са начин да разбереш, какво ще да знаят потайните части на собствения ти ум. Бъркотията трябва да я правиш всеки път наново и само от нещата, които носиш по джобовете си. Но

нямаше лошо, ако държиш в джобовете си разни интересни неща, просто за всеки случай.

За няма и минута мис Тик състави бъркотия от:

- Една двадесетсантиметрова линийка.
- Една връзка за обувки.
- Парче употребяван канап.
- Малко черен конец.
- Един молив.
- Една острилка.
- Едно камъче с дупка.

— Кибритена кутия съдържаща една гъгица на име Роджър, както и хлебни трохи за нея, защото всяка бъркотия трябва да съдържа по нещо живо.

— Към половин пакетче Гърлосмазващи Хапове на Г-жа Чистозлатова.

- Едно копче.

Приличаше на котешка люлка или пък на оплетените конци на много странна марионетка.

Мис Тик се вгледа в нея в очакване бъркотията да я разчете. И тогава линийката рязко се извъртя, хаповете за гърло се взривиха в малко облаче червен прах, моливът изхвърча и се заби в шапката на мис Тик, а линийката се покри със скреж.

Това не беше нормално.

Госпожица Предалова седеше нания етаж на къщурката си загледана в спящата на леглото си на горния етаж Тифани. За тази цел тя използваше мишка седнала върху потъмнялата рамка на леглото. Отвъд сивите прозорци (Госпожица Предалова не си беше давала зора да ги чисти вече от четиридесет и три години, а Тифани не беше в състояние да изчисти чак пък всичката мръсотия) вятърът виеше между дърветата, нищо че беше още ранен следобед.

Той я търси, помисли си тя и почерпи с парче прастаро сирене друга мишка в скута ѝ. Да, но няма да я намери. Тук тя е в безопасност.

Тогава мишката вдигна поглед от сиренцето. Беше чула нещо.

- Рекох ли ви бе, рекох ли ви! Она ми е нейде тъдява!

— Оти па да не моем да си поприказуеме с дъртата бабаяга, бе. Оно с бабаягите лошо нема.

— Щом думаш, ама она тая си е жива стрррахотия. Викат, дека она си има ужасен демон у мъзътъ дето са й компирите.

Госпожица Предалова май се поозадачи.

— Тея ли? — прошепна си тя.

Гласовете идваха изпод пода. Тя прати мишката да се промуши през една дупка под дюшемето.

— Нечем да се косите, ма оно тута си е мъзъ и е бъкано с компири.

След малко един глас се обади:

— Дека е бе?

— Мое па да е в отпуска?

— Оти му е на демоно отпуска бе?

— Ми да си види майната и таткото, мое би?

— Тъй ли ма? Че оно демоно, да не би да си има майна, бе?

— Кривънци! Я ми запрете с дърленето! Че она че ни чуе!

— Не ма, она нали е слепа като чвор и глуха като кютук бе, тъй разпраят.

Мишките имат много добър слух. Госпожица Предалова се подсмехна, когато забързаната мишка се промъкна покрай грубата каменна зидария на мазето току до пода. Тя погледна през очите ѝ. Мышките също така виждат много добре в полумрака.

Малка групичка малки мъже се промъкваше през мазето. Кожите им бяха сини и целите в татуировки и мръсотия. Носеха дрипави препаски и всеки имаше метнат на гърба по меч, голям колкото самия него. Всичките бяха рижи, ама истински червено-оранжево рижи, с мазни плитки. Един вместо шлем носеше заешки череп. Щеше да е пострашен, ако черепът не му падаше постоянно върху очите.

В стаята отгоре Госпожица Предалова пак се подсмехна. Значи са чували за Госпожица Предалова, а? Да, ама още е трябвало да чуват.

Когато четиридесетте малки мъже пропълзяха през старата миша дупка извеждаща ги от мазето, те вече бяха под наблюдението на още две мишки, три отделни бръмбара и един молец. Те предпазливо запристигаха на пръсти през стаята, покрай старата вещица, която явно беше заспала... и така докато тя изведнъж не плесна с ръце по облегалката на креслото си и не се разкрещя:

— Пусто да е! Видим ви я, бре шашкъни ниедни!

Фийгълите моментално се паникьосаха и се изпобъльскаха един в друг в ужас и трепет.

— Думах ли ви аз да мърдолите, бе?! — извика им Госпожица Предалова със смразяваща усмивка.

— Олеле, вай, вай, вай! Она ми мое да дума по нашенски! — изхленчи някой.

— Вие сте Нак Мак Фийгъл, нал’тъй? Ма не ная клановите ви белези. А по-кратко бе, нема да ви пържим на бавен огинь. Ти, бе! Името ти как е?

— Я съм Роб Секигоопрай, на клано от Варовитищкио рид Големио Човек — отговори онзи с шлема от заешки череп. — Та...

— Тъй ли? Големио човек си ми бил, а? Е, па стори си тогаз зоро да си я манеш капата като си хортуваш с мен! — скастри го Госпожица Предалова забавлявайки се от все сърце. — А да ми станете мирно! Я у това къще хаймани нема да търпим!

Всичките четирима фийгъли моментално се изправиха мирно като по струнка.

— А така! — рече удовлетворено Госпожица Предалова. — А ми кажи са кои са ти другарчетата.

— Туй е брато ми Прост Уили, госпойце. — Роб Секигоопрай тупна по рамото фийгъла, която не преставаше да се вайка вперил ужасен поглед в ЕНОХИ и АТООТИТА.

— Ами останалите двама... саках да речем другите двамца? — продължи Госпожица Предалова. — Ей ти, който си с гайдата. Саках да речем, дека си с гайдата. Ти да не си гонагъло?

— Е, па да, госжа — отвърна този фийгъл, който изглеждаше по-чист и спретнат от другите, макар че трябва да се признае, че и повечето неща живеещи под гнили дънери ще да са по-чисти и спретнати от Прост Уили.

— А как се казуеш?

— Ужасно Дребен Били Големото Чене, госжа.

— Оти ми се дзвериш тъй, ма, Ужасно Дребен Били Големо Чене — подкачи го Госпожица Предалова. — Шубе ли те е?

— Не бе, госжа. Я ти се възхищавам. Драго ми е на сърце га видим вещица толкоз... вещерска.

— Тъй ли било, а? — измърмори подозрително Госпожица Предалова. — Ама сигурен ли си дека ич не те е шубе от мен, бе г-н Били Големо Чене?

— Е, па сигурен съм, госжа. Ама само речете, и че ме е баш шубе — отговори предпазливо Били.

— Ха! — изсумтя Госпожица Предалова. — Ей бре, значи... начи си имаш акъл. А кой е оня едрия ти приятел, г-н Били?

Били сръга Голем Йън в ребрата. Въпреки ръста си, който като за фийгъл беше огромен, той изглеждаше ужасно притеснен. Като повечето хора с големи мускули, той се стряскаше от хора силни по друг начин.

— Он е Голем Йън, госжа — подсказа Били Големото Чене, докато Голем Йън си разглеждаше краката.

— Гледам он си има герданче от големи зъби — забеляза Госпожица Предалова. — Човешки ли са?

— Е, па да, госжа. Четри на брой. По един от секи човек, дето он е натупал.

— Ама за пораснали човеци ли говориш? — поискава да се увери изненадана Госпожица Предалова.

— Е, па да, госжа — потвърди Били. — Он най-вече им рипа со чутурата напред от некое дръво. Много е як у чутурата он нашичкио — добави той, в случай че някой не бе разbral.

Госпожица Предалова се облегна и продължи с разпита:

— А сега бъдете тъй любезни да ми обясните, що ми се промъквате такива в мойто къще. Айде бърже ми отговаряйте!

След съвсем кратичка пауза Роб Секигоопрай подхвана весело:

— Ей, ми че оно е лесно. Бехме излели да ловим хагис.

— Не, не бехте — сряза го Госпожица Предалова. — Щото хагис е питка с овчи дреболийки, с много мерудии и добре сготвена в овчи стомах^[4].

— Е, па оно е само ако не мо'еш да си фанеш истинскио дзвер, бе гос'жа — заобяснява се предпазливо Роб Секигоопрай. — Оти она питката пред истинскио дзвер ич не важи. О, лукаво животно е туй, хагисо, а дупките си пра'и оно у мазета дето ората си държат компиририте...

— Това ли е истината? Че сте били на лов за хагис? А, Прост Уили? — гласът на Госпожица Предалова изведенъж много се заостри.

Всички присъстващи очи, включително тези на една уховрътка, се втренчиха в завалията Уили.

— Ъ-ъ... е па-а-а... ооолеле... ау... вай, вай, вай! — изстена Прост Уили и падна на колене. — Молим ви, бе госжа, не ми сторвай нещо ужасно! — примоли се той. — Она твойта уховрътка как на кръв ме гледа!

— Хубаво тогава, да започнем отначало — рече Госпожица Предалова, вдигна ръка и откъсна превръзката от очите си.

Фийгълите отстъпиха припряно, когато тя положи ръце на черепите от двете си страни.

— Не ми трябват на мен очи да подуша лъжата, като рече някой да лъже — обяви тя. — Кажете ми, защо сте тук. Кажете ми... още веднъж.

Роб Секигоопрай се поколеба. Това предвид обстоятелствата беше много смело от негова страна. После той си призна:

— Оно е зарад големата мънечка бабаяга, бе госжа, затуй додохме.

— Големата мънечка... А, имате предвид Тифани?

— Е, па да!

— И сме под, таквоз, голем кютек — допълни Прост Уили не смеейки да срещне с очи слепия взор на вещицата.

— Он сака да рече, дека клетва ни е наложена, гос'жа — изгледа брат си накриво Роб Секигоопрай. — Оно е секаш...

— ... сериозно задължение, на което не може да не се подчините — довърши Госпожица Предалова. — Ная я, що е клетва наложена. Но защо?

За своите 113 години Госпожица Предалова беше чуvalа какво ли не, но сега слушаше в потрес разказа за човешкото момиченце, което, ако ще и само за броени дни, е била келда на цял клан Нак Мак Фийгъли. А ако си била тяхна келда, ако ще само за няколко дни, значи те ще те наглеждат... ами завинаги.

— И още она е на наште ридове бабаягата — каза Били Големото Чене. — Она се грижи за них, чува ги, пази ги. Ама...

Той се запъна и Роб Секигоопрай довърши:

— Нашта келда сън сънува. Сън за бъдното. Сън дето сите ридове замръзнаа и сичко живо измре, а големата мънечка бабаяга е с леден венец!

— Майчице!

— Е, па тъй си е, ма оно не е сичко! — продължи Били кършейки ръце. — Виде она големо дръво пораснало у земя ледена! Виде она пръстен железен! Виде она мъж с пирон у сърце си! Виде она напаст от кокошки и сирене дето оди като човек!

Настъпи тишина, след което Госпожица Предалова рече:

— За първите две е ясно, за дървото и пръстена де, то си е як окултен символизъм. И пиронът също, метафорично колкото си щеш. Малко ме съмнява това за сиренето... да не би пък да има предвид Хорас?... пък кокошките... Надали може изобщо да има напаст от кокошки, какво ще кажете?

— Джейни за сите тех си е много сигурна — възрази Роб Секигоопрай. — Много шантави и тревожни неща ми сънува она, тъй че си рекохме ний, а да одим да видим, как е големата мънечка бабаяга.

Разнообразните очи на Госпожица Предалова се втренчиха в него. Роб Секигоопрай им отвърна с израз на яростна честност и не трепна.

— Като гледам, това вашто си е честна работа — каза тя. — И що ви беше да почвате с лъжи?

— О, оти тъй си е по-интересно — отговори Роб.

— На мен истината ми е по-интересна — отбеляза Госпожица Предалова.

— Мо’е, мо’е, ма я си бех рекъл да му турим великани и пирати и магьосани порове — обяви Роб. — С мерак отсекъде!

— Добре де — отказа се да продължава с това Госпожица Предалова. — Когато мис Тик ми доведе Тифани, рече ми, че тя била пазена от странни сили.

— Е, па да — потвърди гордо Роб Секигоопрай. — Ний сме туй, нема лабаво.

— Мис Тик се прави на много важна — каза Госпожица Предалова. — Жалко, ама аз нея много-много не я слушах. Тя все ми разправя, как тя момичета били нахъсани да учат, пък те повечето са едни фльорци, дето искат да са вещици, за да впечатляват младежите, и след няколко дни беж да ги няма. Не и тази обаче, тя не! Тази бяга право в белята! Да я видите само, как се опита да танцува със Зимеделеца!

— Е, па видееме я. Там бееме — обади се Роб Секигоопрай.

— Били сте там?

— Е, па да. След вас одииме.

— Никой не ви видя там. А аз щях да знам, само да ви беше зърнал някой — изтъкна Госпожица Предалова.

— Е, па що? Ми оно нас ни бива да не ни виждат ората — ухили се Роб. — Да се чудиш и маеш колко ора ич не са ни видели.

— Тя наистина се опита да танцува със Зимеделеца — повтори Госпожица Предалова. — А й бях казала, че не бива.

— Ей бре, на нас ората се ни викат туй не бива, онуй не бива — изкоментира Роб Секигоопрай. — Така наем, що е най-интересно да сторим!

Госпожица Предалова се втренчи в него с очите на една мишка, два гарвана, няколко молеца и една уховрътка.

— Тъй де — каза накрая тя и въздъхна. — Да. Това му е белята да остане толкова, че, видите ли, толкова отдавна беше, че понякога направо ми се струва, че някоя друга е била млада вместо мен. Многото годинки не са проста работа, от мен да знаете. То...

— Зимеделецо я тражи големата мънечка бабаяга, бе гос'жа — каза Роб Секигоопрай. — Видееме я нея как играе със Зимеделецо. А са он я тражи. Чуваме го ние у войо на ветъро.

— Знам — каза Госпожица Предалова, сепна се и за миг се заслуша. — Вятърът утихна — съобщи тя. — *Намерил я е.*

Тя грабна бастуните си и закуцука нагоре по стъпалата с изненадваща пъргавина. Фийгълите нахлуха след нея в спалнята, където на тесен креват лежеше Тифани. По една свещ в паница гореше във всеки ъгъл на стаята.

— Но как я е намерил? — поискава да знае Госпожица Предалова.
— Аз нали я бях скрила! Вие, сините, веднага да донесете дърва! — тя ги изгледа строго. — Казах веднага да...

Чу се изтопурване. Прах бавно се заутаява по пода. Фийгълите се взираха в очакване в Госпожица Предалова. А съчки, ама много съчки, бяха натрупани в огнището.

— Добре сторихте — каза тя. — Ма нещо ми се помотвахте!
Снежинки западаха от комина.

Госпожица Предалова кръстоса пред себе си бастуните си и силно тропна с крак.

— Дърво гори, огън пламти! — провикна се тя и съчките в огнището избухнаха в пламъци.

Но по стъклата вече се трупаше скреж, рунтави бели пипала се разпростираха с припукване по стъклото.

— Аз тая работа на мойте години няма да я търпя! — заяви вешницата.

Тифани отвори очи и попита:

— Какво става?

[1] В оригинала *Eumenides Treason*. Фамилията буквално значи „измяна“, но звучи много близо до *reason*, което значи основание, разум. „Евменида“ на старогръцки значи буквално „блага“, но всъщност това е още едно име на съществата известни още като еринии или фурии, на вид ужасно грозни старици, най-жестоко преследващи хора заслужили такова възмездие. — Б.пр. ↑

[2] Морис (Morris) — английски народен танц изпълняван през май месец общо взето както се описва тук, с такива дрехи, с тояги, звънчета и с Гламавия. — Б.пр. ↑

[3] Ъ-ъ, „Лов на вешници за тъпи хора“. — Б.авт. ↑

[4] Хагис — наистина има такова традиционно шотландско ястие. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРЕТА ТАЙНАТА НА БОФО

Никак не е добре да те направят на сандвич куп ошашавени танцьори. А те бяха все едри, тежки мъже. Тифани беше цялата в болежки. Синини имаше навсякъде, в това число една с формата на подметка, която тя нямаше да покаже на никого, ама на никого.

Фийгъли изпълваха всички равни повърхности в тъкачицата на Госпожица Предалова. Тя работеше на стана си гърбом към стаята, защото, както казваше тя, това ѝ помагало да мисли. Но понеже тя беше Госпожица Предалова, нямаше значение как ще се обърне. Нали в крайна сметка беше пълно с очи и уши, които да използва. Огънят гореше буйно, а навсякъде имаше свещи. Черни, естествено.

Тифани я беше яд. Госпожица Предалова не се беше развикала, дори и глас не беше повишила. Тя само въздъхна и я беше нарекла „глупаво дете“, което си беше много по-лошо, най-вече защото Тифани си знаеше, че си беше точно такава. Един от танцьорите помогнал да я донесат обратно в къщурката. Това тя изобщо не си го спомняше.

Една вещица не бива да прави нещо, само защото ѝ скимне! Та това си е живо изкикотване! Всеки ден ти се налага да се разправяш с разни глупави, мързеливи, лъжливи и изобщо неприятни хора, така че като нищо накрая можеш да решиш, че светът значително ще се подобри, ако им отпереш по някой шамар. Но не бива така, защото, както и беше обяснила веднъж мис Тик: 1. от това светът ще се подобри само за много кратко време; 2. след което светът леко ще се влоши; и 3. не е работа и ти да ставаш тъпа като тях.

Краката ѝ се бяха задействали, а тя ги беше послушала. А трябваше да слуша главата си. И ето че сега ѝ се налагаше да седи до огнището на Госпожица Предалова с калаена грейка в ската и увита в шал.

— Значи този Зимеделец е нещо като бог? — поинтересува се тя.

— Е, па нещо като такова — отговори Били Големо Чене. — Ма не от онечи богове дето им се молят. Он просто... Е, па пра'и зими, туй

му е работата, видиш ли.

— Той е стихия — поясни откъм стана си Госпожица Предалова.

— Е, па — обади се Роб Секигоопрай — оно богове, стихии, демони, духове... а оди кажи без жокер, кой къв че бъде.

— А танцът значи е за посрещане на зимата? — продължи да разпитва Тифани. — В това няма никакъв смисъл! Танцът морис е за посрещане на лятото, това да, то...

— Абе ти кога ще пораснеш? — сказа Госпожица Предалова.

— Годината нали е кръг! Колелото на света трябва да се върти! Ето защо те играят тук горе Тъмния Морис, за баланс. Те посрещат зимата заради заложеното дълбоко в нея ново лято!

Трак-трак — потракваше станът. Госпожица Предалова тъчеше ново платно, от кафява вълна.

— Е, добре де — склони Тифани. — Посрещнахме я... него де. Да, но той защо тръгна да ми се натрапва?

— А ти защо тръгна да танцуваш? — контрира я Госпожица Предалова.

— Ами... имаше място и аз...

— Да. Място. Място, ама не за теб. Място, което не беше твоето, глупачето ми. Ти хуквах да танцуваш с него, а сега на него му се е прииска да се види с тази наперена мома. Досега за такова нещо хич не бях чувала! Искам да ми донесеш третата книга отлясно от втория рафт отгоре на моята библиотека — тя връчи на Тифани тежък черен ключ. — Поне с това ще можеш ли да се оправиш?

Вещиците няма защо да се хабят да шамаросват глупациите, не и ако си имат оствър език винаги готов за бой.

Госпожица Предалова, освен това имаше няколко рафта с книги, което беше необичайно като за една от по-старите вещици. Рафтовете бяха чак до тавана, книгите изглеждаха големи и тежки и чак до днес на Тифани ѝ беше забранено даже да бърше праха от тях, а камо ли да отключи големите черни железни скоби, които ги крепяха към рафтовете. Хората, които идваха тук, им хвърляха боязливи погледи. Опасно нещо бяха това, книгите.

Тифани отключи скобите и избръса праха. А... книгите, също като самата Госпожица Предалова, не бяха точно каквото изглеждаха. Приличаха на вълшебни книги, но имаха заглавия от рода на

„Енциклопедия на супите“. Имаше и речник. Точно до него, потънала в паяжини, беше книгата поискана от Госпожица Предалова.

Все така изчервена от срам и яд, Тифани смъкна книгата, мъчейки се да я освободи от паяжините. Някои от тях се опънаха и изплякаха при разкъсването си и от горната част на страниците се посипа прах. Като я отвори, тя замерила на вехта кожа, също като самата Госпожица Предалова. Според почти изтритите главни букви на заглавието това беше „Древна и класическа митология“ на Чинкин^[1]. Беше пълна с белязки.

— Страници осемнадесета и деветнадесета — разпореди се, без да помръдне глава Госпожица Предалова.

Тифани ги отвори и рече изненадано:

— „Тцантъ на Сензоите“? Да не би да са искали да кажат „Танцът на сезоните“?

— За съжаление художникът, дон Вайцен де Йойо, чийто шедьовър е това, не е имал същата дарба с буквите, каквато е имал с рисуването — поясни Госпожица Предалова. — Плашел се е от тях, кой го знае защо. Забелязвам, че спомена думите преди картилките. Книжно дете си ти.

Картилката беше... странна. Изобразяваше две фигури. Тифани досега не беше виждала маскарадни костюми. Вкъщи нямаше излишни пари на такива неща. Но тя беше чела за тях и горе-долу такива си ги беше представяла.

На страницата се виждаха мъж и жена... или поне неща с вида на мъж и жена. До жената имаше надпис „Лято“ и тя беше висока, руса и красива, следователно за нисичката Тифани с кафявата ѝ коса автоматично предизвикваше недоверие. Тя държеше нещо наподобяващо голяма кошница във формата на охлювна черупка, пълна с плодове. Мъжът, „Зима“, беше стар, сивокос и прегърбен. В брадата му проблясваха ледени висулки.

— Ей бре, ей ти го Зимеделецо както си требе — отбеляза Роб Секигоопрай крачейки по страницата. — Дедо Мразко.

— Тоя ли? — взъмнути се Тифани. — Това ли е Зимеделеца? Че той на вид е на сто години!

— Младок, нали? — изгадня Госпожица Предалова.

— Немой да му даваш да те цунка, оти нослето, че ти посинее и че ти падне! — подметна весело Прост Уили.

— Прост Уили, да не си посмял да говориш такива неща! — скара му се Тифани.

— Ми я само да разведрим духо, видиш ли — оправда се притеснено Уили.

— Това, естествено, е художествена представа — отбеляза Госпожица Предалова.

— И какво ще рече това? — взря се в рисунката Тифани.

Не беше вярно. Тя си го знаеше. Той изобщо не изглеждаше така...

— Значи, дека он си го е измислил — обясни Били Големо Чене.

— Нема как да го е видел, нал'тъй? Никой не е видел Зимеделецо.

— Досега! — додаде Прост Уили.

— Уили — обърна се към брат си Роб Секигоопрай — нали наеш, дето ти думах я за тактичното зяне?

— Е, па да, Роб, верно си ми го думал — отвърна послушно Уили.

— Е, па туй, дето току-що го рече, оно не беше таквоз — обясни Роб. Уили провеси нос:

— Прощавай бе, Роб.

Тифани стисна юмруци и възклика:

— Нямах предвид да стане така!

Госпожица Предалова обърна строго стола си към нея:

— А какво си имала предвид? Хайде кажи ми. Този твой танц заради склонността на младежката да не се подчинява на възрастните ли беше? Да имаш предвид нещо, значи да мислиш. А ти изобщо мислила ли си? И други преди са се включвали в танца. Деца, пияници, младежки заради глупави облози... и нищо не се е случвало. Пролетните и есенните танци са... ами просто стар обичай, ще кажат повечето хора. Просто начин да отбележим, кога мразът и зноят си сменят властта над света. Според някои от нас тук има нещо повече. Според нас нещо се случва. За теб танцът е станал истински и нещо се случи. А сега Зимеделецът е тръгнал след теб.

— Че защо? — продума смяяно Тифани.

— Знам ли. Като танцувахте, да си видяла нещо? Или пък да си чула?

Как изобщо може да се опише усещането, че си навсякъде и всичко? — зачуди се Тифани. Така че тя не се опита да го опише.

— Аз... май чух глас, или може би бяха два гласа — измънка тя.
— Ъ... питаха ме, коя съм.

— Ин-те-рес-но — рече Госпожица Предалова. — Два гласа значи? Ще обмисля последствията от това. Това, което не разбирам, е как ще да те е намерил. Ще си помисля и за това. Междувременно предполагам, че няма да е зле да се обличаме по-топло.

— Е, па да — съгласи се Роб Секигоопрай. — Он Зимеделецо ич не мо'е да трае на напечено. Ей бре, я че си забра'им некой път и чутурата! Донехме ти ний едно писменце от хралупата дето е доле у гората. А го дай на големата мънечка бабаяга, бе Уили. На път ни беше, та го зехме.

— Писмо? — сепна се Тифани посред тракането на стана зад нея, а Прост Уили вече заизважда омазнен смачкан плик от окесията си.

— Оно е от онуй келешче от замъко у нас — продължаваше Роб, докато брат му развиваше. — Он вика, дека си живее убаво и дека те чека па да се върнеш дома и че се надева и с теб да е същото, а още има бая за как са ягнищата и таквоз, не е баш интересно, мен ако питаш, а най-отдоле он е писал П.С.Е.Л.Ц., ма я не могим да сфанем, туй па що ли е.

— Прочел си ми писмото? — ужаси се Тифани.

— Е, па да — изпъчи се гордо Роб. — Нема проблема. Е, Били Големо Чене ми поподсказа мънечко с по дължките думища, ма повечето я си го преборих, нема лабаво — усмивката му грейна, но скоро пак постърна, като видя изражението на Тифани. — Абе, ная си я, дека ми се пениш мънечко, дека ти отвориме пликчето — заобяснява се той. — Ма нема лошо, оти па го залепихме с плужекова слуз. Ич нема да усетиш, дека е било четено.

Той се закашля, защото Тифани го гледаше все така накриво. Всички жени леко притесняваха фийгълите, а най-лоши от всички жени бяха вещиците. Най-накрая, когато той съвсем се изпопритеши, Тифани попита:

— Как разбра, къде да намериш писмото?

При това тя хвърли един поглед към Прост Уили, който беше захапал края на препаската си. Той правеше това само като го е страх.

— Ъ... че приемеш ли ей така леекичко да те поизлажем? — пробва се Роб.

— Не!

— Ма она лъжата е бая интересна. Има в нея змеища и еднороги и...

— Не. Искам истината!

— Оти ма, она е толкоз скучна. Е, па одииме ние у замъко на Бароно и изчетохме писмата дето ти му ги прати, а ти рече, дека пощальоно нае да остана писмата за теб у кухото дръво доле до бързейо — докладва Роб.

Зимеделецът да беше влязъл в къщурката, пак нямаше да захладнее толкова.

— Он туря писмата дето са от тебе у една кутия под... — започна Роб и замижка, когато търпението на Тифани пукна по-шумно и от странните паяжини на Госпожица Предалова.

— Не знаеш ли, че не бива да се четат писмата на другите? — скара му се тя.

— Ъ... — започна Роб.

— Освен това сте влезли с взлом в замъка на Ба...

— А, не, не, не! — заподскача Роб. — Е туй нема как да ни го прикачиш! Е, па ние само си влезохме през една от онея мънечките дупчици дето се стреля през тех...

— И тогава ми прочетохте личните писма, дето ги писах лично на Роланд? — сряза го Тифани. — Ами че те бяха лични!

— Е, па да — рече Роб. — Ма нема да се косиш, ние нема да ка'ем на никого, що имаше у тех.

— И нито жива душа нема да чуе от нас, що има у дневнико ти — добави Прост Уили. — Нито дори туй, дето около него си изписала китни цветенца.

Госпожица Предалова ще си умре от смях зад гърба ми, мислеше си Тифани. Знам си, че ми се смее. Но вече ѝ се бяха свършили възмутените реплики. Те, седнеш ли да се разправяш с фийгъли, рано или късно винаги свършват.

Ти им беше келда, напомни и нейният Втори Акъл. Те мислят, че е тихен свещен дълг да те пазят. А ти самата какво мислиш, няма никакво значение. С тях животът ти ще е сложен, ама слоооожен.

— Няма да ми четете писмата — отсече тя. — Нито дневника ми.

— Убаво — склони Роб Секигоопрай.

— Обещаваш ли?

— Е, па да.

— Ама ти обеща и миналия път!

— Е, па да.

— Обещаваш ли, пу, пу, да пукнеш ако пак го направиш?

— Е, па да, нема проблема.

— И това е честната дума на един лъжлив и крадлив фийгъл, нали така? — намеси се Госпожица Предалова. — Щото вие вервате дека вече сте умрели, право ли думам?

— Е, па право си думаш, гос'жа — потвърди Роб Секигоопрай.

— Благодарско, дето ме подсети за туй.

— Всъщност, Роб Секигоопрай, ти ич не мислиш да спазиш никакво обещание!

— Е, па да, гос'жа — рече гордо Роб. — Не и лабаво обещанийце като туй. Оти, видите ли, оно ни е върл дълг да я вардим големата мънечка бабаяга. Ако требе, и живото даваме зарад нея.

— И как че стане това, като сте вече умрели? — запита го рязко Госпожица Предалова.

— Е, па тук ми е мънечко мътно, право да си ка'ем — призна Роб. — Тъй че мо'е па по-скоро да даваме зарад нея живото на секи чапкънин дето я застраши.

Тифани се предаде с въздишка.

— Още малко и ще стана на тринайсет — заяви тя. — Мога сама да се оправя.

— Леле, колко си ми самостоятелна — рече Госпожица Предалова, но без прекалено да гадне. — И със Зимеделеца ли?

— Какво иска той? — попита Тифани.

— Нали ти казах. Може пък иска да види, каква ще да е тази девойка, толкова отворена, че да излезе да танцува с него — отвърна Госпожица Предалова.

— Краката ми сами ме понесоха! Вече казах, че не съм искала!

Госпожица Предалова обърна стола си срещу нея. Чии ли очи използва? — зачуди се Вторият Акъл на Тифани. Фийгълите? Гарваните? Мишката? Или пък всичките? Колко от мен вижда? Дали ме гледа през миши очи или през очите на насекоми с десетки блъскави очички?

— Е, тогава всичко си е наред — изсумтя Госпожица Предалова.

— Не си го искала и толкова. Да, ама вещицата носи отговорност!

Нищо ли не си научила, бре дете?

„Дете“. Много е гадно да се каже това на някой, който още малко и ще стане на тринаесет. Тифани усети, че пак се изчервява. Ужасна жар я обзе отвътре.

Ето защо тя прекоси стаята, отвори външната врата и излезе.

Навън ръсеше пухкав снежец. Като вдигна поглед към бледото небе, Тифани виждаше как снежинките бавно се спускат надолу на меки перести парцали. На такъв сняг у дома на Варовитище му викаха „Баба Болежкова си стриже овцете“.

Тифани усещаше как снежинките се топят в косата ѝ докато се отдалечаваше от къщурката. Госпожица Предалова ѝ викаше нещо от прага, но тя си вървеше нататък, та дано снегът поохлади жарта в бузите и.

Това, разбира се, е глупаво, призна си тя сама. Но и да си вещица също е глупаво. Защо изобщо се мъчим? То е тежка работа каки-речи без отплата. Какво се брои за добър ден за Госпожица Предалова? Когато някой и донесе чифт стари обувки втора ръка, които да ѝ станат! Абе изобщо какво разбира тя?

И къде е тоя Зимеделеца? Да не би да е тук? Засега го имаше само в приказките на Госпожица Предалова! И в една изсмукана от пръстите картичка в някаква книжка!

— Зимеделецо! — провикна се тя.

Чуваше се как пада снегът. Един такъв тихичък звук, като приглушено студено цвърчене.

— Зимеделецо!

Нямаше отговор.

Добре де, какво си очаквала? Някой дебел тътнещ глас? Дядо ти Мраз? Нямаше нищичко, освен мекотата на белия сняг, валящ си кротичко след тъмните дървета.

Тогава тя се почувства малко глупаво, но също и удовлетворено. Ето така постъпва една вещица! Изправя се направо срещу онова, от което се страхува и, хоп, то вече не е страшно! Бива си я няя в тази работа!

Тя се обърна... и видя Зимеделеца.

Запомни това, намеси се Третият ѝ Акъл. И най-малката подробност е важна.

Зимеделецът беше... ами нищо. Обаче снегът го очертаваше. Обикаляше го, обтичаше го, като че пълзгайки се по невидима кожа. Той беше само една форма, нищо повече, освен може би двете мънички бледи мораво — сиви петънца висящи във въздуха там, където човек би очаквал да види очи.

Тифани застина, умът ѝ беше спрял, тялото пък чакаше да му се каже какво да прави.

Ръката очертана от валящи снежинки се протегна към нея, но много бавно, както се посяга към животно, когато не искаш да го сплашиш. Имаше... ами нещо, някакво странно усещане за неизречени неща, защото нямаше глас, който да ги изрече, някакъв стремеж, като че нещото влагаше в този миг цялото си сърце, нищо че не знаеше, какво е това „сърце“.

Ръката спря на около една стъпка от нея. Беше склучена в юмрук и сега се обърна и пръстите се разтвориха.

Нещо проблесна. Беше бял кон, сребърен, на тънка сребърна верижка.

Ръката на Тифани хвръкна към врата ѝ. Но тя нали си го беше сложила снощи! Преди да отиде... да... види... танца...

Трябва да е паднало! А той да вземе да го намери!

Интересно, обади се Третият акъл, който наблюдаваше света по свой си начин. Значи не можеш да видиш, какво се крие в един невидим юмрук. Как ли става тая работа? А и как така се виждат тези моравосиви мътилки на мястото на очите? *Te* пък защо не са невидими?

Такъв си е той, Третият акъл. Ако някоя грамадна канара вземе да се срути право върху теб, този акъл ще размишлява, дали тази скала е вулканична, като примерно гранит, или пък е пясъчник.

Онази част от мозъка на Тифани, на която в този момент не ѝ беше до подробности, се беше втренчила в сребърното конче полюшващо се на верижката си.

Първият акъл ѝ казваше: Вземи го.

Вторият акъл ѝ казваше: Не го взимай. Това е някакъв капан.

Третият акъл ѝ казваше: Изобщо не го докосвай. Ще е толкова студен, че просто не можеш да си представиш.

И тогава остатъкът от нея прати всички акъли да си гледат работата и каза: Вземи го. Това е част, от каквото те прави да си ти.

Вземи го. Като го докоснеш, си мислиш за дома. Взимай го де!

Тя протегна дясната си ръка. Кончето падна в нея. Инстинктивно пръстите ѝ се сключиха върху му. Наистина беше толкова студено, че просто не можеше да си представи. Пареше.

Тя изпищя. Очертанието на Зимеделеца във валящия сняг се разпръсна във вихър от снежинки. Снегът около краката и изригна с бойния вик „Кривънци!“ и тълпа фийгъли я грабна за краката и я понесе, както си беше изправена, през поляната чак до къщичката и я вкара през вратата.

Тифани с мъка си отвори ръката и с треперещи пръсти издърпа сребърното конче от дланта си. На която остана отчетлив отпечатък — бял кон върху розова плът. Не беше изгаряне, а... измръзване.

Креслото на Госпожица Предалова се размърда с трясък.

— Ела тук, дете — разпореди се тя.

Още притискайки дланта си и мъчейки се да сдържа сълзите си, Тифани се приближи към нея.

— Застани ей тук до креслото ми, на минутата!

Тифани се подчини. Сега не беше време за непокорство.

— Искам да ти погледна в ухoto — каза Госпожица Предалова.

— Отметни си косата.

Тифани си придържа косата и примигна, когато я погъделичаха миши мустачки. След което Госпожица Предалова отдръпна животинчето и отбеляза:

— Я, да не повярваш, нищо не се вижда.

— Ъ... а какво очакваше да видиш? — престрахи се да попита Тифани.

— Дневна светлина! — кресна Госпожица Предалова така, че мишката побягна презглава. — Абе на теб никакъв мозък не ти ли е останал, бре дете?

— Е, ненъм некой интересува ли го, ма мислим, дека Зимеделецо избега и сnego спре — обади се Роб Секигоопрай, но никой не го слушаше.

Когато вещици се задърлят, те се концентрират.

— То си беше мое!

— Дрънкулка!

— Не!

— Ми сигур с’а не му е баш времето, ма че ви ка’ем я... — пак се пробва окаяно Роб.

— Да не би да си мислиш, че това ти трябва, за да си вещица, а?

— Да!

— Вещиците нямат нужда от оръдия!

— Ти нали ползваш бъркотии!

— Да, ползвам! Обаче нужда нямам. Не и нужда!

— Та саках да ка’ем, дека снего се топи... — ухили се притеснено Роб. Гневът обзе езика на Тифани. Как смее тая изкуфяла дъртофелница да ми приказва за туй, как нямала нужда от неща!

— Бофо! — изкрештя тя. — Бофо, Бофо, Бофо!

Настъпи тишина (тежко му, когото е настъпила). След някое време Госпожица Предалова отмести поглед от Тифани и каза:

— Я сите фийгълски чапкъни беж да ги нема оттук! Я че усетим, ако не ме послушате! Бабоягска работа е туй!

В стаята нещо се разфъркта и външната врата се затвори с трясък.

— Та значи — започна Госпожица Предалова — знаеш за Бофо, а?

— Да — потвърди задъхано Тифани. — Знам.

— Хубаво тогава. А да си казала на някого за...? — Госпожица Предалова спря и вдигна пръст пред устните си, след което тропна с бастун по пода. — Я рекох ли ви да се пръждосате, бре шашкъни с шашкъни! А беж у гората сите! Вижте он верно ли е избегал! Я че видим вината у зъркелите ви, само да смеете да ми шикалкавите!

Отдолу се разтропаха разсипващи се картофи, от което ставаше ясно, че фийгълите драпат да се измъкнат през тясната вентилационна решетка.

— Сега вече ги няма — каза Госпожица Предалова. — И скоро няма пак да ги проима. Бофо ще има грижата.

Кой знае как, само за някоя друга секунда, тя беше станала някак по-човечна и доста по-малко страшна. Добре де... малко по-малко страшна.

— Как разбра? Много си се разтърсила значи? Дебнела си и си търщувала, а? — заразпитва Госпожица Предалова.

— Не! Аз не съм такава! Разбрах случайно, един ден, докато ти подремваше! — Тифани си заразтрива ръката.

— Боли ли? — наведе се към нея Госпожица Предалова.

Тя може и да беше сляпа, но, като всички по-стари вещици, които знаеха какво правят, забелязваше всичко.

— Не, вече не. Но преди болеше. Виж, аз...

— Значи трябва да се научиш да слушаш! Мислиш ли, че Зимеделецът си е тръгнал?

— Той като че ли изчезна... тоест още повече изчезна. Мисля, че искаше да ми върне герданчето.

— Мислиш ли, че точно това ще вземе да стори духът на Зимата, повелителят на леда и фъртуните?

— Не знам, Госпожице Предалова! Досега не съм срещала такъв!

— Но танцува с него.

— Не знаех, че ще направя така!

— И все пак.

Тифани изчака, след което подпита:

— И все пак, какво?

— И все пак, така, изобщо. Кончето го доведе при теб. Но сега той не е тук; за туй си права. Иначе щях да знам.

Тифани отиде до входната врата, поколеба се само са миг, отвори я и излезе на поляната. Тук-таме имаше по малко сняг, но денят беше станал най-нормален сив зимен ден.

И аз също щях да знам, ако той беше тук, помисли си тя. Няма го. А Вторият ѝ акъл се поинтересува: Я? И откъде знаеш?

— И двамата сме докосвали коня — продума си тихичко тя.

Огледа голите клонаци и сънните дървета, въртейки в пръстите си сребърната верижка. Гората се беше скътала готовейки се за зимата.

Той е тук, но не е наблизо. Сигурно е много зает, нали цяла зима има да прави...

— Благодаря — каза, без да мисли тя, защото майка ѝ и беше казвала, че малко учивост нищо не ти струва, и се върна в къщурката.

Вътре сега беше много горещо, но Госпожица Предалова винаги имаше купища дърва благодарение на Тайната на Бофо. Местните дървари гледаха дървата ѝ да не свършват. Че като намръзне една вещица, кой знае колко гадна ще стане.

— Бих пийнала чаша черен чай — каза старицата, когато Тифани влезе замислена.

Тя изчака, докато Тифани изплакне чашата и продължи:

— Чувала ли си, какво разправят за мен, дете?

Гласът ѝ беше дружелюбен. Вярно, че се бяха развикали, вярно, че бяха изречени някои неща, които не биваше да се казват точно така, вярно че се бяха развихрили страсти и бунтове. Но те двете сега бяха тук заедно и нямаше къде другаде да ходят. Тихият глас беше предложение за мир и Тифани беше благодарна за това.

— Ами, като това, че в мазето ти имало демон ли? — отговори Тифани все още не съвзела се. — И че ядеш паяци? Или че те посещават князе и крале? И че каквото и цвете да се бодне в градината ти, ще цъфне черно?

— Я, тъй ли казват — зарадва се Госпожица Предалова. — Това последното не го бях чувала. Колко мило. А чула ли си, че излизам в най-дългата нощ на годината и награждавам тези, които са се държали добре с по кесия сребро? А пък тези, които са се държали зле, съм им разпорвала търбусите с нокътя си ето така?

Тифани отскочи стреснато, когато сбръчканата ръка на Госпожица Предалова се стрелна покрай нея и пожълтелият нокът на палеца и профуча току до корема ѝ. Старицата изглеждаше страховито.

— Не! Не, това не съм го чувала! — изпъшка тя притискайки се в мивката.

— Жалко! А щеше да е такава чудна приказка, с истински исторически първоизточници! — злобната гримаса на Госпожица Предалова се превърна в усмивка. — Ами онова, че съм имала кравешка опашка?

— Кравешка опашка ли? Не!

— Наистина ли? Колко досадно — въздъхна Госпожица Предалова и отпусна палеца си. — Като гледам, разказваческото изкуство по тези места съвсем е западнало. Явно ще трябва да сторя нещо по въпроса.

— Пак някакво Бофо, нали? — сети се Тифани.

Макар че не беше съвсем сигурна. С този неин нокът Госпожица Предалова си беше бая страшничка. Нищо чудно, че другите момичета напускаха толкова бързо.

— А, значи все пак имаш мозък, а? Е, какво друго ще е. Тъй де, Бофо. Добре казано. Вярно си е Бофо. Изкуството на очакванията. Да покажеш на хората каквото искат да видят, каквото си мислят, че ще има тук. Аз в крайна сметка трябва репутацията да си пазя, я.

Бофо, мислеше си Тифани. Бофо, Бофо, Бофо. Отиде до черепите, взе единия и прочете етикетчето отдолу, също като преди месец:

Злокобен Череп № 1. Цена \$2,99
Магазин за куриози и шеги „Бофо“
Анкх-Морпорк, ул. Десето яйце № 4
„Най-добре се смее, който се смее... със БОФО!“

— Като живи, нали? — отбеляза Госпожица Предалова и се отпусна с прещракване на стола си. — Стига да може да се каже такова нещо за череп, де! В магазина продаваха една чудна машинка за паяжини. Наливаш в нея, видиш ли, оная лепкава маса, и си правиш, с малко практика, паяжини за чудо и приказ. Хич не мога да ги понасям гнусните гадинки, но, разбира се, за къде си без паяжини. Мъртвите мухи забеляза ли какво са?

— Да — вдигна поглед Тифани. — Страфиди. Аз си помислих, че паяците ти са вегетарианци.

— Браво. Ако не друго, очите ти са наред. И шапката ми също е от там. Комай беше „Злата Стара Вещица № 3, Задължителна за хорър партита“. Още ми се въргаля някъде каталогът им, ако те интересува.

— Всички вещици ли пазаруват от БОФО? — попита Тифани.

— Само аз, поне от тези околовръст. А, и Дъртата Госпожа Бездъхова от Две Падини май си купуваше оттам брадавици.

— Но... защо? — стъписа се Тифани.

— Не ѝ растат нейни си. Какво ли не опита, горкичката, ама те не щат и толкова. Цял живот лицето ѝ като бебешко дупе.

— Не, имах предвид, защо ти трябва да изглеждаш толкова... — Тифани се поколеба и продължи — ... ужасна?

— Имам си причини — отвърна Госпожица Предалова.

— Но не правиш всички онези неща, за които се приказва, нали? Крале и князе не идват да се съветват с теб, нали?

— Не, но биха могли — упорстваше Госпожица Предалова. — Примерно ако се изгубят. О, знам ги аз тези приказки. Нали повечето аз ги скальпих!

— Скалъпвала си слухове за самата себе си?

— О, да. Разбира се. Как иначе? Има си хас да оставя нещо толкова важно на някакви си *аматьори*.

— Но казват, че можеш да прозреш човешка душа!

Госпожица Предалова се изкиска.

— Да. Ей това не съм го измислила аз! Но, да ти кажа право, за някои от енориашите не ми трябва лупа! Виждам какво виждат те, чувам през ушите им. Познавам бащите и дядовците им, че и прадядовците им. Знам слуховете, тайните, историите и истините. Аз за тях съм Справедливостта, и съм си справедлива. Погледни ме. Виж ме.

Тифани погледна... отвъд черното наметало, черепите, гumenите паяжини, черните цветя, превръзката за очи и приказките и видя дребничка сляпа и глуха бабичка.

Останалото беше Бофо... не просто глупавите карнавални джуунджурии, а Бофо-нагласата: слуховете и приказките. Госпожица Предалова беше толкова могъща, защото хората си мислеха, че е. Беше като типичната шапка на вещица. Да, но Госпожица Предалова беше взела Бофо много, ама много по-навътре.

— Вещиците нямат нужда от приспособления, Госпожице Предалова — заяви Тифани.

— Я не се занасяй с мен, дете. Малката Вихронрав ли ти разправи това, а? Е, да, не ти трябва нито жезъл нито бъркотия нито дори островърха шапка, за да бъдеш вещица. Но пък с тях какво само шоу може да спретнеш! Хората си го очакват. Те вярват в теб. Не съм стигнала докъдето съм с плетено вълнено боне и престилка на райе! Аз имам вид. Аз...

Отвън се чу трясък. Някъде откъм мандрата.

— Нашите сини приятелчета? — вдигна вежда Госпожица Предалова.

— Не, на тях им е абсолютно забранено да пристъпват във всяка мандра, където работя аз — започна Тифани, насочвайки се към вратата. — Майчице, дано не е Хорас...

— Казвах ли ти аз, че голяма беля ще си докараш с него, а? — викна Госпожица Предалова след гърба на забързалата се Тифани.

Хорас беше. Пак се беше измъкнал от клетката си. Поискаше ли, можеше да стане много мазен.

На пода имаше счупена паница за масло, която, въпреки че доскоро беше пълна до горе, сега беше съвсем празна. Имаше само мазно леке. А от мрака под мивката се разнасяше някакво високоскоростно мляскане, едно такова „нямнямнямнямням...“.

— Е какво, подкарал си маслото, а, Хорас? — смъмри го Тифани хващайки метлата. — Това, знаеш ли, си е жив канибализъм.

И все пак, трябваше да се признае, че не беше толкова зле, като с мишките. Да намираш малки купчинки миши кости на пода си беше малко стряскащо. Даже Госпожица Предалова не успя да се оправи с това. Както си се примъква една мишка, през която тя точно тогава беше рекла да понаблюдава, и изведнъж тъмнина.

Заштото Хорас беше сирене.

Тифани знаеше, че Ланкърските сини сирена винаги са си били по-така, и понякога даже се налагаше да се заковават, но все пак... добре де, уменията ѝ в сиренарството бяха наистина много високи, нищо, че тя се оценяваше така сама, но Хорас даже като за нея беше шампион. Вярно, прочутите сини жилки, придаващи на тази марка чудесния ѝ цвят, излязоха много хубави, макар че Тифани не беше сигурна, че трябва да светят в тъмното.

Тя ръчна с дръжката на метлата в сенките под мивката. Чу се тръсък и когато тя извади пръта, той беше с пет сантиметра по-къс. После се чу едно „пууу!“ и липсващото парче тракна в стената от другата страна.

— Спирам ти млякото — отреди Тифани и се изправи, като през това време си мислеше:

Той дойде да ми върне кончето. Не кой да е, а Зимеделецът. Хъм...

Доста... впечатляващо, като се замислиш.

Тоест, той нали трябва да организира лавини и виелици, да разработва нови десени за снежинки и прочее, но намери време ей така да дойде и да ми върне огърлицата. Хъм...

И просто си стоеше и толкова.

След което да вземе просто да изчезне... тоест да изчезне още повече. Хъм...

Тя остави Хорас да си мрънка под мивката и направи чай за Госпожица Предалова, която пак беше седнала да тъче. След което тихичко се качи в стаята си.

Дневникът на Тифани беше стигнал почти педя на дебелина. Аннаграма, друга местна учаща се вещица и една от нейните приятелки (що-годе), казваше, че тя, ама сериозно, трябвало да го нарича своя Книга на Сенките и да го пише на пергament с някое от специалните магични мастила продавани в Специализирания Магазин на Закзак Силен-в-Ръката на Приемливи Цени... добре де, най-малкото цените бяха приемливи за Закзак. Тифани не можеше да си позволи такава. Вещерството можеше само да го въртиш като занаят, но не и да го продаваш. Госпожица Предалова ѝ даваше да продава сирена, но дори и така хартията по тези краища беше скъпа, а и амбулантните търговци не носеха кой знае колко от нея. У тях обаче обикновено се намираше по някоя друга щипка син камък, от който си ставаше съвсем прилично мастило, ако го смесиш със смлени дъбови шикалки или орехови люпки. Сега, с всичките допълнително налепени страници дневникът беше станал дебел като тухла. Тя беше преценила, че ще ѝ стигне за още две години, ако пише ситно.

На кожената подвързия тя беше изписала с нажежен шиш: „Фийгълите да не гледат!!“ Никак не вършеше работа. За тях това беше все едно покана. Напоследък тя започна да записва някои неща кодирано. На фийгълите от Варовитищко Рид четенето никак не им идеше отръки, така че няма как да му схванат цаката на шифъра.

Тя се огледа предпазливо, за всеки случай, и отключи големия катинар на веригата, обвиваща книгата. Обърна на днешна дата, натопи писалката си в мастилото и изписа: „Среџнах“.

Да, снежинката си е отличен код за Зимеделеца. Той просто си беше застанал така, мислеше си тя. И избяга, защото аз изпищях. Което си беше добре, няма спор. Хъм...

Обаче... ми се щеше да не бях изпищяла.

Тя разтвори дланта си. Отпечатъкът на коня си беше там, бял като тебешир, като земята на Варовитище, но изобщо не болеше. Тифани лекичко потрепери, след което се стегна. И какво толкова? Среџнала се беше, значи, с духа на Зимата. Че тя нали е вещица. Такива неща понякога си се случват. Той най-учтиво ѝ върна нещо,

което си беше нейно, след което си тръгна. Няма какво да се втелява заради това. Работа имаше да се върши.

После тя написа: „Псм от Р.“ И много внимателно отвори писмото от Роланд, което не беше трудно, защото службековата слуз не е кой знае какво лепило. С малко късмет пликът ще стане и за втора употреба. Тя се присви над писмото, така че никой да не може да надзърта през рамото й. Накрая каза:

— Госпожице Предалова, би ли ми се махнала от главата, ако обичаш? Искам да си използвам очите за нещо лично.

След известна пауза откъм долния етаж се дочу мърморене и потръпването между очите ѝ изчезна.

Винаги беше... хубаво да получиш писмо от Роланд. Вярно, най-често пишеше за овце и други неща на Варовитище, а понякога вътре имаше по някое изсушено цвете, камбанка или иглика. Баба Болежкова това нямаше да го одобри. Тя винаги казваше, че ако ридовете искаха хората да късат цветя, щеше да отглежда повече.

От писмата винаги ѝ домъчняваше за дома.

Един ден Госпожица Предалова ѝ беше подметнала:

— Този младеж, дето ти пише... той обожател ли ти е?

Тифани тогава беше сменила темата, докато не намери време да погледне в речника, а после ѝ трябваше още повече време, за да спре да се черви. Роланд беше... колкото до Роланд... главното беше... там беше работата, че... ами, имаше го.

Вярно, първия път като го срещна, той си беше един за нищо неставащ, доста тъп чукундур, но какво друго да очакваш? Все пак той беше изкарал цяла година в плен на Кралицата на Феите, затъсяля като лоена топка и пощръклял от захар и отчаяние. Освен това го бяха отгледали две високомерни лели, а баща му — Баронът, го интересуваха повече коне и кучета. Оттогава той се попромени: стана по-разбран, по-малко сприхав, по-сериозен, не толкова глупав. Освен това започна да носи очила, първите изобщо мярнали се по Варовитище.

И той си имаше библиотека! С повече от сто книги! Всъщност тя, библиотеката, беше на замъка, но нали май никой друг не го беше еня за нея.

Някои книги бяха древни и грамадни, с дъсчени корици, големи изпоукрасени букви и цветни картички на чудновати зверове и далечни

земи. Имаше „Книга на Необичайните Дни“ на Уоспмайр, „Защо Нещата са Така, а не Другояче“ на Кръмбери и всичките томове без един на „Всепрокобна Енциклопедия“. Роланд се беше изумил, че тя може да разбира чужди думи, а тя много внимаваше да не му каже, че тук ѝ помагаха остатъците от д-р Суeton.

Там беше работата, че... истината беше, че... добре де, кой друг им беше останал и на двамата? Роланд не можеше, ама изобщо *не можеше* да има приятели сред селските деца, както беше син на Барона и прочее.

Тифани обаче сега имаше островърха шапка, а това си беше нещо. Хората от Варовитище много-много не обичаха вещиците, но тя нали беше на Баба Болежкова внучка, нали? Да не говорим за всичко, което ще да е научила от старата горе на овчарската колибка. А и нали казват, че тя им дала да разберат на ония вещици от планината, какво значи то вещерство, така де! А помните ли агненето лани? Че тя само с поглед връща аgne от смъртта! И си е Болежкова тя, ридовете са ѝ в костите на нея. С нея всичко си е наред. Тя си е, да си го кажем, наше момиче.

И всичко това беше много хубаво, освен само, че тя вече си нямаше дружки. Хлапетата вкъщи, които дружаха с нея преди, сега я... уважаваха, заради шапката. Помежду им беше изникнала нещо като стена, сякаш тя беше пораснала, а те — не. Че за какво можеше да си приказват? Тя нали е била на места, които те изобщо не можеха да си въобразят. Повечето не са ходили даже до Две Ризи, което беше само на половин ден път. И това изобщо не ги беспокоеше. Те щяха да работят, каквото са работили башите им, или пък да гледат деца като майките си. И това си беше съвсем добре, добави припряно Тифани наум. Но те не го бяха решили сами. Просто им се беше случило така, без да се усетят.

Същото беше и горе в планината. Единствените нейни връстници, с които можеше да си поговори от душа, бяха другите чирачки — вещици като Аннаграма и останалите момичета. Безполезно беше да пробва истински разговор с хората по селата, особено пък с момчетата. Те само си гледаха в краката, запъваха се и пристъпваха нервно, също като хората от Варовитище, когато говореха с Барона.

Като стана дума, Роланд също се държеше така, а и се изчерьвяваше всеки път щом тя го погледнеше. Колкото пъти посещаваше замъка или излизаше на хълмовете с него, всичко се изпълваше с разни пресложни мълчания... също като със Зимеделеца.

Тя най- внимателно прочете писмото, мъчейки се да не обръща внимание на мазните отпечатъци от фийгълски пръсти. Той много мило беше вложил няколко празни листа хартия. Тя много грижливо разглади единия, поседя някое време втренчена в стената и започна да пише.

Долу в миялнята^[2] сиренето Хорас се измъкна иззад кофата за смет. И се озова точно пред задната врата. Ако сирене изобщо можеше да изглежда замислено, Хорас сега изглеждаше така.

В малкото селце Две Ризи кочияшът на пощенската карета имаше известно затруднение. Повечето поща от околовръстните села и цифлици се струпваше в местното магазинче за сувенири, минаващо и за пощенска станция. Обикновено кочияшът просто взимаше чуvalа и толкова, днес обаче възникна трудност. Той трескаво прелистваше Правилника за пощенската служба.

Мис Тик потропваше с крак. Което на него му действаше на нервите.

— Я, я, какво имаме тук — възтържествува кочияшът. — Ей го, пише ли забранено за животни, дракони, птици или риби? Пише!

— И какво от изброеното си мислите, че съм аз? — попита го с леден глас мис Тик.

— А, еми, добре де, добре, човекът нали е един вид животно, нали така? Тоест, гледайте само маймуните, а?

— Нямам никакво желание да гледам маймуни — възрази мис Тик. — Виждала съм ги, какво правят.

Кочияшът определено схвана, че този път доникъде няма да го доведе и пак запрелиства бясно страници. По едно време просия.

— Я, я, какво имаме тук! Колко тежите, госпожице?

— Петдесет грама — отвърна невъзмутимо мис Тик. — Което по стечението на обстоятелствата е максималната тежест на писмо, което може да бъде изпратено до Ланкър и Прилежащите Околности за цена

от десет пенса — тя посочи двете марки, които беше залепила на ревера си. — Вече си купих марки.

— Няма начин да тежите петдесет грама! — възмути се той. — Не може да тежите по-малко от шейсет кила!

Мис Тик въздъхна. Искаше ѝ се да избегне това, но Две Ризи все пак не беше Кучидол. Това беше село на сред път и всеки ден виждаше как светът го подминава. Тя протегна ръка към копчето, задействащо шапката ѝ.

— А сега ще забравите ли, какво казахте преди малко? — попита тя.

— Що пък? — учуди се кочияшът.

За някое време мис Тик го зяпна. После извъртя очи.

— Извинявайте — измърмори тя. — Всеки път, опасвам се, е все същото. От топенето е, разбирате ли. Пружинката ръждяসва.

Тя вдигна ръка и плесна шапката си отстрани. Скритият остьр връх изскочи разпръсквайки книжните цветя. Очите на кочияша го последваха.

— О — промълви той.

Като носи някой островърха шапка, работата е там, че този някой е или магьосник или вещица. Е, вярно, и някой друг сигурно можеше да си намери такава шапка и да вземе да я носи, и всичко ще си му е наред до момента, когато се натъкне на някой правоспособен шапконосец. И магьосниците и вещиците никак не си падат по самозванци. Нито пък обичат да ги карат да чакат.

— Та значи, колко тежа, моля? — попита тя.

— Петдесет грама! — рапортова припряно кочияшът. Мис Тик се усмихна:

— Да. И нито скрупула повече! Скрупула, нали знаете, е аптекарска мярка за тежест равна на двадесет грани или едно цяло и три десети грама. А аз съм практически... безскрупулна!

Тя изчака да види, дали тази твърде учителска шегичка няма да предизвика смях, но не се огорчи, когато не предизвика. На мис Тик доста ѝ допадаше да излиза по-веща от другите.

Качи се на каретата.

Когато тя се заизкачва в планината, заваля сняг. Мис Тик, която знаеше, че не може да се намерят две еднакви снежинки, изобщо не им

обърна внимание. А ако им беше обърнала внимание, щеше да се почувства малко по-малко вешта.

Тифани спеше. В мангала до леглото ѝ гореше огън. На долния етаж станът на Госпожица Предалова тъчеше ли тъчеше в нощта...

Малки сини фигури се промъкнаха по пода на спалнята ѝ, построявайки се на фийгълска пирамида, достигнаха до върха на масичката, която Тифани използваше вместо писалище. Тифани се обърна на сън и тихо изсумтя. Фийгълите за миг застинаха, след което вратата на спалнята лекичко се затвори зад тях. Размито синьо петно вдигна прах по тясното стълбище, по пода на етажа с тъкачицата, мина през мандрата, където излезе през дупка във външната врата, някак си във формата на пита сирене. От там нататък следа от разхвърчали се листа навлезе дълбоко в гората, където гореше малък огън. Той осветяваше, може би пряко волята си, лицата на цяла орда фийгъли.

Размитото петно спря и се превърна в шест фийгъла, двама, от които понесли дневника на Тифани. Те го оставиха грижливо на земята.

— Убаво, дека се измъкнааме от туй къще — каза Голем Йън. — Видохте ли ги онез големанските черепи, а? Тая бабаяга не си поплюва, ей!

— Брей, глайте ма, она па е сложила катанец — забеляза Прост Уили обикаляйки дневника.

— Роб, си мислим, дека немаме правото да го четеме това — обади се Били Големо Чене, когато Роб пъхна ръка в ключалката. — Оно е лично!

— Она е нашта бабаяга, бе. Щом е лично за нея, и за нази е лично — отвърна делово Роб бърникайки в ключалката. — Че ѝ се че е сакала она некой да го изчете, иначе оти ѝ е било да го пише. Нема файда да си пра'иш зоро да го написуваш, щом нема кой да го чете. Тъй оно само моливо че ти ойде зян, ей!

— Мо'е па она да сака сама да си го четюва — не преставаше да се съмнява Били.

— Тъй ли ма? Оти че сака баш туй? — разкрещя се Роб. — Она нали и тъй си на'e, що е писано. А, па Джейни сака да на'e, що си

мисли она за момъко на Бароно.

Нешо прещрака и катинарът се отвори. Насъbralите се фийгъли слухтяха. Роб прелисти няколко шуртящи страници и се ухили.

— Е-бре, глайте що ми пише она: Леле, милите фийгъли па ми додоха — провъзгласи той за бурна радост на всички присъстващи.

— Леле, че мило моме е она, да пише тъй — изкоментира Били Големо Чене. — Дай да видим?

И той прочете: „Леле мале, фийгълите пак надойдоха“.

— А — продума той.

Били Големо Чене беше дошъл заедно с Джейни от клана Дългио Гъол. На тамошния клан четенето и писането им идваše по-отръки, а на него като на гонагъл му се полагаше да го бива и в едното и в другото. На фийгълите от Варовитищкио Рид от своя страна най-отръки им идваše пиенето, краденето и биенето, а Роб Секигоопрай много го биваše и в трите неща. Но и той се беше научил на четмо и писмо, защото Джейни го беше помолила. Били беше наясно, че той се справяше не толкова с точност, колкото с оптимизъм. Изправеше ли се пред по-дълго изречение, той беше склонен като разгадае няколко думи, да премине към щедро гадаене.

— Писмовнио майсторлък е да сфанеш, що *сакат* да ти викат думите, право ли думам? — подпита Роб.

— Е, па мо’е би — обади се Голем Йън. — Ма има ли некоя думичка там да ни ка’е, дека големата мънечка бабаяга е хлътнала по онуй диване у каменно замък?

— Ей че си бръмантичен, бре Йън — рече Роб. — Що да ти отговорим: Ненъм. Тук-таме у писмата они пишат с онея ми ти шифърчета. Горко на читателя от них. Оно си е баш зор и с нормалните думи, без некой да ги разбъзиква.

— Ма за сите ни че е мнооого лооошо, земе ли големата мънечка бабаяга да мисли за момчетии наместо за ученето на бабоягуваньето — отбеляза Голем Йън.

— Е, па да, ма момъко нема да сака да се жени — каза Леко Щурав Ангъс.

— Некой ден мо’е и да просака — не се съгласи Били Големо Чене, който си беше развил хобито да наблюдава човеците. — Повечето големански мъже се женят.

— Аре стига де! — изуми се някакъв фийгъл.

— Е, па тъй си е.

— Они *сакат* да се женят?

— Е, па мнозина си сакат — просветли ги Били.

— Ма как, нали подир туй нема вече пиене, краднене и биене!

— Ей ма, я нали мое'м некой друг път да си попийнем, покраднем и да се побием! — възрази Роб Секигоопрай.

— Е, па да, Роб, ма нема как да не видим, дека ти требе да ги пра'иш също и Обяснявките — напомни му Прост Уили.

Мнозина наоколо закимаха съгласно. За фийгълите Обяснявките бяха тъмна наука. Просто бяха толкова *мъчни*.

— Напримерно, га се завръщаме от попийване и покрадване и побиване, земе Джейни и ти напра'и Нацупването на устенца — продължи Прост Уили.

Всички фийгъли задружно простенаха:

— Олеле — мале, да не ни се пада Нацупването на устенца!

— А подир туй и Скръстосването на ръчички — все така плашише другите, че и сам себе си Уили.

— Ооох, вай-вай-вай, Скръстосването на ръчички! — захленчиха фийгълите скубейки си косите.

— А ич нечем да говорим за Потропването с краченце... — Уили замлъкна, понеже наистина не искаше да говори за Потропването с краченце.

— Олеле — мале! Ооох! Не и Потропването с краченце! — някои от фийгълите забълскаха главите си в близките дървета.

— Убаво де, убаво де, АМА — зауспокоява ги отчаяно Роб Секигоопрай — ич не на'ете вий, дека туй си е част от потайнювките на бракуването.

Фийгълите се спогледаха. Настана тишина, ако не се брои тръсъка от падането на едно дръвче.

— Е, па туй нещо ич не го бе'ме чували, бе Роб — наруши тишината Голем Йън.

— Е, па нема чудно! Отдека че го чуете, бе? Нали не сте женени! Не го сфашате вие сичкото му пеетично симетриене. А се сберете да ви ка'ем я...

Роб се огледа, за да се убеди, че никой не може да го чуе освен горе-долу петстотинте фийгъла и продължи:

— Глейте с'а... първо пиеш, краднеш и се биеш, нал'tый. А га се повърнеш у могилата, стае време за Потропване с краченце...

— Ооох!

— ... и за Скръстосване на ръчички...

— Олеле!

— ... и, не ще и дума, за Нацупване на уstenца *и а сите шашкъни да ми престанете да ми се вайкате, оти че почнем да трошим чутури!* Чуете ли ме?

Всички фийгъли се смълчаха, освен един:

— О, вай-вай-вай! Ооох! Олеле-малеле! Нацупването... на... ус...

Той замълкна и се озърна притеснено.

— Прост Уили? — започна Роб Секигоопрай с вледеняващо търпение.

— Е, па що, Роб?

— Сещаш ли се дека ти виках, дека некой път требе да слушаш що ти казуем?

— Е, па да, Роб?

— Е, па тоя път беше такъв път.

Прост Уили провеси нос:

— Прощавай, бе Роб.

— Убаво! Та доде бех стигнал? А, е па... постигнат ни значи уstenца и ръчички и краченце. И тогаз...

— Иде време за Обяснявки! — сети се Прост Уили.

— Е, па да! — тросна се Роб Секигоопрай. — Некой от вас, шашкъни с шашкъни, че дръзне ли да е онъ, дето че пра'и Обяснявките?

Той ги огледа. Фийгълите заетствъваха.

— Га келдата ем се цупи, ем скръстосва, ем притропва — продължи Роб с прокобен глас. — И убавото й зъркелче се едно ти вика: „Глей само тая Обяснявка да е верно добра“. Че се обесневате ли? А?

Фийгълите вече се бяха изпоразплакали и дъвчеха в ужас краищата на препаските си.

— Е, па не, Роб — размънкаха се те.

— Е, па не, я! — изтържествува Роб Секигоопрай. — Нечете! Оно е, оти не го найте вий бракуването!

— Я чух Джейни да вика, дека ти пускаш таквиз Обяснявки, дето никой друг фийгъл у целио свет нема да ги пробва — каза с възхита Прост Уили.

— Е, па мо’е и тъй да е — наду се от гордост Роб. — А трябва да се знае, дека фийгълите имат голема традиция за върли Обяснявки!

— Она вика, дека некои от твойте Обяснявки са толкоз дължки и оплетени, че га доде време да свършват, она вече не помни, как са отпочнали — продължи Уили.

— Оно си е дарба... ма нечем да се хвалим — махна скромно с ръка Роб.

— Я па големанците ич не ги видим у Обяснявките — замисли се Голем Йън. — Они бавно загреват.

— Ма се пак се женят — отбеляза Били Големо Чене.

— Е, па да, па нашио момък у големио замък, он нещо много се сдуши с големата мънечка бабаяга — изказа се Голем Йън. — Тейко му остане и се разболе и скоро момъко че стае господар на големио каменен замък и на сите му дукюменти, дето викат, дека ридовете били негови.

— А, па Джейни се коси, дека додат ли у него сите му дукюменти, дето викат, дека ридовете били негови — поде Били Големо Чене — мо’е па да му се разхлопа дъската и да си помисли, че ридовете са си негови. А нали наете доде че доведе туй?

— Е, па да — потвърди мрачно Голем Йън. — До разораването на целината.

Това беше злокобна дума. Някога старият Барон беше смятал да разоре някои от по-равните места по Варовитище, защото цената на житото се вдигала, а в овцете нямало сметка^[3], тогава обаче Баба Болежкова била още жива и го накарала да размисли. Някои пасища в покрайнините на Варовитище обаче вече били разорани. В житото имаше сметка. Фийгълите бяха приели за даденост, че и Роланд също ще тръгне да разорава. Нали го бяха отгледали онези двете суетни, коварни и изобщо противни лели?

— Ич не му вервам — изрази мнението им Леко Щурав Ангъс.
— Он чете книги и таквоз. Ич не го е еня за земята.

— Е, па да — съгласи се Прост Уили. — Ма а земе се ожени за големата мънечка бабаяга, ич нема да помисли за оран, оти големата мънечка бабаяга га му излезе с Цупенето на ръчички...

— Скръстването на ръчички! — поправи го рязко Роб.

— Ооолеле, не и Скръстването на...

— Млък! — изрева Роб. — Срам ме фаща от вас! Големата мънечка бабаяга мо'е да си се омъжва, за когото си сака! Право ли думам, бе гонагъле?

— Мм?

Били се беше загледал нагоре. Беше хванал една снежинка.

— Викам, дека големата мънечка бабаяга мо'е да се омъжва, за когото си сака, право ли думам?

Били се взираше в снежинката.

— Били? — извика Роб.

— Що ма? — сепна се той като че събуден от сън. — Е, па... да.

Що мислиш, че сака ли она да земе за мъж Зимеделецо?

— Зимеделеца ли? — втрещи се Роб. — Че он ич не мо'е да се жени. Он нали е парче дух... он си е едно нищо!

— Она игра хоро с него. Сите я видохме — напомни Били, хвана още една снежинка и я заразглежда.

— Оно беха само момински дивотии! И оти ѝ е на големата мънечка бабаяга да си пълни чутурата със Зимеделецо, а?

— Има причина да сметам — заговори бавно гонагъльт посред кръжащи около него снежинки — дека Зимеделецо си пълни чутурата до пръсване с големата мънечка бабаяга...

[1] Най-классический и разпространен популярен преразказ на класическата и митология на Кръглия Свят е издадената през 1855 г. „Векът на Мита; или Истории за Богове и Герои“ на Томас Булфинч, по-късно допълнена с томове за легендите за крал Артур и за Карл Велики, още по-късно издавани заедно и известни като „Митологията на Булфинч“. Фамилията на автора на английски значи буквально „чинка“. — Б.пр. ↑

[2] Помещение близо до кухнята, където се мият съдини и се върши всяка друга мокра или мръсна работа. Не ще и дума, Хорас не се миеше нито там, нито другаде. Но пък щеше да е интересно, ако беше. — Б.авт. ↑

[3] На кръглия свят, в Англия, пък станало точно обратното — така нареченото Ограждане, когато в овцевъдството имало повече пари отколкото в земеделието и земевладелците ограждали земите си,

превръщали ги в пасища, а много селяни останали без поминък. —
Б.пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА СНЕЖИНКИ

Казват, че не било могло да се намерят две съвсем еднакви снежинки, но някой напоследък дали е проверявал?

Снегът кротичко си валеше в мрака. Трупаше се по покриви, целувайки пътьом клоните на дърветата, падаше по горската почва лекичко прошумолявайки с мириз на метал.

Баба Вихронрав винаги проверяваше снега. Застанала на прага на къщурката си, обляна от светлина на свещи, тя ги ловеше с лопата.

Бялото котенце следеше снежинките. Точно това правеше. Не замахваше по тях с лапа, а само гледаше много съсредоточено всяка снежинка поотделно, как се вие във въздуха докато не кацне. След което я наблюдаваше още някое време, колкото да се убеди, че представлението е свършило, и чак тогава вдигаше поглед и си избираше следващата снежинка.

То се казваше Ти. Като в „Ей ти! Престани веднага!“ или „Ей ти! Махай се от тук!“. С имена Баба Вихронрав не се церемонеше.

Баба огледа снежинките и се усмихна по нейния си не особено мил начин.

— Да се прибираме, Ти — рече тя и затвори вратата.

Мис Тик зъзнеше до огъня. Който не беше особено голям, просто достатъчно голям. Обаче от гърненцето върху жаравата се разнасяше миризмата на чорба със сланинка и грах, а до малкото гърне имаше едно доста по-голямо, от което се носеше миризма на пиле, така че тя таеше надежди.

Трябва да се каже, че Баба Вихронрав и мис Тик не се спогаждаха особено. По-възрастните вещици рядко се спогаждаха. Можеше да се види как не се спогаждат по това как цялото време бяха извънредно учтиви.

— Ранен е снегът тази година, Госпожо Вихронрав — спомена мис Тик.

— Така си е, мис Тик — отвърна Баба Вихронрав. — А и е толкова... интересен. Вглеждала ли си се в него?

— И преди съм виждала сняг, Госпожо Вихронрав — опъна се мис Тик. — По целия път насам не престана да вали. Наложи ми се даже да бутам пощенската карета! Втръсна ми този сняг! Но какво да правим с Тифани Болежкова?

— Нищо, мис Тик. Още чайче?

— Тя определено е наша отговорност.

— Не. Не наша, а от където и да го погледнеш, нейна. Тя е вещица. Тя танцува Танца на Зимата. Видях я.

— Сигурна съм, че не го е направила нарочно — застъпи се за нея мис Тик.

— Че как може да се танцува, без да е нарочно?

— Много е млада. Възбудата сигурно я е ударила в краката. Не е знаела, какви ги върши.

— Трябвало е да разбере — заяви Баба Вихронрав. — Трябвало е да слуша.

— Несъмнено вие винаги сте слушали каквото ви се казва, когато сте били почти на тридесет години, Госпожо Вихронрав — подметна мис Тик с лек намек на сарказъм.

Баба Вихронрав някое време се взираше в стената.

— Не — рече накрая тя. — И аз греша. Но не си търся оправдания.

— А аз мислех, че искате да помогнете на детето.

— Ще и помогна аз, да си помогне тя сама. Така е по моя начин. Тя хоп-троп, танци-манци и право в най-старата История, каквато има на света. Няма друг изход оттам, освен да я извърви до края. Няма друг начин, мис Тик.

Мис Тик въздъхна. Баба Вихронрав смяташе, че всичко е до Историите. Е добре де, нали всички сме си башка луди. Освен мен, естествено.

— Разбира се. Само че тя е толкова... нормална — каза мис Тик на глас. — В смисъл, като се има предвид, какво е направила. А тя толкова много мисли. И сега, като е привлякла вниманието на Зимеделеца, ами...

— Захласнал се е по нея той — завърши Баба Вихронрав.

— Това ще предизвика немалък проблем.

— Който тя ще трябва да реши.

— Ами ако не успее?

— Тогава значи няма да е Тифани Болежкова — отсече Баба Вихронрав. — Да де, да, тя е в Историята, но не го знае! Виж снега, мис Тик. Разправят, че не могло да се намерят две еднакви снежинки. Откъде може да са разбрали това, я? За много умни се имат! Винаги съм искала да ги изоблича. И успях! А сега излез и разгледай снега. Виж снега, мис Тик! Всичките снежинки са еднакви!

Тифани чу почукването и с мъка отвори малкото прозорче на спалнята. На перваза се беше натрупал мек и пухкав сняг.

— Нечеме да те будиме — каза Роб Секигоопрай. — Ма Ужасно Дребен Били вика, дека требе да видиш туй.

Тивани се прозина.

— Какво да видя?

— А фани некоя друга снежинка — обясни Роб. — Ма не у ръка, оти че се стопи.

Тифани заопипва с ръка в тъмното за дневника си. Нямаше го. Тя погледна на пода, ако случайно е паднал. Тогава пламна кибритена клечка, Роб Секигоопрай запали свещта и ей го на дневника, като че винаги си е бил на мястото, само че тя забеляза, че на пипане той беше подозрително студен. Изражението на Роб беше невинно, което беше сигурен признак за гузност.

Тифани остави въпросите за по-късно и протегна дневника през прозореца. По него накацаха снежинки и тя ги придърпа по-близо.

— Като гледам, най-обикно... — започна тя, запъна се и възклика. — О не... това трябва да е никакъв номер!

— Номер ли било? Е, па, щом тъй викаш — не възрази Роб. — Ма си е *неговио* номер, да ти ка'ем я.

Тифани зяпна виещите се навън на светлината на свещта снежинки. До една бяха Тифани Болежкови. Мънички, ледени, искрящи Тифани Болежкови.

На долния етаж Госпожица Предалова избухна в смях.

Дръжката на вратата за стаята в кулата яростно тракаше. Роланд де Чъфли (пише се Chumsfanleigh; вината, за което не беше негова) грижливо не ѝ обръщаше внимание.

— Какво правиш там вътре, детето ми? — попита злобно приглушен глас.

— Нищо, Лельо Данута — отвърна от бюрото си Роланд.

Едно от предимствата да живееш в замък е, че стаите могат да се заключват добре. Неговата врата имаше три ключалки и две резета дебели колкото ръката му.

— Баща ти те вика, знаеш ли! — обади се друг глас, още по-злобно.

— Той шепти, Лельо Араминта — отговори спокойно Роланд изписвайки грижливо адреса на плика. — Той вика, само когато вие насясквате по него доктори.

— Това е за негово собствено добро!

— Той крещи — повтори Роланд и облиза края на плика. Леля Араминта пак разтрака дръжката на вратата.

— Ти си едно много неблагодарно дете! Ще си умреш тук от глад, така да знаеш! Сега ще докараме стражите да разбият вратата!

Роланд въздъхна. Замъкът беше построен от хора, които не обичаха някой да им разбива вратите, така че всеки, който тръгнеше да я разбива, първо трябваше да домъкне таран по тясната виеща се стълба, без да има горе къде да се обърне, а после оставаше някак да пробие четири дъски дебела врата от толкова стар дъб, че се беше втвърдил като желязо. Сам човек можеше да защитава тази стая месеци наред, стига да има провизии. Още някое време отвън се чуваше мрънкане, а после стъпките на лелите отекнаха надолу по стълбата. После пак се чу как крещят нещо на стражите.

Не че щяха да имат много полза от това. Сержант Робъртс и неговите хора (Кевин, Невил и Тревър) не сипадаха много по изпълнение на заповеди от лелите. Обаче всички знаеха, че ако Баронът почине преди момчето да навърши двадесет и една година, лелите щяха законно да управляват имението, докато той не ги навърши. Но макар Баронът да беше много болен, той не беше умрял. Не беше добро времето да се проявяваш с неподчинение, но сержантът и хората му избягваха гнева на лелите като се правеха (стига

заповедите да го позволяваха) на глухи, тъпи, склерозирали, шашнати, болни, загубени или, в случая с Кевин, на чужденци.

Засега Роланд гледаше да прави излазите се в малките часове, когато нямаше никой и той можеше да си набавя продоволствие от кухнята. Пак тогава той ходеше да види баща си. Докторите приспиваха стареца с нещо, но Роланд го държеше някое време за ръката, заради успокоението, което даваше това. Намереше ли стъкленици с оси или пиявици, той ги изхвърляше в рова.

Той погледна замислено писмото. Може и да трябваше да разкаже всичко на Тифани, но той не обичаше да мисли за тези неща. И това ще я разстрои и тя може да хукне пак да го спасява, което нямаше да е правилно. Да не говорим, че *той* не беше заключен в стаята си. *Те* бяха заключени отвън. Докато той държеше кулата, това беше място, където те не можеха да се бъркат, да тършуват и да крадат. Той беше приbral остатъците от сребърните свещници под леглото си заедно, с каквото беше останало от древните сребърни прибори (били „пратени за оценка“, моля ви се) и ковчежето с бижутерията на майка му. С което ковчеже беше малко позакъснял, така че венчалния ѝ пръстен и сребърната огърлица с гранатите, останала от баба му, ги беше хванала липсата.

Утрe обаче той ще стане рано и ще откарa писмото до Две Ризи. Хубаво му беше да ги пише. Те правеха света по-добър, защото можеше да не включва лошата част.

Роланд въздъхна. Нямаше да е зле да пише на Тифани, че в библиотеката намери книга наречена „Обсади и оцеляване“ от прочутия пълководец Печений Тактикус (интересно, точно той е изобретил „тактиката“). Кой би си помислил, че такава прастара книга ще вземе да излезе полезна? Пълководецът много наблюдаваше, колко е важно да имаш провизии, така че Роланд имаше в изобилие ситни картофи, едри наденици и тежък джуджешки хляб, много удобен да го мяташ по хората.

Той погледна отсрещната стена, към портрета на майка му, който той беше донесъл от мазето, където го бяха забути *те* (бил „прибран за почистване“). Точно до него, стига да знаеш за какво да гледаш, част от стената колкото една малка врата изглеждаше малко по-светла отколкото камъните наоколо. И свещникът до нея беше никак лекичко изчанчен.

Да живееш в замък си имаше много предимства.
Навън заваля сняг.

Нак Мак Фийгълите зяпаха пухкавите снежинки от покрива на колибата на Госпожица Предалова. На светлината, каквато успееше да пробие мърлявите прозорци долу, покрай тях прелитаха мънички Тифанчета.

— Че ми зяе он со снежинки — изказа се Голем Йън. — Ха!

Прост Уили хвана една рееща се снежинка и рече:

— Ми немой ка'еш, дека не я е докарал он убаво мънечката остра капа. Он требе много да е хълънал по големата мънечка бабаяга.

— Ма туй ич не им *прилича*! — сопна се Роб Секигоопрай. — Та он е Зимата! Он е сите му снегове и ледове, фъртуни и мръзнене. А она е само големо моменце! Ич немой ка'еш да са си лика-прилика! А кажи им, Били? Били?

Гонагълтъ с гайда в уста беше зяпнал отнесено снежинките. Но някак си гласът на Роб явно успя да пробие през размислите му, защото той отговори:

— Що че 'нае он за ората? Нема си он живот колкото и най-ситната бублечка, а па сила има колкото морето. И е залюбил он мънечката голема бабаяга. Оти? Що е она за него? Що че чини он по-подир? Я туй че ви речем: Туй, снежинките, са само за начало. Требе да си отваряме зъркелите, Роб. Че туй мо'е да стане баш серриозно...

Високо в планината 990 393 072 007 броя Тифани Болежкови нападаха върху стара пряспа на едно било и причиниха лавина, помела над сто дървета и една ловджийска колиба. Тифани не беше виновна за това.

Нито пък беше виновна, че хората се подхълъзваха по заледили се напластвания от нея, или че не можеха да си отворят вратата, защото нея я беше натрупало отвън, или пък че ги удряха топки от нея метнати от малки дечица. Повечето от нея се стопи до преди закуска, а и без друго никой не забеляза нищо необичайно, освен вещиците, които не приемат на вяра хорските приказки, както и куп дечица, които кой ли ти ми слуша.

И все пак Тифани се събуди страшно смутена.

И Госпожица Предалова изобщо не й помогна.

— Ако не друго, той те харесва — подметна тя докато си навиваше яростно часовника.

— Не знам, Госпожице Предалова — отвърна Тифани, на която този разговор хич не й харесваше.

Тя тъкмо миеше чиниите в мивката, с гръб към старицата и се радваше, че Госпожица Предалова не може да й види лицето... и, като стана дума, че и тя също не можеше да види лицето на Госпожица Предалова.

— И да се чуди човек, какво ли ще каже за това твоят младеж?

— Кой младеж, Госпожице Предалова? — отвърна Тифани с колкото се може по-каменно изражение.

— Че той ти пише писма, бре момиче!

Които ти, предполагам, четеш през очите ми, помисли си Тифани, а на глас каза:

— А, Роланд ли? Та той е просто приятел... един вид де.

— Един вид приятел?

Няма да се вържа на това, помисли си Тифани. Бас държа, че се хили на поразия. И освен това изобщо не й е работа.

— Да — каза тя. — Точно така, Госпожице Предалова. Един вид приятел.

Настана продължително мълчание, което Тифани употреби да изстърже дъното на едно желязно тиганче.

— Важно е да си имаш приятели — каза накрая Госпожица Предалова с глас някакси по-кротък от преди, звучащ, все едно Тифани беше победила. — Като свършиш, миличка, моля те, бъди така добра да ми донесеш торбата с бъркотиите.

Тифани стори, както й бе наредено, след което се измъкна към мандрата. Винаги й беше хубаво да се озовава там. Напомняше й за дома и можеше да мисли по-добре. Тя...

Отдолу на вратата имаше дупка, тамън колкото за пита сирене, но Хорас се беше върнал в строшената си клетка, откъдето се чуваше съвсем лекичко „мняммяммямня“. Може пък сирената така да хъркат? Тя не му обърна внимание и се зае с тазсутрешното мляко.

Поне не валеше сняг. Тя усети как започва да се изчервява и се помъчи да си забрани изобщо и да помисля за това.

А нощес щеше да има съборище. Другите момичета дали ще са разбрали? Ха! Ами че как не. Вещиците обръщат внимание на снега, особено ако това би смутило някого.

— Тифани? Искам да говоря с теб — викна я Госпожица Предалова. Госпожица Предалова досега май изобщо не ѝ беше казвала Тифани.

Доста тревожно беше да я чуеш, как изрича името ти.

Госпожица Предалова държеше бъркотия. Мишката ѝ за очи беше провиснала неловко посред кокалчета и гуми.

— Неудобно — промърмори тя и повиши глас. — Ебре, чапкъни с чапкъни! А да изляете! Видим ви дека сте тук! Видим ви дека ме гледате!

Фийгълски глави се подадоха иззад кажи-речи всичко.

— А така! Тифани Болежкова, сядай!

Тифани седна, без да се офлянква.

— Че и точно по кое време да стане — продължи Госпожица Предалова и остави бъркотията. — Неудобно си е. Но няма съмнение — и след кратка пауза тя обяви: — Ще умра вдругиден. Петъка, малко преди шест и половина сутринта.

Това беше много внушително заявление и не заслужаваше отговор като този:

— Въй, мо’е ли така да изпуснеш уикенда — изрази съболезнованията си Роб Секигоопрай. — Некъде на убаво място ли че идеш?

— Но... но... не може точно пък вие да умрете! — избухна Тифани. — Та вие сте на сто и тридесет години, Госпожице Предалова!

— Това, знаеш ли, като нищо може да е причината, детето ми — отвърна спокойно Госпожица Предалова. — На теб никой ли не ти е казал, че вещиците имат предизвестие за кога ще умрат? Както и да е, искам хубаво погребение.

— Е, па да, от убав помен по-убаво нема — подхвана Роб Секигоопрай. — Со много къркане и рипане и черпявки и пируванье и къркане.

— Може и да има малко сладко шери — склони Госпожица Предалова. — Колкото до пируването, винаги съм казвала, че не можеш да сгрешиш с шунка на ролца.

— Но не можете просто... — започна Тифани и спря, когато Госпожица Предалова извърна глава към нея рязко като птица.

— ... да те изоставя ей така ли? — довърши тя. — Това ли искаше да кажеш?

— Ами, не — изльга Тифани.

— Ще трябва да идеш при някоя друга, разбира се — каза Госпожица Предалова. — Не е да си точно на възраст, че да поемеш колибата, не и с всичките по-големи момичета изпотрепали се от чакане...

— Знаете, че не искам да остана цял живот в планината, Госпожице Предалова — намеси се припряно Тифани.

— А да, мис Тик ми каза — рече старата вещица. — Искаш да се върнеш на малкия си варовиков рид.

— Хич не е малък! — сопна се Тифани, по-гръмогласно отколкото възнамеряваше.

— Да, много ни се наಸбра — каза много спокойно Госпожица Предалова. — Ще напиша няколко писма, които ти ще занесеш долу в селото, след което, ако искаш, следобедът ти е свободен. Погребението ще е за утрe след обяд.

— Моля? Искате да кажете, преди да умрете? — стъписа се Тифани.

— Че как иначе! Не виждам защо аз да пропускам забавата!

— Ей че умно! — одобри Роб Секигоопрай. — Оти за тая ми ти разумна подробност ората се забра'ят да се сещат.

— На туй му казваме изпроводяк — обясняваше нататък Госпожица Предалова. — Само за вещици, разбира се. Другите хора нещо много се притесняват, не мога да ги разбера защо ли. Но пък нали имаме онази великолепна шунка, която г-н Армбиндър ни даде миналата седмица за уреждането на собствеността на кестена, а си умирам да я опитам.

Един час по-късно Тифани излезе с джобове пълни с бележки до разни месари, хлебари и земеделци от околните села.

Това как те посрещнаха новината, си беше изненада. Те като че ли го смятаха за някаква шега.

— Госпожица Предалова няма да вземе да умре на нейната възраст — отсъди месарят докато претегляше наденичките. — Аз чух, че Смърт вече идвал за нея, а тя му затръшнала вратата!

— Тринадесет дузини наденички — каза Тифани. — С изпичане и доставка.

— Ама ти сигурна ли си, че тя ще вземе да умре? — несигурност помрачи лицето на месаря.

— Не. Но *тя* е.

Хлебарят пък заяви:

— Ама ти не знаеш ли за оня нейния часовник? Тя го е направила, когато сърцето й умряло. Той е нещо като сърце с часовников механизъм, разбиращ ли?

— Така ли? — заинтригува се Тифани. — Значи ако сърцето й е умряло, а тя си е направила ново от часовник, тогава как е останала жива, докато новото й сърце още не е било готово?

— А, че това е просто. С магия, как иначе — отговори хлебарят.

— Но сърцето помпа кръвта, а часовникът на Госпожица Предалова е извън тялото й — изтъкна Тифани. — Няма никакви... съдове...

— Това става с магия — просвети я бавно изговаряйки думите хлебарят и я изгледа накриво. — Как може да си вещица и да не ги знаеш тези неща?

Навсякъде беше все същото. Като че самата представа Госпожица Предалова да я няма, не се побираше в хорските глави. Тя беше на 113 години и хората изтъкваха, че досега не било чувано някой да умре на тази възраст. Казваха, че това трябва да било някаква шега, или че тя имала пергамент подписан с кръв, което значело, че щяла да живееечно, или че за да умре, трябвало някой да й открадне часовника, или че всеки път щом Мрачния Жътвар идвал за нея, тя го лъгала за името си или го пращала при някой друг, или че може би просто малко се е поразболяла...

Накрая самата Тифани почна да се чуди, дали това наистина ще се случи. Но все пак Госпожица Предалова май беше сигурна. И когато си на 113 години, чудното не е, че ще умреш утре, а как така си все още жива днес.

Изпълнена с мрачни мисли, тя тръгна за сбогома. Веднъждваж й се стори, че я наблюдават фийгъли. Тази дарба се научава. И се

научава също и да я търпиш, повечето време де.

Като пристигна, повечето млади вещици вече бяха дошли, и дори бяха успели да запалят огън.

Понякога хората си мислят, че „сборище“ е думата за група вещици и, наистина, речникът казва така. Но истинската дума за група вещици е „разногласия“. Във всеки случай повечето вещици, срещани от Тифани, никога не използваха тази дума. Г-жа Уховрътска обаче я използваше почти непрекъснато. Тя беше висока, слаба и доста студена, носеше сребърни очила на малка верижка и употребяваше думи като „аватар“ и „сигла“. А Аннаграма, която водеше сборището, защото тя го беше измислила и защото имаше най-високата шапка и най-пронизителния глас, беше нейната най-обещаваща (и единствена) ученичка.

Баба Вихронрав винаги казваше, че това, което прави г-жа Уховрътска, е магьосническа магия, само че с фуста. Аннаграма във всеки случай мъкнеше на сборищата купища книги и жезли. Момичетата най-често правеха по няколко церемонии, колкото тя да миряса, защото за тях главната цел на сборището беше да се видят с приятелки, нищо че бяха приятелки просто защото бяха, да си го кажем направо, единствените, с които можеше да си поприказваш без задръжки, защото имаха еднакви проблеми и ще те разберат, за какво се оплакваш.

Те винаги се срещаха в гората, нищо че всичко беше в сняг. Наоколо винаги се въргалиха достатъчно съчки за огъня, а всичките без много да му мислят, винаги се обличаха топло. Дори и лете, вдигнеш ли се дори и мъничко на метла, и сто на сто ще настинеш, ако не носиш повече слоеве бельо, отколкото би се сетила коя да е не-вещица, а понякога и по някоя друга грейка с гореща вода, вързана с канап.

Точно сега три малки оgnени кълба обикаляха огъня. Направени от Аннаграма. С тях можело да се поразяват врагове, ако слушаш нея. Останалите гледаха кълбата накриво. Магьосническа магия си беше това, фуклива и опасна. Вещиците предпочитаха да поразяват враговете си с поглед. Няма никакъв смисъл да убиваш врага си. Иначе как тя ще разбере, че ти си победила?

Тюла Суматохова беше донесла грамадна тава опак кекс. Точно каквото ти трябва, за да имаш какво да ти държи топло на ребрата.

Тифани им съобщи:

— Госпожица Предалова ми каза, че ще умре в петък сутринта. Каза, че просто знаела.

— Колко жалко — реагира без нито капчица жал в гласа си Аннаграма. — Все пак тя беше много стара.

— Все още е — отбеляза Тифани.

— Амии, на това му казват Зовът — намеси се Петулия Хрушчялкова. — Старите вещици знаят, кога ще умрат. Никой не знае как го знаят. Просто си го знаят.

— Тя още ли ги държи онези черепи? — поинтересува се Луси Уорбек, която си беше вързала косата на кок, в който беше пъхнала нож и вилица. — Не можех да ги трая. Все едно не престават, нали, да те зяпат!

— Аз напуснах заради това, как ме използваше като огледало — сподели Лулу Муцинкова. — Още ли го прави?

Тифани въздъхна:

— Да.

— Аз направо си им казах, че няма пък да ходя при нея — включи се ръчкайки огъня Гертрудъ Отруденова. — Знаете ли, че ако напуснеш някоя вещица без разрешение, никоя друга няма да те вземе, но ако си тръгнеш от Госпожица Предалова, ако ще още след първата нощ, никой нищо няма да ти каже и просто ти намират ново място?

— Г-жа Уухоуртский казва, че с черепите и гарваните тя определено прекалява — отбеляза Аннаграма. — Ами че тя буквально е наплашила до смърт всичко живо околовръст!

— Амии, какво ще стане сега с теб? — попита Петулия.

— Не знам. Сигурно ще ида при някоя друга.

— Горкичката — каза Аннаграма и добави, сякаш тепърва най-случайно се беше сетила. — А Госпожица Предалова случайно да е казала, кой ще поеме къщурката?

Това, което последва, беше тишина, предизвикана от няколко цифта уши, слухтящи толкова напрегнато, че още малко и да запращят. Вярно, младите вещици, чакащи за място, не бяха чак толкова много, но пък вещиците живееха дълго, а поemanето на твоя собствена колибка си беше нещо важно. Тогава почват да те уважават.

— Не — отговори Тифани.

— Поне някакъв намек?

— Никакъв.

— Нали не е казала, че ще си *ти*, а? — запита остро Аннаграма. Гласът ѝ можеше да е ужасно дразнещ. С него и „здравей“ можеше да прозвучи като обвинение.

— Не!

— То ти и без друго си твърде малка.

— То всъщност, знаете ли, няма точно възрастова граница — обади се Луси Уорбек. — Поне няма нищо черно на бяло.

— Това пък откъде го знаеш? — тросна и се Аннаграма.

— Попитах Дъртата Госпожа Пюмайр — отговори Луси.

Очите на Аннаграма се стесниха:

— Питала си я значи? Защо?

Луси извъртя очи:

— Защото исках да знам, ето защо. Виж сега, всеки знае, че ти си най-старата и... нали разбираш, най-обучената. Разбира се че ти ще получиш къщурката.

— Да — потвърди Аннаграма втренчила се в Тифани. — Разбира се.

— Е, тогава значи, амии, разбрахме се, нали? — намеси се Петулия по-натъртено отколкото беше нужно. — У вас снощи много ли валя? Старата Майчица Чернокачулкова каза, че този сняг бил необичаен.

Тифани си помисли: Олеле, започна се...

— Горе у нас често почва по това време — отбеляза Луси.

— На мен ми се стори по-пухкав от обикновено — продължи Петулия. — Доста сладък, ако харесваш такива работи.

— Беше си сняг като сняг — отсече Аннаграма. — Ей, някоя от вас да е чула, какво ѝ се случи на новото момиче, дето се хвана при Госпожица Гюрултиева? Как избягала с писъци само след час? — тя се усмихна без много симпатия.

— Амии, заради жабата ли беше? — поинтересува се Петулия.

— Не, не заради жабата. Тя нямала нищо против жабата. Заради Нещастника Чарли беше.

— Е да, той може да е страшничък — съгласи се Луси.

И това беше то, установи Тифани, докато клюките набираха скорост. Някой, който практически си беше един вид бог да направи

милиарди снежинки с нейния образ... а те да вземат да не забележат!... Което си беше много добре, естествено...

Разбира се, че беше добре. Последното нещо, което ѝ трябваше, бяха разни задявки и глупави въпроси, разбира се. Добре де, разбира се...

... но пък... така де... нямаше да е зле да бяха разбрали и да кажеха „Ау!“, да позавиждат малко, да се поизплашат или впечатлят. А пък не можеше да им го каже направо, или поне не можеше да го каже пред Аннаграма, която щеше да я вземе на подбив и почти, ама без да го каже ачик — ачик, ще я обвини, че си го е измислила.

Зимеделецът я беше посетил и беше останал... впечатлен. Срамота беше, че това го знаеха само Госпожица Предалова и няколкостотин фийгъла, особено след като — тя потрепери — след петък сутрин ще останат само няколкостотинте малки сини човечета.

Или с други думи, не го ли споделеше с някого, който да е голям поне колкото нея и да не е умрял, тя ще се пръсне.

Така че тя каза на Петулия, на път за вкъщи. Беше им на път, а те и двете нощем летяха толкова бавно, че по-просто беше да ходят, защото така поне не се бълскаха толкова в разни дървета.

Петулия беше пълничка, много свястна и вече беше най-добрата свинска вещица по планините, което значеше много нещо по земи, където всяко семейство гледа по някое прасе. А Госпожица Предалова каза, че скоро момчетата ще се избият да тичат след нея, защото момиче, което разбира от прасета, няма как да не си намери мъж. Единственият проблем с Петулия беше, че каквото и да ѝ кажеш, ще се съгласи с теб, и че винаги се мъчи да каже, каквото тя си мисли, че ще се хареса на теб. Тифани обаче постъпи малко жестоко, като просто ѝ разказа всичко както си беше. И за свое удовлетворение получи няколко ахвания. След което коментарът на Петулия беше:

— Трябва да е било много, амиии, интересно.

Какво да я правиш, Петулия.

— И какво да правя сега?

— Амиии... трябва ли да правиш нещо? — попита Петулия.

— Добре, ама рано или късно хората ще забележат, че всичките снежинки са с моя образ!

— Ами... и те притеснява, че може и да не забележат ли? — Петулия го каза толкова невинно, че Тифани се разсмя.

— Обаче аз все пак имам чувството, че снежинките няма да са всичко! Искам да кажа, той нали е всичко, което е зимно!

— А хукна да бяга, щом ти изпища... — проговори замислено Петулия.

— Точно така.

— И след това взе, че направи нещо... глупаво.

— Какво?

— Снежинките — подсказа ѝ услужливо Петулия.

— Е, аз пък не бих го нарекла така — леко се засегна Тифани. — Не беше точно пък глупаво.

— Значи всичко е ясно — заключи Петулия. — Той е момче.

— Какво?

— Момче. Нали ги знаеш какви са? — поясни Петулия. — Все се червят, мрънкат си под нос, запъват се и плямпат врели-некипели, нали? Всичките са еднакви.

— Но той е на милиони години, а се държи като че досега не е виждал момиче!

— Ами, не знам. Досега виждал ли е момиче?

— Как може да не е? Ами Лятото? — завъзразява Тифани. — Тя нали е момиче. Добре де, жена. Поне според една книга, която видях веднъж.

— Е, тогава май не ти остава друго, освен да изчакаш и да видиш, какво ще направи той по-нататък. Извинявай, но никой досега не е правил снежинки в моя чест... Щ-ъ, пристигнахме...

Бяха излезли на поляната с къщурката на Госпожица Предалова и Петулия нещо се попритечи.

— Ами... а онези работи, които разправят за нея... — заусуква го тя, поглеждайки къщурката. — Ти как се оправяш с това?

— Като онова, което разправят за какво могла да прави с нокътя на палеца си ли? — поискава да уточни Тифани.

— Да! — потрепери Петулия.

— Това тя сама си го е измислила. Обаче не казвай на никого.

— Че защо някой ще вземе да измисля такива неща за себе си?

Тифани се позапъна. Прасетата не можеше да ги изльжеш с Бофо, така че Петулия нямаше откъде да го знае. И тя беше изумително искрена, което, както Тифани напоследък почна да разбира, за една вещица си беше малко нещо недостатък. Не че

вещиците бяха точно лъжливи, но много внимаваха, що за истини приказват.

— Не знам — излъга тя. — Но и без друго, знаеш ли колко трябва да дълбаеш някой човек, че да изпадне нещо? И кожата е ужасно жилава. Не мисля, че е възможно.

Петулия май се шокира.

— Ама ти си опитала?

— Пробвах моя нокът на един голям бут в килера тази сутрин, ако за това питаш — обясни Тифани.

Нещата трябва да се проверяват, помисли тя. Да речем, чух да разправят, че Госпожица Предалова имала вълчи зъби, и хората продължават да си го говорят, нищо че са я виждали.

— Амии... Аз утре ще дойда да помогна, разбира се — каза Петулия поглеждайки тревожно ръцете на Тифани, да не би да изникне още някой експеримент с нокти. — Празненствата на изпроводяк може и да са много весели, ама наистина. Обаче, амии, на твоето място щях да пратя господин Зимеделеца да си върви по живо по здраво. Аз така направих, когато Дейви Дангалаков почна да става, ами, твърде романтичен. А му казах, че, ами, излизам с Маки Тъкачев... *ама не казвай на другите!*

— Това не беше ни онзи, дето приказваше все за прасета?

— Е да, ама за прасетата е много интересно — засегна се Петулия. — А пък баща му, ами, негов е най-големия свинарник в планината.

— Да, това си струва да се има предвид — склони Тифани. — Оу.

— Какво стана — разтревожи се Петулия.

— А, нищо. Ръката ми нещо се схвани за малко. — Тифани си я потърка.

— От лечението е, сигурно. До утре.

Тифани се прибра в къщурката, Петулия продължи нататък през гората. А откъм покрива се дочу един такъв разговор:

— Чуеш ли, що вика дебелото моме?

— Е, па да, ма оно у гуцките интересно нема.

— Оти ма? Оно гуцката е много полезен дзвер. Да ви ка'ем, сека част от нея мо'е да се руча, освен само квиченето.

— Ебре, у грешка си тука. И от квиченето има файда.

— А стига простотии бе!

— Е, па верно си е! Земаш, чуеш ли, кора за баница и туряш у нея много сланинка и подире, чуеш ли, фащаш квиченето и го туряш у сланинката и доде не е избегало, чуеш ли, право у печката.

— Е, па таквоз нещо досега не бех чувал!

— Е, па с'а го чу. Квик му викат на туй, от мен да на'еш.

— Е, па такова нещо нема!

— Оти па да нема? Нали има кейк? А дето кейк, там и квик. И си мислим дека мо'е...

— Абе никавци с никавци, не слушате ли, я вас, че ви турим у баница! — ревна Роб Секигоопрай и фийгълите с още малко мърморене се смълчаха.

А от другата страна на поляната стоеше и наблюдаваше Зимеделецът. Наблюдаваше, как на горния етаж беше запалена свещ, наблюдаваше оранжевото сияние докато не изгасна.

И тогава той закрачи на несигурните си нови нозе към цветната леха, където лятно време растяха рози.

Ако идете в Магическия Магазин на Закзак Силен-в-Ръката, ще видите всевъзможни кристални кълба на общо взето една и съща цена, а именно Купища Пари. А тъй като повечето вещици, особено добрите вещици, разполагаха с Доста Оскъдни Пари, те използваха други неща, примерно стъклени поплавъци от рибарски мрежи или пък купи с черно мастило.

Точно сега посред масата на Баба Вихронрав имаше една локвичка черно мастило. То мастилото преди беше в купата, но стана малко сътресение, когато Баба и мис Тик си бълснаха главите, мъчейки се едновременно да надзърнат в купата.

— Чу ли? — заговори Баба Вихронрав. — Петулия Хрушчялкова зададе важния въпрос, а пък тя изобщо да не се замисли!

— Съжалявам, че трябва да го кажа, но и аз го пропуснах — забеляза мис Тик.

Бялото котенце Ти изникна на масата, грижливо преджапа мастилената локвичка и скочи в скута на мис Тик.

— Ти, престани веднага — смъмри го, без да поясни за какво Баба Вихронрав, докато мис Тик се взираше в роклята си.

— То почти не личи — каза учтиво мис Тик, но в действителност четири отлични отпечатъка от котешки лапички си се виждаха много отчетливо.

Поначало роклите на вещиците са черни, но скоро поизбеляват от многото пране, а в случая с мис Тик, и от редовно топене по разни вирове и реки. Освен това се поизносваха и разнищваха и на собственичките им това им изнасяше, защото така се виждаше, че си работеща вещица, а не само за показ. Четири черни котешки лапички точно по средата на роклята ти обаче подсказваха, че си малко смотана. Тя взе котето и го остави на пода, а то изтопурка до Баба Вихронрав, отърка се в нея и се опита с мяукане да сътвори от нищото още пилешко.

— Кое беше важното? — попита мис Тик.

— Питам те като вещица друга вещица, Проницателина Тик: Зимеделеца изобщо срецдал ли е момиче?

— Ами — отвърна мис Тик — доколкото ми е известно, класическата представа за Лятото би могла да бъде наречена и...

— Да, но те срецвали ли са се изобщо? — повтори въпроса си Баба Вихронрав.

— В танца, ако не греша — отговори мис Тик. — Само за миг.

— И в този миг, точно този миг, идва с танцова стълка Тифани Болежкова — рече Баба Вихронрав. — Вещица, която няма да си носи черно, а тя, не, непременно синьо или зелено да е. Като зелена трева под синьо небе. Не престава да черпи тя от силата на рида си. И ридът черпи от нея! Рид, който никога е бил нещо живо, мис Тик! Усеща той ритъма на Танца, тъй че и тя го усеща в костите си, нищо че не го знае. И това очертава живота ѝ, дори и тук! Ще прави тя, ще струва, но ще потропне с крак! Самата земя потропва с крак пред Танца на Сезоните!

— Но тя... — понечи да каже мис Тик, защото няма учителка, която да търпи някой друг да говори твърде дълго.

Баба Вихронрав обаче нямаше спиране:

— Какво е станало в онзи миг? Лятото, Зимата и Тифани. Един вихрен миг! И после раздяла. Кой знае, какво се е оплело? И изведенъж Зимеделеца почва да прави такива глупости, все едно почва да става по малко... човек?

— В какво се е забъркала тя? — ахна мис Тик.

— В Танца, мис Тик. В Танца, който не свършва. И не може тя да промени стъпките, още не може. Ще трябва някое време да играе по свирнята му.

— За нея ще бъде много опасно — забеляза мис Тик.

— Тя има силата на рида — рече Баба.

— Но нейният рид е мек — отбеляза мис Тик. — Лесно се износва от времето.

— Но сърцето на варовика е кремъкът, не забравяй. Той реже по-добре и от нож.

— Сняг може да затрупа рида — изтъкна мис Тик.

— Но не завинаги.

— Веднъж го затрупа — съобщи ѝ мис Тик, на която ѝ беше писнalo от игрички. — За хиляди години, ако не и за повече. Ледена епоха. Грамадни зверове вилнеещи и подсмърчащи из света.

— Може и тъй да е — проблеснаха очите на Баба Вихронрав. — Мен тогава все пак ме е нямало. Засега обаче трябва да го наглеждаме това момиче.

Мис Тик отпи от чая си. Да отседнеш при Баба Вихронрав беше нещо като изпитание. Снощното гърне пилешки дреболийки се оказа, че не било за нея, а за Ти. Вещиците ядоха хубава гъста грахова чорба и супа от сланина, но (това беше важната част) без сланината. Баба беше вързала сланината с конец и като стана супата, си я извади, грижливо я подсуши и си я прибра за после. Въпреки глада си мис Тик остана впечатлена. Баба можеше да одере кожата и на секунда.

— Чух, че Госпожица Предалова чула Зова — спомена тя.

— Да. Погребението е утрe — отвърна Баба Вихронрав.

— Труден участък е това — забеляза мис Тик. — Госпожица Предалова е била с тях дълго-дълго. Мъчна работа ще е това за нова вещица.

— Трудно ще е да се... изиграе, вярно си е — съгласи се Баба Вихронрав.

— Да се изиграе ли? — учуди се мис Тик.

— Исках да кажа да се живее, какво друго? — поясни Баба Вихронрав.

— Кому ще дадеш благословията си да я наследи? — попита мис Тик, защото си умираше първа да научава новините. Освен това по

принцип казваше „кому“ всеки пък щом ѝ се удаеше, понеже смяташе, че така е по-грамотно.

— Мис Тик, това не зависи от мен — отсече Баба. — Ние във вещерството нямаме водачки и ти това го знаеш.

— Да, наистина — съгласи се мис Тик, която знаеше също, че водачката, която вещиците нямаха, е Баба Вихронрав. — Но подразбрах, че г-жа Уховрътска ще предложи младата Аннаграма, а г-жа Уховрътска напоследък има привърженички. Сигурно заради книгите, които пише. Тя прави вещерството да изглежда забавно.

— Добре знаеш, че не обичам вещици, които налагат волята си на другите — каза Баба Вихронрав.

— И то как — помъчи се да не се засмее мис Тик.

— Но ще понамекна все пак лекичко едно име — сподели Баба Вихронрав.

Лекичко като за лавина сигурно, помисли си мис Тик. А на глас каза:

— Петулия Хрущялкова се е оформила много добре. Добра вещица за всичко.

— Да, но най-вече за прасета — изхъмка Баба Вихронрав. — Мислих си аз за Тифани Болежкова.

— Какво? — сащиса се мис Тик. — Не мислиш ли, че на детето и без това много му се е струпало?

Баба Вихронрав се поусмихна мимолетно:

— Да де, мис Тик, но нали знаеш, че казват: „Искаш ли да се свърши нещо, поръчай го на зает човек“. А младата Тифани скоро ще е от зата по-заета — добави тя.

— Защо, какво има? — попита мис Тик.

— Хъммм. Е, не съм съвсем сигурна, но ще ми е много интересно да видя, какво ли ще стане със стъпалата и...

През нощта преди погребението Тифани не можа да си отспи. Станът на Госпожица Предалова тракаше ли тракаше цяла нощ, защото тя имаше поръчка за чаршафи и искаше да я завърши. Тъкмо се развиделяваше, когато Тифани престана да се опитва да заспи и стана, в този порядък. Поне успя да изрине на козите и да ги издои, преди да

й се струпа още работа. Беше навалял сняг и пронизващ вятър го разяваше над земята.

Едва когато откара количка тор до лекичко пушещото в сивкавата светлина торище, тя дочу позвънването. Беше малко като ахатянските камбанки около къщурката на Госпожица Подвежданска, само че онези бяха настроени да дразнят за демоните. Това позвънкане идееше от мястото, където лете беше лехата с розите. Там вирееха чудесни, стари рози, благоуханни и толкова насытено червени, че бяха почти, точно така, черни.

Розите пак бяха разцъфтели. Само че...

— *Е, харесва ли ти, овчарско момиченце?* — чу се глас.

Не прозвуча в главата ѝ, не беше никой от нейните акъли, а д-р Суeton никога не ставаше преди десет часа. Беше нейният си собствен глас от нейните си устни. Но тя не го беше помислила и не беше решавала да го каже.

И ето я побягнала обратно към къщурката. Тя и това не беше решавала да го прави, но краката ѝ поеха нещата в свои крака. Не беше страх, не точно страх; просто ужасно ѝ се искаше, да е, където и да е другаде, само не и в градината с все още неизгрялото слънце и разявания от вятъра сняг, така че въздухът се беше изпълнил с ледени кристалчета, фини като мъгла. Тя се втурна през вратата на миялнята и се блъсна в тъмна фигура, която каза „*Ђъ, извинявай*“ и, следователно, беше Петулия. Тя беше такава, че непременно ще се извини, ако ѝ настъпиш крака. Точно сега Тифани не можеше да си представи приятна гледка.

— Извинявай, викнаха ме да се оправя с една трудна крава и, ами, не си струваше пак да си лягам — дообясни се Петулия и добави.
— Наред ли си? Защото като те гледам, не си!

— Чух глас от устата ми! — оплака ѝ се Тифани.

Петулия я изгледа някак странно и като че ли отстъпи на някой и друг сантиметър назад.

— Имаш предвид в главата си ли? — поиск да уточни тя.

— Не! С тях нямам проблем! Устата ми сама си проговори! И ела да видиш, какво е пораснало в розовата градина! Няма да повярваш!

Там имаше рози. От толкова тънък лед, че само подишаши ли върху тях, веднага се стопяваха и оставаха само голите стъбла, върху

които бяха изникнали. И имаше десетки от тях, полюшвани от вятъра.

— Дори и топлината на ръката ми близо до тях ги топи — забеляза Петулия. — Мислиш ли, че ги е направил твойт Зимеделец?

— Той не е мой! И не се сещам за друг начин да изникнат!

— И мислиш, че пак той ти е, ами, проговорил? — подпита Петулия, късайки си още една роза. Ледени частици се пръсваха от полето на шапката ѝ всеки път щом тя помръднеше.

— Не! Аз бях, която говорих! Тоест моят глас беше! Но не звучеше като него. Тоест, не както си мисля, че ще звучи той! Този някак гаднееше, като Аннаграма, като е в настроение! Но си беше моят глас!

— А как мислиш, че *трябва* да звучи той? — попита Петулия. Вятър се надигна на поляната и зашумоля в боровете наоколо:

— ... *Тифани... бъди моя...*

След малко Петулия се прокашля и каза:

— Ами, само на мен ли ми се причу, или това прозвуча като...?

— Не беше само на теб — прошепна Тифани, застинала на място.

— О — продума Петулия с гласец звънлив и крехък като ледена роза. — Ами тогава защо да не се приберем в къщурката, а? Ами, и да запалим всички огньове и да направим чай, а? И да започнем да подготвяме нещата, защото съвсем скоро ще довтаса сума *ти народ*.

След минутка те бяха в къщурката, залостили вратите и запалили всяка свещ до последната. Не говореха нито за вятър, нито за рози. Че какъв смисъл имаше? Освен това имаше работа за вършене. Работа, ето каква му беше цаката. Работи, а мисленето и говоренето после, и няма какво да се помайваш като стресната кокошка. Те дори успяха да съмкнат още един слой мръсотия от прозорците.

Цяла сутрин идваха хора от селото с нещата, поръчани вчера от Госпожица Предалова. Хора вървяха напред и назад по поляната. Сълнцето беше изгряло, макар че беше бледо като забулено яйце. Светът принадлежеше на... нормалността. Тифани се улови, че се чуди, дали пък не се е объркала. Къде бяха розите? Нямаше ги; крехките цветчета не бяха могли да издържат дори слабата светлина на зората. Проговорил ли ѝ беше вятърът? Тогава тя срещна погледа на

Петулия. Да, беше се случило. Но сега имаше да се нахрани цяло погребение.

Момичетата вече се бяха захванали да правят сандвичи с шунка, с три вида горчица, но колкото и да няма как да сгрешиш с ролца от шунка, ако нямаши нищо друго да дадеш на седемдесет или осемдесет прегладнели вещици, няма как да не отидеш отвъд Грещката, та направо в Абсолютен Провал на Купона. Така че запристигаха ръчни колички със самуни хляб, говежди пържоли и буркани с толкова големи мариновани краставички, че приличаха на удавени китове. Вещиците по принцип много обичат киселко, но най-любимия им вид храна е храната на аванта. Да, ето я идеалната диета за една практикуваща вещица: много храна, за която да плаща някой друг, и то толкова от нея, че да има да си я напъхаш по джобовете за по-късно.

Както излезе, Госпожица Предалова също не плащаше за нея. Никой не щеше да взема пари. Нито пък искаха да си тръгват, а се омотаваха с разтревожен вид край задната врата, докато не излезеше да говори с тях Тифани. Разговорът, когато тя намереше време покрай рязането и мазането на филийки, противачаше горе-долу така:

— Ама тя нали няма наистина да умре, нали?
— Ще умре. Утре, към шест и половина сутринта.
— Но тя е толкова стара!
— Да. Мисля, че точно това е, нали разбирате, причината.
— Но какво ще правим без нея?
— Не знам. Какво сте правели преди тя да се установи тук?
— Ама тя *винаги* е била тук! Та тя знаеше всичко! И сега кой ще ни каже какво да правим?

А после ще попитат още:

— Ама нали няма да си *ти*?

И ще я измерят с един Поглед, който значеше: „Дано да не си ти. Та ти дори и черна рокля не носиш“.

По някое време на Тифани й писна и тя запита много остро поредната посетителка, донесла шест печени пилета:

— А тогава какво ще кажете за онова, как тя ходела да разпаря коремите на лошите хора с нокътя на палеца си, а?

— Ъ, ами, да, ама не го е правила на никой, когото да познавам
— отвърна с достойнство жената.

— А демонът в мазето?

— Казват, че си е там. Разбира се, аз лично не съм го виждала — след което тя погледна нервно Тифани. — Ама е долу, нали?

Искаш да го има, помисли си Тифани. Наистина искаш в мазето да има чудовище! А доколкото знаеше Тифани, в мазето тая заран имаше само купища хъркащи след яко къркане фийгъли. И в пустиня да откараш някоя сбирщина фийгъли, след няма и половин час ще са намерили шише с нещо ужасно за пиене.

— Появявайте ми, Госпожо, изобщо не ви трябва да будите онова, което е долу в мазето сега — каза тя на жената с разтревожена усмивка.

Това изглежда удовлетвори жената, но след малко тя пак се обезпокои:

— А паяците? Тя наистина ли яде паяци?

— Е, вътре е пълно с паяжини — отговори Тифани. — Но няма да видите и един паяк!

— А, хубаво тогава — каза жената, сякаш току-що я бяха посветили в някаква страшна тайна. — Кой каквото ще да казва, но Госпожица Предалова си беше вещица и половина. С черепи! Сигурно е трявало да ги лъскаш, а? Ха! Само като те погледне, може да ти изхвърчи окото.

— Да, ама никога не го е правила — намеси се един мъж, донесъл грамаден поднос наденички. — Поне не и на някой от тукашните.

— Вярно си е — призна неохотно жената. — Много великодушна беше тя в това ми ти отношение.

— Ей, баш правилна вещица си беше Госпожица Предалова, като едно време, няма хън-мън — заразчувства се и мъжът с наденичките. — Колко мъжаги се изпонапикаха в гащите само като обърне тя срещу им острото на езика си. Нали знаете как все тъче нещо? Тя, значи, втъкава името ти в тъканта, ето какво прави! И ако и кажеш лъжа, нишката ти ще се скъса и ще си умреш на място!

— Да, това колко пъти е ставало — каза Тифани мислейки си: „Изумително! Бофо си има собствен живот!“

— Така де, ама няма вече вещици като нея тия дни — изказа се и един мъж, донесъл четири дузини яйца. — Сега всичко е от култно по-култно и танци-манци по без гащи.

И всички погледнаха с любопитство Тифани.

— Сега е зима — каза студено тя. — И имам работа за вършене. Вещиците скоро ще надойдат. Благодаря ви много.

Докато поставяше яйцата да се сварят, тя разправи това на Петулия. Която хич не се изненада.

— Ами, те се гордеят с нея — каза Петулия. — Чух ги как се фукат с нея на свинския пазар в Ланкър.

— Как се фукат?

— О, да. Примерно: Мислите си значи, че старата Госпожа Вихронрав е много яка? Да, ама нашата си има черепи! И ще живее вечно, щото си има часовник вместо сърце и си го навива всяка сутрин! И яде паяци, тъй да знаете!

Бофо си върви само, помисли си Тифани. Нашият Барон е по-силен от вашия; нашата вещица е по-вещица от вашата...

ГЛАВА ПЕТА

ТЪРЖЕСТВОТО НА ГОСПОЖИЦА

ПРЕДАЛОВА

Вещиците заприиждаха към четири часа и Тифани излезе на поляната да се заеме с контрола на въздушното движение. Аннаграма долетя сама, много пребледняла и натруфила се с повече окултна бижутерия, отколкото може да си представи човек. Настъпи труден момент, когато г-жа Уховрътска и Баба Вихронрав пристигнаха едновременно и закръжиха в прецизно учтив балет, всяка чакаща другата да се приземи първа. Тифани ги насочи към различни краища на поляната и побърза да се изнесе.

Нямаше никаква следа от Зимеделеца, и тя беше сигурна, че щеше да знае, ако той беше наблизо. Дано да е заминал някъде надалече, занадява се тя, да урежда бури и режисира виелици примерно. Споменът за онзи глас в устата ѝ си оставаше все така нелепо стряскащ. Също както мида, когато ѝ се падне неудобна песъчинка, Тифани заотбвива този спомен с хора и здраво бачкане.

А денят беше просто поредният блед и сух ранен зимен ден. Освен храната, на погребението нямаше нищо друго за уреждане. Вещиците сами се уреждат. Госпожица Предалова седеше в голямото си кресло и поздравяваше наред стари приятелки и стари врагове^[1]. Къщурката беше твърде тясна за всички тях, така че те се разпръснаха по градината на оживено клюкарстващи групички, като ято стари врани, или, вероятно, кокошки. На Тифани не ѝ оставаше много време за говорене, защото беше твърде заета с разнасяне на подноси.

Нешо обаче се мътеше, това тя можеше да види. Вещиците все ще позамъкнат и ще се обърнат да я изгледат, когато тя се запрепъва покрай тях, след което пак ще се сберат и нивото на гюрултия в групата малко ще се повиши. Групички се събираха и пак се пръсваха. Тифани можеше да разпознае това. Вещиците взимаха Решение.

Луси Уорбек се примъкна до нея, докато тя изнасяше един поднос с чай и й прошепна, сякаш някаква срамна тайна:

— Госпожа Вихронрав предложи *теб*, Тиф.

— Ама сигурна ли си?

— Абсолютно! Късмет!

— Но аз не искам да... — започна Тифани, след което набута подноса в ръцете на Луси. — Виж, може ли да разнесеш това вместо мен, моля те? Те просто ще си вземат докато минаваш покрай тях. А аз трябва да взема да... ъ, да уредя едни неща... ъ, ами имам да свърша нещо...

Тя се шмугна надолу по стълбите в мазето, в което подозително липсваха фийгъли и се облегна на стената.

Баба Вихронрав сигурно е изкикотила, каквото и да казват Правилата! Но Вторият ѝ акъл се промъкна и прошепна: И все пак ти можеш. Може пък и да е права. Аннаграма ядосва хората. Тя им говори все едно на малки деца. Заплеснала се е по магията (пардон, магиката с „К“), а хората ѝ действат на нервите. Тя ще оплеска всичко, то си е ясно. В нея няма нищо друго, освен че е висока, че носи купчини окултна бижутерия и че изглежда внушително с островърха шапка.

Зашо ѝ е било на Баба да предлага Тифани? Вярно, тя си беше добра. Знаеше, че е добра. Но нали всички знаят, че тя не иска да прекара живота си тук горе в планините? И, така де, коя друга ако не Аннаграма? Вещиците сипадаха по предпазливостта и традициите, а Аннаграма нали е най-старшата в събището. Вярно, много вещици недолюбват г-жа Уховрътска, но и Баба Вихронрав не е точно първата приятелка на всички.

Тя се качи обратно горе, преди да са забелязали отсъствието ѝ и се постара да остане по-незабележима, докато се примъкваше покрай множеството. Забеляза г-жа Уховрътска и Аннаграма в средата на една от групичките. Момичето изглеждаше притеснено и се затича към Тифани веднага щом я зърна. Лицето ѝ беше почервяло.

— Чу ли? — попита настоятелно тя.

— Какво? Не! — Тифани засъбира използвани чинии.

— Опитваш се да ми измъкнеш къщурката от ръцете, така ли? — почти се разрева Аннаграма.

— Я не ставай глупава! Аз ли? Че аз изобщо не искам къщурка!

— Това ти го казваш. Обаче някои от *тях* казват, че ти трябвало да я поемеш! Госпожица Здравомислова и Госпожица Подвежданска се изказаха за теб!

— Какво? Как е възможно аз да наследя Госпожица Предалова?

— Е да де, г-жа Уховрътска нали точно това казва — поуспокой се малко Аннаграма. — Абсолютно неприемлива, по нейните думи.

Аз преведох Роилника през Тъмната Порта, мислеше си Тифани злобно пръсвайки трохи останали от Тържеството за птичките в градината. Белият Кон излезе от Рида заради мен. Измъкнах брат ми и Роланд от Кралицата на Елфите. И танцувах със Зимеделеца, който ме превърна в десетки милиарди снежинки. Не, не искам да гния в къщурка в тези усойни гори, не искам да съм нещо като робиня на хора, на които не може да се разчита, че сами ще се погрижат за себе си, не искам да нося полунощно черно и да плаша хората. Няма думи за това, което искам да бъда. Но пък съм достатъчно голяма да правя всичко това и съм си приемлива.

На глас обаче каза само:

— Не разбирам за какво ми говориш!

В който момент усети, че някой я наблюдава и знаеше, че ако се озърне, ще види, че това е Баба Вихронрав. Третият ѝ Акъл, който внимаваше за нещатаоловени на фона на слуха и на ръба на зрението, и каза: „Нещо се случва. Единственото, което можеш да направиш, е да бъдеш себе си. Не се озъртай.“

— Ама ти наистина ли не си заинтересувана? — в гласа на Аннаграма се появи несигурност.

— Дойдох тук да се уча на вещерство — обясни и сковано Тифани. — Като се науча, се връщам у дома. Но... ти *сигурна* ли си, че искаш тази къщурка?

— Ами че разбира се! Всяка вещица иска своя къщурка!

— Но те толкова години наред са били с Госпожица Предалова — изтъкна Тифани.

— Значи просто ще трябва да свикнат с мен — отвърна Аннаграма. — Мисля, че ще са от доволни по-доволни, щом като се разкарат черепите, паяжините и страхът! Не ще и дума, тя ужасно е наплашила местните.

— О — продума Тифани.

— Аз ще съм новата метла, която ще очисти старото — заяви Аннаграма. — Честно казано, Тифани, след тази дъртачка, която и да сложат, ще е популярна.

— Ъ, да... — каза Тифани. — Кажи ми, Аннаграма, работила ли си някога с някоя друга вещица?

— Не, от самото начало съм с г-жа Уухоуъртский. Аз съм, знаеш ли, първата ѝ ученичка — добави тя гордо. — Тя е много взискателна.

— И тя не обикаля често по селата, нали? — предположи Тифани.

— Не, тя се концентрира върху Висшата Магика — макар да беше изключително ненаблюдална и невероятно суетна, дори като за вещица, Аннаграма сега не изглеждаше особено уверена. — Добре де, нали някой трябва да го прави. Не може всички само да бъхтим натам-насам да превързваме порязани пръсти, нали? — добави тя. — Някакъв проблем ли има?

— Хъммм? А, не. Сигурна съм, че ще се оправиш — каза Тифани. — Ъ-ъ... знам кое как е тук, така че ако ти трябва помощ, просто кажи.

— О, уверена съм, че нещата ще се уредят по задоволителен за мен начин — обяви Аннаграма, чиято безгранична самоувереност просто не можеше да остане дълго смачкана. — Аз ще вървя. Между другото, като гледам, закуските ще вземат да свършат.

И тя се изнесе важно-важно. Големите подноси в преддверието наистина изглеждаха поопразнени. Тифани видя една вещица да пъха в джоба си четири твърдо сварени яйца.

— Добър ден, мис Тик — поздрави я на висок глас тя.

— А, Тифани — отвърна гладко мис Тик и се обърна без ни най-малка следа от смущение. — Госпожица Предалова тъкмо ни разказваше, колко добре си се оправяла тук.

— Благодаря, мис Тик.

— Тя каза, че си имала зорко око за труднозабележими подробности — продължи мис Тик.

Като етикетчета на черепи примерно, помисли си Тифани. А каза:

— Мис Тик, знаете ли нещо за това, че някои ме гласели да поема къщурката?

— О, то всичко вече е решено — отговори мис Тик. — Наистина имаше някои, предложили теб, както си и без това вече тук, но всъщност ти си още твърде млада, а Аннаграма има много повече опит. Съжалявам, но...

— Това не беше честно, мис Тик — заяви Тифани.

— Хайде сега, хайде сега, Тифани, една вещица не говори така... — започна мис Тик.

— Нямах предвид нечестно към мен, а че е нечестно към Аннаграма. Тя ще оплеска всичко, нали?

Само за съвсем кратичко, колкото косъмче време мис Тик изглеждаше гузна. Беше наистина само съвсем за миг, но Тифани го забеляза.

— Г-жа Уховрътска е убедена, че Аннаграма ще се справи отлично — каза мис Тик.

— А вие?

— Не забравяй с кого разговаряш, дете, моля те!

— Разговарям с вас, мис Тик! Това е... нередно! — очите на Тифани пламнаха.

С крайчеца на окото си тя забеляза движение. Цяла чиния с наденички беше потеглила с много висока скорост през бялата покривка.

— А пък това е кражба — изръмжа тя, хуквайки след нея.

Чинията хвърчеше на няколко пръста над земята, сви зад ъгъла на къщурката и се скри зад козарника. Тя се втурна след нея.

На листата зад обора лежаха няколко чинии. Имаше картофи, препържено масло, към дузина ролца шунка, купчина варени яйца и две печени пилета. Всичко, освен наденичките във вече неподвижната чиния беше изпонахапано. И нямаше абсолютно никаква следа от фийгъли. Така тя разбра, че те са тук. Те винаги се криеха от нея, когато знаеха, че е ядосана.

Добре, ама този път тя беше наистина ядосана. Не на фийгълите (тоест не много), въпреки че глупавият им номер с криеницата я дразнеше, а на мис Тик и на Баба Вихронрав, на Аннаграма, на Госпожица Предалова (за това че е взела да умира) и на самия Зимеделец (заради много различни причини, които още не беше успяла да доосмисли). Тя отстъпи крачка назад и затихна.

Обикновено усещането беше като бавно и мирно потъване, но този път беше като гмурване в мрака. Като отвори очи, беше все едно гледа през прозореца в някаква голяма зала. Звукът идеше като че много отдалече, и нещо леко я сърбеше между очите.

Фийгъли заизникваха изпод шумата, иззад съчките, дори изпод другите чинии. Гласовете им се чуваха като че изпод вода:

— Олеле-малеле, кривънци! Она ни е спретнала некакво големо бабоягуванье!

— Ей таквоз преди още не е сторвала!

Ха, скрих се от вас, помисли си Тифани. Всеки път вие ли ще се криете, а? Хъм, интересно, дали няма да мога да помръдна? Тя направи една крачка настрани. Фийгълите като че не я видяха.

— Ей с’а че ни рипне и че ни скокне она! Оооолеле, вай...

Ха! Ех да можех да се промъкна така до Баба Вихронрав, как ли ще я впечатля...

Сърбежът на носа на Тифани се влошаваше, а се появи и усещане приличащо, но за щастие не и същото като това, като когато трябва да идеш до клозета. Това значеше, че ей сега нещо ще се случи, така че ще е добре да си готова.

Гласовете се попроясниха, а пред очите ѝ заплуваха синкави и морави петна.

И тогава стана нещо, което ако беше издало звук, щеше да каже *фффуп!* Като изпукването на ушите, след като си летяла на метла много нависоко. Тя изникна посред фийгълите незабавно предизвиквайки паника.

— Веднага да ми спрете да крадете манджите от погребението, шашки с шашки! — кресна тя.

Фийгълите спряха и я зяпнаха. След което Роб Секигоопрай внимателно попита:

— Като онез неща дето ги пра’ят алхимиците ли?

Настъпи един от онези моменти, толкова чести като имаш работа с фийгъли, когато светът все едно се е оплел на възел и е страшно важно да го разплетеш, защото без това си за никъде.

— Какви ги приказваш? — попита Тифани.

— Шашки — обясни Роб Секигоопрай. — Едни такива сопи, дето гърмят. Алхимиците ги пра’ят, нал’ найш?

— Фойерверки значи? — сети се Тифани.

— Е, па да, вуя-фъркали, оти га ги запалиш, фъркат — съгласи се Роб. — Ма да ти ка'ем, мо'е па онуй дето си сакала да ка'еш, че да е крадливи шашкъни, а оно значи...

— ... оно сме ние — завърши усмилчиво Прост Уили.

— О. Да, благодаря — каза тихичко Тифани, след което скръсти ръце и се развила. — Та крадливи шашкъни, значи! Как смеете да крадете от погребалната гощавка на Госпожица Предалова!

— Олеле, вай-вай-вай, Скръстосването на ръчички е туй, Скръстосванетооо на Ръчичкиии! — разрева се Прост Уили, падайки ничком на земята и опитвайки се да се зарови в шумата. Фийгълите околовръст се завайкаха и разтрепериха, а Голем Йън заудря глава в задната стена на обора.

— Аре с'a, умирете се де! — развила се Роб Секигоопрай, извръщайки се и размахвайки отчаяно ръце към братята си.

— Ей го и Нацупването на Устенца! — посочи с треперещ пръст още един фийгъл. — Она е баш веща у Нацупването на Устенца! Доде ни и тая зла орис!

Фийгълите се втурнаха да бягат, но понеже вече се бяха изпопаникъсали, повечето само се сблъскаха един в друг.

— Чакам обяснение! — обяви Тифани.

Фийгълите се смразиха и всички лица до едно се впериха в Роб Секигоопрай.

— Обесневка ли? — помръдна плахо той. — Е, па готово. Обесневка. Нема проблема. Ъ... от кой вид обесневки че сакаш?

— От кой вид ли? Искам просто истината!

— Е, па тъй ли? Истината? Ма сигурна ли си? — заусуква го притеснено Роб. — Оти я мо'ем да изкарам къде по-интересни обесневки...

— Я казвай веднага! — сряза го Тифани тропвайки с крак.

— Олеле, кривънци, Потропването с Краченце се отпочна! — прохленчи Прост Уили. — Ей са секи миг че стане върло конско!

И дотук беше то. Тифани избухна в смях. Как да не се разсмееш само като погледнеш сбирщина подплашени фийгъли? Толкова зле бяха в това. Една по-остра дума и ей ги като кошница стреснати палета, само че по-миризливи.

Роб Секигоопрай ѝ се ухили нервно:

— Ми оно сите големи бабияги се същото пра'ят. Оная мънечката тъпстичката гепи петнайсе ролца шунка! — добави възхитено той.

— Това ще да е била Леля Ог — сети се Тифани. — Да, тя винаги си връзва една торба над чорапогащника.

— Е-бре, лабав помен е туй — оплака се Роб Секигоопрай. — Требеше да има пеене и пиене, и рипането да не забра'яме, а они само са си станали и клю-клю-клю.

— Добре де, но клюките са си част от вещерството — обясни Тифани. — Те така проверяват, дали не са изприлепили. А какво е това рипане?

— Ми танците, видиш ли — просвети я Роб. — Джиги и рилове. Не го бива помено, нема ли сите момци да се заразрипат, ръце да се заразметат, нозе да се заразтропат, препаски да се заразвеват.

Тифани никога не беше виждала как танцуват фийгълите, но пък се беше наслушала. То звучеше като жестока битка, и сигурно точно така свършващо. Това за разяването на препаски обаче изглеждаше малко смущаващо и й напомни един въпрос, който досега никак си не се беше осмелявала да зададе:

— Кажете ми... под препаските нещо носи ли се^[2]?

От това как фийгълите се смълчаха, тя реши, че този въпрос не им харесва много-много. Очите на Роб Секигоопрай се присвиха. Фийгълите затаиха дъх.

— Оно не е баш задължително — отговори той.

И най-накрая погребението свърши, сигурно защото не остана нищо за ядене или пиене. Много от разотиващите се вещици си носеха по някой малък пакет. Това беше друга традиция. Доста неща в къщурката си бяха собственост на къщурката и щяха да останат за следващата вещица, но пък всичко останало се раздаваше на приятелките на още-малко-и-покойницата. А понеже старата вещица беше още жива, докато ставаше това, този обичай спестяваше сума ти дърлене.

Така е то с вещиците. Те са, според Баба Вихронрав, „жени с поглед нависоко“. Тя не обясни, както е имала предвид. Изобщо тя рядко обясняваше. Но тя нямаше предвид хора зяпащи небето; това го

правеха всички. Сигурно е имала предвид, че те извисяваха взор над всекидневните грижи и се чудят примерно: „Зашо това е така? Как става? Какво трябва да правя? Какъв е смисълът да съществувам?“, а, кой знае, може би дори и: „Носи ли се нещо под фийгълска препаска?“ Сигурно за това чудатото за вещиците си беше нормално...

... но те се дърлеха като гарги за сребърна лъжица, която дори не беше от сребро. И ей ги на, няколко вече се бяха наредили нетърпеливо до мивката, чакащи Тифани да измие няколко големи чинии, които Госпожица Предалова им била обещала, и в които за погребението беше имало печени картофи и резенчета наденица. Е, поне нямаше проблем с остатъците. Леля Ог, която беше изобретила Супата от Останали След Парти Санд维奇и, я чакаше в миялнята с широката си торба за под полата и с още по-широка усмивка.

— Ние щяхме да вечеряме с остатъците от картофите — рече ѝ Тифани ядосано, но и с известен интерес. И преди беше срещала Леля Ог и я харесваше, но Госпожица Предалова се беше изказала мрачно, че Леля Ог била „противна стара пачавра“. А такива забележки как да не привлекат вниманието ти.

— Както кажеш — не възрази Леля Ог, когато Тифани наложи ръка на месото. — Добра работа свърши днес, Тиф. Сума ти народ го отбеляза.

И тя се изнесе още преди Тифани да успее да се окопити. Една от тях почти й каза благодаря! Изумително!

Петулия ѝ помогна да внесе голямата маса в къщата и да довърши чистенето. Преди да си тръгне, обаче, тя малко се позасути:

— Амии... ти ще се оправиш, нали? Защото е малко странно.

— За нас, вещиците, странното не трябва да е странно — отвърна сковано Тифани. — Пък и изобщо, ти нали си бяла над мъртви и смъртници?

— Е, да. Най-вече над прасета. И хора понякога. Амии... мога и да поостана, ако искаш — добави Петулия с глас, в който се усещаше, как не търпи по-скоро да изчезне.

— Благодаря. Но все пак, какво толкова лошо може да се случи?

Петулия я зяпна втренчено и след малко отговори:

— Ами чакай да помисля... хиляди вампиряси демони, всичките с грамадански...

— Всичко ще си ми е наред — увери я припряно Тифани. — Изобщо не ме мисли. Лека нощ.

Тифани затвори вратата и се облегна на нея, запушила устата си с ръка, чак докато се чу да щраква резето на портата на двора. После тя преброи до десет, за да е сигурно, че Петулия се е поотдалечила и едва тогава се осмели да отпуши устата си. Дотогава крясъкът, който търпеливо беше чакал реда си, беше отслабнал до нещо като „Йй!“.

Ама че смахната нощ я чакаше.

Хората умират. Тъжно е, но така става. И после какво да се прави? Хората очакват местната вещица да знае какво. Така че измиваш трупа, свършваш няколко потайни и лигави неща, обличаш ги в най-хубавите им дрехи и ги полагаш с по една паничка пръст и сол до тях (никой, дори и Госпожица Предалова, не знаеше това пък защо, но си се правеше и толкова), оставяш два гроша върху очите им „за салдията“ и оставаш с тях за през нощта, преди да ги погребат, защото не бива да ги оставяш сами. Защо точно не бива, това никой не ѝ го обясни както трябва, макар че всички разправяха случката за стареца, който бил не чак толкова мъртъв, колкото си мислеха всички, та през нощта станал от смъртния си одър и се намъкнал в леглото до жена си.

Истинската причина обаче сигурно беше доста по-зловеща. Началото и краят на нещата винаги са били опасни, най-вече ако нещата са животи.

Да, обаче Госпожица Предалова беше стара черна вещица. Кой знае какво щеше да се случи? Чакай малко, Тифани — скара си се тя сама — недей и ти да вярваш на Бофо. Та тя е просто хитра възрастна жена с каталог!

В другата стая станът на Госпожица Предалова спря.

Това се беше случвало често и преди. Но тази вечер то причини по-гръмовна тишина от обикновено.

— В килера има ли нещо за дояждане? — извика я Госпожица Предалова.

Да, това ще да бъде много смахната нощ, каза си наум Тифани.

Госпожица Предалова си легна рано. За пръв път откакто я познаваше Тифани тя не спа направо в креслото си. Освен това облече дълга бяла нощница, първото не-черно нещо, в което изобщо я беше виждала Тифани.

Все още оставаше много нещо за вършене. Обичаят беше, къщурката да се остави на следващата вещица блестяща от чистота. И макар че беше трудно да се направи черното да блесне, Тифани се постара колкото можа. Всъщност къщурката си беше и без това доста чиста, обаче Тифани бършеше, стържеше и лъскаше, защото така се отлагаше мигът, когато ще трябва да иде и да говори с Госпожица Предалова. Тя дори помете фалшивите паяжини и ги хвърли в огъня, където те изгоряха с гаден синкав пламък. Не се сещаше, какво да прави с черепите. Най-накрая тя записа всичко, което се сещаше за околните села: кога се чакаха бебета, кой и от какво беше болен, кой с кого беше в разпра, кой е „труден“ и изобщо всички други местни подробности, които според нея можеха да са от полза на Аннаграма. Каквото и да е, стига да се отложи моментът...

И така, докато най-накрая не ѝ остана нищо друго, освен да изкачи тясното стълбище и да каже:

— Наред ли е всичко, Госпожице Предалова?

Старицата беше седнала в леглото си и пишеше нещо. Гарваните ѝ бяха кацнали на стълбите на кревата.

— Просто дописвам няколко благодарствени писма — отвърна тя. — Някои от днешните жени са дошли от доста далече и докато си долетят до вкъщи здраво ще се намръзнат.

— Благодарите им, че са дошли на вашето погребение значи? — учуди се немощно Тифани.

— Точно така. А такива писма не се пишат често, от мен да знаеш. Разбра ли, че онова момиченце Аннаграма Ястребска ще е новата тукашна вещица? Сигурна съм, че тя би предпочела да поостанеш с нея. Поне за малко.

— Не мисля, че това ще е добро хрумване — възрази Тифани.

— Никак — съгласи се с усмивка Госпожица Предалова. — Подозирам, че онова момиченце Вихронрав има нещо наум. Интересно ще е да се види, как ли ще мине марката вещерство на г-жа Уховрътска пред моите глупаци и глупачки. Макар че развитието на събитията ще

е най-добре да се наблюдава иззад някой по-голям камък. Или в моя случай изпод такъв.

Тя остави писмата настрана и двата ѝ гарвана се взряха в Тифани:

— Ти стоя тук с мен само три месеца.

— Точно така, Госпожице Предалова.

— И досега не сме си говорили като жена с жена. А трябаше да те науча на повече неща.

— Аз научих много нещо, Госпожице Предалова.

И това също си беше вярно.

— Този твой младеж, Тифани. Той ти праща писма и колети. А ти ходиш всяка седмица до Град Ланкър да му пускаш писма. Страх ме е, че не живееш там, където е обичта ти.

Тифани си замълча. Това вече го бяха минавали. Темата за Роланд като че прехласваше Госпожица Предалова.

— Аз някога бях все твърде заета, за да обръщам внимание на младежи — заобяснява Госпожица Предалова. — Те оставаха все за по-късно, и така докато по-късното не стана твърде късно. Обръщай му внимание на този твой младеж.

— Ъ... амиин, аз нали казах, че той не е точно мой... — започна Тифани усещайки, че се изчервява.

— Ама без да ставаш гювенция като Госпожа Ог — уточни Госпожица Предалова.

— Аз гювеч досега не съм правила — обръка се Тифани. Госпожица Предалова се разсмя.

— Ти имаш речник, както разбирам — рече тя. — Необичайно нещо за момиче, но полезно.

— Да, Госпожице Предалова.

— На моята книжна лавица ще намериш доста по-голям речник. Нецензурираният Речник. Полезно нещо е той за една млада жена. Можеш да го вземеш, него и още една книга. Останалите ще останат с къщурката. Освен това може да вземеш и метлата ми. Всичко останало, разбира се, върви с къщурката.

— Благодаря много, Госпожице Предалова. Бих искала да взема онази книга за митологията.

— Ах да, Чинкин. Отличен избор. На мен ми послужи много, а, подозирам, на теб ще ти бъде от особена полза. Станът, разбира се,

трябва да остане. Аннаграма Ястребска може да го намери за полезен.

За това последното Тифани се съмняваше. Аннаграма изобщо не се отличаваше с практичност. Но надали сега му беше подходящото време да се обсъжда това.

Госпожица Предалова пак се облегна морно на възглавниците.

— Те мислят, че им втъкват имената в платното — спомена Тифани.

— А, това ли? Вярно си е. И хич не е магично. Много стар трик. Всеки тъкач го може. Обаче няма да можеш да го прочетеш, ако не знаеш, как е направено. — Госпожица Предалова въздъхна. — Ох, тези мои глупаци. Всичко, което не разбират, за тях е магия. Мислят, че мога да виждам право в сърцата им, но това никоя вещица не го умее. Е, поне ако не използва хирургия. Не ми трябва магия, обаче, за да им разчета нещастните умове. Та аз ги познавам от бебета. Помня и бабите и дядовците им като бебета! Те си мислят, че са пораснали, моля ви се! Но са само бебета, ровичкащи се в пясъчника и каращи се заради топчета кал. Отдалече им виждам и лъжите, и оправданията, и страховете. Така никога няма и да пораснат. Няма да вдигнат поглед и да си отворят очите. Цял живот ще си останат деца.

— Сигурна съм, че ще им липсвате — увери я Тифани.

— Ха! Ами че аз съм злата стара вещица, бре момиче. Те се страхуваха от мен и затуй правиха, каквото им се каже! Поболяваха се от страх от шегаджийски черепи и бабини деветини. Е, аз избрах страхът. Знаех си, че няма как да ме обичат, щом им казвам истината, така че се погрижих да се страхуват. Не, за тях ще е облекчение да научат, че вещицата им е мъртва. А сега дойде време да ти кажа нещо много важно. Това е тайната на дълголетието ми.

О, помисли си Тифани и се наведе напред.

— Важното е — заразкрива Тайната си Госпожица Предалова — е да запазиш душата си от изпускане. Избягвай размирни плодове и зеленчуци. От боба по-лошо няма, от мен да знаеш.

— Май не разбирам... — започна Тифани.

— Накратко, гледай да не пърдиш.

— Накратко, мисля че това ще е доста неприятно! — възрази нервно Тифани. Не можеше да повярва, че ѝ пробутват това.

— Това не е шега — укори я Госпожица Предалова. — Колкото въздух има в човешкото тяло, толкова е. Трябва да си го запазиш. Една

чиния боб може да ти отнеме цяла година живот. Аз докато бях жива избягвах размирността. А аз съм стара, което значи, че каквото казвам, е мъдрост! — тя погледна строго шашардисаната Тифани. — Разбираш ли, дете?

Мислите на Тифани запрепускаха. Всичко е изпитание!

— Не — отговори тя. — Аз не съм дете, а това е глупост, а не мъдрост!

Строгият поглед се пропука и разцъфна в усмивка:

— Да. Пълни дивотии. Но не може да не признаеш, че все пак е страшен лаф, нали? Ти поне замалко повярва, нали? Селяните изтряха цяла година. Трябаше да ги видиш само как ходеха последните няколко седмици! Това напътване в лицата им направо ме умори от смях! Как върви със Зимеделеца? Всичко е спокойно, нали?

Този въпрос дойде като оствър нож в торта, толкова неочеквано, че Тифани потръпна.

— Събудих се рано и се зачудих, къде си — поясни Госпожица Предалова.

Не беше трудно да се забрави, как тя постоянно и никак между другото използва очите и ушите на другите.

— Видяхте ли розите? — попита Тифани.

Тя не беше усетила характерното потръпване, но не че с тогавашното беспокойство ѝ беше до забелязване на разни работи.

— Да. Хубави излязоха — отвърна Госпожица Предалова. — Иска ми се да можех да ти помогна, Тифани, но ще съм заета другаде. А и в областта на ухажването нямам чак толкова опит.

— Ухажването? — шокира се Тифани.

— Ще се наложи да те напътстват девойката Вихронрав и мис Тик — продължи Госпожица Предалова. — Трябва обаче да ти спомена, че подозирам, че никоя от тях не се е подвизавала много на ристалищата на любовта.

— Ристалищата на любовта ли? — повтори Тифани. Ставаше все по-лошо!

— Покер играеш ли? — попита Госпожица Предалова.

— Моля?

— Покер. Играта на карти. Или Сакатия господин Лукчо? Или Подгони съседа ми по двора? Все някога си бдяла с покойници и умиращи, нали?

— Е, да. Но досега никога не съм играла на карти с тях! То аз и без друго не мога да играя!

— Ще те науча. Има тесте карти в най-долното чекмедже на дрешника. Върви ги донеси.

— Това да не е никакъв комар? Баща ми казва, че не бива да се играе комар.

Госпожица Предалова кимна:

— Добър съвет, миличко. Не се тревожи. Аз както го играя покера, хич не е като комар...

Когато Тифани се събуди със сепване и разпръсквайки карти за игра от роклята си на пода, студената сивкава утринна светлина вече изпълваше стаята.

Тя се озърна предпазливо към Госпожица Предалова, която хъркаше като прасе. Колко ли беше часа? Вече ще е поне шест! Какво да се прави? Нищо. Не беше останало нищо за правене.

Тя вдигна Асо Жезли^[3] и някое време го гледаше втренчено. Значи това било то, покерът? Е, излезе, че нея я бива в него, веднъж като схвана, че важното беше лицето ти да лъже. Повечето време картите бяха само за да ти са заети с нещо ръцете.

Госпожица Предалова продължаваше да си спи. Тифани се зачуди, дали пък да не закуси, но пък това изглеждаше толкова...

— Древните царе на Джелибейби, тя дето са ги погребвали в пирамиди — обади се от леглото си Госпожица Предалова — са вярвали, че могат да вземат със себе си на оня свят разни неща. Като злато, скъпоценни камъни и даже роби. Предвид, което, моля те, направи ми сандвич с шунка.

— Ъ... искаш да кажеш...? — сепна се Тифани.

— Дълъг път има да се измине след смъртта — изтъкна Госпожица Предалова сядайки. — Може пък да огладнея.

— Но вие ще сте само душа!

— Добре де, може пък и сандвичът да си има душа — възрази Госпожица Предалова, съмквайки клоощавите си крака на пода. — Е, за горчицата не съм толкова сигурна, но си струва да се опита. Я стой мирно!

Това последното беше, защото тя беше взела четката си за коса и взе Тифани за огледало. Този свирепо съсредоточен поглед само на няколко пръста от нея беше нещо, което точно тази сутрин Тифани едва-едва успя да понесе.

— Благодаря... сега може да вървиш да ми направиш сандвича.
— Госпожица Предалова остави четката за коса. — А аз ще се облека.

Тифани се изнесе на бегом и си изми лицето в легена в нейната стая. Тя винаги се плакнеше след тези взирания очи в очи, но досега така и не беше събрала кураж да протестира, а сега определено не му беше времето тепърва да започва. Докато се бършеше, като че дочу някакъв приглушен звук отвън и отиде до прозореца.

Беше се заскрежил.

Ох, не... ох... не... не! Пак ли той!

Игличките на скрежа изписваха думата „Тифани“. Отново и отново. Тя грабна парцал и ги забърса, но те изникнаха наново, че и по-плътни.

Тя хукна надолу. Всичките прозорци бяха в скреж, а когато тя понечи да ги избърше, парцалът замръзна за стъклото. Като го задърпа, запращя.

Нейното име, направо на прозореца. По всички прозорци. Може би по всички прозорци из планината. Навсякъде. Той се беше завърнал. Това беше ужасно! Но също и, съвсем мъничко... жестоко...

Тя не помисли тази дума, защото доколкото Тифани знаеше, тя значеше „гадно и злобно“. Но мисълта все пак я помисли. Една такава страхотна мисълчица.

— А по мое време младежите само изрязваха инициалите на момичето на някое дърво — отбеляза Госпожица Предалова, слизайки много внимателно по стълбите, стъпало по стъпало. Твърде късно Тифани забеляза потръпването зад очите си.

— Не е смешно, Госпожице Предалова! Какво да правя?

— Знам ли. Доколкото е възможно, бъди себе си.

Госпожица Предалова се наведе с проскързване и разтвори дланта си. Мишлете и за виждане изскочи оттам на пода, и за миг я погледна с мъничките си черни очички. Тя го подбутна с пръст:

— Върви си, хайде. Благодаря ти — сбогува се с него тя и то се шмугна в някаква дупка.

Тифани й помогна да се изправи и старата вещица и каза:

— Ти сега да не вземеш да се разревеш?

— Ами, всичко е малко така... — започна Тифани. Мишлето изглеждаше така самотно и изоставено.

— Не плачи — каза и Госпожица Предалова. — Да живееш толкова дълго, не е чак такава благина, каквато си я мислят хората. Сиреч, получаваш също толкова младост, колкото и всички други, а пък грамадно допълнително от старост, глухота и болежки. А сега, вземи си издухай носа и ми помогни с прелката за гарваните.

— Той може би е все още отвън... — измърмори тя, докато нагласяше прелката на кълощавите й рамене.

После пак забърса прозореца и видя фигури и движение.

— О... те дойдоха... — съобщи тя.

— Какво? — сепна се Госпожица Предалова. — Ама че отвън е пълно с хора!

— Ъ... да — потвърди Тифани.

— Ти да знаеш нещо повече за това, момичето ми?

— Ами, виждате ли, те все питаха ли питаха, кога...

— Донеси ми черепите! Те не бива да ме виждат без черепите! Как ми е косата? — засуети се Госпожица Предалова трескаво навивайки часовника си.

— Хубаво изглежда...

— Хубаво ли? Хубаво? Ти да не си луда? На минутата да ми я разрошиш! — заповядва Госпожица Предалова. — И ми донеси най-разръфаното наметало! Това е твърде чисто! Мърдай бре, дете!

Няколко минути минаха в привеждането на Госпожица Предалова в готовност, като доста от това време отне убеждаването ѝ, че изнасянето на черепите на дневна светлина може да е опасно, в случай че тя ги изпусне и някой вземе да забележи етикетчетата. И тогава Тифани отвори вратата.

Шумът от множество разговори се срина в оглушителна тишина.

Народът се тълпеше плътно пред вратата. Когато Госпожица Предалова пристъпи навън, те се разстъпиха пред нея.

За свой ужас Тифани забеляза от другата страна на поляната прясно изкопан гроб. Това тя не го беше очаквала. Не че беше сигурна, какво беше очаквала, но не и това.

— Кой изкопа...?

— Нашите сини приятели — отговори Госпожица Предалова. — Аз ги помолих.

И тогава тълпата се разрази в приветствия. Жени се впуснаха напред с големи китки от тисови, зеленикови и имелови клонки, единствените зелени листа в това време на годината. Хора се смееха. Хора плачеха. Те се занатискаха по-близо до вещицата, избутвайки Тифани към края на навалицата. Тя притихна и се вслуша.

— Не знаем, какво ли ще правим без вас, Госпожице Предалова...

— Не вярвам, че някога ще имаме толкова добра вещица като вас, Госпожице Предалова!...

— Изобщо не сме си представяли, че ще си идете, Госпожице Предалова. Та вие сте израждали дядо ми...

И тя шества към гроба си, помисли си Тифани. Ей това ако не е стил. Това е... Бофо от чисто злато. Всичките ще го помнят до края на животите си.

— В такъв случай може да запазите всичките кутрета, освен едно... — беше спряла да поорганизира тълпата Госпожица Предалова. — Обичаят е да се даде едно на собственика на кучето. Трябваше да си държите кучката затворена, в крайна сметка, оградите за какво са ви? А вашият въпрос какъв е, г-н Блинкхорн?

Тифани гневно се изправи. Та те ѝ досаждаха! Дори и тази сутрин! Вярно, тя... искаше да ѝ досаждат. Това да ѝ досаждат си беше нейният живот.

— Госпожице Предалова! — надигна глас тя провирайки се през гъчканака. — Не забравяйте, че имате насрочена среща!

Не беше това най-доброто възможно нещо за казване, но все пак беше доста по-добре от „Нали казахте, че щяхте да умрете до пет минути време!“

Госпожица Предалова се обърна и за миг изглеждаше объркана.

— А, да — сети се тя. — Да, вярно. По-добре да тръгвам.

След което все още разяснявайки на г-н Блинкхорн някакъв усукан проблем с някакво паднало дърво и нечия плевня, тя се остави на Тифани да я поведе полекичка до гроба. Останалата тълпа се мъкнеше подире им.

— Е, поне накрая ви дойде щастлив край, Госпожице Предалова — прошепна ѝ Тифани.

Глупаво беше да се казва такова нещо и си заслужаваше отговора:

— Ние сме тези, които правят щастливите краища, дете, ден след ден. Но за вещицата, видиш ли, няма щастлив край. А просто край. А, ето го и него...

Най-добре не се замисляй, мислеше си Тифани. Недей да се замисляш за това, че се спускаш по съвсем истинска стълба в съвсем истински гроб. Опитай се да не мислиш, че помагаш на Госпожица Предалова да слезе и да се настани върху листата, струпани от едната страна. И не оставяй себе си да осъзнаеш, че се намираш в гроб.

Тук долу ужасният часовник като че се раздрънча още по-силно:

Дрън-дран, дрън-дран...

Госпожица Предалова поутъпка малко листата и рече жизнерадостно:

— Да, тук мога да си легна доста удобно, вярно си е. Слушай, дете, нали ти казах за книгите? А има и още един малък подарък за теб под креслото ми. Да, това ще да е уместно. Ох, щях да забравя...

Дрън-дран, дрън-дран... — гърмеше часовникът, отеквайки все по-гръмко тук долу.

Тя застана на пръсти и подаде глава над ръба на изкопа:

— Г-н Непукистски! Дължите два месеца наем на вдовицата Лангли! Разбрано ли е? Г-н Изобилски, прасето принадлежи на г-жа Грис и ако не ѝ го върнете, ще се върна и така ще завия под прозореца ти, че ще се видиш в чудо! Госпожо Прекалявкова, семейство Догли има Право за Преминаване през Попосочната ливада откакто дори и аз не мога да си спомня и трябва... трябва...

Дрън-ц...

За един миг, един дълъг-предълъг миг, внезапната тишина от престаналия да тика часовник изпълни поляната като гръм.

Госпожа Предалова се отпусна бавно върху листата.

На мозъка ѝ отне няколко ужасяващи секунди докато не заработи пак, след което Тифани се разкряска на народа струпал се наоколо:

— Дръпнете се всичките! Дайте ѝ малко спокойствие!

Когато те заетстваха припряно, тя бързо клекна долу.

Мирисът на прясна пръст се усещаше остро. Е, поне Госпожа Предалова май беше умряла със затворени очи. Не всички го правеха. Тифани мразеше да им ги затваря; беше все едно ги убива още веднъж.

— Госпожице Предалова? — прошепна тя.

Това беше първата проба. Оставаха още много и трябаше да ги минеш всичките: да им говориш, да вдигнеш ръката им, да провериш пулса, включително този зад ухoto, да провериш за дъх с огледалце... А тя всеки път толкова се беспокоеше, да не обърка нещо, че първия път, когато ѝ се наложи да иде да се оправи с някой като че ли мъртъв (един млад мъж, пострадал при ужасен инцидент в дъскорезница), тя направи всичките преби от начало до край, нищо че ѝ се наложи да повърви малко докато намери главата му.

В къщурката на Госпожица Предалова нямаше огледала. В такъв случай тя...

... трябва да помисли! Та това тук е Госпожица Предалова! А аз само преди броени минути я чух как си навива часовника! Тя се усмихна.

— Госпожице Предалова! — каза тя направо в ухoto на старицата. — Знам, че сте си тук!

И в този момент сутринта, която досега беше тъжна, чудата, шантава и ужасна, стана... Бофо до дупка.

Госпожица Предалова се усмихна.

— Те тръгнаха ли си? — запита тя.

— Госпожице Предалова! — скара ѝ се Тифани. — Това, което направихте беше ужасно!

— Спрях часовника с нокътя си — похвали се Госпожица Предалова. — Не можех да ги разочаровам, я. Не може без шоу!

— Госпожице Предалова — продължи строго Тифани — тази история с часовника сама ли я измислихте?

— Разбира се, как иначе! И си е фолклор за чудо и приказ, автентичен отвсякъде. Госпожица Предалова и нейното сърце с часовников механизъм! Може пък и мит да стана, ако изведя късмет. Те ще ми запомнят Госпожица Предалова за хиляда години!

Тя пак затвори очи.

— Аз със сигурност ще ви запомня, Госпожице Предалова — увери я Тифани. — Ама наистина, защото...

Светът посивя и продължи да посивява. А Госпожица Предалова съвсем затихна.

— Госпожице Предалова? — подбутна я Тифани. — Госпожице Предалова?

— ГОСПОЖИЦА ПРЕДАЛОВА, СТО И ЕДИНАДЕСЕТ ГОДИШНА?

Тифани чу този глас направо в главата си, без да е минал през ушите ѝ. А го беше чувала и преди, което беше доста необично. Повечето хора чуват гласа на Смърт само по веднъж.

Госпожица Предалова се изправи, без да проскърца нито с една става. И си изглеждаше точно като Госпожица Предалова, солидна и усмихната. Това, което остана да лежи върху мъртвата шума, на тази странна светлина беше просто сянка.

Но до нея стоеше много висока тъмна фигура. Самият Смърт. Тифани вече го беше виждала, в собствената му страна, отвъд Тъмната Порта, но нямаше нужда да си го срещала преди, за да разбереш, кой е той. Косата, дългата роба с качулката и, разбира се, връзката животомери, бяха все жокери, за да отгатнеш.

— Къде са ти маниерите, дете? — смъмри я Госпожица Предалова. Тифани вдигна поглед и поздрави:

— Добро утро.

— ДОБРО УТРО, ТИФАНИ БОЛЕЖКОВА, ТРИНАДЕСЕТГОДИШНА — каза Смърт с неговия не-глас. — ВИЖДАМ, ЧЕ СТЕ В ДОБРО ЗДРАВЕ.

— Едно реверансче ще е съвсем на място — продължи да я поучава Госпожица Предалова.

Пред Смърт ли? — помисли си Тифани. На Баба Вихронрав това няма да ѝ хареса. Никога не подвивай коляно пред тирани, би казала тя.

— И НАЙ-НАКРАЯ, ГОСПОЖИЦЕ ЕВМЕНИДА ПРЕДАЛОВА, ЩЕ ТРЯБВА ДА ИЗЛЕЗЕМ ЗАЕДНО. — Смърт я взе деликатно под ръка.

— Ей, чакайте малко! — извика им Тифани. — Госпожица Предалова е на сто и тринадесет години!

— Ъ... аз малко ги понагласих по професионални причини — призна Госпожица Предалова. — Сто и единадесет звучи толкова... младежки.

Като че за да прикрие призрачното си смущение, тя бръкна в джоба си и извади духа на сандвич с шунка.

— О, получи се — зарадва се тя. — Знаех си... къде се е дянала горчицата?

— С ГОРЧИЦАТА ВИНАГИ Е ТРУДНО — успокои я Смърт докато започнаха да избледняват.

— Значи без горчица ли? Ами мариновани лукчета?

— С МАРИНАТИ И ТУРШИИ ОТ ВСЯКАКВИ ВИДОВЕ ИЗГЛЕЖДА НЕ СЕ ПОЛУЧАВА. СЪЖАЛЯВАМ.

Зад тях се появиха очертанията на врата.

— Никакви мезета ли няма на оня свят? Отвратително! Ами люти чушлете? — продължи да разпитва чезнещата Госпожица Предалова.

— МАРМАЛАД. С МАРМАЛАДА СЕ ПОЛУЧАВА.

— Мармелад ли? Как така мармелад! На шунка?

И те изчезнаха. Светлината пак стана нормална, звуковете се завърнаха. Времето отново тръгна.

И отново, това, което трябваше да се направи, беше да не се замисляш твърде надълбоко, а да си държиш ума на ниво и съсредоточен, върху каквото трябва да се свърши.

Наблюдавана от хората все още помотаващи се по поляната, Тифани отиде да вземе одеяло, така че докато се връща към гроба, никой да не забележи, че е увила в одеялото двата черепа на Бофо и машината за паяжини. После, веднъж прибрала на сигурно място тайната на Бофо, тя започна да заравя гроба, в който момент двама мъже притичаха да ѝ помогнат... И така до мига, когато изпод пръстта се дочу:

— Дрън-дран. Дрън

Мъжете се смразиха. Тифани също, но Третият й Акъл се намеси с: „Не се паникьосвай! Спомни си, че тя го спря! Някое паднало камъче или още нещо трябва да го е освободило!“

Тя се успокои и рече сладко-сладко:

— Това сигурно беше просто за сбогом.

Гробът беше дозарит наистина бързо.

А сега вече и аз съм част от Бофо — помисли си Тифани, докато хората се юрнаха да се прибират по селата си. Но Госпожица Предалова се изтрепа от работа заради тях. Тя заслужава да стане мит, щом като това иска. А се обзалагам, обзалагам се че в по-тъмните нощи те ще я чуят...

Но сега наоколо не остана нищо, освен вятъра в клоните на дърветата.

Тя се загледа в гроба.

Някой трябва да каже поне нещо. Е, и какво? Нали в крайна сметка тя е вещицата.

Нито на Варовитище нито по планината нямаше много религия. Веднъж годишно идваха омнианци и правеха молитвено събрание, а понякога наминаваше на магаре някой жрец от Чудаците от Деветия Ден или от Паството на Верицата Му, или от Църквата на Малките Богове. Народът идваше да послуша, ако жрецът звучеше интересно или ако се разкрещяваше почервенял, а ако песнопенията случеха на мелодичност, подпяваха. След което се прибираха по къщите си.

— Дребни хорица сме ние — беше казал веднъж баща й. — Неразумно ще е да се изтъпанчим пред очите на боговете.

Тифани си спомни думите му над гроба на Баба Болежкова, като че преди цял живот време. Тогава, посред лятото на торфището на Рида, докато ястреби кряскаха в небето, това беше всичко, което имаше да се казва. И тя го каза сега:

— Ако има Осветена земя, тази е осветена. Ако има Свещен ден, този е свещен.

Тя зърна движение и ето, Били Големо Чене, гонагъльт, се изкатери върху натрупаната пръст върху гроба. Той хвърли един сериозен поглед на Тифани, нагласи мишата си гайда и засвири.

Човеците не могат да чуят мишата гайда както трябва, защото тоновете са твърде високи, но Тифани ги усещаше в главата си. Един гонагъл може да вика в музиката си много нещо и тя почувства залези, есени, мъглата по склоновете и мириса на толкова червени рози, че бяха почти черни...

Като свърши свирнята, гонагъльт постоя още за миг в мълчание, пак погледна Тифани и изчезна.

Тифани седна на един пън и поплака малко, защото това трябваше да се свърши. След което отиде да издои козите, защото и това също трябваше все от някого да се свърши.

[1] За вещиците може да се научи туй-онуй от факта, че често приятелите и враговете се оказваха едни и същи лица. — Б.авт. ↑

[2] Носят се легенди, че шотландските планинци, като излизали на война, не носели нищо под поличките си. С цел да плашат враговете. Но не с това, с което биха си помислили някои, а с това, че

щом търпят да им премързва онова под поличките, значи всичко могат да изтърпят. — Б.пр. ↑

[3] Цветовете на картите за игра на Диска са по-близки до цветовете на картите Таро, които от своя страна са по-близо до оригинала на цветовете на картите за игра от кръглия свят. Само че картите на Диска имат осем цвята — освен известните от картите Таро: Жезли, Купи, Монети, Мечове, на Диска има още Костенурки, Слонове, Октограми и Корони. На Асо Жезли (съответстващо на асо пика) се изобразява, разбира се, тояга. А „покер“ на английски буквально значи „ръжен“. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА СТЪПАЛА И КЪЛНОВЕ

В къщурката леглата бяха постлани, подовете изметени, а кошът за дърва — напълнен. Върху кухненската маса беше изложен инвентарът — еди-колко си лъжици, еди-колко си паници, еди-колко си чинии, всичките спретнато подредени на бледата светлина. Тифани обаче прибра някои от сирената в багажа си. Все пак нали тя ги беше направила.

Станът беше затихнал в стаята си, като костите на някакъв умрял звяр. Под голямото кресло обаче лежеше пакетът споменат от Госпожица Предалова, увит в черна хартия. Вътре имаше наметало, изтъкано от кафява вълна, толкова тъмна, че беше почти черна. Изглеждаше топло.

Това беше то, значи. Време е да си вървим. Ако легнеше на пода и допреше ухо до някоя миша дупка, щеше да може да чуе хъркане откъм мазето. Според фийгълските убеждения, след наистина добро погребение всички трябва да са изпоналягали. Нямаше да е добра идея да ги будиш сега. Те ще я намерят. Те винаги я намираха.

Това ли беше всичко? А, не, не съвсем. Тя взе Нецензурирания Речник и „Митологията“ на Чинкин, тази с „Тцантъ на Сензоите“, и отиде да ги приbere в торбата си под сирената. Докато ги носеше, страниците се развяха като тесте карти и някакви книжа изпаднаха. Повечето бяха избледнели стари писма, които тя засега пъхна обратно. Но там беше и каталогът от „Бофо“ с ухилен клоун на корицата и думите:

**Компания за Шеги и Веселби „Бофо“!!!!
Шеги, Закачки, Смешки, Задявки до Насита!!!
ЩОМ Е СМЕШНО, ТО Е БОФО!!!
Стани душата на компанията с нашия Весел
Подаръчен Комплект!!!**

ПРОМОЦИЯ ЗА ТОЗИ МЕСЕЦ: ЧЕРВЕНИ НОСОВЕ на Половин Цена!!!

Да, може да отделиш години да се учиш да станеш вещица, или пък да отделиш куп пари за г-н Бофо и ей те на — вещица, веднага, щом пристигне пощальонът.

Тифани разгръщаше смаяно страница след страница. Имаше черепи (Светещи на тъмно, за \$8 допълнително), фалшиви уши, цели страници със смешни носове (Гнусен Висящ Сопол — Подарък към носовете над \$5) и маски, както биха се изразили от Бофо, до насита!!! Маска № 19 например беше: Зла Стара Вещица Де лукс, със Щръкнала Мазна Коса, Прогнили Зъби и Космати Брадавици (доставка немонтирани, закачете ги, където си поискате!!!). Госпожица Предалова очевидно с мъка се е отказала да купи от тези, може би защото носът приличаше на морков, но по-вероятно, защото кожата беше отровно зелена. Освен това можеше да се купят Ужасни Вещерски Ръце (\$8 комплекта, със зелена кожа и черни нокти) и Миризливи Вещерски Крака (\$9).

Тифани прибра каталога обратно в книгата. Не можеше да остави Аннаграма да го намери и така да се разчуе Бофовската тайна на Госпожица Предалова.

И това беше то: един живот, свършил и прилежно очистен. Една къщурка, чиста и празна. Едно момиче, чудещо се, какво ли ще стане по-нататък. Щом като имало нещо „Предвид“.

Дрън-дран.

Тя не помръдна и не се огледа. Няма сама да се бофосвам, я, каза си тя. За този шум има обяснение, което няма нищо общо с Госпожица Предалова. Така, да видим... аз изчистих камината, нали? И подпрях ръжена до нея. Но освен ако не го нагласиш съвсем точно, той по някое време все ще намери начин да се катурне. Това е то. Като се озърна, ще видя, че ръженът е паднал върху решетката, поради което шумът изобщо не е бил причинен от никакъв там призрачен часовник.

Тя бавно се озърна. Ръженът лежеше върху решетката.

А сега, каза си тя, няма да е зле да се излезе малко на свеж въздух. Че тук е някак тъжно и задушно. Точно затова искам да изляза, защото е тъжно и задушно. А изобщо не защото съм се била

изплашила от никакви си въображаеми шумове. Аз не съм суеверна. Аз съм вещица. А вещиците не са суеверни. Ние сме тези, за които хората имат разни суеверия. И мен просто не ми се седи тук. Тук се чувствах сигурна, докато тя беше жива; беше като да се подслониш под голямо дърво. Но не мисля, че вече е сигурно. А ако Зимеделецът закреши името ми през дървесните клони, е, тогава ще си запуша ушите. Къщата на усет като че умира, а аз излизам *навън*.

Нямаше смисъл да се заключва вратата. Местните хора достатъчно се бояха да влизат и докато Госпожица Предалова беше жива. Няма как да пристъпят вътре сега, не и докато тук не се настани друга вещица.

Бледо, като ровко яйце слънце прозираше през облаците, а вятърът отвя студа. Но кратката есен тук горе в планината бързо се обръщаше на зима. Отсега нататък въздухът все ще мирише на сняг. Високо в планината зимата никога не свършваше. Дори и през лятото водата в потоците беше леденостудена от топящия се сняг.

Тифани седна на един стар пън до вехтия си куфар и чувала и зачака онова Предвид.

Аннаграма скоро щеше да довтаса, човек смело можеше да се хване на бас.

Къщурката вече изглеждаше изоставена. Като че ли...

Рожденият ѝ ден. Тази мисъл си проби път най-отпред. Да, днес беше. Смърт не грешеше. Единственият голям ден в годината, който да е само за нея, а тя да го забави покрай всичката суматоха. А ето че две трети от него вече бяха минали.

Беше ли казвала изобщо на Петулия и другите, кога ѝ е рожденият ден? Не можеше да си спомни.

На тринаесет години. Вече от месеци тя беше мислила за себе си като за „почти на тринаесет“. Е, съвсем скоро ще е на „почти четиринаесет“.

Тъкмо щеше да се отаде на малко хубаво самосъжаление, когато нещо зад нея зашумоля крадешком. Тя се обърна толкова рязко, че сиренето Хорас отскочи стреснато.

— А, ти ли си? — каза му тя. — Къде беше, непослушно мо... сирене? Поболях се от притеснение!

Хорас заизглежда гузно, макар че не беше лесно да се разбере как го постига.

— Ще идваш ли с мен? — покани го тя. Хорас веднага заизълчва усещане, за да.

— Хубаво тогава. Ще трябва да влезеш в чувала. — Тифани го отвори, но Хорас заостъпва.

— Така ли, ако ще си лошо си... — започна тя и рязко спря. Дланта ѝ изтръпна. Тя вдигна поглед... към Зимеделеца.

Нямаше кой друг да е. Отначало беше просто снежен вихър, но докато пресичаше поляната, някак си се сбра и стана млад мъж с развиващ се плащ и сняг в косата и по раменете си. Този път не беше прозрачен, тоест не съвсем, но през него преминаваха нещо като вълни и Тифани можеше да зърне през него като сенки очертанията на дърветата.

Тя отстъпи припряно няколко крачки заднешком, но Зимеделецът крачеше през сухата трева с бързината на кънкобегач. Тя можеше да хукне да бяга, но това щеше да значи, че тя, ами, е хукнала да бяга, а от къде на къде да прави така? Да не би тя да е писала надписи по прозорците на хората?

Какво да му каже? Какво да му каже?

— Много любезно беше от ваша страна да ми намерите огърлицата — рече тя продължавайки да отстъпва. — А снежинките и розите бяха наистина много... много мило беше. Но... не мисля, че ние... ами, нали вие сте направен от студ, а аз не съм... аз съм човек, направена от... човешки неща.

— *Ти трябва да си тя* — заяви Зимеделецът. — *Ти беше в Танца!* А сега си тук, в моята зима.

Гласът не беше правilen. Звучеше някак... фалшиво, като че някой беше научил Зимеделеца как да произнася думите, без да разбира какво значат.

— Да де, аз съм тя — склони неуверено тя. — Но не знам за това „трябва“. Ъ... моля те, наистина извинявай за танца, аз не исках, то просто някакси...

Очите му са все такива мораво-сиви, забеляза тя. Мораво-сиви, на лице извято от ледена мъгла. И хубаво лице, между другото.

— Виж, изобщо не исках да правя така, че да помислиш, че... — започна тя.

— *Да си искала?* — видимо се изненада Зимеделецът. — *Но ние не искаме_. Ние сме!*

— Какво... искаш да кажеш?

— Кривънци!

— О, не... — охна Тифани, когато от тревата заизригваха фийгъли. Фийгълите не знаят, какво значи „страх“. Понякога на Тифани ѝ се искаше да бяха погледнали в речника. Те се биеха като лъвове, биеха се като демони, биеха се като великани. Оставаше им само да се бият като такива, които да имат поне щипка ум.

Те нападаха Зимеделеца с мечове, глави и крака, и изобщо не ги вълнуваха, че всичко си минаваше през него сякаш той беше сянка. Ако един фийгъл ритне крак от мъгла и накрая сам се уцели в главата, това се броеше за добро попадение. Зимеделецът не им обръщаше никакво внимание, като човек крачещ си по работата през рояк пеперуди.

— Къде ти е силата? Защо си облечена така? — заразпитва Зимеделецът.

— Не така трябва да бъде!

Той пристъпи напред и стисна Тифани за китката, много по-здраво, отколкото се полагаше на една призрачна ръка.

— Това не е редно! — извика той, докато над поляната бързо прелитаха облаци.

Тифани се опита да си издърпа ръката:

— Пусни ме!

— *Tu си тя!* — изкрешя Зимеделецът придърпвайки я към себе си. Тифани не разбра откъде дойде крясъкът, но шамарът дойде от ръката ѝ, сама решила какво да прави. Зашлени фигурата по бузата толкова силно, че за миг лицето му се размъти, като петно капнало върху картина.

— Не се доближавай до мен! Не ме докосвай! — изкряска тя.

Зад Зимеделеца се мярна нещо. Тифани не можа да види ясно, какво точно, заради ледената пелена и заради собствените си гняв и ужас, но нещо неясно и тъмно се движеше към тях през поляната, променливо и изкривено, като фигура видяна през лед. За един мрачен миг то надвисна над прозрачния младеж, след което стана на Баба Вихронрав, на същото място, където беше Зимеделецът... вътре в него.

За момент той изкрешя и се развя на мъгла.

Баба залитна напред, примигвайки.

— Ъъх. Бая време ще мине, докато ми се разкара тоя вкус от главата — измърмори тя. — Я си затвори устата, бе момиче... че да не влети нещо в нея.

Тифани си затвори устата. Че да не влети нещо в нея.

— Какво... какво му направи? — осмели се да попита тя.

— На това! — поправи я рязко Баба, разтривайки си челото. — Не е той, а това! Това, което си мисли, че е той! А сега, я ми дай огърлицата си!

— Какво! Но тя е моя!

— Мислиш ли, че ми се иска да се препирам? — настоя Баба Вихронрав. — Да не би като ме погледнеш в лицето, изглежда, че искам препирня? Давай я веднага! Не смей да ми противоречиш!

— Няма пък просто да...

Баба Вихронрав понизи глас и, шепнейки пронизително, което беше много по лошо от всякакъв крясък, рече:

— Така то те намира. Искаш ли пак да те намери? Сега е само мъгла. Колко плътно искаш да стане?

Тифани си припомни онова странно лице, мърдащо не както се полага на истинските лица, и онзи чудат глас, редящ думи сякаш бяха тухли...

Тя откопча малката сребърна закопчалка и протегна огърлицата. Това е само Бофо, каза си тя. Всяка пръчка е вълшебна, всяка локва е кристално кълбо. Това е само... вещ. Тя не ми трябва, за да съм себе си. Не, трябва ми.

— Трябва да ми я дадеш — продължи меко Баба. — Аз сама не мога да ти я взема.

Тя протегна ръка с дланта нагоре. Тифани пусна в нея коня и се помъчи да не види в пръстите на Баба Вихронрав хищно склучващи се нокти.

— Хубаво — рече удовлетворено Баба. — А сега да вървим.

— Ти си ме наблюдавала — оплака се Тифани.

— Цяла сутрин — потвърди Баба. — Можеше да ме видиш, ако се беше сетила да погледнеш. Но не беше зле как се оправи на погребението, от мен да знаеш.

— Оправих се добре!

— Аз това казах.

— Не — не се съгласи Тифани, все още потръпвайки. — Не беше това.

— Никога не съм се занасяна по черепи и таквоз — пренебрегна всичко това Баба. — Поне не и по изкуствени. Госпожица Предалова обаче...

Тя спря посред думата и Тифани я видя как взира над върховете на дърветата.

— Пак ли е той? — обезпокои се тя.

— Не — отвърна Баба, сякаш това трябваше да ги разочарова. — Не, това е младата Госпожица Ястребска. И г-жа Летиция Уховрътска. Не се помотват, както гледам. А Госпожица Предалова още не е изстинала — тя изсумтя. — Някои можеше поне да имат приличието да не припират.

Двете метли кацнаха малко по-отстрани. Аннаграма изглеждаше изпопритеснена. Г-жа Уховрътска пък изглеждаше както винаги: висока, бледа, много добре облечена, натруфена с купища окултна бижутерия и с изражение казващо, че ти леко я дразниш, но е достатъчно милостива да не го показва. И тя винаги гледаше на Тифани, стига изобщо да си дадеше труда да я погледне де, като че Тифани е никаква си чудата твар, която тя не разбира съвсем.

Г-жа Уховрътска беше винаги официално и студено учтива към Баба. От което Баба побесняваше, но така е то с вещиците. Когато наистина не се харесват, те са учтиви като херцогини. Когато новопристигналите се приближиха, Баба се поклони ниско със свалена шапка. Г-жа Уховрътска също, само че нейният поклон беше мъничко по-нисък.

Тифани зърна как Баба вдигна поглед и смъкна своя поклон още по-ниско, с около два пръста.

Г-жа Уховрътска успя някак да изкара още един пръст по-надолу.

Тифани и Аннаграма се спогледаха над безнадеждно опънатите гърбове. Понякога тези неща можеха да трайт с часове.

Баба изръмжа и се изправи. Г-жа Уховрътска също, цялата почервеняла в лицето.

— Благословение да е над тая среща — изрече със спокоен глас Баба. Тифани потръпна. Това беше откриване на враждебни действия.

Викането и ръгането с пръсти беше съвършено нормална вещерска кавга, но внимателното и спокойно говорене си беше открита

война.

— Колко мило от ваша страна да ни посрещнете — отвърна г-жа Уховрътска.

— Надявам се, че ви виждам в добро здраве?

— Добре съм, Госпожице Вихронрав.

Аннаграма замижка. Това по стандартите на вещиците си беше удар в корема.

— Аз съм Госпожа Вихронрав, г-жо Уховрътска — поправи я Баба. — Както съм сигурна, че знаеш?

— Ами че да. Разбира се, че е така. Толкова съжалявам.

След размяната на тези свирепи удари Баба продължи:

— Уверена съм, че Госпожица Ястребска ще завари всичко според изискванията си.

— Сигурна съм, че... — г-жа Уховрътска изгледа Тифани с питащо изражение.

— Тифани — услужливо я подсети Тифани.

— Тифани. Разбира се. Какво мило име... Та съм сигурна, че Тифани е сторила всичко според силите си — рече г-жа Уховрътска. — И все пак ние ще очистим и осветим къщурката против... вредоносни влияния.

Ама че аз вече всичко съм изчистила и излъскала! — помисли си ядосано Тифани.

— Влияния ли? — подпита Баба Вихронрав и дори Зимеделецът нямаше да може да докара по-леден глас.

— Както и обезпокоителни вибрации — добави г-жа Уховрътска.

— А, за *тях* знам — сети се Тифани. — Една от дъските на дюшемето в кухнята е хлабава. Като я настъпиш, бюфетът се тресе.

— Носят се слухове за демон — продължи г-жа Уховрътска важно-важно пренебрегвайки тази информация. — Както и за... черепи.

— Но... — понечи да заговори Тифани, но ръката на Баба я стисна така силно за рамото, че тя спря.

— Олеле, майчице — продума Баба все така стискайки я. — Черепи значи?

— Говорят се тревожещи неща — караше нататък г-жа Уховрътска, наблюдавайки Тифани. — От най-тъмно естество, Госпожо Вихронрав. Имам чувството, че населението на този участък е

било обслужвано изключително зле. Мрачни сили са били пуснати да вилнеят.

На Тифани ѝ се искаше да се разкреши: Не! Та това са само приказки! Всичко е Бофо! Та тя бдеше над тях! Тя спираше глупавите им кавги, помнеше законите им, четеше им конско за тъпотията им! Нямаше да може да свърши всичко това, ако беше просто крехка старица! Налагаше ѝ се да бъде мит! Но хватката на Баба задържа думите ѝ неизговорени.

— Не ще и дума, странни сили са се развихрили — рече Баба Вихронрав. — Желая ви всичко хубаво във вашите мероприятия, г-жо Уховрътска. Ако ме извините?

— Разбира се, Госпож... о Вихронрав. Нека благоприятни звезди ви осенят.

— Нека пътят изчака стъпките ти — отговори Баба.

Тя вече не стискаше Тифани толкова силно, но все пак почти я завлече от другата страна на къщурката. Там на стената беше облегната метлата на покойната Госпожица Предалова.

— Връзвай си бързо партакешите! — заповяда тя. — Трябва да мърдаме!

— Той дали ще се върне? — попита Тифани, докато се мъчеше да натамани чуvalа и вехтия куфар върху метличината.

— Не още. Няма да е скоро, тъй мисля. Но пак ще те потърси. И ще е по-сilen. Опасен за теб, ако питаш мене, както и за тези край теб! Толкова много имаш да учиш! Толкова много имаш да свършиш!

— Аз нали му благодарих! Опитах се да съм мила с него! Защо не ме оставя на мира?

— Заради Танца — отговори Баба.

— Съжалявам за това!

— Не е достатъчно. Знае ли виелицата, що е жал? Трябва да си предизвикала промени. Наистина ли си мислиш, че онова място е било оставено там за теб? Ех, толкова е заплетено! Как са стъпалата ти?

Тифани, ядосана и смаяна, застинава с един крак преметнат над пръта.

— Стъпалата ми ли? Какво за стъпалата ми?

— Сърбят ли? Какво става като си свалиш обувките?

— Нищо! Просто си виждам чорапите! Какво общо имат стъпалата ми?

— Ще видим — отряза я най-вбесяващо Баба. — Айде да вървим.

Тифани се опита да излети, но само едва-едва отлепи от изсъхналата трева. Тя се огледа. Отзад на всяка сламка се беше хванал по някой фийгъл.

— Ич ни немай грижа — успокои я Роб Секигоопрай. — Ние че се фанем яко!

— И немой да тръскаш много, оти иначе секаш горнището на чутурата ми че отфръкне — обади се Прост Уили.

— А нема ли да дават манджа на тоя полет? — поинтересува се Голем Йън. — Умрем си я за мънечко пиячка.

— Не мога да ви взема всичките! — отчая се Тифани. — Та аз дори не знам, къде отивам!

Баба Вихронрав изгледа строго фийгълите:

— Я да вървите пеш. Пътуваме за град Ланкър. Адресът е Площада, Тир на Ог.

— „Тир на Ог“ — замисли се Тифани — това да не е...^[1]?

— Значи къщата на Леля Ог — просвети я Баба, когато фийгълите изпослязоха от метлата. — Там ще си в безопасност. Добре де, горе-долу в безопасност. Но по пътя ще трябва да направим една спирка. Ще трябва да разкараме тази огърлица колкото се може понадалеч. А аз знам, как ще стане това! О, да!

Нак Мак Фийгълите търчаха през гората. Местните горски обитатели вече бяха разбрали, че е Нак Мак Фийгъл, така че всички пухкави горски създания се бяха изпокрили дълбоко в дупките си или високо по дърветата. Но все пак след някое време Голем Йън поиска да спрат и съобщи:

— Нещо е ръгнало подире ни!

— Мо’е ли да си толкова прост? — сопна му се Роб Секигоопрай. — У тая гора не е останало нищо толкоз щурраво, че да оди на лов за фийгъли!

— Усещам си го я, думам ви — упорстваше Голем Йън. — Честен кръст и честен гъз, усещам го. Дебне ни нещо пра’о ей с’а, бе!

— Е, па щом гъзо ти тъй вика, спор нема — склони морно Роб.

— Убаво бре момци, а се пръснете у голем кръг!

Фийгълите се разпръснаха с извадени мечове, но след няколко минути всички зароптаха. Нищо не се виждаше, нито пък се чуваше. Само някое друго птиче пееше, от безопасно разстояние. Мир и покой, необичайни в присъствието на фийгъли, царяха навсякъде.

— Че прощащаш, Голем Йън, ма си мислим, дека гъзо ти този път май не е бил много у форма — отсъди Роб Секигоопрай.

И в този миг сиренето Хорас се стовари от един клон право на главата му.

Под големия мост в Ланкър течеше пълноводна река, но от горе тя почти не се виждаше заради пръските вдигащи се от водопада малко по-надолу, пръски изпълващи мразовития въздух. По цялото дълбоко ждрело водата се пенеше и върлува, след което реката скачаше във водопада като съомга и връхлиташе равнините отдолу като гръмотевична буря. От подножието на водопада нататък можеше да се върви по реката до Варовитище и нататък, но тя се виеше на широки, лениви завои, така че беше по-бързо да се лети напряко.

Нагоре от подножието Тифани беше летяла само веднъж, когато Госпожица Здравомислова я беше докарала в планината. Оттогава нататък тя винаги беше поемала по обиколния път, следвайки зигзагите на пътя на дилижансите. Това да прелети над ръба на тази беснееща стихия право във внезапната пропаст изпълнена със студен влажен въздух и да насочи метлата право надолу, беше някъде в челото на списъка от неща, които никога, ама никога нямаше да ѝ хрумне да прави.

А сега Баба Вихронрав беше застанала на моста, държейки сребърния кон в ръка.

— Няма друг начин — каза тя. — Ще отиде на морското дъно. Нека Зимеделецът да те търси там!

Тифани кимна. Тя не заплака, което не е същото като, ами, да не плачеш. Хората постоянно си правят какво ли не, без да плачат, и то без изобщо да усещат. Тя сега обаче го усещаше. И си мислеше: „Ето, аз не плача...“

Разумно си беше. Разбира се, че беше разумно. Та нали всичко е Бофо! Всяка пръчка е вълшебна, всяка локва е кристално кълбо. В никакя вещ няма сила, която ти да не си я вложила в нея. Бъркотиите,

черепите и жезлите бяха като... лопатите, ножовете и очилата. Бяха като... лостове. С лост може да преместиш голям камък, но сам лостът не върши никаква работа.

— Изборът трябва да е твой — каза и Баба. — Не мога да го сторя вместо тебе. Но това е дреболия, а докато е с теб, то ще е опасно.

— Знаеш ли, мисля, че той не е искал да ме нарани. Просто се беше изнервил — оправда го Тифани.

— Така ли? А искаш ли пак да срећнеш това нещо изнервено?

Тифани се замисли за онова странно лице. Формата му си беше човешка (горе-долу), но беше все едно Зимеделецът беше чувал нещо за това, какво е да си човек, но още не му беше хванал цаката.

— Мислиш, че ще навреди и на други хора ли? — попита тя.

— Че той е Зимата, бре дете. А тя не е само хубавки снежинки, нали?

Тифани протегна ръка:

— Върни ми го, моля.

Баба сви рамене и й го подаде.

И ето го в ръката на Тифани, върху страния бял белег. Това беше първото подарено й нещо, от което да нямаше никаква полза, което да не беше предназначено да се върши нещо с него.

Аз нямам нужда от това, помисли си тя. Силата ми идва от Варовитище. Но що за живот ще е това, ако си нямаш нищо, от което да нямаш нужда?

— Ще трябва да го вържем за нещо леко — каза тя делово. — Иначе ще се заклеши някъде по дъното.

След някое време тършување в треволяка до моста тя намери никаква пръчка и уви сребърната верижка около нея.

Беше пладне. Тифани беше измислила думата „пълнопладние“, защото й харесваше как звучи. Всяка можеше да бъде вещица по пълнолуние, помисли си тя, но трябва да те бива, за да си вещица по пълнопладние. Или поне много да те бива да си вещица, поправи се тя сега докато се връщаше на моста. Не е точно като да те бива да си щастлива.

Тя хвърли огърлицата от моста.

Не пригадае голяма важност на тази работа. Щеше да е много мило да се каже, че сребърното конче проблесна за последно на слънчевата светлина и като че зависна за миг във въздуха, преди да

пропадне в бездната. Може и така да е станало, но Тифани не погледна.

— Добре — каза Баба Вихронрав.

— И сега всичко свърши ли? — попита Тифани.

— Не! С тоя танц ти заигра цяла приказка, момиче, и то такава, която всяка година разказва себе си на света. Приказка за огън и лед, за лято и зима. Ти я сбърка. И трябва да я довършиш до край и да се погрижиш да се оправи. Конят само ти спечели малко време, нищо повече.

— Колко време?

— Не знам. Това досега не се е случвало. Ако не друго, време да помислиш. Как са стъпалата ти?

Зимеделецът вървеше по света, без изобщо да се движи, поне според както разбират движението човеците. Където и да беше зима, той беше там.

Опитваше се да мисли. Никога не му се беше налагало преди и беше трудно до болка. Досега човеците бяха просто части от света, движещи се по чудноват начин и палещи огньове. Сега обаче той си стъкмяваше ум и всичко започна да изглежда поновому.

Човек... от човешки материал... така беше казала тя.

Човешки материал. Той трябваше да направи себе си от човешки материал заради любимата. Зимеделецът виташе във въздуха в мраза на морги и останки от корабокрушения, в търсене на човешки материал. И какво излезе то? Основно кал и вода. Дай му на човека достатъчно време, и дори и водата ще се изпари и няма да остане нищо, освен няколко шепи прах, които можеше да се развеят по вятъра.

Значи, понеже водата не може да мисли, цялата работа я върши прахът.

Зимеделецът беше логичен, защото ледът е логичен. Водата е логична. Вятърът е логичен. Има си правила. Значи всичко важно в човека е... правилният вид прах!

А докато търси такъв, той можеше да й покаже, колко е могъщ.

Вечерта Тифани, седнала на края на новото си легло, посред облациите на съня, надигащи се в главата и като наближаваща буря, се прозина и се вгледа в стъпалата си.

Бяха розови и на края имаха по пет пръста. Общо взето, много хубави стъпала си бяха.

Обикновено, когато се срещаш с хората, те ти казват неща като „Здравей, какси?“ Леля Ог я беше посрещнала направо с:

— Хайде влизай. Как са стъпалата ти?

Изведнък всички взеха да се интересуват от краката ѝ. Разбира се, краката си бяха важни, но какво ли може да очакват да им е станало?

Тя поразмърда стъпалата си. Не се случи нищо особено и тя ги прибра в леглото.

Две нощи вече не беше спала нормално. Не беше разбрала това, докато не достигна Тир на Ог, когато мозъкът ѝ заработи някак сам по себе си. Тя разговаряше нещо с Г-жа Ог, но беше трудно да си спомни какво. Гласове кънтяха в главата ѝ. Е, сега поне тя нямаше нищо друго за вършене, освен да спи. А леглото беше хубаво, най-доброто, в което ѝ се беше случвало да спи. И стаята беше най-добрата, в която ѝ се беше случвало да преспи, макар че беше твърде уморена, за да я поразгледа. Не че вещиците се престарават по комфорта, особено ако става дума за резервни стаи за гости, но Тифани беше израснала с вехто легло, чиито пружини дрънчаха всеки път, щом тя се обърнеше, така че с повече мерак можеше да свири на тях песнички.

Тук дюшекът беше дебел и мек. Тя потъна в него като в много пухкави, много меки и доста неподвижни подвижни пясъци.

Бедата е, че дори да си затвориш очите, не можеш да си затвориш ума. Докато тя лежеше в тъмното, умът ѝ превърташе ли превърташе образи в главата ѝ — на часовници казващи „дрън-дран“, на снежинки с нейния лик, на Госпожица Предалова, крачеща нощем през тъмни гори, търсеща лоши хора с вдигнат в готовност жълт нокът на палеца. Госпожица Предалова...

Тези разбъркани спомени я понесоха и завлякоха в съмнена белота. Която просветля и в нея изникнаха детайли, малки петънца сиво и черно. Които започнаха да се полюшват лекичко натам-насам...

Тифани отвори очи и всичко се проясни. Тя беше на една... лодка, не, на цял голям платноходен кораб. Палубата беше покрита със

сняг, такелажът беше целият във висулки. Той плаваше под утринна светлина като пяна след пране, през тихо сиво море, пълно с плаващи ледове и валма мъгла. Такелажът припращаше, вятърът въздишаше в платната. Никой не се виждаше наоколо.

— А, това май е сън. Дай ми да изляза, моля те — обади се един познат глас.

— Коя си ти? — изненада се Тифани.

— Ти. Прокашляй се, ако обичаш.

Тифани си помисли: Е и какво, щом като е сън... и се прокашля. Една фигура изникна от снега. Беше пак тя и се оглеждаше замислено.

— Ти също ли си аз? — попита Тифани.

Странно, но на тази помръзнала палуба това не изглеждаше чак толкова, ами, смахнато.

— Хъммм. О, да — отвърна другата Тифани все така вглеждаща се в околността. — Аз съм твоят Трети Акъл. Нали се сещаш? Онази част от теб, която не престава да мисли? Частицата, която забелязва дребните подробности? Добре е да се поизлезе на чист въздух. Хъммм.

— Нещо не е наред ли?

— Ами, явно това ще да е сън. Ако си сториш труда да погледнеш, ще видиш, че кормчията с жълтия дъждобран на руля е Веселия Моряк от опаковките тютюн, който навремето пушеше Баба Болежкова. Той винаги ти идва наум, щом си помислиш за море, нали?

Тифани се озърна към брадатата фигура, която й помаха приятелски.

— Да, това си е той! — възклика тя.

— Но все пак не мисля, че това е точно нашият сън — караше нататък Третият Акъл. — Твърде е... истински.

Тифани се наведе и взе малко сняг.

— На пипане е истински — отбеляза тя. — И студен. Тя направи снега на топка и го метна по себе си.

— Ще се помоля, да не си правя това — измърмори другата Тифани бършайки си снега от рамото. — Но нали ме разбириш? Сънищата не са чак толкова... несънищни.

— Разбирам, какво имам предвид — отговори Тифани. — Мисля, че като станат така истински, все ще изникне нещо смахнато.

— Точно така. Не ми харесва на мен тая работа. Ако това е сън, значи, ще се случи нещо ужасно...

Те се вгледаха напред пред кораба. Там посред морето се ширеше мътна, мръсна мъгла.

— Там, в мътилката има нещо! — възкликаха вкупом и двете Тифани. Те се обърнаха и забързаха нагоре по стъпалата към кормчията.

— Пази се от мъглата! Моля те, не се приближавай натам! — замоли го Тифани.

Веселият моряк извади лулата от устата си и я изгледа озадачено:

— И в ясно и в бурно време — добро пущене?

— Какво?

— Той друго не може да каже! — обясни Третият ѝ Акъл. — Не се ли сещаш? Това той казва на етикетчето!

Веселият моряк внимателно я отбутна.

— И в ясно и в бурно време — добро пущене — зауспокоява я той. — Добро пущене.

— Виж, ние искаме само да... — започна Тифани, но Третият ѝ Акъл без нито дума докосна с ръка главата ѝ и я завъртя настрани.

От мътилката излизаше нещо.

Беше айсберг. Огромен айсберг, поне пет пъти по-висок от кораба, величествен като лебед. Беше толкова голям, че променяше времето наоколо. Като че се движеше бавно, край основанието му се пенеше бяла вода. Сняг валеше околовръст. След него се влачеха була от мъгла.

Лулата на Веселия моряк изпадна от устата му.

— Добро пущене! — изпсува той.

Айсбергът беше Тифани. Една Тифани висока стотина метра, направена от блъскав зеленикав лед, но все пак беше Тифани. По главата ѝ гнездяха морски птици.

— Не може пак Зимеделецът да е сторил това! — тръшна се Тифани. — Аз нали изхвърлих коня! — тя събра длани пред устата си и извика. — АЗ НАЛИ ИЗХВЪРЛИХ КОНЯ!

Гласът ѝ отекна от зловещо надвисналата ледена фигура. Няколко птици излетяха с крясъци от грамадната студена глава. Зад Тифани корабния рул се завъртя. Веселия Моряк тропна с крак и посочи белите платна над тях:

— И в ясно и в бурно време! — изкомандва той.

— Извинявай! Просто не те разбирам!

Морякът изсумтя и хукна към едно въже, което задърпа припряно.

— Ето че стана смахнато — отбеляза тихичко Третият Акъл.

— Да, нали, сама нямаше да се сетя, че грамаден айсберг с моя образ няма да...

— Не, това е просто странно. А това е смахнато — поправи я Третият Акъл. — Имаме пътници. Виж — тя посочи.

Долу, на главната палуба имаше ред люкове с големи железни решетки. Тифани преди не ги беше забелязала. Ръце, стотици ръце, бледи като корени под стар дънер, се подаваха от решетките опипвайки и мятайки се.

— Пътници? — прошепна в ужас Тифани. — О, не...

И тогава започнаха писъците. Щеше да е по-добре, макар и не много по-добре, ако крещяха „Помощ!“ или „Помогнете!“, но вместо това те само пищяха и ридаеха, звуци на оголена човешка болка и страх.

Не!

— Върни се в главата ми — отсече тя. — Не мога да мисля като те гледам да се размотаваш така навън. Веднага.

— Ще вляза отзаде ти — склони Третият Акъл. — Така няма да изглежда сякаш...

Болка прониза Тифани, както и промяна в ума ѝ, ведно с мисълта: „Е, сигурно можеше и да е много по-гадно“.

Е добре, да помисля. *Всичката* аз да помисля.

Тя гледаше отчаяните ръце, размятаци се като водорасли под вода и си мислеше: „Аз съм в нещо като сън, но този май не е мой. Аз съм на кораб и сега ще ни убие айсберг, който е гигантски образ на мен самата.“

Май повече ми харесваше като бях снежинки...

Чий сън е това?

— Какво ти има, Зимеделецо? — попита тя, а Третият ѝ Акъл, върнал се, където трябваше да си бъде, изкоментира: „Чудна работа, даже и дъха си във въздуха можеш да видиш.“

— Това някакво предупреждение ли е? — провикна се Тифани.
— Какво искаш?

— *Теб да ми станеш жена* — отговори Зимеделецът. Думите просто ей така пристигнаха в паметта ѝ.

Раменете на Тифани се отпуснаха.

Знаеш, че това не е наистина, каза ѝ Третият Акъл. Но пък може да е сянката на нещо истинско...

Не трябваше да давам на Баба Вихронрав да отпраща просто ей така Роб Секигоопрай...

— Кривънци! Кърма да ме утепа! — провикна се някой зад нея, след което се започна обичайната гълчава:

— Оно е „гръм“, бе, мо’е ли да си толкоз прост!

— Е, па тъй ли? Де го тоя гръм бе, оно тука има само кърма!

— Пуснете некое дръво на борд, бе! Че Прост Уили падна у водата!

— Брей че кютук с кютук! Рекох ли му я, превръзка само на едното очо?

— Е-бре, йо-хо-хо и хо-йо-йо...

Фийгъли заприиждаха от каютата зад Тифани, плъзвайки по целия кораб, а Роб Секигоопрай спря точно пред нея. И козирува.

— Да прощаваш, че мънечко се позабавииме, че бая зор беше да ги тражим тя ми ти черни превръзки. Оно, найш ли, има таквоз нещо: стил му викат.

Тифани остана без думи, но само за миг. После посочи:

— Трябва да не дадем на този кораб да се удари в онзи айсберг!

— Е, па само туй ли? Нема проблема! — Роб се зазяпа покрай нея в прииждащата ледена великанка и се ухили. — Ма он нослето ти го е докарал баш убаво, а?

— Просто го спрете. Моля ви се? — заумолява Тифани.

— Е, па тъй верно! Аре, момци!

Да гледаш фийгъли вършещи работа беше все едно да гледаш мравки, само че мравките не носят препаски и не крещят неспирно „Кривънци!“ Сигурно защото можеха само с една дума да кажат толкова много неща, те май нямаха проблеми със заповедите на Веселия Моряк. Те щъкаха по палубата, теглеха се разни тайнствени въжета, платна се опъваха и плющаха под хор от „Добро пушене!“ и „Кривънци!“

И сега значи Зимеделецът иска да се ожени за мен, мислеше си Тифани. Ох, майчице.

Не че досега не ѝ се беше случвало да се замисля, дали ще се омъжи някой ден, но беше твърдо уверена, че до този „някой ден“ има

още доста време. Да, майка ѝ се беше омъжила още само на четиринацети, но така е било то в старо време. Имаше купища неща за свършване, преди Тифани изобщо да може да си помисли за омъжване, тук тя беше много, ама съвсем сигурна.

Освен това като си помислиш само... пу. Та той не е човек и дори не е точно „той“. Той ще е твърде...

Пляаас! — каза вятърът в платната, корабът проскърца и се наклони и всички се развиаха на Тифани. Повечето и крещяха „Колелото! Фащай колелото бе!“, макар че имаше и едно отчаяно „И в ясно и в бурно време — добро пущене!“.

Тифани се озърна към толкова бързо въртящия се рул, че спиците му се размиваха. Пробва се да го сграбчи, но то само я удари по пръстите. Все пак наблизо имаше навито малко въже и тя успя да улови кормилото с примка като с ласо и да го запъне без прекалено много пързаляне по палубата. След това тя хвана кормилото и се замъчи да го обърне на другата страна. Беше все едно да избуташ цяла къща, но все пак то помръдна, отначало бавно-бавно, а после потръгна, когато тя се опря в него с гръб.

Корабът се завъртя. Тя усети движението му, как се обръща малко по-настрани от айсберга, а не както досега право към него. Добре! Нещата най-сетне да почнат да върват на оправяне! Тя завъртя руля още малко и ето че грамадната мразовита стена вече отминаваше покрай тях изпълвайки въздуха с ледена мъгла. Всичко най-накрая ще свърши добре, след като...

Корабът се блъсна в айсберга.

Започна с просто „pras!“, когато някаква рея закачи някакъв леден издатък, но после се затрошиха и други дървени, когато корабът застърга в леда. После някакви неща остро изпращаха, когато корабът заора в нещо отпред и парчетии се разхвърчаха посред стълбове пенлива вода. Върхът на мачтата се отчупи и повлече след себе си платна и такелаж. Буза лед рухна върху палубата на няколко стъпки от Тифани обсипвайки я с ледени иглички.

— Не трябваше да става така! — възклика задъхано тя, увисвайки на кормилото.

— Омъжи се за мен — каза Зимеделецът.

Бушуваща бяла вода нахлу в потъващия кораб. Тифани се задържа за още един момент; и тогава прииждащите студени талази я

покриха и... само че изведнъж се оказа, че не са студени, а топли. Но все още не можеше да диша. В мрака тя отчаяно се забори да достигне повърхността, докато мракът внезапно не беше отнетнат настани, очите ѝ не се изпълниха със светлина, а един глас не каза:

— Не ще и дума, че тия дюшещи са прекалено меки, но я пробвай да кажеш нещо на Г-жа Ог.

Тифани примигна. Лежеше в легло, до което беше застанала кълъща разчорлена жена с доста червен нос.

— Ти се мяташе ли мяташе като съвсем побъркана — съобщи ѝ жената, оставяйки на малка масичка до леглото изпускаща пара чаша.

— Някой ден някой тук ще се задуши, помни ми думата.

Тифани пак примигна. Би трябвало да си мисля: „А, това беше просто сън“. Да, но не беше просто сън. Не беше мой сън.

— Колко е часът? — съумя да попита тя.

— Към седем — отговори жената.

— Седем! — Тифани отметна одеялото. — Трябва да ставам! Г-жа Ог ще си иска закуската!

— Надали. Няма и десет минути откакто аз ѝ я занесох в леглото — жената я измери с един Поглед. — А пък аз съм си взела свободен ден — тя изсумтя. — Изпий си чая, преди да изстине — след което закрачи към вратата.

— Г-жа Ог да не е болна? — попита Тифани, напразно търсейки си чорапите. Досега тя не беше чувала да носят закуската в леглото на някой, който да не е или престарял или болен.

— Болна? Аз откакто се помня, тя и един-единичък ден не е боледувала — отговори жената, успявайки някак да намекне, че ако питат нея, това изобщо не е честно. И тя затвори вратата след себе си.

Дори и подът в тази резервна спалня беше изгладен. Но не от векове наред тъпчещи го крака, които да са отнесли всичките цепки от дъските на дюшемето, а защото някой го беше изстъргал с пясък и лакирал. Босите крака на Тифани лекичко стъпиха отгоре. Не се виждаше никакъв прах, нито паяжини. Стаята беше светла и свежа и изобщо не приличаше на такава, каквато трябваше да бъде която и да е стая в една къщурка на вещица.

— Ще се преобличам — съобщи тя на празната стая. — Има ли тук никакви фийгъли?

— Е, па нема — обади се един глас изпод леглото.

Последва още някое време трескаво шепнене и накрая гласът се поправи:

— Я саках да речем, дека тука нема почти никой от нас.

— Тогава си затворете очите — разпореди се Тифани.

Тя се облече, сръбвайки си от време на време по малко от чая. Да ти донесат чай до леглото, без да си болна? Та такова се случваше само на крале и кралици!

И тогава тя забеляза синините на пръстите си. Изобщо не болеше, но пръстите и бяха посинели точно където ги беше ударило корабното кормило. Така значи...

— Хей, фийгъли? — повика ги тя.

— Кривънци, нема па да ни метнеш за втори път — каза гласът изпод леглото.

— Я излез където да мога да те виждам, Прост Уили! — изкомандва Тифани.

— Ей бре, госпо'ице, върло бабоягуване требе е туй, секи път да 'найш дека съм я.

След още някое време угрожено шепнене изпод леглото се изнизаха Прост Уили, защото това наистина беше той, още двама фийгъли и сиренето Хорас.

Тифани зяпна. Добре де, той си беше синъо сирене, значи на цвят съвсем като фийгъл. И се държеше като фийгъл, тук нямаше никакво съмнение. Защо обаче му беше да увива около себе си мърляв фийгълски кариран парцал?

— Ми он, такова, ни намери — обясни Прост Уили, прегръщайки с една ръка толкова от Хорас, за колкото му стигаше ръката. — Мое ли да остане с нас, а? Он сфаща сека моя дума!

— Да се чуди човек, защото аз не схващам — каза Тифани. — Вижте, снощи бяхме в корабокрушение, нали?

— Е, па да, как не. Нещо като такова.

— Нещо като такова ли? Истинско ли беше или не?

— Е, па такова — притесни се фийгълът.

— Какво такова? — настоя Тифани.

— Е, па нещо като истинско и нещо като неистинско, ма нещо като истински неистинско — обясни Прост Уили гърчейки се от вълнение. — Я не ги нъм верните думища...

— Добре ли сте всички в клана? — попита Тифани.

— Е, па да, госпойце — просия Прост Уили. — Нема проблема. Онуй нали си беше сънищна гемия у сънищно море.

— Ами айсбергът сънищен ли беше?

— Ей, не. Айсберго си беше истински, госпойце.

— Така си знаех! Ама сигурни ли сте?

— Е, па да. Бива си ни нас да наеме таквиз ми ти неща — рече Прост Уили. — Тъй ли е, бе момци?

Другите два фийгъла, в пълен страх и трепет от това да стоят пред лицето на големата мънечка бабаяга без защитата на още стотици братя наоколо, само кимнаха на Тифани, след което и двамата се опитаха да се скрият зад гърба на другарчето си.

— Значи истински айсберг с моето лице си плува из морето? — ужаси се Тифани. — Пътищата на корабите пресича ли?

— Е, па да. Мое би — отговори Прост Уили.

— В каква беля само ще се вкарам! — възкликна Тифани изправяйки се.

Нещо прещрака и краят на една от дъските на дюшемето изскочи от пода и щръкна поклащайки се като люлеещ се стол. Беше изтръгнала и запратила към стената два дълги пирона.

— А сега и това — въздъхна морно Тифани.

Фийгълите и Хорас обаче бяха изчезнали. Зад Тифани някой се изсмя, или по-скоро подхихикна, дълбоко, земно, някак си с намек че някой все едно току-що е разказал пиперлив виц.

— Тия малки дяволи ги бива да изфирясват, а? — каза Леля Ог влизайки безгрижно в стаята. — Айде сега, Тиф, от теб искам да ми се обърнеш бавно-бавно и да ми седнеш на леглото, ама така че краката ти да не докосват пода. Ще се оправиш ли с това?

— Разбира се, Г-жо Ог. Вижте, съжалявам за...

— Пфу, малко дюшеме повече или по малко, на кой му пука? — успокой я Леля Ог. — Повече ме е грижа за Есме Вихронрав. Та тя каза, че може да стане нещо такова! Ха, тя излезе права, а мис Тик крива! Сега с нея хич няма да може да се живее! Така ще си навири носа, че краката ѝ няма да докосват земята!

С гръмко „пъоуоуонк!“ още една дъска се откърти от пода.

— Няма да е зле и твоите да не я докосват, госпожичке — додаде Леля Ог. — За нула време ще се върна.

Нула времето се оказа, че трае точно колкото двадесет и седем секунди, когато Леля се върна с чифт крещящо розови чехли на пухкави зайчета.

— Моите резервни — поясни тя, докато зад гърба ѝ още една дъска каза „хряас!“ и метна четири големи пирона в отсрещната стена.

От дъските, които вече се бяха изправили започна да никне нещо, много приличащо на листа. Бяха тънки като тревички, но си бяха листа.

— Аз ли го правя това? — попита притеснено Тифани.

— Бас държа, че на Есме ще ѝ се иска сама да ти разправи всичко — каза Леля навличайки на Тифани чехлите. — Но това твоето, госпожице, е тежък случай на Ped Fecundis.

Някъде в паметта на Тифани д-р Чувствителиян Суeton, D. M. Phil., B. El L. и така нататък, за миг се размърда в дрямката си и се погрижи за превода.

— Плодородни крака? — учуди се Тифани.

— Браво бе! Не че очаквах нещо да му стане на дюшемето, но като се замислиш, връзва се. То в крайна сметка нали е дървено, значи ще иска да расте.

— Г-жо Ог?

— Да?

— Моля ви се? Изобщо не разбирам за какво говорите! Та аз си мия редовно краката! Освен това мисля че съм гигантски айсберг!

Леля Ог я изгледа продължително и благо. Тифани се взря в тези тъмни проблясващи очи. Изобщо не се опитвай да ѝ въртиш номера или да криеш нещо от тези очи, посъветва я Третият Акъл. Всички казват, че тя и Баба Вихронрав са били най-добри приятелки още от момичета. А това значи, че зад всички тези бръчки трябва да има стоманени нерви.

— Чайника долу ей сегичка ще кипне — каза бодро Леля. — Защо пък да не слезеш и да не mi разкажеш всичко, а?

Тифани беше проверила в Нецензурирания Речник за „гювендия“ и откри, че то значело „жена живееща по-така, отколкото трябва“ и „отличаваща се с леко поведение“. След известен размисъл тя реши, че това ще да значи, че Г-жа Гита Ог е извънредно почтена жена. Щом

като ѝ е лесно да се отличава с поведение, тоест да бъде по-добра в това поведение от останалите. И щом като е по-така отколкото трябва, значи превъзхожда дължимото. Някак си тя усещаше, че Госпожица Предалова не беше имала предвид точно това, но как да спориш с логиката?

Ако не друго, Леля Ог умееше да слуша. Тя слушаше като никакво грамаданско ухо и Тифани, без да се усети си каза всичко. Ама всичко. Леля седеше отсреща на голямата кухненска маса и попафкваше с лулата си с резбован таралеж. От време на време подпитваше примерно: „А защо така?“ или „И после какво стана?“ и изповедта течеше ли течеше. Добродушната усмивчица на Леля можеше да изтръгне от теб неща, които дори не си подозирала че знаеш.

Докато си говореха Третият Акъл на Тифани изследваше стаята с крайчеца на зренietо. Тази стая беше удивително светла и чиста и навсякъде имаше украшения — евтини и жизнерадостни, от тия, на които пише неща като „На най-добрата Мама на света“. А където нямаше украшения, имаше картички на бебета, деца и семейства.

Тифани си беше мислила, че само тежкари живеят в такива къщи. Та тук имаше газени лампи! Имаше и тенекиена вана, удобно закачена на кука зад клозета! Имаше си и помпа направо в къщата! Леля обаче си ходеше в доста износената си черна рокля, без изобщо да бъде тежкарка.

От най-хубавото кресло в натрушената стая голям сив котарак гледаше Тифани през полуутворено око, в което проблясваше абсолютно зло. Леля го беше представила като „Грибо... не се притеснявай от него, той ми е само един голям пухчо“, което на Тифани ѝ стигна знанието да преведе като: „ще забие нокти в крака ти само да припариш близо до него“.

Тифани говореше както не беше говорила на никого досега. Трябва да е никаква магия, реши Третият й Акъл. Вещиците все намират начини да контролират хора с гласа си, а Леля Ог вместо това те слуша.

— Този момък Роланд, дето не е твоят младеж — подметна Леля, когато Тифани спря да си поеме дъх. — Мислиш ли да се омъжиш за него, а?

Не лъжи, настоя Третият й Акъл.

— Аз... ами, какво ли не ти идва на ум като не внимаваш, нали?
— отговори Тифани. — Не е точно като да мисля. Изобщо, всичките други момчета, които съм срещала, си гледат само в глупавите крака! Петулия казва, че това е заради шапката.

— Е, помага ако си я свалиш — посъветва я Леля Ог. — А да ти кажа, когато аз бях момиче, доста помагаше и по-изрязано деколте на сукмана. Спира ги да гледат в глупавите си крака, от мен да знаеш!

Тъмните ѝ очи уловиха погледа на Тифани. И Тифани избухна в смях. На лицето на Леля Ог изникна такова подхилване, че би трябвало да го затворят в името на общественото благоприлиchie, и, кой знае защо, Тифани се почувства много по-добре. Беше минала нещо като изпит.

— Ама да знаеш, това със Зимеделеца май няма да мине, няма как — пак върна нещата в скръбното им положение Леля.

— Това със снежинките, хубаво — каза Тифани. — Но с айсберга... мисля, че това беше малко в повече.

— Перчил се е пред момичетата — пафна с таралежовата си лула Леля. — Да, те все така правят.

— Но той може да убие хора!

— Че той нали е Зимата. Тя, зимата, това прави. Да, но като го гледам аз, май е малко ошашавен, щото досега никога не е бил влюбен в човешко същество.

— Влюбен?

— Добре де, той може би си мисли, че е.

Още веднъж очите ѝ се взряха в Тифани.

— Той е стихия, а те, като ги погледнеш, са прости — продължи Леля. — Той обаче се опитва да бъде човек. А това си е сложничко. Ние сме бъкани с разни неща, дето той не ги разбира... какво говоря, дето не може да ги разбере. Гняв, например. Една виелица никога не се гневи. Бурята не мрази хората, които убива. Няма такова нещо като жесток вятър. Но колкото повече той мисли за теб, толкова повече му се налага да се оправя с разни такива чувства, а няма кой да го научи. Той не е чак толкова умен. Изобщо не му се е налагало да е умен. А интересното е, че ти също нещо се променяш...

На вратата се почука. Леля Ог стана и отвори. Беше Баба Вихронрав, а иззад рамото и надничаше мис Тик.

— Благословение над този дом — поздрави Баба, но с тон, предполагащ, че ако се наложеше някой да разкара това благословение, тя като нищо можеше да се заеме.

— Сигурно, сигурно — каза Леля Ог.

— Значи има Ped Fecundis, така ли? — попита Баба.

— И то тежък случай. Дюшемето се разлисти, когато тя мина по него боса.

— Ха! И какво ѝ даде за това?

— Предписах чифт меки чехлички.

— Фактически не виждам как би могло да се стигне до аватаризация, при условие че става дума за природна стихия, тук просто няма... — понечи да се изкаже мис Тик.

— Я престани да ми философстваш, мис Тик — сряза я Баба Вихронрав. — Нещо забелязвам, че като се оплескат нещата, много те избива на философстване, а това не е на полза.

— Аз просто не искам да беспокоя детето, това е — оправда се мис Тик, хвана ръката на Тифани, потупа я и заговори. — Не се беспокой, Тифани, ние ще...

— Тя е вещица — прекъсна я строго Баба. — Трябва просто да ѝ кажем истината.

— Мислите, че се превръщам в... богиня? — досети се Тифани. Заслужаваше си да им видиш лицата. Единствената уста, която не беше зяпнала беше тази на Баба Вихронрав, която се подхилваше самодоволно. Така се усмихва някой, чието куче току-що е направило някой особено хубав номер.

— Как се сети? — попита Баба.

Доктор Суeton ми даде жокер: „Аватар: въплъщение на божество“. Да, но аз няма да ти кажа това, помисли си Тифани. А каза:

— Е, такава ли ставам?

— Да — отговори Баба Вихронрав. — Зимеделецът си мисли, че ти си... е, тя има купища имена. Все завъртени от рода на Дамата на Цветята. Или Лятната Господарка. Тя прави лятото, също както той прави зимата. Той си мисли, че ти си тя.

— Хубаво, но ние нали знаем, че той греши, нали? — пробва се Тифани.

— Ъ... не чак толкова, колкото би ни се искало — отвърна мис Тик.

Повечето фийгъли бяха спрели на лагер в плевнята на Леля Ог, където се сбраха на военен съвет, само дето този съвет беше за нещо, което не беше точно пък война.

— Туй нещо, дето че требе да борим тук, момци — обяви Роб Секигоопрай — е Романтичното.

— Туй па що е, бе Роб? — попита един от фийгълите.

— Е, па туй да не е за как се пра'ят мънечките бебешори? — излезе с догадка Прост Уили. — Ти миналата година ни разправи. Баш интересно си беше, макар ако питаш мен, тук-таме мънечко ни посълъгна.

— Ми не е баш онуй — отрече Роб Секигоопрай. — Оно е бая мъчно да се описува. Ма като гледам, Зимеделецо сака да я дава романтично с големата мънечка бабаяга, а па она ич не най що да стори.

— Е, па начи оно си е баш както се праят бебещорите? — възклика Прост Уили.

— Не, оти туй даже сите дзверища го наят, ма само ората трябва да го наят Романтичното — заобяснява Роб. — Он, бико, га срещне некоя крава, нема нужда да й вика: „Сърце ми пра'и бум-бум-бум само га го зърнем гиздавото ти лице“, оти оно си е некак турено право у чутурите им. Ма у ората оно е по-мъчно. Романтиката е бая важна, от мен да найте. Най-вече оно е чальмо за момъко да припари до момето без она да му рипне и да му издрахи зъркелите.

— Ми я не видим как ние мо'ем баш на туй да я учим — изказа се Леко Луд Ангъс.

— Големата мънечка бабаяга чете книги — обясни Роб Секигоопрай. — Она га види некоя книга, не мо'е да трае и я чете. А, па я — добави гордо той — имам План.

Фийгълите си отдъхнаха. Винаги им олекваше, когато Роб имаше План, особено като се има предвид, че повечето му планове се свеждаха до налитането на нещо с крясъци.

— А ни кажи за тоя План, Роб — примоли се Голем Йън.

— Драго ми е, дека попита — каза Роб. — Плано е: да й намерим книга за Романтичното.

— А как че я намерим тая ми ти книга, бе Роб — попита неуверено Били Големо Чене, който беше верен гонагъл, но и достатъчно умен да изтръпва всеки път, когато на Роб Секигоопрай му щукнеше План.

Роб Секигоопрай царствено размаха ръка и рече:

— Е, па тук жокер не ни требе! Друго не ни требе, освен голема капа, палто, закачалка и дръжка от метла!

— Е, па тъй ли? — намръщи се Голем Йън. — Убаво, ма тоя път пу я да не съм па некое колено!

При вещиците всичко е изпитание. Така че те сега изпитваха стъпалата на Тифани.

Хайде на бас, че няма друг в целия свят, на който да му се налага да прави това, мислеше си тя докато отпускаше крака в тавата с почва насыпана там набързо от Леля. И Баба Вихронрав и мис Тик седяха на прости дървени столове, въпреки че сивият котарак Грибо се ширеше сам върху единствения грамаден мек фотьойл. На никой не му трябва да буди Грибо, когато Грибо иска да спи.

— Усещаш ли нещо? — полюбопитства мис Тик.

— Малко е студено, нищо друго... о, нещо става...

Между стъпалата ѝ изникнаха зелени филизи и бързо пораснаха. До корена си те побеляха и набъбвайки заизблъскваха краката настани.

— Лук? — надигна глас сприхаво Баба Вихронрав.

— Добре де, само тези семена намерих, както бързахме — обясни Леля Ог ръчкайки лъскавите бели луковици. — Добър размер. Само така, Тиф.

Баба я изгледа шокирано.

— Сега нали няма да вземеш да ги ядеш, а Гита? — укори я тя.

— Ама точно така ще сториш, нали? Ама че ти ще ги ядеш!

Леля Ог, изправила се с по сноп луковици и в двете си дундести ръце я изгледа гузно, но само за миг.

— Че защо не? — отвърна с достойнство тя. — То зиме не е работа да си вириш носа от пресен зеленчук. А и, освен друго, краката ѝ са си чистички и спретнати.

— Не е съвсем прилично — изказа се мис Тик.

— Мен от това не ме боли — намеси се Тифани. — Аз нищо друго не правих, освен да си пусна краката за малко в тавата.

— Ето, тя казва, че не боли — изтъкна Леля Ог. — А, на мен май ми останаха малко семена от моркови в кухненския шкаф... — тя видя израженията на лицата на другите. — Добре де, добре, стига толкова. Няма какво да ме гледате така. Просто се опитвах да посоча светлата страна на нещата, нищо друго.

— Но, моля ви се, някой ще ми обясни ли какво ми става? — проплака Тифани.

— Мис Тик щеше да ти даде отговор с премного и предълги думи — каза Баба. — Но като опре до главното, ето какво ти е: случва ти се Приказка. И те пригажда към себе си.

Тифани се помъчи да не изглежда сякаш не е разбрала нито дума от това, което току-що са и казали.

— Мисля, че малко подробности хич няма да ми навредят — увери ги тя.

— А аз мисля, защо да не взема да направя малко чай — каза Леля Ог.

[1] Не е ясно, за какво точно това име е подсетило Тифани, но на Кръглия свят „Тир на Ног“ е приказна страна в ирландската митология, буквално „островът на младостта“, където никой не старява и не умира и изобщо всичко е райско. Естествено, до там е много сложно да се стигне. — Б.пр. ↑

ГЛАВА СЕДМА

ХВАНЕШ ЛИ СЕ НА ТАНЦА...

Зимеделецът и Лятната Господарка... играеха. Един никога несвършващ танц.

Зимата никога не умира. Не и така, както умират хората. Тя се скатава в късните слани и мириса на зима в някоя лятна сутрин, а в най-големите жеги бяга във високите планини.

Лятото никога не умира. То се покрива вдън земята. На закътано напъпват зимни пъпки, а под старата шума никнат белезникави кълнове. Частица от него намира убежище в най-дълбоките, най-горещите пустини, където лятото е безкрайно.

За животните те са само промяна на времето, само част от всичкото. Но ето че се явиха хората и им дадоха имена, също както изпълниха звездното небе с герои и чудовища, понеже така те го превърнаха в приказки. А хората обичат приказките, защото веднъж като превърнеш нещата в приказка, приказката може да бъде променена. И точно тук беше проблемът.

Така че Господарката и Зимеделецът вече хиляди години въртяха тази игра, сменяйки се всяка пролет и всяка есен, и така докато едно момиченце не можа да си сдържи краката и кацна в танца точно по най-неподходящото време.

Но Приказката също си има свой живот. Тя е като някое представление, траещо вече години наред, и ако на сцената вместо истинската актриса вземе, че излезе някое случайно попаднало там момиче, ами, толкова по-лошо за момичето. Ще му се наложи да носи костюма и да си назова репликите с надеждата, че някак си ще я докара до щастлив край. Промениш ли Приказката, дори и да не си искала, Приказката ще промени теб.

Мис Тик го каза с много повече думи, такива като примерно „антропоморфна персонификация“, но това беше, което в крайна сметка разбра Тифани.

— Та значи... не съм богиня, така ли? — поиска да се увери тя.

— Ех, защо нямам черна дъска — въздъхна мис Тик. — Само че на тях водата не им се отразява добре, а и тебеширите, разбира се...

— Това, което си мислим, че се е случило в Танца — започна тихо Баба Вихронрав — е, че ти и Лятната Господарка сте се... смесили.

— Смесили?

— Може и да имаш някои от нейните дарби. Митът за Лятната Господарка казва, че цветя никнели навсякъде, където и да се размотават краката ѝ — каза Баба Вихронрав.

— Където и да стъпят *нозете ѝ*, — поправи я сковано мис Тик.

— Какво? — сопна се Баба, която тъкмо беше започнала да крачи напред-назад пред камината.

— Правилно е „където и да стъпят нозете и“ — поясни мис Тик.

— Така е по-... поетично.

— Ха — изсумтя Баба. — Поезия!

Това ще ми докара ли още неприятности? — зачуди се Тифани и попита:

— Ами *истинската* Лятна Господарка? Тя ще се сърди ли?

Баба Вихронрав спря да крачи и изгледа мис Тик, която каза:

— Ами, да... ъ... ние изследваме всички възможности...

— Което значи, че не знаем — завърши Баба. — Като се опре до същината. Знае ли човек, като става дума за богове? Но, щом питаш, да, те често си падат малко докачливи.

— Аз нея в танца не я видях, — спомена Тифани.

— А да си видяла там Зимеделеца?

— Е... не — призна си Тифани.

Как да им опише онзи чуден, безвременен, златен, шеметен миг? Тогава хич не ѝ беше до тела или до мисли. Но все пак прозвуча като че двама души бяха попитали „Коя си ти?“. Тя пак се обу.

— Ъ... къде ли е тя сега? — попита тя докато си връзваше връзките. Може пък да ѝ се наложеше да бяга.

— Сигурно се е прибрала под земята за зимата. Лятната Господарка зиме над земната повърхност не стъпва.

— До сега — подметна весело Леля Ог, която май всичко това я забавляваше.

— Ето че със забележката на Г-жа Ог стигнахме и до другия проблем — поде мис Тик. — Защото, що се отнася до, ъъ, Зимеделеца

и Лятната Господарка, те, ами, в крайна сметка, те никога не са... — тя извъртя очи многозначително към Леля Ог.

— Те никога не са се срещали, освен в Танца — завърши Леля.

— Но ето че цъфваш ти, на него му изглеждаш баш като Лятната Господарка, а пък му се разкарваш най-нахално из зимата, така че като нищо може да му... как да го кажа...?

— ... да си поощрила романтичните му въжделения — намеси се набързо мис Тик.

— Е, аз нямаше да го кажа точно така — забеляза Леля Ог.

— За теб точно не се и съмнявам! — сопна ѝ се Баба. — Подозирам, че *ти* щеше да използваш Изрази!

Тифани определено чу главното „И“, предполагащо, че въпросните изрази не би трябвало да се споменават от възпитани хора. Леля се изправи и се опита да си придаде надменен вид, което не е лесно, когато имаш лице като весела, румена ябълка.

— Аз, всъщност, исках да обърна вниманието на Тиф върху ето това — заяви Леля взимайки едно украшение от претрупаната лавица.

Беше малка къщичка. Тифани я беше зървала и преди; отпреде имаше две вратички, а сега от едната се показваше малко дървено човече с цилиндър.

— Менторологича къщичка му викат — обясни Леля подавайки я на Тифани. — Не знам как работи... има там някаква специална врътка или както и да му викат... но ако ще вали, излиза малкият дървен мъж, а пък ако ще е слънчево, излиза малка дървена жена. Да, но те, видиш ли, са на една такава въртяща се джаджа, така че *няма* как да излязат и двамата, схваща ли? Ама няма начин. И как да не се зачудиш, като се сменя времето, ако мъжът само така, с крайчеца на окото си зърне жената, та се чудя значи...

— Заекс ли става дума? — попита Тифани.

Мис Тик извъртя очи към тавана, Баба Вихронрав си прочисти гърлото, а Леля се разсмя така гръмко, че щеше да притесни и дървеното човече:

— Секс, а? Между Лятото и Зимата? Ама че мисъл.

— Хич... да не си я... помисляш — намеси се строго Баба Вихронрав и се обърна към Тифани. — Захласнал се е по теб, това е то. А не знаем, колко от силите на Лятната Господарка имаш. Тя може и да е доста отслабнала. Ще ти се наложи да бъдеш лятото зиме, и така

докато не свърши зимата — добави тя с равен глас. — Така е справедливо. И без никакви оправдания. Ти си направила избора си. И получаваш каквото си избрала.

— А не може ли просто да ида, да я намеря и да ѝ се извиня...?
— каза Тифани.

— Не — отсече Баба, пак почвайки да крачи пред камината. — Старите богове от извинения не разбират. Те знаят, че това са само думи.

— Знаеш ли, какво си мисля? — намеси се Леля. — Мисля си, че тя те наблюдава, Тиф. Казва си тя: „За коя се мисли тая малка тарикатка, че да се фръцка на майто място? Я да видим като се помъчи малко, дали ще и хареса!“

— Г-жа Ог може и да има известно право — обади се мис Тик прелиствайки „Митологията“ на Чинкин. — Боговете обичат да плащаши за грешките си.

Леля Ог потупа Тифани по рамото:

— Щом като тя иска да те види, какво толкова, ти пък и покажи на нея, а Тиф? Това е то, начинът! Изненадай я!

— Имаш предвид Лятната Господарка ли? — не доразбра Тифани.

Леля намигна:

— Е, и нея също!

Откъм мис Тик се чу нещо много приличащо на подсмихване, докато Баба Вихронрав не я изгледа накриво.

Тифани въздъхна. Колкото и да се приказва за избор, за нея сега такъв нямаше.

— Добре тогава. Какво още може да се очаква от... ами стъпалата?

— Аз, ъ, тъкмо проверявам — отговори мис Тик, все така прелиствайки книгата. — А... пише, че тя била, тоест е, по-прекрасна от всички звезди небесни...

Всички те се вгледаха в Тифани.

— Може и да направиш нещо с косата си — предложи след някое време Леля Ог.

— Какво например? — попита Тифани.

— Каквото и да е например.

— Освен стъпалата и правенето нещо с косата ми — запита рязко Тифани — има ли още нещо?

— Ето, според цитат от един древен ръкопис: „И шества тя по моравите Априлски и изпълниова кошерите пчелни с мед сладък“ — докладва мис Тик.

— Как го правя това?

— Не знам, но подозирам, че то и без друго си става — отвърна мис Тик.

— А Лятната Господарка обира заслугата, така ли?

— Мисля, че тя, всъщност, просто трябва да съществува.

— Нещо друго?

— Ъ, да. Трябва да се погрижиш зимата да свърши — каза мис Тик. — И, естествено, да се оправиш със Зимеделеца.

— А това пък как да го направя?

— Ние мислим, че ти просто трябва да си... там — рече Баба Вихронрав. — Или може би ще разбереш, какво да правиш, когато му дойде времето.

— *Мяу*.

— Къде там? — искаше да знае Тифани.

— Където и да е. Навсякъде.

— Бабо, шапката ти изпища — обърна ѝ внимание Тифани. — Каза „мяу“!

— Няма такова нещо — отрече рязко Баба.

— Да знаеш, каза го — потвърди Леля Ог. — И аз я чух.

Баба Вихронрав изръмжа и си свали шапката. Бялото котенце, свило се около здраво стегнатия ѹ кок примигна на светлината.

— Какво да го правя? — измърмори Баба. — Оставя ли я тая пушина сама, ще ми се завре под шкафа и ще врещи ли врещи — тя огледа всички като че предизвиквайки ги да кажат ако ще и дума. — Както и да е — добави тя — то ми топли главата.

От креслото си Грибо лениво приотвори жълтата цепка на лявото си око.

— Слизай, Ти — каза Баба, сваляйки котето от главата си и оставяйки го на пода. — Госпожа Ог все ще има малко млекце в кухнята си.

— Вярно, че е малко — въздъхна Леля. — Бас държа, че някой ми го пие!

Окото на Грибо се отвори докрай и той леко заръмжа.

— Сигурна ли си, че знаеш, какви ги вършиш, Есме? — попита Леля Ог готова да метне една възглавница. — Той моичкият много люто си бранди територията.

Бялото котенце седна на пода и си уми ушите. И после, когато Грибо се изправи на крака, тя го стрелна с едно такова невинно погледче и литна право към носа му, докопвайки го с извадени нокти.

— Тя също — изкоментира Баба Вихронрав, когато Грибо се изстреля от креслото, профуча през стаята и изчезна в кухнята.

После от там се дочу трошене на супник последвано от дан-дан-дан-дан-кането на капака на супника, който се повъртя на пода докато не загъльхна. А котенцето доприпка пак в стаята, скочи в опразненото кресло и се сви на кълбо.

— Ама той довлече половинка вълк оная седмица — рече Леля Ог. — Ти да не си правила искперименти^[1] върху горкото котенце, а?

— На мен такова нещо и на ум няма да ми хрумне — заяви Баба.
— Тя просто си знае работата, това е — тя се обърна към Тифани. — Като гледам някое време Зимеделецът няма да ти досажда много. Тук скоро ще настане голям студ. Това ще му отвори на него много работа. А дотогава Госпожа Ог ще те учи на... нейни си неща.

И Тифани си помисли: „Чудя се, колко ли притеснително ще е това.“

Затрупани в преспите посред замръзналата мочурлива низина, неколцина странстващи библиотекари се бяха скуччили покрай известиващото си кюмбе и се чудеха какво ли още да изгорят.

Тифани така и не можа да научи много за библиотекарите. Те бяха малко като скитащите жреци и учители, достигащи даже до най-малките, самотни селца, за да предлагат такива неща (примерно молитви, лекарства, факти), от които хората можеше седмици наред да нямат никаква нужда, а после изведнъж да им притрябват по много наведнъж. Библиотекарите даваха за пени да почетеш някоя от книгите им, макар че понякога приемаха и храна или запазени дрехи втора ръка. Ако им дадеш книга, те ще ти дадат десет заемания безплатно.

Понякога можеше да се видят два-три от фургоните им паркирани заедно на някоя поляна и да се помиришат лепилата, които

те си варят за поправка на най-старите си книги. Някои от книгите им бяха толкова овехтели, че буквите бяха избледнели от дългото излагане на четящи погледи.

Библиотекарите си имаха тайни. Разправя се, че можели да познаят каква книга ти трябва, само като те погледнат, а още можели с никаква тайна дума да ти отнемат гласа.

Точно сега те тършуваха из рафтовете си за прочутата книга на Т. Х. Маузхолдер „Оцеляване в Снеговете“. Защото положението ставаше отчаяно. Воловете, които им караха фургона, се бяха откъснали от впряга си и изфирясали нанякъде във фъртуната, печката беше почти изгаснала, а, най-лошото от всичко, още малко и щяха да им доторят последните свещи, което значеше, че повече нямаше да могат да четат.

— Ето, в „Сред снежните порове“ на К. Пиърпойнт Паундсуърт пише, че участниците в злощастната експедиция в Китовия Залив оцелели като си готовели супа от пръстите на собствените си крака — отбеляза Заместник-библиотекар Гризлър.

— Звучи интересно — оживи се Старши Библиотекар Суинсли, преравящния долния рафт. — Рецепта има ли?

— Не, но може и да има нещо в „Готварство в сурови условия“ на Изобилия Лешоядова. Оттам взехме вчерашната рецепта за Изненадата с Питателни Варени Чорапи...

На вратата се почука гърмовно. Тази врата беше от две части, така че можеше да се отвори само горната половина, така че от долната да стане малък тезгях, на който да бият печати в книгите. Сняг нахлу през цепките, когато чукането не престана.

— Дано не са пък вълците — оплака се г-н Гризлър. — Миналата нощ не можах да мигна!

— Те да не би да чукат? Бихме могли да проверим в „Поведение на вълците“ на капитан У. Е. Лекомислов — каза Старши Библиотекар Суинсли. — Или може просто да отвориш вратата и да видиш, а? Бързо! Че свещите ще изгаснат!

Гризлър отвори горната половина на вратата. На стъпалата отвън стоеше висока фигура, едва видима на коварната, разсеяна от облаците лунна светлина.

— Я сакам Любов — изломоти фигурата.

Заместник-библиотекарят се замисли за малко и каза:

— Там навън не е ли малко студенко?

— Абе вие не сте ли ората с книгите? — поиска да знае фигурата.

— Да, точно така... ааа, Любовни Романи! Ами че да, разбира се! — отдъхна си г-н Суинсли. — В такъв случай, мисля че ви трябва г-ца Дженкинс. Насам, г-це Дженкинс, ако обичате.

— Вие май че премръзнете — забеляза фигурата. — Глей кви висулки са ви щръкнали от тавано.

— Така е. Обаче успяхме да ги задържим настрадани от книгите — отвърна г-н Суинсли. — Хайде де, г-це Дженкинс. Този, ъъъ, господин търси Любов. По вашата част е.

— Да, сър — излезе напред г-ца Дженкинс. — Какъв вид любов ще обичате?

— Ми такваз с корица, видиш ли, и със страници и със сите му буквища у нея.

Г-ца Дженкинс, която беше свикнала с такива неща, изчезна в мрака от другата страна на фургона.

— Тея шашкъни са пълни откачалници! — намеси се нов глас, като че идващ някъде откъм мрачния любител на книжнината, но не от главата, а от доста по-ниско.

— Моля? — засегна се г-н Суинсли.

— А, нема проблема — припряно се намеси фигурата. — Болното колено ми се обажда, я отга се помним страдам от него...

— Оти не земат да изгорят книгите па да се стоплят? — обади се невидимото коляно.

— Че прощаете за туй — извини се непознатият — нали 'наете, едно колено мо'е бая да изложи човеко. Туй колено направо здравето че ми земе.

— Знам как е. И моят лакът се обажда, като се развали времето — посъчувства му г-н Суинсли.

В долните части на непознатия се завихри нещо като битка, от която той се разтресе като кукла.

— Едно пени, моля — обяви г-ца Дженкинс. — И ще ми трябват името и адресът ви.

Тъмната фигура потръпна.

— Хей, я... ние име и адрес не си даваме! — възропта непознатият. — Оно нашта верица ни го забранява, видите ли. Ъ... нечем да се пра'им и я на колено, ма оти сте зели да умирате от студ?

— Воловете ни избягаха и, уви, наваля твърде дълбок сняг, за да вървим пеш — обясни г-н Суинсли.

— Епа убаво. Ма нали си имате печка и сите му суhi вехти книги — продължи тъмната фигура.

— Да, знаем — отвърна неразбиращо библиотекарят.

Настана една от онези неловки паузи, когато двама души изобщо, ама изобщо не могат да проумеят гледната точка на другия. След което тайнственият клиент предложи:

— Чуйте що че ви казуем, оти я и... майто колено не ойдем да ви приберем говедата? Нема ли да струва туй колкото пени? Голем Йън, ей сегинка че усетиш на юмруко ми дебелио край!

Фигурата се изгуби от поглед. Сняг тихо валеше на лунната светлина. За момент отнякъде се разнесе някаква патаклама, след това викът „Кривънци!“ загълхна в далечината.

Библиотекарите вече се канеха да затворят вратата, когато чуха все повече усиливащото се ужасено мучене на воловете. Две снежни вълни се надигнаха посред бялата пустош. Добичетата се носеха върху им като сърфисти, ревейки към луната. На няколко крачки от фургона снежната вълна утихна. Във въздуха проблесна нещо синьо-червеникаво, а любовното романче изчезна.

Но най-стрannото беше, решиха библиотекарите, че когато воловете се завтекоха към тях, те като че препускаха заднешком.

Трудно беше да те смuti Леля Ог, защото смехът ѝ пропъждаше смущението. Самата *нея* пък нищо не можеше да смuti.

Този ден Тифани, навлякла два чифта чорапи за предотвратяване на злощастни плодородни произшествия, тръгна с нея, както му казват вешниците, „по къщата“.

— Нали си правила това за Госпожица Предалова? — попита Леля като излязоха.

Големи плътни облаци бяха налегнали планините. Тази нощ пак щеше да вали сняг.

— О, да. А също и за г-ца Здравомислова и г-жа Подвежданска.

— И как, хареса ли ти? — Леля се уви по плътно в наметалото си.

— Понякога. Тоест знам, защо го правим, но понякога просто ми писва от глупостта на хората. А лекуването даже много ми харесва.

— Добра си с билките, а?

— Не. Аз съм много добра с билките.

— Я, някой да не е почнал да се фука? — подсмихна се Леля.

— Ако не знаех, колко ме бива с билките, щях да съм глупава, Г-жо Ог — обясни Тифани.

— Точно така. Много добре. Добре е да си добра в нещо. А сега следващата ни добринка ще е...

... да изкъпят една старица, колкото можеше да стане това с помощта на два тенекиени легена и няколко пешкира. После се отбиха при една родилка, което също беше вещерство, а после един мъж с много зле наранен крак, на когото Леля Ог каза, че се бил оправял много добре, което също беше вещерство, а после наминаха до една отдалечена група скучили се къщички, където изкачиха паянтовите дървени стълби до една мъничка стаичка, от която един дядо изстреля по тях арбалетна стрела.

— Ах ти, дърти гяволе, още не си пукулясал, а? — поздрави го Леля. — Ама че добре изглеждаш! А на бас, че оня с косата е забравил къде живееш!

— Ще го издебна аз него, Г-жо Ог, ще го издебна! — отвърна бодро старецът — Щом като трябва да си замина, и него ще го взема с мен!

— Това е майто момиче Тиф. Тя го учи вещерството — повиши глас Леля. — А това е г-н Керевиз, Тиф... хей, Тиф?

Тя щракна с пръсти пред очите на Тифани.

— А? — измънка Тифани все още зяпнала в ужас.

Стигаше и само зърнването на тетивата, но за частица от секундата тя би се заклела, че зърна стрела преминаваща право през Леля Ог и забиваща се в рамката на вратата.

— Как не те е срам да стреляш по девойчето, бе Бил — скара му се Леля докато оправяше възглавниците му. — А и г-жа Доузър ми разправя, че си стрелял по нея, като идвала да те навести — добави тя оставяйки кошницата си до леглото му. — Така ли трябва да се държиш с почтена жена, която ти носи манджата, а? Позор!

— Прощавай де, Лельо — измънка г-н Керевиз. — То е щото тя нали е кожа и кости и носи черно. В тая ми ти тъмница все ще сърка

човек.

— Г-н Керевиз е залегнал на пусия за Смърт, Тиф — обясни Леля. — Госпожа Вихронрав ти помогна да стъкмиш специалните капани и стрели, нали Бил?

— Капани ли? — прошепна смяяно Тифани.

Леля само я сръга и посочи надолу. Цялото дюшеме беше в свирепо озъбени капани. Всичките изрисувани с въглен.

— Та казвам, нали Бил? — повтори Леля повишавайки глас. — Тя ти помогна с капаните!

— Тъй си е! — потвърди г-н Керевиз. — Ха! Кой ще й се опре на нея?!

— Така си е, значи повече никаква стрелба по хората, освен по Смърт, разбрахме ли се? Иначе Госпожа Вихронрав няма да ти прави нови — отсече Леля, оставяйки едно шише на старата дървена кутия, която служеше на г-н Керевиз вместо маса до леглото. — Ето малко от илача ти, прясно забъркан. Къде ти каза тя да си държи болката?

— Ей я тука на рамото ми, Госпожа, кротичко си седи.

Леля докосна рамото и се замисли:

— Един такъв кафеникаво-белезников фъндък ли? Един такъв продълговат?

— А така, бе Госпожа — потвърди г-н Керевиз вадейки тапата от шишето. — Гърчи ми се тя, а аз ѝ се смея.

Тапата излезе и в стаята изведнъж замириса на ябълки.

— Големка е станала — забеляза Леля. — Госпожа Вихронрав ще мине привечер да я прибере.

— А така, Госпожа — каза старецът сипвайки си в канчето до ръба.

— Гледай да не стреляш по нея, нали? Че това само я вбесява.

Като излязоха от колибата, пак заваля сняг, на големи перести парцали, предвещаващи здраво бачкане.

— Като гледам за днес това беше — обяви Леля. — Има да погледна и туй-онуй в Резена, но метлата ще почака до утре.

— Онази стрела... — започна Тифани.

— Въображаема — усмихна и се Леля.

— Ама тогава си изглеждаше истинска!

Леля Ог се изсмя:

— Да се не начудиш, какви ли неща може да накара хората да си въобразят Есме Вихронрав!

— Като капани за Смърт ли?

— О, да. Нали с тях старчето има още мерак за живот. Пътник е той за Портата. Но Есме поне се погрижи да няма болка.

— Защото тя му виси на рамото ли? — заяде се Тифани.

— Ъхъ. Тя я извади от тялото му, за да не го боли — обясни Леля, а снегът хрустеше под стъпките и.

— Не знаех, че можеш да правиш така!

— Мога само за дреболии, като зъббол и прочее. Виж, Есме си е шампионка тук. От нас никоя няма от пуста гордост да се посвени да я викне на помощ. Щото, знаеш ли, бива я с хората. А странна работа, щото тя хората не ги трае.

Тифани вдигна поглед към небето, а Леля беше от онези неудобни личности, които все ще забележат всичко.

— Чудиш се дали няма да ти падне твойто либе, а? — ухили ѝ се широко тя.

— Лельо! Ама моля ти се!

— Ама точно това си мислеше, нали? — продължи Леля, която не знаеше че е срам. — Вярно, той *винаги* е тук, само щом помислиш за него. Стъпваш през него, усещаш го по кожата си, отръскваш го от обувките си като се прибиращ вкъщи...

— Без такива приказки ако обичаш! — засегна се Тифани.

— Освен това какво е за една стихия времето? — все така си бъбреше Леля. — А и ми се чини, че снежинките не стават от само себе си, особено ако трябва да докараш ръцете и краката правилно...

Ей сега ме дебне с крайчеца на окото си, дали няма да се изчервя, помисли си Тифани. Знам си го.

Тогава Леля я сръга в ребрата и се изсмя както тя си знаеше, така че и камък щеше да се изчери:

— Браво бе! То и аз навремето имах някои гаджета, дето *си умирах* да ги отръскам от обувките си!

Тифани тъкмо се канеше да си ляга, когато намери под възглавницата си книга.

Заглавието, изписано с огненочервени букви гласеше „Играчка на Страстта“ от Марджъри Дж. Де Колте, а по-долу с по-ситен шрифт пишеше: „И богове и хора казаха, че тяхната любов няма да я бъде, но те не искаха да слушат!! Душераздирателен роман за буреносна любов от авторката на «Разлъчени Сърца»!!!“

Корицата изобразяваща на преден план млада жена с черна коса и дрешки малко в повече оскъдни, ако питаха Тифани, и косата и дрехите развяни от вятър. Тя изглеждаше отчаяно решителна, а също и че още малко и ще настине. От известно разстояние я зяпаше млад мъж на кон. Като че се надигаше буря.

Чудна работа, Тифани видя в книгата библиотечен печат, а Леля библиотеки не ползваше. Е, какво пък, няма да навреди ако почете мъничко, преди да духне свещта.

Тифани обърна на страница първа. После и на страница втора. Някъде към страница деветнадесета стана да вземе Несъкратения Речник.

Все пак тя имаше по-големи сестри, така че поназнайваше туйонуй — каза си тя. Марджъри Дж. Пенюар обаче беше направила няколко направо смехоторни гафа. Момичетата на Варовитище надали ще тръгнат да бягат от младеж толкова богат, че да си има свой кон... или поне не за дълго или без да му дадат шанс да ги настигне. А пък Меги, героинята на романа, определено не разбираше и бъкел от стопанство. Че кой младеж би се интересувал от жена, която да не може да изди крава или да вдигне прасенце? Каква файда от такава в стопанството? С размотаването с устни като череши нали няма да изди кравите или да острigne овцете! И още нещо. Марджъри Дж. Пенюар изобщо разбира ли поне *нещичко* от овце? Това нали беше овцевъдно стопанство през лятото? Е, кога им беше Стриженето? Второто по важност събитие в овцевъдската година, а да не рачи да го спомене?

Добре де, може пък да гледаха Хабакукски Мързелиноси или Низинни Кобълуъртски, които нямаха нужда от стрижене, но те бяха такава рядкост, че всеки свестен разказвач със сигурност би ги споменал.

А пък онази сцена в пета глава, когато Меги изостави овцете си да се оправят както знаят, и отиде да берат лешници с Роджър... ама може ли да са толкова тъпи? Та нали овцете ще се запилеят кой знае

къде и каква е тая глупост да ми търсят лешници посред юни, моля ви се?

Тя прочете малко нататък и си каза: Яаа, ето какво било то. Хъммм. Ей, то значи изобщо не било за лешници. На Варовитище на това му казваха „да търсиш кукувичи гнезда“.

Тук тя спря, колкото да иде долу да вземе нова свещ и пак да ѝ се стоплят краката, след което продължи да чете.

Дали Меги да се ожени за унилия тъмноок Уилям, който вече беше собственик на две крави и половина, или да се остави да бъде омаяна от Роджър, който я наричаше „горда моя красавица“, но сто на сто беше лош човек, защото яздеше вран жребец и имаше тънък мустак?

А защо пък си мисли, че трябва да се ожени точно пък за някой от двамата? — зачуди се Тифани. И изобщо, тя пилееше твърде много време в дълбокомислено облягане къде ли не и в цупня. Абе там изобщо някой работа върши ли? А и ако винаги се облича така, ще хване хрема.

Да се не научди човек, с какво само се примиряваха тези мъже. Но пък и да се замислиш.

Тя духна свещта и се мушна под юргана от гъщи пух, бял-бял като сняг.

Сняг покриваше Варовитище. Натрупваше се покрай овцете, така че от тях се виждаше само нещо мътно-жълтеникаво. Закриваше звездите и вместо това искреше със собствената си светлина. Облепваше прозорците на къщите закривайки оранжевите светлини от свещите. Но никога не покриваше замъка. Замъкът се издигаше на едно възвишение малко настани от селото, каменна грамада господстваща над всичките тези колиби със сламените им покриви. Колибите като че бяха пораснали от земята, замъкът обаче беше побит в нея. И заявяваше: „Az Господствам“.

Роланд седеше в стаята си и внимателно пишеше. Без да обръща внимание на тропането отвън.

Аннаграма, Петулия, Госпожица Предалова... писмата на Тифани бяха изпълнени с хора от далечни земи, с чудновати имена. Понякога той се опитваше да си ги представи и се чудеше, дали тя

всъщност не си ги е измислила. Цялата тази работа с вещерството изглеждаше... ами не беше точно като в рекламата. А изглеждаше като...

— Чу ли това, непослушно момче такова? — разнесе се тържествуващият глас на леля Данута. — Сега си залостен и от тази страна! Ха! Това е за твоето собствено добро, нали разбираш? Вътре ще си седиш, докато не се извиниш!

... като яко бачкане, ако сме честни. Много достойно, разбира се, с всичкото навестяване на болните и прочее, но и много отрудено и не особено вълшебно. Той беше подочул за „танцуването по без гащи“ и се постара колкото можа да не си го представя, но то и без друго май нямаше нищо подобно. Дори и летенето на метли изглеждаше някак...

— И сега вече знаем и за онзи твой таен проход, о да! Зазидан е! Стига толкова си се подигравал с хора, които ти мислят само доброто!

... скучно. Той се спря за малко, оглеждайки разсеяно грижливо струпаниите до леглото му самуни хляб и наденици. Ще трябва да се запася с лук нощес, реши той. Генерал Тактикус пише, че нищо друго не благоприятства толкова нормалния ход на храносмилането, когато не може да се намерят пресни плодове.

Какво да ѝ пише, какво да ѝ пише... да! Ще ѝ разкаже за партито. Той отиде само защото баща му, в един от по-будните си моменти, го беше помолил. Защото беше важно да се общува със съседите, но не и с роднините! Хубаво беше да се излезе за малко, а и той успя да си остави коня в конюшнята на г-н Геймли, където на лелите нямаше и да им хрумне да го търсят. Да... на нея ще да ѝ хареса да прочете за партито.

Лелите пак се бяха развикали, че щели да заключат и вратата за стаята на баща му. И бяха зазидали тайнния проход. Значи му оставаше само незамазаният камък зад гоблена в съседната стая, разклатената плоча, през която можеше да скочи в стаята отдолу и, разбира се, веригата под прозореца, по която можеше да се спусне чак до долу. А на бюрото, върху книгата на Генерал Тактикус, беше пълният комплект от лъскави новички ключове. Беше ги поръчал на г-н Геймли. А ковачът беше разбран човек, разбиращ колко ще е добре да е в добри отношения с бъдещия Барон.

Той можеше да влиза и да излиза, когато му скимне, каквото и да правеха те. Те можеше да тормозят баща му, да кряскат колкото им

душа иска, но не можеха да господстват над *него*.

Много неща може да се научат от книгите.

Зимеделецът се учеше. Което беше трудна и бавна задача, ако мозъкът ти е от лед. Обаче той научи за снежните човеци. Правеха ги човеците от по-малката разновидност. Което беше интригуващо. Защото, с изключение на онези с островърхите шапки, по-големите човеци май не го чуваха. Те знаеха, че невидими същества не им говорят направо от нищото.

Малките обаче още не бяха разбрали, кое е невъзможно.

В големия град имаше един голям снежен човек.

Или по-честно беше да го наречем кишав човек. *Технически погледнато*, то си беше сняг, но още докато се рееше надолу през градските мъгли, пущеци и миазми, той вече ставаше някак жълтеникавосив, а накрая всичко, което свършваше на паважа, беше преорано от колелетата на каруците. Така че човекът беше, в най-добрия случай, донякъде снежен. И все пак три мърляви деца го правеха, защото да направиш нещо, което да може да се нарече снежен човек, си беше редно, и толкова. Нищо че беше жълто-кафяв.

Те направиха каквото можаха с това, което можеше да се намери и му поставиха две конски ябълки^[2] за очи и умрял плъх за нос. И тогава снежният човек им проговори, направо в главите им:

— *Малки човеци, защо правите това?*

Момчето, което сигурно беше по-голямото момче, се спогледа с момичето, което сигурно беше по-голямото момиче и каза:

— Аз ще ти кажа, че чух това, ако и ти ми кажеш, че си го чула.

Момичето още беше достатъчно малко, че да не си помисли „снежните човеци не говорят“ тъкмо когато един от тях й беше проговорил, така че тя му отговори учтиво:

— Трябва да се сложат, за да станеш снежен човек, господине.

— *Това прави ли ме човек?*

— Не, щото... — тя се поколеба.

— Нямаш вътрешки — помогна й третото и най-малко дете, може би по-малкото момче, или пък по-малкото момиче, но това нямаше как да се разбере от всичките навлечени по него пластове дрехи, с които приличаше само на кълбо.

Вярно, имаше розова плетена шапка с помпон, но това не означаваше нищо. Някой все пак се грижеше за него, защото на ръкавиците му беше избродирано „Л“ и „Д“, отпред и отзаде на палтото му „П“ и „З“, на шапката имаше „Г“, а вероятно на подметките на ботушките му и „Д“. Което значеше, че макар и да не знаеш, какво е то, можеше да си сигурен, че е застанало с правилната страна нагоре, и накъде гледа.

Покрай тях мина кола заливайки ги с нова вълна киша.

— *Вътрешки?* — каза тайният глас на снежния човек. — *Изгответи от специален прах, о да! Но какъв точно прах?*

— Железен — отговори вероятно по-голямото момче. — Колкото да изковеш пирон.

— О, да, точно така, това е то — подкрепи го вероятно по-голямото момиче. — По това нещо играехме на ластик. Ъ... „Желязо, колкото да изковеш пирон... Вода, колкото да удавиш крава...“

— Куче — поправи я вероятно по-голямото момче. — То е „Вода, колкото да удавиш куче, Сяра, колкото бълхите да изгониш“. А кравата е в „Отрова, колкото да съпукясаш крава.“

— *Какво е това?* — поинтересува се Зимеделецът.

— А, то е... нещо като... такова... стара песничка — отговори вероятно по-голямото момче.

— Повече е нещо като стихотворение. Всеки го знае — поправи го вероятно по-голямото момиче.

— Казва се „От тя неща е направен човек“ — добави детето с правилната страна нагоре.

— *Кажете ми го от начало до край,* — настоя Зимеделецът и те му го казаха колкото знаеха, там посред премръзналата улица.

Като свършиха, вероятно по-голямото момче попита с надежда:

— А може ли някак да ни вземеш да полетим с тебе^[3]?

— *Не,* — отговори Зимеделецът — *Трябва да намеря едни неща!*

Нещата, от които се прави човек!

Един ден, след обяд, когато почна да захладнява, някой трескаво зачука по вратата на Леля. Okаза се, че беше Аннаграма, която едва не падна в стаята като ѝ отвориха. Изглеждаше окаяно и зъбите ѝ страшно тракаха.

Леля и Тифани я заведоха до огъня, но тя заговори още преди зъбите и да загреят:

— Чечечерепипипи! — избълва тя.

Олеле, помисли си Тифани, а каза:

— Да, и?

— Чечечерипипите на гогоспопожица Пъпредадалова! — каза тя, когато Леля се довтече от кухнята с нещо сгрявашо.

— Да? И какво за тях?

Аннаграма отпи от чашата.

— Какво им направи? — възкликна отчаяно тя, а по брадичката и протече какао.

— Погребах ги.

— О, не! Защо?

— Ами че те са черепи. Така да си се въргалят ли да ги оставя?

Аннаграма се огледа диво.

— Тогава ще ми заемеш ли една лопата?

— Аннаграма! Не може да се ровиш в гроба на Госпожица Предалова!

— Но на мен ми трябват някакви черепи! — настоя Аннаграма.

— Онези хора... ами, като в старо време е! Аз собственоръчно белосах всичко там! Имаш ли си на представа, колко време трябва да белосаш черни стени? А те ми се оплакваха! До кристалотерапия не щат и да припарят, а само ми се мръщят и ми разправят, как Госпожица Предалова им давала някакво мазно черно лекарство, ужасно на вкус, но било лекувало! И не престават да искат от мен да им разрешавам глупавите им дребни дърления, а аз и идея си нямам за какво става дума. А тази сутрин имаше един старец, който умря, а аз ще трябва да го пригответя и да бдя над него нощес. Ами, искам да кажа, това е толкова... пфу...

Тифани хвърли един поглед на Леля Ог, която си седеше удобно-удобно и си попафкваше кротичко с лулата. А очичките ѝ блестяха. Като видя изражението на Тифани тя премигна и каза:

— Да ви оставя ли да си побъбрите на спокойствие, а, момичета?

— Да, ако обичаш, Лельо. И моля те, не подслушвай зад вратата.

— Да подслушвам лични разговори? Как можа? — каза Леля и отиде в кухнята си.

— Тя ще подслушва ли? — прошепна Аннаграма. — Ох, само Госпожа Вихронрав да научи, край с мене.

Тифани въздъхна. Аннаграма нищо ли не знае?

— Разбира се, че ще подслушва — просвети я тя. — Нали е вещица.

— Но тя нали каза, че няма!

— Ще подслушва, но ще се прави, че нищо не е чула и няма да каже на никого — обясни Тифани. — Това в края на краищата си е нейната къщурка.

Аннаграма я погледна отчаяно:

— А вторника може би ще ми се наложи да израждам бебе някъде си в някакво село! Някаква баба дойде да ми дърдори за това!

— Това ще трябва да е г-жа Брейчешик — сети се Тифани. — А аз, знаеш ли, ти бях оставила бележки. Не ги ли прочете?

— Сигурно Г-жа Уховрътска ги е изхвърлила — предположи Аннаграма.

— А трябваше да ги погледнеш! Цял час ти ги писах! — укори я Тифани. — Цели три листа! Виж сега, я се успокой, а? Учила ли си нещо за бабуване?

— Г-жа Уховрътска казва, че раждането е естествено явление и Природата трябва да бъде оставена да следва хода си — отговори Аннаграма, а Тифани беше сигурна, че чу изсумтяване иззад кухненската врата. — Е, аз все пак знам едно успокоително заклинание.

— Е, това сигурно ще потрябва — промълви унило Тифани.

— Г-жа Уховрътска казва, че селските жени знаят какво да правят — пробуди се нова надежда у Аннаграма. — Тя казва да се доверим на простата им селяшка мъдрост.

— Е, старицата, която е дошла да те вика, е била г-жа Ойнабаби, а у нея ще намериш само пристрастна селяшка тъпотия — просветли я Тифани. — Изпуснеш ли я от поглед, все ще наложи някоя рана с лапа от листа. Виждаш ли, само защото една жена е беззъба, още не значи, че е мъдра. А може да значи просто, че е била глупава повече време от другите. Внимавай тя да не припари до г-жа Брейчешик докато не мине раждането. Че то, раждането, и без нея няма да е леко.

— Добре де, знам купища заклинания, които могат да помогнат...

— Не! Без магия! Освен за отстраняване на болка! Не може да не знаеш това?

— Да, но Г-жа Уховрътска казва...

— Тогава защо не вземеш да викнеш Г-жа Уховрътска да ти помогне?

Аннаграма я зяпна. Това последното изречение беше излязло на по-висок тон, отколкото и се искаше. А после лицето на Аннаграма се превключи на нещо, което тя сигурно смяташе за приятелско изражение. От което тя придоби вид на леко побъркана.

— Хей, хрумна ми страхотна идея! — звънна гласът и като кристал, който ей сега ще се пръсне. — Защо не се върнеш в къщурката и да работиш за мен?

— Не. Имам си друга работа.

— Но ти си толкова добра в гнусните неща, Тифани — заувещава я с лепнец от сладост глас Аннаграма. — Идва ти толкова естествено.

— Това е защото започнах с агненията от малка. Мънички ръчички могат да се вмъкнат вътре и да разплетат, каквото се е оплело.

А сега Аннаграма и излезе с онова изтормозено изражение, което се получаваше, когато и се наложеше да се оправя с нещо, което не може на минутата да разбере.

— Вътре в овцата ли? Да не искаш да кажеш направо в...

— Да, разбира се.

— И да разплиташ оплетеното?

— Понякога агнетата тръгват да излизат със задницата напред — обясни Тифани.

— Със задницата... — повтори унило Аннаграма.

— И още по-лошо може да стане, ако има близнаци.

— Близнаци... — и тук Аннаграма се съживи като че беше забелязала някаква грешка. — Чакай малко, виждала съм купища картички на овчари и овце, но нищо подобно не съм срещала. Аз си мислех, че то е само... ами да се навърташ наоколо и да гледаш как овцете си ядат тревата.

Имаше такива моменти, когато ти се струваше, че светът би станал по-добър, ако Аннаграма изяждаше от време на време по някой здравословен шамар. От всичките тези глупави обиди, които ги ръсеше без дори да забележи, невероятната ѝ незаинтересуваност в никого, освен в самата нея, това как се държеше с всички сякаш недочуват, а и

са малко тъпи... от всичко това направо да вземеш да кипнеш. Но в крайна сметка го търпиш, защото отново и отново виждаш, какво се крие зад всичко това. А там се крие онова ошашавено лице, втренчило се в света като заек сгашен от лисица и кряскащо ли кряскащо с надеждата, че звярът ще си тръгне, без да й направи нищо. А съборът на вещиците, които се предполагаше да са умни, бяха поверили точно на нея този можещ да озори всекиго участък.

В това просто нямаше смисъл.

Ама никакъв.

— То се случва само, когато има трудно яgnене — каза Тифани докато мислите ѝ препускаха. — Което значи, че ще е навън на тъмно, в студа и дъжда. Тогава художниците нещо ги няма никакви наоколо. Чудно защо ли.

— Защо ме гледаш така? — попита Аннаграма. — Сякаш не съм тук!

Тифани примигна. Е добре, помисли си тя, и сега как да се оправя с това?

— Виж какво, ще дойда да ти помогна с измиването и подготвянето на тялото — каза тя толкова спокойно, колкото можа. — А сигурно ще успея да ти помогна и с г-жа Брейчесик. Или пък помоли Петулия. Тя е много добра. Но бдението ще трябва да си го свършиш сама.

— Да седя цяля нощ сама с мъртвец ли? — потръпна Аннаграма.

— Може да си вземеш книга за четене — предложи и Тифани.

— Сигурно ще може да си начертая защитен кръг около стола ми... — измънка Аннаграма.

— Не — отсече Тифани. — Без магия. Г-жа Уховрътска не ти ли е казала това?

— Но защитният кръг...

— Привлича внимание. Нещо може да цъфне да види защо ти е било да правиш кръг. Но не се бой, то всичкото е само да се успокоят старите хора.

— Ъ... като каза, че нещо може да цъфне... — започна Аннаграма. Тифани въздъхна.

— Добре де, ще бдя с теб, но само този път — обеща тя и Аннаграма засия.

— Колкото до черепите — продължи Тифани — изчакай ме за малко... Тя отскочи до стаята си, и донесе, грижливо увит, каталога на Бофо, който беше скрила в стария си куфар, и й го връчи, предупреждавайки я:

— Не го поглеждай сега. Изчакай докато останеш сама. Може пък да ти даде някои идеи. Разбрахме ли се? Ще мина към седем.

Когато Аннаграма си тръгна, Тифани седна и започна да брои шепнешком. Когато стигна до пет, Леля Ог влезе и ентузиазирано избърса праха от няколко прахосъбирачки, преди да подметне:

— Я, ама твойта дружка тръгна ли си?

— Ти за малоумна ли ме смяташ? — отвърна Тифани. Леля престана да се преструва, че шета и каза:

— Не че знам за какво сте си говорили, щото нали не слушах, но ако бях слушала, да ти кажа, от тая работа и благодаря няма да получиш.

— Баба не трябваше да се набърква — заяви Тифани.

— Я, не трябвало било значи? — лицето на Леля беше лишено от всякакво изражение.

— Аз не съм вчерашна, Лельо — настоя Тифани. — Аз го разгадах.

— Разгадала си го, така ли? На леля умницата. — Леля Ог седна на стола си. — Я да те видим, какво точно си разгадала?

И тук ще я втасаме. Леля обикновено беше неизменно дружелюбна. Така изведнъж да стане строга, си беше за изплашване. Тифани обаче не се отказваше:

— Нямаше как да поема къщурката — заобяснява тя. — Е, ежедневната работа мога да си я върша, но за да поемеш участък ти трябват повече годинки. Като си на тринадесет, някои неща хората изобщо нищо няма да ти кажат, каквато щеш шапка да имаш. Баба обаче го извъртя така, сякаш предлага мен, а всички решиха, че това било съревнование между мен и Аннаграма, нали? И те избраха нея, защото е по-голяма и звучи на компетентно. А сега всичко се разнищва. Не е нейна вината, че са я учили на магия вместо на вештерство. Баба просто иска тя да се провали, та всички да видят, колко некадърна учителка е Г-жа Уховрътска. А аз пък не мисля, че това е добре.

— Аз на твоето място нямаше да бързам да решавам, какво точно иска Есме Вихронрав — каза Леля Ог. — Иначе и дума няма да обеля, да знаеш. Ако щеш ходи да помагаш на приятелката си, но все пак и при мен си имаш работа, разбрахме ли се? Така ще е, всичко да си е честно. Как са ти стъпалата?

— Добре се чувстват, Лельо. Благодаря, че попита.

Далече-далече, на повече от сто мили от тях, г-н Фюзел Джонсън не знаеше нищо нито за Тифани, нито за Леля Ог, а, като стана дума нито и за каквото и да е друго, освен за часовници, които му бяха поминък. Е, и освен това знаеше как да варосва къщата си, което беше лесен и евтин начин да направи стаята си бяла и спретната, нищо че всичко наоколо се омацваше. Така че нищо чудно, че изобщо не проумя, как така няколко шепи от негасената вар изригнаха от легена, извиснаха за миг във въздуха като призрак и изчезнаха нагоре по комина. Накрая той реши, че това е заради всичките тролове, надошли насам напоследък. Което не беше много логично, но подобни убеждения когато ли пък са.

А Зимеделецът си помисли: *Вар колкото да направиш човек!*

Тази нощ Тифани прекара в компанията на Аннаграма и стария г-н Тисо, само дето той не беше точно компания, защото беше умрял. Тифани никога не беше обичала бденията над мъртви. То не беше нещо, което точно пък да можеш да обикнеш. Винаги беше облекчение, когато небето почнеше да изсветлява и запяваха птици.

От време на време през нощта г-н Тисо се обаждаше. Само че, разбира се, това не беше г-н Тисо, който вече беше срецнал Смърт преди няколко часа, а само останалото след него тяло и звуците, които то издаваше изстивайки всъщност не бяха нищо по различно от тези случващи се в стара къща. Беше важно да се помнят тези неща към два часа през нощта. Жизненоважни, когато свещта потреперваше.

Аннаграма хъркаше. Никой с толкова малко носле нямаше правото да хърка толкова силно. Все едно къртеше дюшемето. И да имаше някакви зли духове наоколо нея нощ, това сигурно щеше да ги пропъди. Не че задавеното „хх-хх-хх“ беше толкова лошо, а и

„хъъррр!“ можеше да се изтърпи, но това, което наистина ядеше нервите на Тифани беше паузата между тях, точно след като „хх-кхх-хрх“ се задавеше и преди да изригне мощното „хъъррр!“. Веднъж си излизаше направо „хх-кхх-хрх-хъъррр!“, слято и стегнато, следващия път след „хх-кхх-хрх“ настъпваше толкова дълго мълчание, че Тифани затаяваше дъх в очакване на „хъъррр!“ Хич нямаше да е зле Аннаграма да реши накрая, каква пауза ѝ изнася. А понякога тя изобщо преставаше да хърка, и настъпваше благословена тишина, може би с леко попримляскване, докато Аннаграма се наместваше в стола си, и така до следващото развиhrяне на дъскорезницата.

Къде си, Господарке на Цветята? Какво си ти? Трябваше да си заспала!

Гласът му беше толкова slab, че Тифани можеше и да не го чуе, ако не се беше напрегната така в очакване на поредното „хх-кхх-хрх“. А ето го и него...

— Xx-khh-hrh!

Позволи ми да ти покажа моя свят, Цветна Господарке. Нека ти покажа цветовете на леда!

— ХЪЪРРРР!

Около три четвърти от Тифани си мислеше: „О, не! Дали ще ме намери, ако му отговоря? Не, ако можеше да ме намери, вече щеше да е тук. А дланта ми не ме прищипва.“

А останалата четвърт си мислеше: „Бог или богоподобно същество говори с мен, и затова, Аннаграма, ако само за мъничко да беше престанала с това твое хъркане, ако обичаш“.

— Xx-khh-hrh!

— Нали казах, че съжалявам — прошепна тя в полумрака с треперливата светлина на свещта. — Видях айсберга. Толкова... ъъ... мило от твоя страна.

Аз направих още много такива.

— ХЪЪРРРР!

Още много айсберги, мислеше си Тифани. Грамадански ледени плаващи планини с моя образ, с влачещи се подире им тежки мъгли и снежни фъртуни. Колко ли кораби са се бълснали в тях?

— Не трябваше да си правиш целия този труд — прошепна тя.

Силите ми растат! Аз слушам и се уча! Аз разбирам човеците!

Оттатък прозореца на къщурката запя дрозд. Тифани духна свещта и сива светлина се запромъква в стаята.

Слушал бил и се учел... че как може някаква виелица да разбере каквото и да е?

Тифани, Цветна Господарке! Аз правя себе си човек!

Аннаграма издаде някакво сложно грухтене, когато нейните „хх-хх-хрх“ и „хъърррр!“ се застъпиха, и се събуди.

— А — произнесе тя протягайки се и прозявайки се, след което се огледа. — Е, май мина добре.

Тифани се беше втренчила в стената. Какво искаше да каже той с това, че правел себе си човек? Да не би...

— Ти не заспа, нали, Тифани? — каза Аннаграма, с каквото сигурно си е мислила, че е игрив тон. — Дори и само за моментченце, а?

— Какво? — все така зяпаشه стената Тифани. — А... не. Изобщо!

На долния етаж се размърдаха хора. След малко стъпалата заскърцаха и ниската врата се отвори. Мъж на средна възраст надникна притеснено с очи сведени към пода и измърмори:

— Мама пита дали вие, дами, няма да желаете малко закуска?

— О, не, в никой случай не бихме отнели и малкото... — започна Аннаграма.

— Да, ако обичате, ще ви бъдем много благодарни — изревари я Тифани с по-силен глас и мъжът кимна и затвори вратата.

— О, как можа да кажеш това? — възмути се Аннаграма, когато стъпките му заскърцаха надолу. — Та тези хора са бедни! А аз мислих, че ти...

— Я си затваряй устата! — сказа Тифани. — Мълквай и се събуди! Тези хора са истински! А не са като някаква си, ами, идея! Слизаме при тях и си изяждаме закуската и им казваме колко е хубава, след което им благодарим и те ни благодарят и си тръгваме! И така всички ще са направили всичко по реда си, както си е по обичая, а за тях това е най-важното. Освен това те не мислят, че са бедни, защото тук всички са бедни! Те обаче не са толкова бедни, че да не могат да си позволяят да направят каквото е редно! Виж това би било сиромашия!

Аннаграма я беше зяпнала с отворена уста.

— Внимавай, какво ще кажеш по-нататък — предупреди я задъхано Тифани. — А най-добре нищо не казвай.

На закуска имаше пържени яйца с бекон. Те бяха изядени посред учила тишина. След това, поддържайки същата тишина, само дето вече навън, те отлетяха обратно към онова, което хората сигурно винаги ще наричат къщурката на Госпожица Предалова.

До нея пристъпяше от крак на крак едно малко момченце. Щом те кацнаха, то изстреля:

— Госпожа Ойнабаби каза, че бебето е на път да излезе и още каза, че ще ми дадете едно пени за тичането до вас.

— Ти нали си имаш чанта? — обръна се към Аннаграма Тифани.

— Да, ами, купища.

— Имах предвид чанта за спешни случаи. Нали разбиращ, каквато ти стои до вратата и където държиш всичко, което може да ти потрябва ако...

Тифани си отбеляза ужасеното изражение на лицето на другата девойка.

— Е добре, значи нямаш чанта. Ще трябва да се оправяме, с каквото има. Дай му пени и да потегляме.

— Не може ли да викнем някого за помощ, ако нещата се оплескат? — попита Аннаграма като излетяха.

— Ние сме помощта — отговори и простишко Тифани. — А понеже това е твоят участък, ще ти дам наистина мъчната работа...

... която беше да заглавичква г-жа Ойнабаби. Която не беше вещица, макар че хората си мислеха, че е. Тя изглеждаше като такава... тоест като такава жена, която е изкутила всичко от каталога на Бофо в деня на Специалната Промоция за Космати Брадавици. И беше леко смахната и не биваше да бъде допускана на миля разстояние от всяка първа родилка, защото удаде ли и се случай, много съвестно ще им разкаже (или поне разкилоти) за всичко, което може да тръгне накриво, и то така, че да звуци сякаш задължително ще тръгне накриво. Иначе не беше чак толкова зле като болногледачка, стига да я спреш някак да налага лапи от разни бурени, където свари.

Раждането не мина без рев и малко зор, но чак толкова, колкото беше предсказала г-жа Ойнабаби, и се роди момченце, което не излезе изтърсаче само защото Тифани го хвана; Аннаграма просто не знаеше, как се държи бебе и щеше да го изтърси.

Но пък тя изглеждаше добре с островърха шапка и понеже беше несъмнено по-голяма от Тифани и не свърши почти никаква работа, останалите жени решиха, че тя е главната.

Тифани я остави да държи бебето (този път с правилната страна нагоре) с гордо изражение и потегли на дългия си полет през горите за Тир на Ог. Вечерта беше ясна, но от време на време вятърът издухваше от дърветата жилиещи снежни кристалчета. Пътуването беше изтощително и много, ама много студено. Той няма как да знае къде съм аз, повтаряше си тя летейки в здрача. И той не е особено умен. А зимата все някога трябва да свърши, нали така?

„... как? — обади се Вторият ѹ Акъл. Мис Тик каза, че трябва просто да си там, но все ще трябва да направиш и още нещо, нали?

Сигурно ще трябва да походя малко боса, предположи Тифани.

Ама навсякъде ли? — зачуди се Вторият ѹ Акъл, докато тя лавираще между стволовете на дърветата.

Сигурно това е като да си кралица, намеси се Третият ѹ Акъл. Тя трябва само да си седи в двореца и може би от време на време да излиза с голямата карета да маха на хората, а царуването в цялата обширна държава си върви по реда си.

Но докато се мъчеше да не се блъсне в поредните дървета, тя избягваше и сблъскването с още една писклива мисълчица, постоянно опитваща се да пропълзи в ума и: „Рано или късно, все някак той ще те намери... и какво значи, че щял да направи себе си човек?“

Заместник-началник Пощата Грош не вярваше в доктори. Те само те разболяват, така смяташе той. Затова всяка сутрин слагаше сяра в чорапите си и с гордост можеше да заяви, че цял живот и един ден болест не е видял. Може би, защото много рядко някой го доближаваше, заради миризмата.

Нешо обаче го доближи. Бурен вятър нахлу в пощенския му офис, когато една сутрин той отвори вратата и отвя чорапите му в неизвесна посока^[4].

И никой не чу, как Зимеделецът каза:

— Сяра, колкото да направиш човек.

Когато Тифани влезе, отупвайки снега от ботушите си, Леля Ог седеше до огъня.

— Ама ти си премръзнала — каза Леля. — Това, което ти трябва, е чаша горещо мляко с една капчица бренди, и ще те оправи.

— Ооо, д-д-да... — успя някак да смотолеви през тракащите си зъби Тифани.

— Тогава що не донесеш едно и за мен, а? — каза Леля. — Пошегувах се. Ти сядай да се топлиш, а за пиенето ще се погрижа аз.

Краката на Тифани бяха като буци лед. Тя клекна до огъня и протегна ръце към осажденото котле на голямата му черна кука. То тъкмо къкреше.

Нагласяш си ума правилно, и балансираш. Протягаш ръце, обгръщаш котлето с длани и се концентрираш и още повече се концентрираш върху премръзналите ти крака.

След някое време стъпалата и се затоплиха и после...

— Оу! — Тифани отдръпна ръцете си и засмука пръстите си.

— Не си беше нагласила ума — отбеляза Леля от вратата.

— Добре де, ама, знаеш ли, то не е чак толкова лесно като си имала тежък ден и не си се наспала и Зимеделецът да те преследва — ядоса се Тифани.

— Огъня това не го интересува — сви рамене Леля. — Хайде на горещото мляко.

Когато Тифани се постопли, нещата малко се пооправиха. Тя се зачуди, колко ли бренди е сипала в млякото Леля. Леля си беше направила едно и за себе си, като, кой знае, може и да беше капнала малко мляко в брендито.

— Е, нали ти е хубаво и удобно? — подметна след някое време Леля.

— Заекс ли ще приказваме? — попита Тифани.

— Някой да е казвал, че ще е това? — отвърна невинно Леля.

— Имах аз нещо като чувство — каза Тифани. — И аз знам откъде идват бебетата, Г-жо Ог.

— Да се ненадява човек.

— Знам също и как пръкват там. Израснах на чифлик и имам много по-големи сестри.

— Хубаво тогава — рече Леля. — Та значи, излиза, че си готова за живота, та дрънка. И не остава много на какво да те науча, както

гледам. То и по мен никога не се е прехласвал някой бог, ако си спомням правилно. Поласкана си, а?

— Не! — после Тифани видя усмивката на Леля и си призна. — Добре де, малко.

— А страх ли те е от него?

— Да.

— Е, горкичкият малко ги пообърка нещата. А толкова добре го беше започнал с всичките ледени рози и ала-бала, а после като му се прииска да си покаже мускулите и хайде. Типично. Но не бива да се страхуваш от него. Той от теб трябва да се страхува.

— Защо? Защото се преструвам на цветната жена ли?

— Защото си момиче, бе момиче! На какво прилича това, умно момиче, а да не може да завърти някакво си момче около малкия си пръст? Той е хълтнал по теб. С една само думичка можеш да направиш от живота му мизерия. Виж, аз като бях момиче, един младеж наスマлко да се хвърли от Ланкърския Мост, защото бях отхвърлила ухажването му.

— Така ли? И какво стана?

— Разотхвърлих го. Е, толкова мил изглеждаше, както беше застанал там, и си мислех аз, ей това ако не е хубав задник... — Леля се облегна. — А и виж горкичкото ми Грибонченце. В бой ще размаже когото си ще. Да, но малкото бяло котенце на Есме като му скочи, сега сиромахчето на леля не ще да влезе в стаята без отначало да промуши главичка през вратата да види, дали нея я няма вътре. Само като му видиш лицето като се оглежда. Цялото набръчкано. Разбира се, ако поискаш, ще я разпарчетоса само с единия си нокът, да, но тя вече му е оправила главата.

— Искаш да кажеш, да се опитам да издраща лицето на Зимеделеца, така ли?

— Не, не, защо ти е да си толкова проклета. Остави му мъничко надежда. Бъди любезна, но твърда...

— Но той иска да се ожени за мен!

— Добре.

— Добре ли?

— Това значи, че иска да си останете приятели занапред. Не му казвай нито да, нито не. Дръж се с него като кралица. Той трябва да се научи да ти оказва уважение. Ей, какво правиш?

— Водя си записки — отговори Тифани бързо пишейки в дневника си.

— Не ти трябва да записваш, миличко — каза Леля. — То си е записано някъде в теб. На страница, която още не си отваряла, като гледам. Което ме подсеща, че тези тук дойдоха за теб. — Леля потършува под възглавниците на креслото си и измъкна два пощенски плика. — Мойто момче Шон нали е пощаджията, така че знае, къде си се преместила.

Тифани замалко не ги изтръгна от ръцете и. Две писма!

— Харесваш го, а? Твойто момче от замъка, нали? — подпита Леля.

— Той е един познат, с когото си пишем — обясни високомерно Тифани.

— Само така, точно такъв поглед и глас ти трябва и ще се оправиш със Зимеделеца! — одобри Леля. — Че за какъв се мисли той да смее да ти говори така? Все така давай!

— Ще ги прочета в стаята си — реши Тифани.

Леля кимна.

— Едно от момичетата ни направи чуден гювеч — спомена тя (Леля беше прочута с това, че не помни имената на нито една от снахите си). — Твоят е в печката. Аз съм до кръчмата. А утре почваме работа от рано-рано.

Сама в стаята си Тифани прочете първото писмо.

За невъоръжено око, на Варовитище не се случваше кой знае какво. Варовитище странеше от Историята. То беше място за дреболии. За каквото Тифани четеше с удоволствие.

Второто писмо изглеждаше почти досущ като първото... докато не стигна до частта за бала. Отишъл значи той на бал! В къщата на лорд Дайвър, който бил съсед! И той танцуval с неговата дъщеря, на име Анестезия, защото лорд Дайвър си мисел, че това било много мило име за момиче! И те изтанцуvalи три танца!! И сладолед!! И Анестезия му показала нейните акварели!!!

Как може ей така да седне и да ми пише такива неща?!!!

Погледът на Тифани продължи нататък, към всекидневните новини като лошото време и какво станало с болния крак на старата Аги, но думите не стигаха до мозъка ѝ, защото той се беше подпалил.

За какъв се мисли той, да ми танцува с друго момиче?

Ти танцува със Зимеделеца — напомни и Третият Акъл.

Добре де, ами акварелите?

Зимеделецът ти показва неговите снежинки — не пропусна да отбележи Третият Акъл.

Но аз гледах само от учтивост!

Може пък и той да е гледал само от учтивост.

Добре де, но аз нали ги знам онези негови лели, продължаваше яростно нататък Тифани. Мен те не щяха и да погледнат, както съм само селянка! А лорд Дайвър е много богат и дъщеря му е единствено дете! Те кроят замисли!

И как може той ей така да седне да ми пише, как ял сладолед с друго момиче сякаш това е най-нормалното нещо?! Та това е по-лошо дори от... добре де, във всеки случай е доста лошо!

Колкото до това как гледал нейните акварели...

Той е само познат, с когото си пишете — припомни и Третият Акъл.

Да, ама...

Да, ама... какво? — не мириясваше Третият Акъл, който почваше да лази по нервите на Тифани. Поне собствените ти мисли би трябвало да имат елементарното приличие да са на твоя страна!

Така изобщо „да, ама...“, ясно? — помисли си ядосано тя.

Това не беше много разумно от твоя страна.

Я, нима? Е, аз нали денонощно съм все разумна! Години наред съм все разумна! И ако сметна, че ми се полагат пет минути да побъда неразумно вбесена, ти ще ми възразиш ли нещо?

Долу има гювеч, а ти от закуска нищо не си хапвала — каза Третият Акъл. Като хапнеш, ще се почувствуваш по-добре.

Как мога да ям манджи, когато някои ми гледат разни акварели? Как е посмял само да гледа акварели?!

Третият Акъл обаче беше прав... не че от това ставаше по-леко. Но ако трябва да си ядосана и обидена, нека поне това да става на пълен stomах. Тя слезе и намери гювеча в пещта. Ухаеше приятно. Само най-хубавото за нашето мило Мамче.

Тя дръпна чекмеджето с приборите да си вземе лъжица. Чекмеджето заяде. Тя го заразтръска, задърпа, и поруга малко, но чекмеджето не се отклещи.

— Давай, не спирай, само така — обади се зад нея един глас. — Направо гледаш как ще стане чудо. Ама да не вземеш случайно да проявиш разум, да бръкнеш с пръсти в цепката и внимателно да освободиш каквото се е заклещило. Не, не. Тропай и псурай, това е начинът!

Тифани се обърна.

До кухненската маса беше застанала кльощава жена с многострадален вид. Носеше нещо като чаршаф увит около нея и пушеше цигара. Тифани досега не беше виждала жена да пуши цигара, особено пък цигара горяща с мазно-червен пламък и хвърляща искри.

— Коя си ти и какво търсиш в кухнята на Г-жа Ог? — попита остро Тифани.

Сега беше ред и на жената да се изненада.

— Ама ти можеш да ме чуваш? — възклика тя. — И да ме виждаш?

— Да! — ядоса се Тифани. — И тук е хигиенична зона за приготвяне на храна, тъй да знаеш!

— Но ти не трябваше да можеш да ме виждаш!

— Е, сега гледам право в теб!

— Чакай малко — жената се намръщи. — Ти май не си само човек, нали...? — тя за миг някак странно поприжумя и после каза. — Я, ама ти си тя. Познах, нали? Новата Лято?

— Остави мен, а ти коя си? — настоя Тифани. — А онова беше само един танц!

— Аноя, Богиня на Нещата Заклещили се в Чекмеджета — представи се жената. — Приятно ми беше да се запознаем.

Тя пафна още веднъж с цигарата и се разхвърчаха още искри. Някои се посипаха по пода, но май не причиниха никакви щети.

— И само за това има цяла богиня? — изуми се Тифани.

— Е, още намирам загубени тирбушони и неща търкулнали се под мебелировката — каза небрежно Аноя. — Понякога разни неща се забутват и под възглавници на канапета и дивани. Искат да поема и запецнали ципове, но за това още се колебая. Най-вече обаче се богоявявам всеки път, когато хората заразтръскат заялите си чекмеджета призовавайки божовете — тя пафна с цигарата си. — Чайче да ти се намира?

— Но аз никого не съм призовавала!

— Напротив — не се съгласи Аноя и цигарата и хвърли нови искри. — Ти кълнеше. А рано или късно всяка клетва става молитва — тя махна с ръката, с което не държеше цигара и нещо в чекмеждето издрънча. — Готово. Беше яйцерезачката. Всеки си има такава, макар че никой не знае защо. Някой изобщо някога купувал ли си е съзнателно яйцерезачка? Съмнявам се.

Тифани изпробва чекмеждето. То излезе леко.

— А с чая какво стана? — напомни Аноя и седна.

Тифани постави вода да се грее и попита:

— Значи знаеш за мен?

— О, да — отвърна Аноя. — Много време мина, откакто за последно някой бог се е влюбвал в смъртна. Всички си умират да видят, как ще свърши.

— Влюбил се?

— О, да.

— И да не искаш да кажеш, че боговете ме гледат?

— Ами че разбира се — потвърди Аноя. — Повечето от поголемите клечки тя дни и без друго си нямат работа! Мен обаче ме притискат да се оправям с ципове, нали, а ръцете ми в това скапано време ще станат на нищо!

Тифани вдигна поглед към тавана, вече целия задимен.

— И през цялото ли време гледат? — попита разтревожено тя.

— Както чувам, ти си привлякла повече зрителски интерес и от войната в Клачистан, а имай предвид, че тя е доста популярна. — Аноя протегна зачервените си ръце. — Виж на какво са заприличали. Ама на някой, да не би да му пука случайно?

— Даже когато... се къпя ли? — поиска да знае Тифани.

Богинята се изсмя гадничко:

— Да. И да знаеш, те и в тъмното виждат. Най-добре да не мислиш за тях.

Тифани пак вдигна поглед към тавана. А така ѝ се беше искало да си вземе баня тази вечер.

— Ще се опитам — каза тя мрачно и добави. — А... трудно ли е то, да си богиня?

— И хубави дни се случват — отвърна Аноя, изправи се, подхвани за лакътя ръката с цигарата с другата си ръка, придърпа горящата и мятаща искри дяволия по-близо до лицето си, дръпна

рязко, вдигна глава и избълва облак дим, който се присъедини към мътилката под тавана. По пода пак заваляха искри. — То аз не съм чак толкова отдавна в тоя бизнес с чекмеджетата. На времето бях вулканична богиня^[5].

— Наистина ли? — рече Тифани. — Никога нямаше да се сетя.

— О, да. Хубава работа беше, ако не се броят писъците — заспомня си Аноя, след което добави горчиво. — Ха! А богът на бурите постоянно ми валеше по лавата. Това са то мъжете, муцинка. Само да се обърнеш и ти валят по лавата.

— И гледат акварели — включи се Тифани.

Очите на Аноя се присвиха:

— Акварелите на някоя друга ли?

— Да!

— Мъже! Всичките са все същите — каза Аноя. — Ако ми послушаш съвета, муцинка, вземи му покажи на наш Зимеделчо вратата. Какъвто е елементарен, сиреч нали е само природен елемент.

Тифани погледна объркано към вратата.

— Изритай го по живо по здраво, муцинка — разгърна мисълта си Аноя, — изхвърли му партакешите и смени бравата. Пък нека става целогодишно лято, както е в топлите страни. Всичко да е в лозя и лиани, как ти се струва? На всяко дърво кокосови орехи! Ха, аз като бях още в играта с вулканите, направо се бях заринала в манго. Кажи сбогом на сняг, мъгли и киша. В теб ли е вече джаджата?

— Каква джаджа? — обезпокои се Тифани.

— Ще дойде, нямай грижа — увери я Аноя. — Чух, че може и да видиш малко зор да... Ох, чувам тропане, трябва да отлитам, ама ти споко, муцинка, аз на него няма да му кажа къде си...

Тя изчезна. И пушекът също.

Не знаейки какво друго да стори, Тифани си сипа от манджата и започна да яде. И така... значи сега тя може да вижда богове? И те знаят за нея? И всички напират да ѝ дават съвети.

Не е на добре това да привличаш вниманието на висшестоящите, беше казвал баща ѝ.

Но пък си беше впечатляващо. Влюбен в нея, а? И е разправял това на всички? Но пък той всъщност не е бог като хората, а само някаква си природна стихия. Абе изобщо, гола вода и въздух под налягане!

Но дори и така да е, все пак... гледай ти. Подир някои търчат ли търчат природни стихии! Точно така! Това да не ви е ала-бала? Ако някои хора са толкова смотани, че да танцуват с момичета, коварно рисуващи акварели, за да навлекат на честните мъже Зла Съдба, добре тогава, някои други пък могат да се държат надменно с някои, които са почти богове. Тя би могла да спомене това в някое писмо, само че, естествено, няма да вземе да му пише точно пък сега. Ха!

А на няколко мили от там Старата Майчица Чернокачулкова, правеща си сама сапун от животински мазнини и поташ, добит, точно така, от растителна пепел, усети как някой й изтръгва сапуна от ръката, точно когато се канеше да накисне малко бельо в горещата вода. А освен това водата в коритото стана на лед.

Понеже беше вешица, тя незабавно каза:

— Ей, тук има странен крадец!

А Зимеделецът каза:

— Поташ, колкото да направиш човек!

[1] Искперимент — да правиш магия само за да видиш, какво ще се случи. — Б.авт. ↑

[2] Така се наричат, защото остават след конете и са големи горедолу колкото ябълки... — Б.авт. ↑

[3] Всяка година от 1982 г. на коледа по британската телевизия дават едно анимационно филмче, „Снежният човек“, където едно момченце прави снежен човек, с който нощем летят хванати ръка за ръка по целия свят. — Б.пр. ↑

[4] За това писаха вестниците и малко по-късно една вдовица му писа, колко била възхитена най-сетне да види мъж, който наистина да разбира от хигиена. По късно те били видени заедно, така че, както се казва, хванали са нещо... — Б.авт. ↑

[5] Ако на някого богинята Аноя е заприличала смътно по нещо на Прелест-Хубавинка Миличкова, любимата на изигралия не малка роля в кариерата на богинята Аноя Олян фон Ментелик, то приликата може и да не е случайна. Големът Ангамарад си спомняше за една древна вулканична богиня, която приличала някак на Госпожица

Миличкова и която имала отношения с бога на бурите точно като описаните тук. Но кой знае, може и да е само съвпадение. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ОСМА

РОГЪТ НА ИЗОБИЛИЕТО

Тази нощ, след като Леля Ог си легна, Тифани се изкъпа, както си беше наумила. Което не беше проста работа. Първо, трябваше да се вземе тенекиената вана закачена на куката зад на клозета, който беше чак в дъното на градината, и да се довлече през тъмната мразовита нощ до почетното си място пред огъня. После трябваше да се сложат котлите с вода на огъня в огнището и на черната кухненска печка, а осигуряването дори и на две педи топла вода си беше зор. След това всичката вода трябваше да бъде излята в мивката, а ваната оставена в ъгъла, в готовност да бъде изнесена навън сутринта. А щом като и без друго ти се налага да правиш всичко това, разбира се, че ще изтъркаш всеки милиметър.

Тифани този път направи и още нещо: Тя написа на едно картонче „МОЛЯ, НЕ БЕЗПОКОЙТЕ!!“ и го заклеши на фенера висящ от тавана на стаята, така че да може да се прочете само от горе. Не че беше сигурна, че това ще отпъди по-любопитните богове, но като го направи, се почувства по-добре.

Тази нощ тя спа без сънища. Сутринта снегът беше покрил преспите с още една ръка, а две от внуитетата на Леля Ог правеха снежен човек на моравата. След малко минаха да искат морков за носа и два въглена за очи.

Леля я взе до отдалеченото селце Резена, където за хората винаги беше добре дошла изненада да видят някого, който да не им е роднина.

Леля Ог обикаляше колиба след колиба през изровените в снега пъртини, изпивайки достатъчно чай, че да удави и слон, и твореше ту тук ту там по някое дребничко вещерство. Най-често то като че състоеше само от клюки, но хванеш ли му веднъж цаката, можеше да чуеш как се случва магията. Леля Ог променяше начина на мислене на хората, ако ще и само за броени минути. След нея хората си мислеха, че са малко по-добри. Вярно, не ставаха такива, но, както казваше Леля, така има към какво да се стремят.

После още веднъж нощта мина без сънища, но този път Тифани се събуди към пет и половина стресната от нещо... странно.

Тя изчегърта скрежа от прозореца и видя отвън на лунната светлина снежния човек.

Зашо ли ги правим? — зачуди се тя. Завали ли сняг и веднага правим снежни човеци. Като че някак си почитаме Зимеделеца. Правим от снега човек... Даваме му очи от въглени и нос от морков, за да оживее. Я, децата са му сложили и шал. Точно от това има нужда един снежен човек, шалче да го топли...

Тя слезе в смълчаната кухня, и поради липса на нещо друго за правене се зае да изльска масата. Като вършиш нещо с ръцете си, подобре се мисли.

Нешто се беше променило и това беше тя. Тя се беше страхувала, какво ли ще направи той и какво ли ще си помисли, сякаш тя беше листо отнесено от вятъра. Беше тръпнала от ужас да не чуе пак гласа му в главата си, където хич не му беше мястото.

Така беше преди, но не и сега.

Сега беше време той да се плаши от нея.

Да, тя беше сгрешила. Да, нейна беше вината. Но нямаше пък да се оставя да я подкарват както им скимне. Не може да оставяш момчетата да валят надлъж-нашир по лавата ти и да зяпат чужди акварели.

Търси приказката, казваше винаги в такива случаи Баба Вихронрав. Тя беше убедена, че светът е пълен с калъпи за приказки. И ако им позволиш, те ще правят с теб каквото си поискат. Но ако ги разучиш, ако ги осъзнаеш... можеш да ги използваш и да ги променяш...

Госпожица Предалова знаеше всичко за приказките, нали така? Тя ги тъчеше като паяжина, и те ѝ даваха власт. И вършеха работа, защото на хората им се искаше да им вярват. И Леля Ог също разправяше приказка. За дебелата веселячка Леля Ог, която не отказва пиене (и още едно моля, ей, колко сте любезни) и беше любимата баба на всекиго... да, но тези святкащи очи можеха да проникнат в главата ти и да прочетат всичките ти тайни.

Дори и Баба Болежкова си имаше приказка. Тя живееше в старата овчарска колибка, високо на рида и слушаше как вятърът вие над торфищата. Тя беше сама и тайнствена... и приказките се навяваха

и струпваха около нея, всичките онези приказки как тя намирала загубени агънца дори след смъртта си, всичките приказки как тя все така продължава да бди над хората...

Хората искаха светът да бъде приказка, защото в приказките непременно има усещане за правда и смисленост. А хората искат светът да е смислен.

Добре тогава, нейната приказка няма да е за малко момиченце подмятано натам-насам от съдбата. В това няма смисъл.

Освен, само че... той всъщност не е лош. Богоете от „Митологията“ май бяха хванали цаката как да са човеци, понякога даже попрекаляваха с човешкото, но как изобщо да разбере нещо една снежна виелица? Да, той беше опасен, страховит... но как да не ти стане жал за него...

Някой затропа на задната врата на Леля Ог и се оказа, че този някой е закачулен в черно.

— Сгрешил сте къщата — рече да го отпрати тя. — Тук никой даже не е настинал.

Ръка отметна черната качулка и от дълбините и глас прошепна:

— Това съм аз, Аннаграма! Тя вътреше ли е?

— Г-жа Ог още не се е върнала — каза Тифани.

— Добре. Може ли да вляза?

Зад кухненската маса, на чаша сгряващ чай, Аннаграма си каза всичко. Животът вдън горите изобщо не вървеше добре.

— Двама мъже дойдоха при мен заради никаква глупава крава, която и двамата си мислят, че била тяхна! — сподели тя.

— Това трябва да са били Джо Метловръз и Хитреца Адамс. И за тях също ти бях оставила бележка — обясни й Тифани. — Всеки път, когато някой от тях вземе да се напие, те пак вземат да се дърлят за тази крава.

— И аз какво мога да направя?

— Да кимаш и да се усмихваш. И да чакаш, докато не умре кравата, както казваше Госпожица Предалова. Или пък някой от двамата мъже — каза Тифани. — Няма друг начин.

— А една жена ми дойде с едно болно прасе!

— А ти какво направи?

— Казах ѝ, че с прасета не се занимавам! Но тя като се разрева, та аз се пробвах с Универсалния Нострум на Гръмтрясов.

— Използвала си това върху прасе? — шокира се Тифани.

— Добре де, нали свинската вещица ползва магия, така че защо пък и аз да не... — заоправдава се Аннаграма.

— Тя обаче знае какво върши работа! — сряза я Тифани.

— Нищо му нямаше, като го свалих от дъrvото! И тя нямаше защо да ми оревава орталька заради такава дреболия! И съм сигурна, че четината му пак ще порастне! Като му дойде времето!

— Прасето да не беше едно такова петнисто? — подпита Тифани. — А жената кривогледа ли беше?

— Да! Струва ми се де! Има ли значение?

— Г-жа Тъпкачева е много привързана към това прасе — каза укорително Тифани. — Тя го води до къщурката горе-долу веднъж седмично. Най-често е само разстроен стомах. Тя го храни прекалено много.

— Така ли било? Значи следващия път няма да ѝ отворя вратата — заяви твърдо Аннаграма.

— Не, пусни я. В интерес на истината, тя идва просто защото е самотна и си умира да си побъбри.

— Е, аз пък си мислех, че имам и по-добри начини да си оползотворя времето от това да слушам някаква си дъртофелница, която просто иска да си бъбri — рече възмутено Аннаграма.

Тифани се вгледа в нея. Откъде да започнеш, освен да забълъскаш главата на това момиче в масата докато мозъкът ѝ не проработи?

— Слушай много внимателно — каза тя. — Имах предвид не само мен, но и нея. Нямаш по-добър начин да си оползотвориш времето от това да слушаш старици искащи да си побъбрят. Всички разказват какво ли не на вещиците. Така че ти изслушваш всички и си мълчиш, а мислиш, какво ти казват и как ти го казват и наблюдаваш очите им... То е нещо като огромен пъзел, но ти си единствената, която вижда всичките парчета. Ще знаеш, какво те искат да знаеш, какво не искат да узнаеш, и дори каквото си мислят, че никой не знае. Ето защо обикаляме къщите. Ето защо и ти ще обикаляш къщите, докато не станеш част от живота им.

— И всичко това само за малко власт над сбирщина селяндури ли?

Тифани рязко се извърна и ритна един стол толкова силно, че счупи крачето му. Аннаграма припряно отскочи.

— Защо направи това?
— Нали си умна: сети се де!
— Ох, бях забравила... баща ти беше овчар...
— Добре! Спомни си!

Тифани се поколеба. В ума ѝ нахлу увереност, армаган от Третия й Акъл. Изведнъж тя разбра Аннаграма.

— Ами *твоят* баща? — попита тя.
— Какво? — Аннаграма инстинктивно се изпъчи. — О, той има няколко чифлика...

— Лъжеш!

— Добре де, може би щеше да е по-добре да си кажа, че е фермер... — понечи да се поправи Аннаграма и нервността вече ѝ личеше.

— Лъжеш!

Аннаграма заетствва:

— Как смееш да ми говориш с този тон...
— А ти как смееш да не ми казваш истината!

В настъпилата пауза Тифани можеше да чуе всичко: лекото попукване на дървата в печката, шумоленето на мишките в мазето, собствения и дъх ревящ като морето в пещера...

— Ратай е в един чифлик — призна си припряно Аннаграма и след това като че се шокира от думите си. — Ние нямаме никаква земя, нито дори колиба. Това е истината, щом като я искаш. Доволна ли си сега?

— Не, но ти благодаря — каза Тифани.
— На другите ще кажеш ли?

— Не. Това няма значение. Баба Вихронрав обаче иска да се изложиши отвсякъде, разбираш ли? Не че има нещо против теб... — Тифани се позапъна, след което уточни. — Тоест, нищо повече отколкото има срещу всекиго. Тя просто иска хората да видят, че стилът на Г-жа Уховрътска във веществото не го бива. Гледай само колко по нейному е! И думичка не е казала против теб, тя просто те оставя да вземеш точно каквото си искала. Точно като в приказките. Всеки знае, че ако получиш точно каквото си искала, значи нещата ще се скофят. А ти искаше къщурката. И ще се провалиш.

— Трябват ми само още някой друг ден да схвана кое как е...

— Как така? Ти нали си вещица с къщурка. Предполагаше се да можеш да се оправиш с нея! Защо си се захванала, като не можеш?

*Предполагаше се да можеш да се оправиш, овчарско момиченце!
Защо си се захванала, като не можеш?*

— Значи няма да ми помогнеш? — Аннаграма я изгледа накриво, след което изражението и, колкото и необичайно да беше, се посмекчи малко и тя продължи. — Добре ли си?

Тифани премигна. Ужасно е, когато собственият ти глас отекне някъде от другата страна на ума ти.

— Виж, аз нямам време — оплака се тя. — Може би другите ще могат да... ти помогнат?

— Не искам те да научат! — паника изкриви лицето на Аннаграма.

Тя може да прави магия, напомни си Тифани. Просто не я бива във веществото. Ще се изложи отвсякъде. Ще ни изложи пред *хората*.

И Тифани се предаде.

— Е, добре, може и да намеря малко време. В Тир на Ог няма чак толкова къщна работа. И на останалите ще обясня как стоят нещата. Те трябва да знаят. Сигурно ще помогнат. Ти нали се учиш бързо... ще усвоиш основното някъде за седмица.

Тя наблюдаваше лицето на Аннаграма. Която наистина беше взела да обмисля това! Ако тръгне да се дави и ѝ хвърлиш въже, тя ще вземе да се оплаче за цвета на въжето...

— Е, ако само ми помагат... — склони Аннаграма и изражението ѝ се разведри.

Направо да се възхитиши, как това момиче може да преподреди света в главата си. Поредната приказка, помисли си Тифани. Този път с Аннаграма в главната роля.

— Да, ще ти помогаме — въздъхна тя.

— А може даже да кажем на хората, че вие, момичета, идвate да понаучите туй-онуй? — обнадежди се Аннаграма.

Казват, че винаги трябва да броиш до десет, преди да си изпуснеш нервите. Но ако става дума за Аннаграма, ще ти трябва някое по-голямо число, примерно милион.

— Не — отсече Тифани. — Няма да стане. Ти си тази, която трябва да се учи.

Аннаграма отвори уста да спори, но видя изражението на Тифани и се отказа.

— Ъ, да — каза вместо това тя. — Разбира се. Ъ... благодаря ти. Виж, това беше изненада.

— Може и да помогнат — каза Тифани. — Ако една от нас се провали, това ще изложи всички ни.

За нейно учудване момичето взе, че се разплака:

— Само че изобщо не си представях, че те наистина може да са ми приятелки...

— Аз не я харесвам — заяви Петулия, нагазила до колене в прасета. — Тя ме нарича свинска вещица.

— Добре де, но ти си свинска вещица — изтъкна Тифани, застанала извън кочината.

Голямото помещение беше тъпкано с прасета. Врятата беше почти толкова лоша, колкото и миризмата. Ситен като прах снежец валеше отвън.

— Да, но когато тя го казва, свинското излиза някак в повече, а това за вещицата някак се губи — възрази Петулия. — Всеки път, щом тя си отвори устата, и ми се струва, че съм сбъркала нещо.

Тя размаха ръка пред зурлата на едно прасе и промърмори някакви думи. Очите на добичето се кръстосаха и устата му се отвори. И вътре беше сипана сериозна доза от някаква зелена течност.

— Не можем просто да я оставим сама да се мъчи — настояваше Тифани. — Хора могат да пострадат.

— Е, нали няма да е наша вината? — Петулия напои още едно прасе, след което събра длани на рупор и се провикна към мъжа от другата страна на кочината. — С тия приключихме, Фред!

След което тя се измъкна от кочината и Тифани видя, че си е затъкнала полата до кръста, а отдолу носи тежки кожени бричове.

— Тази сутрин нещо са се разиграли — отбеляза тя. — Все едно са се разгонили.

— Разгонили? — повтори Тифани. — А... да.

— Чуваш ли как шопарите са се разквичали от тяхната кочина — каза Петулия. — Пролетта помирияват.

— Но още и Прасоколеда^[1] не е минала!

— Вдругиден ще е. Няма значение, пролетта спи под снега, както казва тате — съобщи Петулия докато си миеше ръцете в една кофа.

И нито едно амии, забеляза Третият Акъл на Тифани. Когато работи, Петулия никога не казва „амиии“. В работата си тя е сигурна. И има осанка. Тук тя отговаря.

— Виж, *наша* ще е вината, ако видим, че нещо върви накриво, а не сторим нищо — продължи Тифани.

— Ох, пак ли за Аннаграма — въздъхна Петулия и сви рамене.

— Виж, може и да намина някъде седмицата след Прасоколеда и да ѝ покажа някои от най-основните неща. Така доволна ли ще си?

— Сигурна съм, че тя ще бъде благодарна.

— Аз пък съм сигурна, че няма. Другите питала ли си.

— Не. Мислех, че ако знаят, че ти си се съгласила, и те сигурно биха — призна Тифани.

— Ха! Добре де, да речем така поне ще може да се каже, че сме се опитали. Знаеш ли, навремето си мислех, че Аннаграма е голяма работа, понеже знае suma ти думи и може да прави блъскава магия. Но дай ѝ болно прасе и тя за нищо не става!

Тифани ѝ разказа за прасето на г-жа Тъпкачева и това явно шокира Петулия.

— Такова нещо не може да позволим — каза тя. — На дърво значи? Май ще успея да мина днес следобед — след което се поколеба малко и добави: — Нали знаеш, Баба Вихронрав няма да е доволна от това. Трябва ли ни да се нахендрим между нея и Г-жа Уховрътска?

— Ние правилното нещо ли правим или не? — отвърна Тифани.

— И изобщо, какво толкова може да ни направи тя?

Петулия кратко се изсмя без нито следа от хумор:

— Ами, първо, тя може да ни...

— Няма да го направи.

— Ех и аз да бях толкова сигурна като теб — въздъхна Петулия.

— Добре, значи. Заради прасето на г-жа Тъпкачева.

Тифани летеше над върховете на дърветата, и от време на време някой висок клон се отъркваше в обувките ѝ. Зимното слънце светеше само колкото да направи снега свеж и блъскав, като глазура на торта.

Беше тежка сутрин. Сборището нямаше особен интерес да помага на Аннаграма. То напоследък и Сборището го нямаше. Защото зимата не беше лека.

— То ние само се ошматвахме, докато Аннаграма ни командореше — беше казала Тюла Суматохова докато смилаше минерали в хаванчето си и много внимателно ги пресипваше в мъничко гърне, поставено да се грее на свещ. — Нямам аз време да се бъзикам с магия. То все едно от нея има някаква файда. Знаеш ли какъв ѝ е проблемът на нея? Тя си мисли, че можеш да станеш вещица като изпонакупиш разни джунджурийки.

— Трябва ѝ само да се научи да работи с хора — настояваше Тифани.

И тогава гърнето се взриви.

— Ей, не беше това някой обикновен цар срещу зъбобол, няма спор — изкоментира Тюла чистейки косата си от парчетии. — Добре де, мога и да намеря някой друг ден, щом като Петулия ще участва. Файда от това обаче няма да има.

Луси Уорбек пък, когато я навести Тифани, беше легнала изпъната в цял ръст и напълно облечена в тенекиено корито пълно с вода. Главата ѝ беше натопена цялата, но когато тя видя, че Тифани се вглежда, тя ѝ посочи бележка с надпис: „Не се давя!“. Мис Тик беше казала, че от нея ще излезе добра ловкиня на вещици, така че тя усилено тренираше.

— И защо да помагаме на Аннаграма? — беше казала тя, докато Тифани ѝ помагаше да се подсуши. — Тя само гледа как да смотра хората с тоя нейн саркастичен тон. А и изобщо, теб какво те грее? Знаеш, че тя не те обича.

— Мислех, че винаги сме се погаждали... горе-долу — каза Тифани.

— Нима? Ти можеш да правиш неща, които тя не може даже да си представи! Като онова, където ставаш невидима... като го правиш, то даже изглежда лесно! Да, но ти все пак идваш с нас, държиш се като всички ни и помогаш да разтребим накрая и това направо я вбесява!

— Виж, не разбирам за какво ми говориш.

Луси взе още един пешкир:

— Тя не може да понесе някоя да е по-добра от нея, без да се надува заради това.

— Че защо ми е да правя така — смяя се Тифани.

— Защото тя на твоето място щеше да прави така — обясни Луси грижливо забождайки нож и вилица в кока си^[2]. — Тя си мисли, че й се присмиваш. А сега, леле майчице, ю се налага да зависи от теб. Все едно ю забучваш кабарчета в носа.

Да, но Петулия се беше съгласила, така че Луси и останалите също склониха. Петулия беше станала голям пример за професионален успех откакто преди две години беше спечелила Изпитанията за Вещици с прочутия си Свински Номер. На нея ю се бяха присмивали... добре де, присмиваше ю се Аннаграма, а всички останали само потайно се подхилкваха... да, но тя беше заложила на това, в което я биваше, а казвала, че тя беше усвоила умения с животните, с които не могла да се мери дори Баба Вихронрав. И още тя беше придобила стабилно уважение. Хората не разбират много от вещерски работи, но случеше ли се да вдигнеш на крака болната крава на някого, виж, тук няма как да не те гледат с почит. Така че за цялото събиране след Прасоколеда щеше да настъпи време специално за Аннаграма.

Тифани се връщаше в Тир на Ог замаяна. Изобщо не си беше мислела, че някой може да ю завижда. Добре де, беше прихванала едно-две нещица, но тях всеки ги можеше. Просто трябва да можеш да се самоизключиши.

Да, беше седяла на пясъка в пустинята оттатък Портата, беше се изправила срещу кучета със зъби-бръсначи... но това не бяха неща, които да искаш да си спомняш. И за капак на всичко Зимеделецът.

Той не можеше да я намери без коня, в това всички бяха убедени. Можеше да ю говори в главата ю и тя да му отговаря, но това беше никаква магия нямаща нищо общо с никакви карти.

От известно време нещо се беше смълчал. Сигурно кроеше айсберги.

Тя приземи метлата на една гола могила посред дърветата. Наоколо не се виждаше никаква къщурка. Слезе от метлата, но не я пусна от ръка, просто за всеки случай.

Заизгряваха звезди. Зимеделецът обичаше ясни нощи. Те бяха по-студени.

И тогава се явиха думите. То бяха нейни думи с нейния глас и тя знаеше, какво значат, но в тях имаше нещо като ехо.

— Зимеделецо! Чуй моята повеля!

Докато тя примигваше заради високомерието, с което прозвуча гласът ѝ, дойде отговорът.

Гласът му беше навсякъде около нея.

Кой повелява на Зимеделеца?

— Аз, Лятната Господарка.

Добре де, помисли си тя, нали съм нещо като заместничка.

Тогаз защо се криеш от мен?

— Боя се от твоя лед. Треперя от твоя мраз. Бягам от твоите лавини. Крия се от твоите фъртуни — а, правилно, така говорят богините.

Живей с мен, в моя леден свят!

— Как смееш да ми заповядваш! Не смей да ми заповядваш!

Но ти нали избра да бъдеш в моята зима... — Зимеделецът прозвуча несигурно.

— Аз ходя, където пожелая. Сама си проправям пътя. И от никой мъж пъзволение не искам. Ще ме почиташ в твоята страна... или ще има равносметка! — а това последното беше от мен, помисли си Тифани, доволна че и тя е вмъкнала някоя дума.

Последва дълго мълчание изпълнено с неувереност и объркване. После Зимеделецът попита:

Как мога да ти служа, господарке моя?

— Стига айсберги с моя лик. Не желая моето лице да потапя хиляди кораби.

А скрежа? Може ли да споделим скрежа? А снежинките?

— Без скреж. Не бива да пишеш името ми по прозорците. Това ще навлече само беда.

Но може би ще ми бъде разрешено да те почета чрез снежинките?

— Ъ... — запъна се Тифани.

Богините не казват „ъ...“, в това тя беше съвсем сигурна.

— Снежинките биха били... приемливи — изрече тя.

В крайна сметка, помисли си тя, не е като върху тях да е изписано името ми. Тоест, повечето хора изобщо няма да забележат, а и да забележат, няма да знаят, че съм аз.

Тогава ще има снежинки, господарке моя, дордете дойде време да танцуваме отново. А ще танцуваме, защото аз правя себе си човек!

И гласът на Зимеделеца... си тръгна.

Тифани остана сама сред дърветата.

Само че... не беше сама.

— Знам, че си още тук — каза тя и дъхът и проблесна във въздуха. — Тук си, нали? Усещам те. Ти не си моите мисли. Не си моето въображение. Зимеделецът си тръгна. А ти можеш да говориш през устата ми. Коя си ти?

Сняг се посипа от порив на вятъра през близките дървета. Звездите проблясваха. Нищо друго не помръдваше.

— Ти си тук — не се отказваше Тифани. — Вкарваш мисли в главата ми. Дори накара собствения ми глас да ми проговори. Това нещо повече няма да го бъде. Сега, като познавам усещането, вече мога да те пропъдя. Ако имаш да ми казваш нещо, казвай го сега. Като си тръгна от тук, ще затворя ума си за теб. Няма да допусна...

Как е усещането да си толкова безпомощна, а овчарче?

— Ти си Лято, нали? — каза Тифани.

А ти си като малко момиченце навлякло роклята на майка си, с мънички крачета в огромни обуща, с края на роклята влачеща се в калта. Светът ще замръзне, защото едно глупаво дете...

Тифани направи... нещо, което нямаше как да опише, и гласът стана като жужаща в далечината бублечка.

На могилата беше самотно, а и студено. И нямаше какво да се прави, освен да се продължава нататък. Може да крещиш, да ревеш, да тропаш с крак, но освен че така може да се постоплиш, от това нямаше полза. Може да се каже, че така не е честно, и вярно не беше честно, но вселената това не я интересува, защото тя не знае какво значи „честно“. Това е то главният проблем да си вещица: Сама се оправяш. Винаги все сама се оправяш.

Прасоколеда дойде, с още снеговалежи и малко подаръци. Но не и от дома, нищо че някои дилижанси си проправиха път до горе. Тя си каза, че вероятно ще да има уважителна причина и се опита да си повярва.

Това беше най-късият ден в годината, което беше удобно, понеже добре си пасваше с най-дългата нощ.

Този ден беше самото сърце на зимата, но Тифани не беше очаквала подаръка, който пристигна на другия ден.

През деня беше валяло много, но вечерното небе беше лазурно-розово и мразовито. И нещото долетя със свистене от розовото вечерно небе и падна в градината на Леля Ог, пръсвайки фонтан от пръст и изравявайки голяма яма.

— Ех, толкова със зелките — изкоментира Леля, надзъртайки през прозореца.

Като излязоха, от ямата се издигаше пара и миришеше на кисело зеле. Тифани се вгледа през парата. Нещото беше заринато с кал и шума, но под тях можеше да се различи нещо закръглено.

Тя се свлече по-надолу в ямата, чак докъдето сред калта пускаше пара тайнственото нещо. То вече беше поизстинело, и когато тя започна да разгребва, и дойде неприятното чувство, че вече знае, какво е то.

То беше, тя беше съвсем сигурна, „джаджата“, за която й беше говорила Аноя. Или поне изглеждаше достатъчно тайнствено. Като го поразчиши от пръстта, тя осъзна, че вече го беше виждала и преди.

— Добре ли си там долу? Че от тази пара нищо не виждам! — викна й Леля Ог.

Ако се съди по възбуденото бърборене, бяха надотичали и съседите.

Тифани припряно заразравя кал и печено зеле и се провикна:

— Мисля, че може и да гръмне. Кажи на всички да се приберат на закрито! А после ще ми подадеш ли ръка?

Отгоре се чуха викове и тропот от бягащи крака. Ръката на Леля Ог се появи, развявайки се наслуки из пушилката и със съвместни усилия Тифани се измъкна от дупката.

— Да се крием ли под кухненската маса? — възклика Леля, докато Тифани се мъчеше да изтръска калта и зелето от дрехите си, след което Леля й намигна. — Ако това *наистина* ще гърми, де?

Синът ѝ Шон притича иззад къщата с по една кофа вода във всяка ръка и спря, малко разочарован, че няма какво да гаси с тях.

— Какво беше това, Мамо? — попита задъхано той.

Леля погледна Тифани, която отговори:

— Ъ... гигантски камък падна от небето.

— Гигантските камъни не могат да стоят на небето, госпожичке!

— просвети я Шон.

— Като гледам, затова е паднал, маминото — отвърна малко троснато Леля. — Ако искаш да свършиш нещо полезно, що не застанеш на стражда да не пускаш никой да го доближава.

— А какво да правя, ако то избухне, Мамо?

— Тогава ела да ми кажеш — отреди Леля.

Тя припряно изпрати Тифани до къщата, затвори вратата след тях и рече:

— На стара печена лъжкиня като мен, Тиф, лъжи не пробутвай, така че я ми кажи: Какво беше това?

— Е, надали ще избухне — призна Тифани. — А дори и да гръмне, мисля че най-много да затънем до шия в кисело зеле. Мисля, че това е Корнукопията.

Отвън се чуха гласове и вратата се отвори с трясък.

— Благословение над тоя дом — каза Баба Вихронрав отупвайки снега от ботушите си. — Твойто момче каза, че не бивало да влизам, но мисля, че нещо се е объркал. Дойдох колкото можах по-бързо. Какво се случи?

— Натресе ни се Горно Копие — отговори Леля Ог. — И не ме питай защо да не е долно.

Изчакаха да се стъмни, за да извадят Корнукопията от дупката. Беше много по-лека, отколкото беше очаквала Тифани; всъщност усещането от нея беше сякаш нещо много, ама много тежко е взело, по никакви негови си причини да стане леко, ей така само за малко.

Сега тя беше върху кухненската маса, подобаваща изчистена от кал и зеле. На Тифани и се струваше, че изглежда някак жива. На пипане беше топла и като че ли леко выбрираше под пръстите ѝ.

— Съгласно Чинкин — съобщи тя разгърнала в ската си „Митологията“ — богът Слепият Йо е сътворил Корнукопията от единния рог на вълшебната коза Алмег, за да изхранва двете му деца от богинята Бисономия, която по-късно била превърната в дъжд от

стриди от Епидитий, Бог на Нещата с Форма на Картофи, задето била оскърбила Резоната, Богиня на Поровете като хвърлила къртица по сянката ѝ. Сега тя е служебният атрибут на богинята на лятото.

— Винаги съм казвала, че в старо време са прекалявали с тези неща — изкоментира Баба Вихронрав.

Вещиците се втренчиха в нещото. Приличаше донякъде на кози рог, само че доста по-голямо.

— Как работи? — зачуди се Леля Ог, пъхна глава вътре и извика — Exoo!

Ехото се върна, и то не само, и отекваше доста време, като че е ходило по-далече отколкото имаше място в рога.

— На мен ми прилича на голяма раковина — изказа мнението си Баба Вихронрав.

Котенцето Ти доприпка до грамадната джаджа и изискано я подуши. (Грибо се криеше зад супниците на горната лавица: Тифани беше проверила).

— Не знам, дали някой го знае — сподели тя. — Но другото име на това е Рогът на Изобилието.

— Рог ли? Може ли да се свирят песнички на него? — поинтересува се Леля.

— Надали — каза Тифани. — Той съдържа... ъ... неща.

— Какви неща? — попита Баба.

— Ами, строго погледнато... всичко — докладва Тифани. — Всичко, което расте.

Тя им показва картийка от книгата. Всевъзможни плодове, зеленчуци и зърно се сипеха от широкото отвърстие на Рога.

— Но най-вече плодове — забеляза Леля. — С морковите не са се престарали, макар че те може и да са в тесния край. Там по-добре ще паснат.

— Какво искаш от него, художник — изкоментира Баба. — Най-лъскавите неща отпреде ще ти изкарa. А да изрисува честен картоф сме твърде горди, а? — тя ръгна обвинително с пръст страницата. — Ами тя херувимчета? Нали няма и те да ни се изтърсят? Не обичам разни бебета да ми хвърчат из въздуха.

— Те се въдят по стари картини — обясни Леля. — Слагат ги, за да покажат, че то е Изкуство, а не са просто палави картийки с моми без много дрешки.

— Е, мен те няма да ме измамят — заяви Баба Вихронрав.

— Давай, Тиф, пробвай го де — подкани я Леля Ог обикаляйки масата.

— Не знам как! — възклика Тифани. — Няма упътване!

И тогава, с голямо закъснение, Баба извика:

— Ти! Излизай веднага от там!

Но с едно махване на опашката бялото коте се втурна в рога.

Тропаха по рога. Обръщаха го с отвора надолу и го тръскаха. Крещяха му. Оставиха паничка мляко пред него и чакаха. Котето не излезе. После леля внимателно ръгна вътре бърсачка за под, която, без да изненада никого, влезе много по-навътре в Корнукопията, отколкото имаше Корнукопия отвън.

— Ще излезе като огладнее — утеши ги тя.

— Не и ако немери вътре нещо за ядене — възрази Баба Вихронрав взирайки се в тъмното.

— Надали ще намери котешка храна — каза Тифани внимателно изследвайки картинката. — Но пък може да има мляко.

— Ти! Идвай веднага тук! — ревна Баба с глас, можещ да разтресе планини.

Чу се далечно измяукване.

— Може пък да се е заклещила? — предположи Леля. — То нали е някаква спирала, все по-тясна към върха? Котките по вървене заднешком никак не ги бива.

Тифани видя изражението на лицето на Баба и въздъхна:

— Фийгъли? — провикна се тя към околното пространство — Знам, че някои от вас са в тази стая. Излезте, моля!

Фийгъли изникнаха иззад всяка прахосъбирачка. Тифани потупа Рога и попита:

— Можете ли да изкарате едно котенце от тук?

— Епа само туй ли? Нема проблема — отговори Роб Секигоопрай. — Я па се надевах оно да е нещо мъчно!

Нак Мак Фийгъл се юрнаха бегом в Рога. Гласовете им замъркнаха някъде вътре. Вещиците зачакаха.

И зачакаха още малко.

И още.

— Фийгъли! — извика в отвора Тифани.

Стори и се, че дочу много отдалече и много слабо „Кривънци!“

— Щом като може да прави зърно, може пък да са намерили вътре бира — заразмишлява Тифани. — Което значи, че ще излязат, само като свършат бирата!

— Котките не могат да я карат на бира! — тросна се Баба Вихронрав.

— Мен пък ми писна да я карам на чакане — каза Леля. — Гледайте, от острата страна също има дупка, по малка. Ей сега като духна от там!

Ако не друго, тя се опита. Бузите ѝ се издуха и зачервиха, очите и се изцъклиха и стана съвсем ясно, че ако рогът не гръмне, то ще гръмне тя... и тогава рогът се предаде. И се дочу едно далечно и неоспоримо *накъдрено* трополене, ставащо все по-силно и по-силно.

— Още не виждам нищо — каза Баба, надничайки откъм широкия край на рога.

Тифани я издърпа назад точно когато Ти изскочи щуро от Корнукопията с настръхнала опашка и присвitti уши. Задрапа по масата, скочи върху роклята на Баба Вихронрав, покатери се на рамото ѝ и засъска непокорно от там.

След нея с вик „Криииииивънци!“ от рога заприиждаха фийгъли.

— Всички зад дивана! — провикна се Леля. — Беж!

Тропането вече беше станало на гръм. Който се усилваше и усилваше и после...

... спря.

В настаналата тишина иззад дивана се подадоха три островърхи шапки. Малки сини лица занадничаха иззад всичко останало. Чу се нещо като „пук!“ и от отвора на рога се изтърколи нещо малко и съсухрено и падна на пода. Беше много престоял ананас.

Баба Вихронрав избърса малко прах от дрехите си.

— Вземи се научи да използваш това — заръча тя на Тифани.

— Как?

— Нищо ли не ти хрумва?

— Не!

— Добре, но то дойде за теб, госпожице и е опасно!

Тифани неуверено вдигна Рога и пак се появи отчетливото усещане, как нещо невероятно тежко се преструва, и то много успешно, на нещо леко.

— Може пък да му трябва някоя вълшебна дума — предположи Леля Ог. — Или пък да има нещо такова, което като го натиснеш...

Тифани го завъртя на светло и нещо проблесна за миг.

— Чакайте, това ми прилича на надпис — каза тя и прочете:

,Πάντα που ἐπίθεις, χαπίζω ἔιο ἐνα ὄνομα”

„Всичко, което пожелаеш, аз го давам, изречеш ли името му“ — измърмори паметта на д-р Суeton.

Следващият ред гласеше:

,ΜΕΓΑΛΩΝΩ ΣΥΣΤΕΛΛΟΜΙ”

„Раста, смалявам се“^[3] — преведе д-р Суeton.

— Май ми хрумна нещо — каза тя и в памет на Госпожица Предалова обяви. — Сандвич с шунка!

Нищо не се случи.

Тогава д-р Суeton лениво преведе и Тифани каза:

— Ενα σαντουιτς του σουγκου με μουтарди! .

С меко „хльоп“ от устието на Рога се яви сандвич с шунка и бе майсторски уловен от Леля, която отхапа от него и отсъди:

— Ама хич не е лош! Я дай повечко.

— Δοσε μη πολλα σανδουιτσοι σουγκου! — изрече Тифани и се разнесе такъв един звук, какъвто може да се чуе като потревожиш пещера пълна с прилепи.

— Спри! — изкрешя тя, но нищо не престана.

Тогава д-р Суeton и подсказа и тя викна:

— Μην περισσοτερο σαντουιτς των σουγκων! .

Това бяха... ами, много сандвичи. Фактически купчината стигаше до тавана. Виждаше се само върхът на шапката на Леля Ог, но някъде по-отдолу от купчината се дочуваха някакви приглушени звуци. После се подаде ръка и Леля Ог си проправи път през струпването от хляб и свинско, методично дъвчейки.

— Горчица не му достига. Хъммм — произнесе се тя. — Е, значи за днес на всички околовръст им се уреди вечерята. И като гледам, май

ще трябва да направя ужасно много супа. Най-добре това да не го пробваме пак тук, нали?

— На мен тая работа хич не ми харесва — сопна се Баба Вихронрав. — И откъде се пръкнаха тези благинки, а? Вълшебната храна никого не е засищала както трябва!

— Това не е магия, а са божии работи — възрази Леля Ог. — Също като майната небесна, такива ми ти работи. А на бас, че е от свръхестествени продукти.

„Фактически това не е нищо повече от жива метафора на безграничното плодородие на Природата“ — прошепна в главата на Тифани д-р Суeton.

— От майна небесна полза няма — отсече Баба.

— Това е било по чужбинско, преди много време — обясни Леля, след което се обърна към Тифани. — А на твоето място, миличка, щях да занеса това в гората и да видя, какво може да стори. Макар че, ако нямаш нищо напротив, и сега няма да ми дойде зле малко прясно грозде.

— Гита Ог, не може да използваш Рога на Изобилието на Боговете като някакъв... някакъв килер! — възмути се Баба. — И онова със стъпалата стигаше!

— Но той си е килер — отвърна невинно Леля Ог. — Той е килерът. Там все едно се държи всичко, което ще израсне идната пролет.

Тифани го остави на масата много предпазливо. Корнукопията беше някак като че... жива. Изобщо не изглеждаше да е просто някакъв си вълшебен уред. Рогът като че ли се вслушваше.

Като опря на масата, той започна да се смалява, докато не стана колкото малка каничка на големина.

— Прощавай? — попита я предпазливо Роб Секигоопрай. — Ей туй бира че дава ли?

— Бира? — повтори, без да помисли Тифани.

Нещо забълбука. Всички очи се обърнаха към съдината. Кафеникава течност се запени над ръба ѝ. После всички очи се обърнаха към Баба Вихронрав, която сви рамене.

— Какво ме гледате? — измърмори кисело тя. — Нали и без това ще го изпиете!

То *наистина* е живо, помисли Тифани, докато Леля отърча за още халби. То се учи. И току-що научи моя език.

Към полунощ Тифани се събуди, защото на гърдите ѝ беше застанала бяла кокошка. Тя я избълска, протегна се за чехлите си и намери само още *кокошки*. Като запали свещта, видя към половин дузина кокошки на другия край на кревата. Подът беше задръстен с кокошки. Стълбището също. Както и всяка стая нания етаж. В кухнята кокошките бяха преляли чак до мивката.

Не вдигаха много шум, само по някое „*коо*“, както казват кокошките, когато нещо не им е съвсем ясно, което значи горе-долу постоянно.

Кокошките търпеливо пристъпяха да освободят място. *Коо*. А правеха това, защото Рогът на Изобилието, издул се до размер малко надвишаващ този на една кокошка, изплюваше полекичка по една кокошка на всеки осем секунди. *Коо*. Докато Тифани зяпаше, още една се стовари на върха на планината от сандвичи. *Коо*.

Най-отгоре върху Корнукопията беше намерила убежище Ти и гледаше много озадачено. *Коо*. А посред стаята Баба Вихронрав леко похъркваше в голямото кресло, заобиколена от смаяни квачки. *Коо*. Като не се брои хъркането, хорът от *коо-коо* и пристъпянето на кокоши крака, това беше мирна кротка картичка на светлината на свещите. *Коо*.

Тифани изгледа котето наクリво. Тя се отърква, където свари, когато иска да ѝ дадат храна, нали така? *Коо*. И мяука, нали? *Коо*. А пък Рогът на Изобилието може бързо да учи езици, нали? *Коо*.

Тя прошепна:

— Стига толкова кокошки — и след няколко секунди притокът на пилци се прекрати. *Коо*.

Но тя не можеше да остави нещата така. Подръпна Баба за рамото, и когато старицата се събуди, ѝ каза:

— Добрата новина е, че се свободихме от доста от сандвичите... ъ...

Коо.

[1] Този мил празник, чието дълбоко значение е описано в „Дядо Прас“ и в чието име съвсем неслучайно се долавя намек за колене на прасета, в английския оригинал се казва Hogswatch, по аналогия с едно от английските имена за Бъдни вечер — Watch Night, и шотландския празник за деня преди Нова Година — Hogmanay. Но за английското ухо думата Hogswatch сигурно най-много ще напомня „hogwash“, което значи бълвоч, по-точно водата, която остава след измиването на кочина. — Б.пр. ↑

[2] Всички вещици са леко смахнати. И е най-добре да се определиш с твойта си лична смахнатост овреме. — Б.авт. ↑

[3] Европейският Рог на Изобилието не е известен с такива номера, но пък в китайската митология има Жезъл изпълняващ желания, притежаван от Маймунския цар Сун У-кун, който се уголемява и смалява според потребностите на стопанина си. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДЕВЕТА ЗЕЛЕНИ КЪЛНОВЕ

Следващата сутрин беше много по-студено, такъв унил вцепеняващ студ, който можеше да смрази ако ще и пламък.

Тифани приземи метлата между дърветата малко настрани от къщурката на Леля Ог. Тук преспите не бяха дълбоки, но все пак снегът ѝ стигаше до коленете, а мразът го беше вкоравил, така че пращаше под нозете ѝ като трошливи сухар.

На теория тя беше излязла в гората да изучава Рога на Изобилието, но всъщност тя го беше взела тук да не става беля. Не че Леля Ог беше сърдита за кокошките. Все пак сега тя имаше петстотин носачки, запълнили цялата ѝ плевня. Но пък подовете бяха станали на нищо, курешки имаше дори по парапетите на стълбището, а както отбеляза (шепнешком) Баба, ами ако някой вземе да каже „акули“?

Тя седеше на един пън посред заснежените дървета, а Рогът лежеше в ската ѝ. Някога гората беше хубава. Сега беше станала омразна. Тъмни стволове посред преспите, свят оголен само до черно и бяло, като тъмнична решетка. Тя копнееше за хоризонти.

Чудна работа... Корнукопията винаги беше леко топла, дори и тук, навън, и май винаги се догаждаше занапред, колко голяма трябва да бъде. „Увеличавам се, смалявам се“ — спомни си Тифани. Аз пък се чувствам доста малка.

И какво после? Ами сега какво? Тя все се беше надявала, че това... силата някак си ще ѝ падне, също както ѝ беше паднал Рогът на Изобилието. Да, но силата не дойде.

Под снега имаше живот. Тя го усещаше с върховете на пръстите си. Някъде там долу, където не можеше да я достигнеш, се спотайваше истинската Лято. Тя заразгребва снега с Корнукопията като с черпак, докато не достигна окапала шума. Отдолу, в белезникавата мрежа от мухъл и бледи тънки корени, имаше живот. Полу-замръзнал червей отпълзя бавно настрани и се зарови под скелета на старо листо, фино като дантела. До него имаше един жълъд.

Гората не беше тиха. Тя беше спотаила дъх. И чакаше Тифани, която не знаеше какво да стори.

Аз не съм Господарката на Лятото, напомни си тя. Никога няма да бъда. На нейното място съм, но не съм нея. Може и да успея да накарам да пораснат няколко цветенца, но никога няма да съм нея. Тя ще мине през света и океани от сок ще зашуртят в тези суhi дървета, а милиони тонове трева ще изникнат за няма и секунда. Мога ли аз така? Не. Аз съм глупаво дете с шепа номера, нищо повече. Аз съм само Тифани Болежкова и до болка ми се иска да се прибера у дома.

Чувствайки се гузно заради червея, тя постопли малко пръстта с дъха си и пак я покри с шумата. И тогава се чу тихо влажно изпукване, като че щракване с жабешки пръсти, и жъльдът се пропука. От него се измъкна белезников кълн и направо пред очите ѝ порасна с повече от сантиметър.

Тя припряно изрови с пръсти дупка в пръстта, натика в нея жъльда и заравни земята отгоре му.

Някой я наблюдаваше. Тя скочи на крака и бързо се огледа. Никой не се виждаше, но това не значеше нищо.

— Знам, че си тук! — обяви тя продължавайки да се озърта. — Който и да си!

Гласът ѝ отекна сред черните дървета. Дори и на самата нея и прозвуча писклив и уплашен. Тя се усети, че е надигнала Рога.

— Покажи се — заповяда с треперлив глас тя — или...

Или какво? — зачуди си се сама тя. Или ще те засипя с плодове, що ли?

Сняг падна от някакъв клон с тежко тупване и тя подскочи, от което се почувства още по-глупаво. Така да се стресне от падането на шепа снежинки! Вещицата не бива да се плаши от нищо и в най-тъмната гора, и беше казала веднъж Баба Вихронрав, защото тя трябва да е сигурна до дъното на душата си, че най-ужасното нещо в гората е самата тя.

Тя надигна Корнукопията и малко неуверено обяви:

— Ягода...

Рогът пухна, нещо се изстреля от него и остави червено леке на кората на едно дърво на около двадесет стъпки от нея. Тифани не си загуби времето да провери; Рогът винаги даваше това, което му поискат.

С каквото тя самата май не можеше да се похвали.

И отгоре на всичко, днес беше неин ред да ходи при Аннаграма. Тифани въздъхна дълбоко. Може би и с това беше сгрешила.

Кацнала на метлата си тя бавно се изниза посред дърветата.

След около минута или две от пръстта, която тя беше стоплила с дъха си, изникна зелен кълн, издигна се на около петнадесет сантиметра и му покараха две зелени листенца.

Зададоха се стъпки. Които не пращаха както обикновено пращят стъпки по замръзнал сняг. После все пак нещо изхрущя, все едно някой коленичи на смиръзналата се шума. Чифт клощави, но силни ръце нежно занатрупваха сняг и шума в тънка висока стена около филиза, правейки му завет, обгръщайки го като войник в крепост.

Малко бяло коте се опита да го побутне с нос, но беше внимателно вдигнато и отмествено.

След което Баба Вихронрав си тръгна пеш, но без да оставя следи в снега. Никога не учиш другого чак пък на всичко, което знаеш.

Дните минаваха. Аннаграма се учеше, но със страшна мъка. Никак не е лесно да учиш някого, който не ще да признае, че има нещо, което да не знае, така че разговорът вървеше примерно така:

— Знаеш ли как се приготвя корен от плацебо?

— Разбира се. Всеки го знае.

И не беше работа тук да попиташи: „Добре де, покажи ми тогава“, защото тя само някое време ще ръчка унило нещо и накрая ще се оплаче от главоболие. Трябваше да й кажеш: „Добре, гледай дали аз го правя правилно“, след което го правиш точно както трябва. И добавяш нещо от рода на:

— Както знаеш, Баба Вихронрав казва, че вместо корен от плацебо можеш да сложиш каквото ти скимне, но най-добре е да използваш истинския корен, ако го имаш де. Сиропът от него е отлично средство срещу леки болести, но разбира се ти вече знаеш това.

И Аннаграма ще каже:

— Разбира се.

Следващата седмица в горите толкова застудя, че нощем някои стари дървета почнаха да се пукат. Такова нещо от много време не било виждано, казваха старите хора. Това се случваше, когато дървесният сок замръзнеше и вземеше да се разширява.

Аннаграма беше суетна като канарче в стая пълна с огледала и мигом се паникьосваше, щом се изправеше срещу нещо, което не знаеше, но я биваше да схваща нещата, покажеш ли й ги веднъж и много я биваше да изглежда, че знае повече, отколкото знае всъщност, което за вещица си е ценна дарба. Веднъж Тифани завари каталога на Бофо отворен на масата и някои неща бяха отбелязани с молив. Но тя не разпита Аннаграма. Защото беше твърде заета.

След още една седмица замръзнаха кладенците.

Тифани няколко пъти обиколи селата с Аннаграма и реши, че тя малко по малко ще се справи. Аннаграма си имаше нещо като вградено Бофо. Беше висока и надменна и се държеше все едно знае всичко, дори когато и бъкел не разбираще. С това щеше да стигне далече. Хората я слушаха.

А им се налагаше да я слушат. Всички пътища бяха затрупани. От къща до къща хората бяха изровили тунели, пълни с мразовита синкова светлина. Всичко, което трябваше да се кара нанякъде, се караше на метла. Включително старите хора. Качваха ги на метлата, ведно с чаршафи, завивки и бастуни, и ги откарваха в други къщи. Като се съберяха повече стари хора заедно, те се топлеха взаимно, а и можеха да си прекарват времето като си напомняха, че колкото и да е студено сега, все пак не е чак толкова студено, колкото когато са били млади.

След някое време престанаха да говорят така.

Понякога почваше да се топи, съвсем по мъничко, колкото после пак да замръзне. По всички стрехи изникнаха висулки. След някое друго стопяване, те се забучиха в земята като кинжали.

За Тифани нямаше сън; или поне нямаше лягане. За никоя от вещиците нямаше. Утъпканите в снега пъртини се бяха вкоравили в лед като яка скала, така че рядко къде можеше да мине каруца, но за всичко вещиците просто не стигаха. Нито пък стигаха часовете в деня. Нито даже часовете в деня и нощта взети заедно. Петулия веднъж

заспа на метлата докато не се бълсна в едно дърво на две мили нататък. Тифани веднъж падна от метлата и се заби в една пряспа.

В тунелите навлязоха вълци. Бяха изтощени от глад и отчаяни. Баба Вихронрав прекрати тази работа и не каза на никого как го е направила.

Студът беше все едно те пребиват от бой, отново и отново, ден след ден, нощ след нощ. Снегът беше осенен с малки черни петънца — умрели птици, замръзнали направо във въздуха. Други птици намериха подслон в тунелите и се разчуруликаха, а хората ги хранеха, защото това носеше лъжлива надежда, че пак идва пролет...

... защото имаше храна. О да, храна имаше. Рогът на Изобилието не спираше да работи ден и нощ.

А Тифани си мислеше: „Трябваше да кажа не на снежинките...“

Ето един стар изоставен сайвант. И там, в прогнилите дъски — един пирон. Ако Зимеделецът имаше пръсти, те щяха да се разтреперят.

Това беше последната съставка! Толкова неща трябваше да се научат! Беше толкова трудно, толкова трудно! Кой можеше да си помисли, че човекът бил направен от неща като вар, сажда, газове, отрови и метали? Но ето че сега под ръждясалия пирон занабъбва лед, дървото изстена и изпраща, когато ледът се разду и изтръгна пирона, и той се заря във въздуха. А във вята се смразил върховете на дърветата се чу гласът на Зимеделеца:

— ЖЕЛЯЗО, КОЛКОТО ДА НАПРАВИШ ЧОВЕК!

Високо в планината снегът изригна. Заиздига се, сякаш под него играеха делфини, заизникваха форми, които после пак се губеха...

И тогава, също толкова внезапно, колкото се беше развилнял, снегът пак окапа на земята. Но сега там се появи кон, бял като сняг, а на гърба му седеше ездач, покрит с блескав скреж. Ако на най-великия скулптор, живял някога на света, му бяха поръчали да направи снежен човек, той щеше да изглежда така.

Нещо продължаваше да се случва. Фигурите на коня и ездача все още се оформяха, ставайки все повече и повече жизнеподобни.

Очертаваха се детайли. Заразливаха се цветове, всичките бледи, нито един ярък.

И ето ги ездача и коня, сияещи под унилата светлина на зимното слънце.

Зимеделецът протегна ръка и сви пръсти. Цветът в крайна сметка се свежда само до прекупване на светлината; и пръстите приеха цвета на плът.

Зимеделецът проговори. По-точно излязоха най-разнообразни шумове, от рева на ураган, до шумоленето на вълните по чакълест бряг след морска буря. Някъде сред тях се намери нещо като че звучащо както трябва. Той го повтори, усили го, понастрои го и го превърна в реч, донагласяйки я докато не зазвуча правилно:

И той рече:

— *Тъзбнлерицвипф? Ггокюзиофвва? Уисвип? Нанананана... Нямп... няп... А... О! Това било значи да говориш!*

Зимеделецът отметна глава и запя увертюрата от „Юбервалдска зима“ от композитора Уотуа Дойнов. Веднъж той я беше дочул случайно, докато подкарваше една буйна фъртуна покрай купола на една опера, и беше изумен, как едно човешко същество, тоест фактически нищо повече от торба мръсна вода на два крака, може така прекрасно да разбере снега.

— **ЧИООВА ПАХАЛАДААААЛ!** — изпя той на премръзналия небосвод, подкарвайки коня си в тръс между боровете.

Единствената дребна грешка, допусната от Зимеделеца беше в избора между вокала и партиите на инструментите. Всъщност той изпя всичко наведнъж, като цял пътуващ на кон оркестър, с певците, хора, тимпаните и всички останали оркестранти едновременно.

Да подушиш мириса на дърветата! Да усетиш как те притегля земята! Да си плътен! Да почувствуваш тъмнината зад клепачите си и да осъзнаеш, че това си ти! Да бъдеш човек и да знаеш, че си такъв!

Никога досега той не се беше чувствал така. Беше главозамайващо. Толкова много от... всичко, идващо му отвсякъде наведнъж. Това нещо със земята например. Тя го притегляше, ама непрестанно. Само за да стоиш изправен трябваше постоянно да си нащрек. А пък птиците! За Зимеделеца досега те не бяха нищо повече от дребни дефекти във въздуха, смущаващи течението на въздушните

маси, но сега те бяха живи същества, също като него. И те си играеха с тягата на вятъра, и господстваха над небесните простори.

Зимеделецът досега нищо не беше виждал, нито чувал, нито усещал. Не може да правиш тези неща, освен ако не си... отделен, там, в тъмнината зад очите. Досега той не е бил отделен; беше неделима част от вселената с всичкото ѝ притегляне и налягане, звуци и светлина, течение и игра. Цяла вечност той беше стоварвал бури върху планини, но до днес не беше знаел, че е планина.

Тъмнината зад очите... какво безценно нещо. Даваше ти твоята... твойност. Ръката ти, с тези смехотворни гърчещи се израстъци по нея, ти даваше осезание; дупките от двете страни на главата ти пускаха в нея звук; дупките от предната страна пускаха чудни миризми. Колко умни дупки — да знаят какво да правят! Възхитително!

Когато си стихия, всичко се случва наведнъж, както отвътре така и отвън, сляти в едно голямо... нещо.

Нещо. Много полезна дума беше това... „нещо“. Нещо беше всичко, което Зимеделецът не можеше да опише.

А всичко беше пълно с... неща, и всичките бяха зашеметяващи.

Прекрасно е да си човек! Е, беше направен основно от мръсен лед, но това в крайна сметка нали е само по-добре организирана форма на мръсната вода.

Да, той беше човек. Беше толкова лесно. Стига само да организираш нещата. Той имаше сетива, можеше да се движи сред хората, можеше да... търси. Това беше то — начинът да търсиш хора: и ти ставаш човек! А за стихия беше толкова трудно; тогава той не можеше дори да различи човеците в шеметната нещност на физическия свят. Човеците обаче можеха да говорят с други човеци посредством дупките си за звук. Той можеше да говори с тях и те нямаше да заподозрат!

И сега, като беше човек, нямаше да има връщане назад. Цар Зима!

Всичко, от което се нуждаеше той, беше царица.

Тифани се събуди, защото някой я разтърсваше.

— Тифани!

Тя беше заспала в къщурката на Леля Ог с Рога на Изобилието до главата си. Отнякъде съвсем наблизо се чуваше някакво странно шумолене, все едно нещо полека се сипеше. Бледосинкава задушена от снега светлина изпъльваше стаята.

Когато тя отвори очи, Баба Вихронрав тъкмо се облягаше на стола си.

— От девет часа насам все спиш, момичето ми — каза тя. — Време е да се прибираш вкъщи, да ти кажа аз.

Тифани се огледа.

— Аз нали съм си вкъщи? — изломоти просънено тя.

— Не, тук е къщата на Леля Ог. А това е паница супа...

Тифани се събуди. Пред нея съмтно се виждаше нещо като паница супа. Изглеждаше... познато.

— Кога за последно си спала в легло? — попита я някаква размазана, неясна фигура.

Тифани се прозина:

— Кой ден сме?

— Вторник — отговори Баба Вихронрав.

— Ммм... какво е това вторник?

Тифани се събуди за трети път и този път я хванаха и я издигнаха до изправено положение.

— Така — чу се гласът на Баба Вихронрав. — Този път остани будна. Извяж си супата. И загрей. Ще трябва да се връщаш у дома.

Този път стомахът на Тифани успя да вземе под контрол една ръка и една лъжица и, лека-полека, тя загря. Баба Вихронрав беше седнала срещу нея с котето Ти в скута си, и следеше Тифани докато супата не свърши.

— Очаквах от теб твърде много — каза тя. — Надявах се, че като се удължат дните, ще порасне и силата ти. Вината за това не е твоя.

Шумоленето позачести. Тифани погледна надолу и видя просо сипещо се по малко от Корнукопията. Докато гледаше, зърната се посипаха по-често.

— Като си заспала, си го оставила на просо — обясни Баба. — Като се умориш, то се забавя. И хубаво, че е така, щото иначе кокошките живи щяха да ни изядат.

— Това май е единственото нещо, което изкарах както трябва — въздъхна Тифани.

— А, не знам. От Аннаграма Ястребска комай ще да излезе нещо. Късмет извади на приятелки, поне доколкото чух аз.

Ако Госпожица Предалова беше рекла да играе покер срещу Баба Вихронрав с това нейно лице, тя щеше да загуби. Трополенето на просените зърна изведнъж стана някак по-силно в тишината.

— Виж, аз... — понечи да каже Тифани.

Баба изсумтя.

— Не ще и дума, никой няма нужда да се оправдава точно пък пред мен, — рече милостиво тя. — Обещай ми, че ще се върнеш у дома. Една-две каляски се добраха до нас тая сутрин, и както дочух, там долу в равнината, още не било чак толкова зле. Значи се връщаш във Варовитището. Освен теб те друга вещица си нямат.

Тифани въздъхна. Искаше ѝ се да се прибере в къщи, искаше ѝ се повече от всичко на света. Обаче щеше да е все едно е избягала.

— Може пък да е все едно да прибегнеш на помощ — подметна Баба, връщайки се към стария си навик да отговаря на така и не зададени въпроси.

— Тогава заминавам утре — реши Тифани.

— Добре. — Баба стана. — Ела с мен. Ще ми се да ти покажа аз нещо.

Тифани я последва по един тунел в снега, който ги изведе до края на гората. Тук снегът беше утъпкан от хората мъкнещи дърва за въкъщи, а навлезеш ли малко по-навътре, и преспите ставаха по-поносими; много от снега се беше натрупал по дърветата, изпълвайки въздуха с хладни синкави сенки.

— Какво търсим? — попита Тифани.

Баба Вихронрав посочи.

Посред белотата и сивотата се мярна нещо зелено. Младите листа на няколко стъпки висока дъбова фиданка. Когато Тифани додрапа до нея през заледилия се сняг и поsegна да я докосне, въздухът там се оказа топъл.

— Знаеш ли как си съумяла това? — попита Баба.

— Не!

— Нито пък аз. Аз това не го мога. Ти обаче можеш, момиче. Тифани Болежкова.

— Това е само едно дърво — изтъкна Тифани.

— Добре де. С малко се започва, така е то с дъбовете.

Още някое време те гледаха мълчаливо дръвчето. Зеленината като че отразяваше снега около себе си. Зимата отнемаше цветовете, дървото обаче сияеше.

— А сега всички имаме работа за вършене — разруши вълшебството Баба. — Ти, както разбрах, по това време обикновено вече да си тръгнала за към Госпожица Предалова. Аз от тебе по-малко не очаквам...

Това се случи в един хан по пътя на дилижансите. Дори и в този ранен утринен час там беше оживено. Колата на Бърза Поща беше на кратка спирка за смяна на конете след дългото си катерене нагоре в планините, а друга, за надолу, за равнините, чакаше пътниците си. Дъхът на конете изпъльваше въздуха с пара. Кочияшите се разтъпкваха. Товареха се чували и колети. Мъже шетаха наоколо със зоб за конете. Няколко кривокраци типа просто се мотаеха наоколо пушейки и клюкарствайки. След петнадесет минути дворът на хана пак щеше да се опразни, но засега всички бяха твърде заети, за да обърнат внимание на поредния непознат.

Впоследствие всички разказваха случката различно, противоречейки си най-гръмогласно. Вероятно най-точният разказ беше на госпожица Димфния Муш, дъщерята на ханджията, която помагаше на баща си със сервирането на закуската:

Ами той, такова, като влезе, и още тогава видях, че е един такъв странен. Той ходеше, нали, някак особено, ами, дигаше си краката като кон в лек тръс. И още, беше един такъв някак лъскав. Да, ама тука нали ни идват всякакви, а да се одумват клиентите, то не е работа. Оная седмица ни се бяха стоварили една сурия върколаци, а те са досущ като мен и теб, освен че трябваше да им сервираме на пода... Ами да, за онът човек... ами, сяда значи той и казва: „Аз съм човек, също като теб!“ Ей направо така си го изръси!

Разбира се, никой друг не обърна внимание, а пък аз му казах, че ми е приятно да го чуя, ама какво ще обича да си поръча, щото кренвиршите нея сутрин ни бяха особено

добри. А той каза, че ял само студена храна, което си беше за чудене, както всички тогава се оплахваха, колко студено било в столовата, нищо че огъня си гореше яко. Както и да е... то ни бяха останали малко студени кренвириши в килера, малко попрестояли, ако ме разбираете какво ви казвам, така че му ги донесох, а той отхапва и после ми казва с пълна уста, моля ви се: „Не е каквото очаквах. И сега какво да го правя?“, а аз му казвам да гълта, а той казва: „Да гълтам?“, а аз казвам, точно така, гълтате и право в стомаха ви, а той казва пръскайки навсякъде парчета кренвириш: „А, в онова кухото!“, и после като че се разбълника и после каза: „О, аз съм човек. Успешно изядох човешки кренвириши!“, а аз му казвам да не ми ги разправя такива, щото те са предимно от свинско, както винаги.

А после той ме пита, какво да правел с тях сега, а аз му казвам, че не ми влиза в работата да му казвам и че всичко е два пенса, ако обича, а той вади цяла жълтица и аз му направих реверанс, щото, нали разбираете, знае ли човек.

И тогава той казва: „Аз съм човек също като теб. Къде са островърхите човеци, които летят във въздуха?“, което, ако питате мен, си е щуро да го кажеш, но му казвам аз, че ако обича вещици, оттатък Ланкърския мост ги има колкото му душа иска, а той пита: „На име Предалова?“, а аз му казвам, че чух, че тя била умряла, но с вещиците казва ли ти някой, пък и смее ли човек да пита. И тогава той си замина. И цялото време имаше една такава, усмивчица, една такава лъскава, и леко не на ред. И с дрехите му нещо не беше на ред, бяха, нали, все едно залепнали по него, такова нещо. Ама нали в нашия бизнес не може да си гнуслив. Ей още вчера като дойдоха едни тролове. Те, нали знаете, не могат да ядат нашта храна, щото, нали, са си все едно ходещи камъни, но им стъкмихме манджа от счупени грънци и грес. Тоя обаче, да ви кажа, си беше сбъркан. И още, като си тръгна, стана много по-топло.

„От теб по-малко не очаквам“...

Тези думи топлеха Тифани в полета и над дърветата. Гордост подклаждаше огъня в главата ѝ, но не е да не се намираха и една-две корави цепеници гняв.

Баба е знаела! А дали не го е и планирала? Защото нима не изглежда добре като за нея? Всички вещици ще разберат. Че ученичката на Г-жа Уховрътска нямаше начин да се справи, но Тифани Болежкова взела и организирала всички останали момичета да помогнат и да не казват на никого. Разбира се, за вещиците, да не казваш на никого, беше сигурен начин всички да разберат. Вещиците много ги бива да чуват каквото не казваш. Така че Аннаграма си запазва къщурката, Г-жа Уховрътска се излага яко, а Баба ще си злорадства. Целият труд, всичкото трепане и за какво, за да може Баба да позлорадства? Добре де и заради прасето на г-жа Тъпкачева и заради всички останали, разбира се. Което усложняваше нещата. Ако можеш, правиш каквото трябва. А да си пъхаш носа в чуждите работи си е в основата на вештерството. Тя знаеше това. Баба знаеши, че тя знае. Та затова Тифани хвърчеше натам-насам като навивна играчка...

Ще има равносметка!

Поляната беше цялата в преспи и поледица, но за нейна радост до къщурката беше утъпкана пътека.

Но имаше и нещо ново. Хора стояха до гроба на Госпожица Предалова, и част от снега там беше разгребан.

О не, мислеше Тифани докато кръжеше за кацане, дано само да не е тръгнала да разкопава черепите!

Оказа се обаче нещо, в известен смисъл, още по-лошо.

Тя позна хората до гроба. Бяха селяни, които проследиха Тифани с непокорните и притеснени погледи на хора уплашени до смърт от малката, но, кой знае, може би ядосана островърха шапка точно пред тях. И имаше нещо в много подчертания начин, с който не гледаха гроба, което незабавно привлече нейното внимание към него. Той беше заринат от хартишки, набодени в земята с клечки. Хартишките трепкаха на вятъра.

Тя погледна няколко:

Госпожице Предалова, моля ви пазете мойто момче
Джо в морето.

Госпожице Предалова, оплешивявам, моля
помогнете.

Госпожице Предалова, моля намерете нашто момиче
Беки, която избяга. Извинявайте.

Имаше и други. И точно когато се канеше да се скара на селяните, че *продължават* да досаждат на Госпожица Предалова, Тифани си спомни пакетчетата тютюн „Веселия Моряк“, които овчарите и досега оставят на торфа, където някога е била подвижната колибка. Те не записваха техните прошения, но във въздуха там се рееше пак същото:

„Бабо Болежкова, ти, която пасеш облаците в синьото небе, моля те наглеждай и моите овчици“, „Бабо Болежкова, излекувай сина ми“, „Бабо Болежкова, намери ми агънцата“.

Това бяха молитвите на бедни хорища, страхуващи се да беспокоят боговете някъде във висините им. Те се доверяваха на тези, които познаваха. Тук не ставаше дума за това, дали са прави или не. А просто за... надежда.

Е, Госпожице Предалова, каза наум тя, сега вече си мит, от сигурно по-сигурно. Може даже и до богиня да я докараш. Не че е много забавно, да ти кажа.

— А Беки намери ли се? — попита тя обръщайки се към селяните.

Един мъж избягвайки погледа ѝ отговори:

— То комай Госпожица Предалова ще разбере, защо момичето не ще да се приbere вкъщи.

А, помисли си Тифани, една от *онези* причини.

— А да има някакви новини от момчето?

— О, това се получи — възклика една жена. — Майка му вчера получи писмо, казващо, че бил в ужасно корабокрушение, но го извадили жив и здрав, което само показва.

Тифани не попита, какво точно показва. Това, че показва, стигаше.

— Е, това е добре — каза само тя.

— Но пък много бедни морячета потънали — продължи жената.

— Ударили в мъглата някакъв айсберг. Грамадна плаваща планина от лед и тя, казват, приличала на жена. Какво ще кажете за това?

— Аз да ви кажа — намеси се подсмихвайки се един мъж — че ако са били много дълго в открито море, каквото ще да е, все на жена ще им мяза.

Жената го изгледа наокрило.

— А да е казал случайно дали тя... да не би тя случайно да е приличала на, нали знаете... на някого? — разтревожи се Тифани мъчейки се да звучи безгрижно.

— То зависи къде са я гледали... — започна весело мъжът.

— Да вземеш да си изпереш мозъка със сапун — сръга го ядно в ребрата жената.

— Ъ, не, госпожице — поправи се той свеждайки очи. — Каза само, че главата ѝ била цялата ос... покрита с аки от чайки, госпожице.

Този път Тифани се помъчи да не звучи твърде облекчено. Тя погледна пак трепкащите на вятъра хартишки, и отново жената, която се опитваше да скрие зад гърба си нещо можещо да е и прясна молба.

— Вие в тези неща вярвате ли, г-жо Каруцарова?

Жената изведнъж много се смути.

— О не, госпожице, разбира се, че не. То аз просто... ами, нали знаете...

Така се чувстваш по-добре, завърши на ум Тифани. Това е нещо, което можеш да направиш, когато вече не ти е останало нищо друго. И кой знае, може пък да вземе да се получи. Да, знам. Това е...

Ръката ѝ сърбеше. И сега тя се усети, че беше засърбяла вече от известно време.

— Така значи? — промърмори полугласно тя. — Посмя, а?

— Добре ли сте, госпожице? — обезпокои се мъжът.

Тифани не му обрна внимание. Зададе се един ездач, а снегът го следваше, вихрейки се и ширейки се след него като плащ, беззвучен като желание, гъст като мъгла. Без да отмества поглед от него Тифани бръкна в джоба си и извади малката корнукопия. Ха!

Тя закрачи напред.

Зимеделецът слезе от снежнобелия си кон, когато се изравни със старата къщурка. Тифани с разтуптяно сърце спря на пет-шест метра от него.

— Господарке моя — приветства я с поклон Зимеделецът.

Той изглеждаше... по-добре и попорастнал.

— Предупреждавам те! Държа Корнукопия и не се боя да я използвам! — заяви Тифани.

Но нещо я разколебаваше. Той изглеждаше почти като човек, като не се брои замръзналата му чудата усмивка.

— Как ме намери? — попита тя.

— *Заради теб аз се уих* — похвали се фигурата. — *Научих се да търся. Аз съм човек!*

Нима? В устата обаче не изглежда като хората, отбеляза Третият Акъл. Отвътре тя е бледа, като сняг. Това тук не е момче. Това тук само си мисли, че е такова.

Някоя голяма тиква, подкани я Вторият Акъл. По това време на годината те нали са такива корави. Стреляй де!

Самата Тифани, тази отвън, тази, която можеше да усеща въздуха по лицето си, помисли: Не мога просто да го застрелям! Той не ми прави нищо, само разговаря с мен. Цялата вина за това е моя!

Той иска зима, която да не свършва — изтъкна Третият Акъл. Всички, които познаваш, ще умрат!

Тя беше сигурна, че очите на Зимеделеца могат да четат направо ума ѝ.

Лятото убива зимата, настояващо Третият Акъл. Това му е работата!

Но не и по този начин, възрази наум Тифани. Знам, че не бива да е така! На усет е неправилно. Не е точната... приказка. Царят на зимата не може да бъде убит от някаква си хвърчаща тиква!

Зимеделецът я наблюдаваше внимателно. Хиляди снежинки с образа на Тифани се вихреха около него.

— Да завършим Танца? — покани я той. — *Аз съм човек, също като теб!* — той протегна ръка.

— Знаеш ли какво е да си човек? — опъна му се Тифани.

— Да! Лесно е! Желязо, колкото да изковеш пирон! — отговори с готовност Зимеделецът и просия, сякаш беше успял да направи сложен фокус. — *A сега, моля те, да танцуваме...*

Той пристъпи напред. Тифани отстъпи.

Ако се хванеш на танца сега, предупреди я Третият Акъл, това ще бъде краят. Ти ще си повярваш и ще се довериш на звездата си, а

пък на големите трепкащи неща на хиляди мили оттук в небето изобщо няма да им пука, дали ще трепкат над нескончаем сняг.

— Аз... не съм готова — измънка Тифани, тихо-тихо, почти като да го прошепне.

— *Но времето минава* — настояващето Зимеделецът. — Аз съм човек, знам ги тези неща. Ти не си ли богиня в човешки образ?

Погледът му се заби в нея.

Не, не съм, помисли си тя. Винаги ще бъда просто... Тифани Болежкова.

Зимеделецът пристъпи по-наблизо, с все така протегната ръка.

— *Време е за танц, Господарке. Време да довършим Танца.*

Мислите се заизплъзваха от хватката на Тифани. Очите на Зимеделеца преизпълниха ума й с чиста белота, като безкрайно снежно поле...

— Аааййеее!

Вратата на къщурката на Госпожица Предалова се отвори с трясък и... нещо излезе и се запрепъваша напред през снега.

Беше вещица. Нямаше как да се събърка, че е вещица. Тя... (най-вероятно това беше „тя“, макар че има неща толкова ужасяващи, че е глупаво да се беспокоиш, с каква граматична форма да се обърнеш към тях) носеше шапка с връх извит като змия. Която се мъдреше върху разчорлени кичури гнусна мазна коса, стърчаща от лице излязло от кошмар. То беше зелено, също както и ръцете бясно размахващи наистина страховити черни нокти.

Тифани зяпна. Зимеделецът зяпна. Насъbralите се хора зяпнаха.

Когато кошмарната, кряскаща твар понаближи, се видяха по-ясно и подробностите, като например кафявите прогнили зъби и брадавиците. Купища брадавици. Брадавици имаше дори по онези брадавици, които стърчаха от други брадавици.

Аннаграма се беше решила на всичко от каталога. Частица от Тифани си умираше да се разсмее, дори и в този момент, но Зимеделецът сграбчи ръката й...

... а вещицата го хвана за рамото.

— Да не си посмял да я хващаш така! Да не си дръзнал! Аз съм вещица, така да знаеш!

Гласът на Аннаграма не бе приятен за ухото дори и в най-добрите времена, но когато се случеше тя да е изплашена или гневна, в

него имаше вой, забиващ се в главата като свредел.

— Казах да я пуснеш, бе! — изврещя Аннаграма.

Зимеделецът я гледаше зашеметен. Да слушаш Аннаграма в ярост хич не беше лесно за някой съвсем наскоро сдobil се с уши.

— Пускай я! — изкрещя тя. След което метна огнено кълбо.

Не утели. Може това да й е било и целта. Кълбо пламтящ газ профучаващо покрай ухото ти кара повечето хора да престанат да правят каквото и да са правили дотогава. Повечето хора обаче не се топят.

Краката на Зимеделеца окапаха.

По-късно, по време на полета си през виелицата, Тифани се чудеше, как ли изобщо се е *справил* Зимеделецът. Той беше направен от сняг, а пък можеше да ходи и говори. Което изглежда значеше, че е трябвало постоянно да мисли за тази работа. На него му се налагаше. Хората нямаха нужда да мислят за телата си, защото телата им си знаеха какво да правят. Снегът обаче не знае дори как да стои изправен.

Аннаграма го гледаше ядно, сякаш беше направил нещо особено вбесяващо.

— Е добре сега — каза накрая тя — какво стана тук? Това ли се предполагаше да направи?

— Аз идвах да те видя и... това е Зимеделецът! — беше единственото, което успя да допринесе към разговора Тифани.

— Да не искаш да кажеш самият... Зимеделец? — шашна се Аннаграма. — Той нали е само приказка? И какво ще да търси той точно пък от *теб*? — добави обвинително тя.

— Това е... той... аз... — започна Тифани, но откъде по-напред.

— Той е истински! Трябва да се махна от него! — избъльва тя. — Трябва да му избягам! Твърде дълго е за обясняване!

За един ужасен миг й се стори, че Аннаграма все пак ще настоява да чуе всичко, но тя само се протегна и хвана Тифани за ръката със зелената си гумена ноктеста лапа.

— Тогава бягай веднага от тук! О не, та ти си *все още* с вехтата метла на Госпожица Предалова! Та тя не става за абсолютно нищо! Вземи моята!

Тя задърпа Тифани към къщурката под усиливащия се снеговалеж.

— „Желязо, колкото да се изкове пирон!“ — рече Тифани мъчейки се да не изостава. Не можеше да се сети, какво още да каже, а това изведнъж се оказа страшно важно. — Той си мисли, че е човек...

— Аз съборих само неговия снежен човек, бе глупачке. Той ще се върне!

— Да, но желязо, колкото, нали разбираш, да...

Зелена ръка й зашлели шамар, но болеше по-малко отколкото можеше иначе, защото ръката беше гумена.

— Стига си бръщолевила! А аз мислех, че си умна! Изобщо не разбирам, какво става тук, обаче ако онова нещо беше подгонило мен, аз нямаше да се размотавам тук и да бръщолевя! — Аннаграма поприте гли Делукс Маската на Зла Вещица с Подарък Развиващ се Сопол, намести Развиващия се Сопол под правилен ъгъл и се извърна към селяните, които се бяха заковали на място. — Какво сте зяпнали бе? Вие вещица досега не сте ливиждали? — разкрещя им се тя. — Прибирайте се по къщята си! А да, утре ще сляза с малко медикаменти за момченцето ви, г-жо Каруцарова!

Те погледнаха зеленото лице, гнилите зъби, вонящата коса и грамадния сопол, всъщност направен от стъкло, и хукнаха да бягат.

— Метлата, Тифани. Метла, лети — рече Аннаграма. — Лети надалече! Чуваш ли ме? До някъде, където е безопасно!

— Но той... горкичкият си мисли, че...

— Да, да, не се и съмнявам, че това е страшно важно — прекъсна я Аннаграма, влечейки я към стената на къщурката, където беше облегната метлата.

После донякъде натика, донякъде преметна Тифани отгоре й и погледна към небето. Което вече бълваше сняг като водопад.

— Той се връща! — викна рязко тя, после каза полугласно няколко думи.

Метлата изхвърча право нагоре и се изгуби в слабата светлина в сред гъстия сняг.

ГЛАВА ДЕСЕТА

ЗАВРЪЩАНЕ У ДОМА

Баба Вихронрав вдигна поглед от паницата с мастило, в която мъничката Тифани изчезна в белотата на виелицата. Тя се усмихваше, но за Баба Вихронрав това не значеше задължително, че е станало нещо хубаво.

— Епа че ние щехме да го отнесем като куче суджук — рече укорително Роб Секигоопрай. — Требеше да ни пуснеш да го опра'им.

— Может би. Или можеше пък той да ви замрази на блокчета — отвърна Баба. — А и без друго по-важна работа чака Нак Мак Фийгъл. За две неща ще потрябвате вие на вашта голяма малка бабаяга. Едното нещо е трудно, а пък другото — много трудно.

Като чуха това фийгълите възликуваха. Бяха плъзнали навсякъде по кухнята на Леля Ог. Някои се бяха покатерили по самата Леля Ог, а мис Тик май се чувстваше много неудобно в тяхното обкръжение. За разлика от мис Тик на Фийгълите рядко им се случваше сгоден случай за баня.

— Първото нещо, за което ще й потрябвате — обясняваше им нататък Баба, — е да идете до... Оня Свят да вземете Лятната Господарка.

Знаменателната пауза май изобщо не притесни Фийгълите.

— Епа туй го можеме — рече снизходително Роб Секигоопрай.
— Епа ние одим насекъде. И туй било 'начи баш мъчната работа?

— И после да се върнете? — допълни Баба.

— Епа че да — заяви твърдо Роб Секигоопрай. — Нас най-вече ни изривтват!

— Много трудната част — продължи Баба — ще е да намерите Герой.

— Че оно е леко — възрази Роб. — Сите сме се херои!

Надигнаха се възторжени възгласи.

— Тъй ли? — подпита Баба. — Страх ли те е да слезеш в Оня Свят, Роб Секигоопрай?

— Мене ли? Не! — Роб Секигоопрая се спогледа с братята си и се ухили широко.

— Напиши тогава думата „конфитюр“. — Баба Вихронрав плъзна към него молив през масата на Леля Ог и се облегна на стола си. — Давай де. Веднага. И никой да не ти помага!

Роб заостъпва. Баба Вихронрав беше бабаягата на всички бабияги — това той го знаеше. Нямаше думи за нещата, които тя можеше да стори на някакъв нещастен фийгъл. Той вдигна притеснено молива и опря острия му край върху плота на масата. Останалите фийгъли се скуччиха около него, но под намръщения поглед на Баба нито един не посмя дори да го ободри.

Роб се втренчи някъде в пространството отпред, устните му замърдаха, а по челото му потече пот.

— К-ко-ко... — продума той.

— Едно — обяви Баба.

Роб примигна.

— Хей? Отде туй броене? — възмути се той.

— От мен — отговори Баба. Котето Ти скочи в скута й и се сви на кълбо.

— Кривънци, ма ти ич не си рекла дека че има броене!

— Тъй ли? Правилата могат да се променят по всяко време! Две!

Роб надраска нещо минаващо за „К“, поколеба се, после изписа едно „Н“, точно когато Баба каза:

— Три!

— Требе да туриш едно „о“ помежду им, бе Роб — подсказа Били Големо Чене, изгледа непокорно Баба с ръце на кръста и добави.

— Я чувам, дека правилата можело да се променюват по секо време, право ли думам?

— Правилно. Пет!

Роб вмъкна едно „О“ и в порив на творчество добави едно „Ф“.

— Шест и половина — обяви Баба най-спокойно галейки котето.

— Що ма? А, кривънци — измърмори Роб и избърса потна ръка в препаската си.

После пак хвана молива и изписа едно „И“. Задната му черта излезе изкривена, защото моливът му се изметна в ръцете и върхът му се счупи.

Той изръмжа и изтегли меча си.

— Осем — каза Баба.

Разквърчаха се трески, докато Роб подостряше молива.

— Девет.

Роб надраска едно „Т“ и едно „У“, очите му вече оцъклени, а бузите му почервяли.

— Десет.

Роб се изправи мирно с изражение най-вече смутено, но и донякъде гордо, до изписаното „КНОФИТУ“. Фийгълите възликуваха, а тези най-близо до него почнаха да му веят с препаските си.

— Единайсе!

— Що бе? Кривънци! — Роб притича пак до края на думата и надраска едно мъничко „р“.

— Дванайсе!

— А си брой колко ти душа сака, бе гос'жа — заяви Роб хвърляйки молива — ма конфитюро се свърши!

Това му донесе още възторжени възгласи.

— Геройски опит, г-н Секигоопрай — отбеляза Баба. — Първото нещо, което трябва да победи героят, е своя страх. А като стане дума за битка, Нак Мак Фийгъл не знаят що значи тая дума.

— Епа верно си е — изсумтя Роб. — Оно има иляди думи, дето не им 'наем що викат!

— Можеш ли да се биеш с дракон?

— Епа да, дай го тука! — той беше все още ядосан заради конфитюра.

— А да качиш бегом висока планина.

— Нема проблема!

— А да прочетеш цяла книга чак до края и за да спасиш своята голяма малка бабаяга?

— О, епа да. — Роб се запъна с изражение на заклещен в тъгъл и облиза устните си. — Ма колцина че са ѝ онечи ми ти страничните джаджи? — поинтересува се той дрезгаво.

— Стотици — не показва милост Баба.

— Ма с думища и от двете им страни ли?

— Точно така. И бая дребни!

Роб се присви. Винаги правеше така като го притиснеха, понеже от такава поза по-добре се скачаше на бой. Множеството фийгъли затаи дъх.

— Че го напра’им! — обяви той мрачно, стискайки юмруци.

— Добре — каза Баба. — Разбира се, че ще го направиш. Това ще е геройство... за теб. Някой обаче трябва да слезе в Долния Свят, за да намери истинската Лятна Господарка. А това е Приказка. И преди се е случвала. И си върви по реда си. Трябва той да влезе там в страх и ужас, както подобава на истински герой, защото повечето чудовища, които има да победи, са тези, които той сам носи със себе си. Време е за пролет, а зимата със снеговете си е още тук, затуй вие трябва да го намерите *веднага*. Ще трябва да го намерите и да насочите стъпките му по пътя. Пътя Надолу, Роб Секигоопрай.

— Епа да, ’наем го ний тоя път — кимна Роб.

— Името му е Роланд — каза Баба. — Чини ми се, че трябва да тръгвате, *веднага* щом се съмне.

Метлата хвърчеше през виелицата в мрака. Обикновено метлите отиват там, където искат вещиците, така че Тифани се беше проснала върху нея мъчейки се да не премръзне до смърт, с надеждата, че тя ще я заведе у дома.

Не можеше да види нищо, освен тъмнината и профучаващия покрай нея сняг, биещ в очите ѝ, затова тя беше прилепила върху пръта, силно нахлупила шапката и насочила я напред за по-добра обтекаемост. Но все пак снежинките я удряха все едно бяха камъни и се трупаха по метлата. През някоя друга минута и се налагаше да разтръска ръце, та да не се заледи.

Тя чу рева на водопада отдолу и усети внезапно отворилата се под нея дълбочина, когато метлата се понесе над равнините и се заснишава. Беше премръзнала чак до костите си.

Не можеше да се бори със Зимеделеца, не и така, както се беше била с него Аннаграма. О, можеше да крои планове и да си ляга твърдо решена, но когато го видя...

... *желязо колкото да изковеш пирон*... Тези думи се бяха заковали в главата ѝ по време на полета и тя си спомни старото стихче, което беше чула преди години, когато бродещите учители бяха дошли в селото. Като че всеки го знаеше:

*„Желязо колкото да изковеш пирон,
Вар, колкото да белосаш стена,
Вода, колкото да удавиш куче,
Сяра, колкото да изгониш бълхите,
Отрова, колкото да убиеш крава,
Поташ, колкото да изпереш риза,
Злато, колкото да купиш бобче,
Сребро, колкото да посребриш карфица,
Олово, колкото за баласт на птица,
Фосфор, колкото да осветиши цял град.“*

И така нататък и така нататък...

Беше от оня вид безсмислени песнички, които изобщо не си споняш някога да си учила, но кой знае как я знаеш. Момиченцата скачаха по нея на ластик, дечицата брояха по нея, за да видят кой ще жми. А един ден един странстващ учител, който като всички други си изкарваше с уроци яйцата, пресните зеленчуци и чистите дрехи втора употреба, бе открил, че в преподаването на интересни неща има повече ядене, отколкото в преподаването на полезни. И така той разправяше, как веднъж някакви магьосници с помощта на изкусно вълшебство проучили точно от какви неща е направен човекът. То излязло най-вече вода, но имало също и желязо, сяра, сажда и по щипка от почти всичко останало, дори и съвсем мъничко злато, но всичкото някакси смесено. На Тифани това и се видя общо взето смислено. Но в едно нещо тя беше сигурна: Ако вземеш всичките тези неща и ги сипеш в един котел, те няма да се превърнат в човек, колкото и да им крещиш. Не може да получиш картина като излееш куп бои в кофа. Всеки човек знаеше това.

Да, но Зимеделецът не беше човек. И не знаеше...

Нито пък знаеше как свършва песничката.

Думите се въртяха ли въртяха в ума й, докато метлата си переше нататък. По някое време се обади д-р Суeton с пискливия си самодоволен глас и й прочете лекция за Нисшите Елементи и как човекът в действителност бил изграден от почти всичките тях, но съдържал също така и значителен процент наративий — основният

елемент на приказките, който можел да бъде засечен само като наблюдаваш промяната в държанието на всички останали елементи...

Бягаш, а? Това сега как ти харесва, овчарско момиченце? Ти го открадна от мен. Но да не би той ли е всичко, на което ти си се надявала?

Гласът изникна направо от нищото точно до нея.

— Не ме интересува, коя си ти — измърмори Тифани, твърде премръзнала, за да мисли ясно. — Разкарай се...

Минаха часове. Въздухът долу беше малко по-топъл и вихрушката не беше чак толкова свирепа, но ѝ беше все така студено, независимо от всичките дрехи, които беше навлякла. Тифани се бореше със съня. Някои вещици можеха да подремват на метлата, но тя не смееше да опита от страх, че ще сънува как пада и като се събуди ще се окаже, че точно това прави, но не задълго.

Но ето, отдолу се показваха светлинки, бледожълти и мъждукащи. Това сигурно беше ханът в Две Ризи, важна навигационна точка.

Вещиците никога не спираха по ханове, стига да имаха някакъв избор, защото в някои региони това можеше да е опасно, а и без друго в повечето ханове съществуваше неудобството, че искат от теб да им плащаши пари. Обаче г-жа Ъмбридж, съдържателката на магазинчето за сувенири срещу хана, имаше стар обор, и беше това, което мис Тик наричаше ДКВ, тоест Доброжелателна към Вещици. На плевнята имаше дори вешерски знак, на място, където никой нямаше да се сети да го търси: лъжица, островърха шапка и голяма чавка, с каквато даскалите бележат нещо написано правилно.

Никога досега наръч сено не и се беше струвал по-чудесен и скоро Тифани се сгущи в него. От другата страна на малкия обор двете крави на г-жа Ъмбридж поддържаха във въздуха топлинка и мириз на престояла трева.

Беше тежък сън. Сънуваше как Аннаграма си сваля маската деликс и открива лицето си, след което сваля и него и отдолу се показва лицето на Баба Вихронрав...

А после: Струваше ли си всичко заради един танц, овчарче? Ти взе силата ми и сега съм слаба. Светът ще замръзне. Струваше ли си това заради един танц?

Тя се изправи стреснато посред тъмния като в рог обор и ѝ се стори, че мърна във въздуха извиващо се като змия сияние. След което

погъна отново в тъмнината и засънува очите на Зимеделеца.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА ДОРИ И ТЮРКОАЗЕНО

Дрън-дран!

Тифани се надигна стреснато разпръсвайки сламки. Но това беше само шумът от дръжка на метално ведро, дръннала по страната му. Бледа дневна светлина се процеждаше през фугите по стените. Г-жа Ймбридж доеше кравите си. Като чу Тифани, тя вдигна поглед.

— А, и аз така си помислих, че някоя от моите специални дами ще да е пристигнала нощес — каза тя. — Закуска ще искаш ли, миличка?

— Да, моля!

Тифани помогна на старицата с ведрата, помогна ѝ да направи малко масло, погали престарялото куче, хапна боб с припечена филийка и после...

— Май имам тук нещо за тебе — г-жа Ймбридж отиде до малкия щанд, който представляваше цялата пощенска служба на Две Ризи. — Само къде го бях... ах да, ето...

Тя връчи на Тифани малък вързоп писма и плосък колет, всичките вързани с ластик и покрити с кучешки косми. Тя продължи да говори, но Тифани почти не обърна внимание какво. Имаше там нещо, как коларят си счупил крака, горкичкият човек, или може би не, крака си счупил конят, горкичкото животно, а една от виелиците била насьборила по пътя куп дървета, а после снегът навял такива страшни преспи, че не можело да се мине дори и пеша, така че, като се насьбраба всичко, пощата от и за Варовитище се позабавила, а то и без друго поща оттам и за там почти нямало... Но всичко това за Тифани беше като далечно бучене на насекоми, защото писмата бяха до нея — три от Роланд и едно от майка ѝ — а също и колетът. Който имаше някак купешки вид, а когато тя го отвори, видя лъскава черна кутийка, а като отвори и нея...

Тифани досега никога не беше виждала акварелни бои. Дори и не знаеше, че толкова много цветове са могли да съществуват на едно

място.

— О, бойчки — възклика г-жа Ъмбридж надничайки над рамото и. — Толкова са хубави. И аз имах някога, като бях момиченце. Я, тук има даже тюркоазено. Много е скъпо то, тюркоазеното. Това е от твоя младеж, нали? — добави тя, защото възрастните жени обичат да знаят всичко, или ако може, още повече.

Тифани прочисти гърлото си. В нейните писма тя беше избягвала цялата тази болезнена тема за рисуването. Той може да си е помислил, че тя би искала да опита.

Боите в ръцете ѝ сияеха като опитомена дъга.

— Каква хубава сутрин — каза тя — а аз, май най-добре да се връщам у дома...

До леденостудената река, точно над грохотния Ланкърски Водопад, беше закотвен един дънер. Баба Вихронрав и Леля Ог бяха застанали на един голям, изгладен от водата камък посред потока и го наблюдаваха.

Дънерът гъмжеше от фийгъли. Всичките изглеждаха бодри и весели. Макар и да ги очакваше сигурна смърт, тя обаче (нещо много важно) не включваше нуждата да се пишат сложни думи.

— Знаете ли, никой досега не е минал този водопад жив, та да разкаже после как е било — спомена Леля.

— Г-н Паркинсън успя — възрази Баба. — Не помниш ли? Преди три години беше.

— А, да, вярно че остана жив, но оттогава много заеква — не се предаде Леля Ог.

— Той обаче написа, за туй какво му се случи — напомни Баба.
— Нарече го „Моето падение от Водопада“. Доста интересно беше.

— Да, но никой не го е разказвал, — изтъкна Леля. — Точно както казах.

— Епа оно ние нали сите сме лекинки като мънечки перца — рече да я успокои Голем Йън. — И га задуе ветъро под препаската, оно държи чиляко горе, тъй да наете.

— Това ще да си струва да се види — замечта се Леля.

— Сите ли сте готови, бре? — провикна се Роб Секигоопрай. — Убаво! Че обичате ли да отвръжете въжата, бе Госпожа Ог?

Леля Ог отвърза въжето и даде на дънера начален тласък с ритник. Той се плъзна по водата и течението го подхвани.

— У реката лодка се белей? — предложи Прост Уили, когато дънера заускорява.

— И к'во като се белей? — не разбра Роб Секигоопрай.

— Оти не го запеем? — поясни Прост Уили.

Стените на клисурата бързо се затваряха над тях.

— Убаво — склони Роб. — Оно нали си е убава корабоплователна дейност. Ама, Уили, а дръж туй твойто сирене понадалечко от мен. Оти не ми харесва как ме гледа.

— Ма он си нема зъркели, бе Роб — възрази смилено Уили прегръщайки Хорас.

— Епа да, я що ти казуем — каза кисело Роб.

— Ма Хорас *не сакаше* да те руча, бе Роб — възклика кротко Прост Уили. — И ти си беше цел и чистичък, га он те изплю.

— А отде разбра ти, как му е на сиренака името? — поинтересува се Роб, когато бяла пяна почна да залива дънера.

— Он ми го каза, бе Роб.

— Тъй ли? — сви рамене Роб. — Ми, убаво. Със сирене я нема как да спорим.

Буци лед се поклащаха по реката. Леля Ог ги посочи на Баба Вихронрав:

— От всичкия този сняг пак ще приойдат реките.

— Знам.

— Само се надявам, че може да се вярва на тези твои приказки, Есме — добави Леля.

— Древни приказки са те. Имат си собствен живот. Жадуват да бъдат повторени. Как се спасява от пещера Лятото? Много древна — отвърна Баба Вихронрав.

— Зимеделецът обаче ще гони нашето момиче.

Баба изчака докато дънерът на фийгълите не се скри зад един завой. И рече:

— Да, ще я гони. И, знаеш ли, почти ми става жал за него.

И така, фийгълите отплаваха за дома. Като се изключи Били Големо чене, никой от тях не можеше да носи дори и на малко пеене,

но това беше малък проблем, в сравнение с наистина големия проблем, че изобщо не им пукаше дали пеят в едно и също темпо, една и съща мелодия или дори едни и същи думи. Освен това тук-таме се развишиха дребни битки, което става всеки пък, колчем фийгъли тръгнат да се забавляват, така че звукът отекнал посред скалите, докато дънерът се засилваше към ръба на водопада беше нещо като:

„У реката Оуу се белееей я че ти лодка се белей
реката лодка, а моряко реката се белееей лодка лодка
Ооох песен пей са, че те... КРИВЪНции!“

И ведно с товара си от фийгъли и музикалния си съпровод дънерът се капична и изчезна в мъглата.

Тифани летеше над дългия китов гръб на Варовитище. Сега китът беше бял, но снегът тук не изглеждаше чак толкова дълбок. Свирепите ветрове, разявящи снега по рида, също така то отяваха в подножието. Нямаше дървета и почти никакви градежи, около които да се навеят преспи.

Като доближи още малко до вкъщи, тя зърна по-ниските закътани долини. Кошарите вече бяха готови за агнене. Вярно, снегът беше много като за това време на годината (а кой беше виновен за това?), но овците си караха по техния си график, каквото и да става със снега. Овчарите знаеха, колко жестоко може да е времето по агнене; зимата никога не си отиваше без бой.

Тя кацна посред двора на чифлика и каза няколко думи на метлата. Тя, в края на краищата, не беше нейна. Метлата пак се издигна и отпраши обратно към планините. Те винаги можеха да си намерят пътя до дома, стига да знаеш цаката.

После настъпиха трогателни срещи, много смях, малко сълзи, настоявания отвсякъде, че тя била пораснала като невидяла и вече била колкото майка си и всичките други неща, които обикновено се казват в такива случаи.

Освен мъничкия рог на изобилието в джоба ѝ, всичките ѝ неща бяха останали в планината — дневникът ѝ, дрехите ѝ, всичко. Това

нямаше значение. Тя не беше избягала, а беше притичала на помощ, и ето я тук, чакаща самата себе си. И пак можеше да усети своята земя под обувките си.

Тя окачи островърхата шапка зад вратата и излезе да помогне на мъжете с оправянето на кошарите.

Беше хубав ден. През мътното небе беше успяло да пробие и малко слънчице. На снежната белота всички цветове изглеждаха по-ярки, като че това, че изобщо ги има, им придаваше някаква особена сияйност. Старите такъми на стената на конюшнятаискряха като сребро; дори кафявото и сивото, които никога може и да са изглеждали унило, сега имаха свой собствен живот.

Тя извади кутията с боите и малко от скъпоценната хартия и се опита да нарисува каквото виждаше, и в това също имаше един вид магия. Която опираше до светлина и сенки. Ако можеш да уловиш на хартията сянката и блясъка, очертанието което всяко създание оставя в света, значи можеш да уловиш и самото нещо. Досега ѝ се беше случвало да рисува само с цветни табелири. Боите бяха нещо много по-добро.

Беше хубав ден. Ден само за нея. Тя усещаше как частици от нея се разкриват и излизат от скривалищата си. Утре щеше да има бачкане и хора пристъпващи много притеснено към чифлика в търсене на помощ от вещица. Ако болеше достатъчно силно, никой не го интересуваше, че вещицата, която може да разкара болката, е някоя, която за последно си я спомняш на две годинки и припкаща само по добра ризка.

Утре... можеше да стане какво ли не. Днес обаче зимният свят беше изпълнен с цветове.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

РИБА ЩУКА

Мълва за странни и чудати неща плъзна по равнините. Мълва за малката гребна лодка на един старец живеещ в самотна колиба до реката точно под водопада. Та тя взела, че заплува гребейки си сама, и то, разправят, толкова бързо, че подскачала над вълните като водно конче... но никой не седял в нея. Намериха я вързана край Две Ризи, където реката протичаше под пътя на дилижансите. Тогава обаче среднощната пощенска карета, чакаща до хана, изведнъж заминала сама изоставайки всичките торби с пощата. Ко чияшът зае един кон да я гони и намери каретата в сянката на Варовитище с всичките ѝ врати зейнали широко отворени, а един от конете липсващ. Конят беше върнат няколко дни по-късно от един добре облечен момък, който каза, че го намерил да скита сам. Но за всеобща изненада конят изглеждаше добре хранен и гледан.

Най-добрият начин да се опишат стените на замъка беше много, ама много дебели. През нощта нямаше стражи, защото те заключваха в осем часа и се прибираха по къщите си. Вместо тях оставаше Дъртият Робинс, който някога е бил страж, а сега беше официалният нощен пазач, но всеки знаеше, че към девет часа той вече заспиваше пред огнището. Той имаше стара фанфара, която да надуе, ако се случи нападение, макар че никой не беше съвсем сигурен, какво би могло да се постигне с това.

Роланд нощуваше в Чаплената Кула, защото до горе се стигаше по много стъпала, които лелите не обичаха да катерят. Тя също имаше много, ама много дебели стени и много добре, че ги имаше, защото в единадесет часа някой долепи фанфарата точно до ухото му и я наду с все сила.

Той скочи от леглото, оплете се в пухения юрган, подхлъзна се на черджето, покриващо леденостудения каменен под, удари си главата в

един шкаф и успя да запали свещ с третия отчаян опит да драсне клечка.

На малката масичка до леглото му имаше грамадно духало с фанфарата на Дъртия Робинс забучена откъм работния му край.

— Имам меч, тъй да знаете — предупреди той. — И знам как да го използвам!

— Ей, ма ти вече си утепан, бе — обади се някой откъм тавана.
— Надробен на мънечки парченца у кревато си докато си нанкаше като гуцка. Нема да се плашиш, майтапим се. Никой от нас не ти мисли злото — някой припряно защепна нещо откъм мрака на полиците, след което гласът продължи. — Поправчица, повечето от нас не ти мислим злото. Ма нема да се зориш зарад Голем Йън, он со секи е се тъй лют.

— Кои сте вие?

— Ей, ма ти си у грешка, бе мой човек — продължи съчувственно гласът. — Глей с'а, я съм тук горе, и да ти ка'ем, съм тежковъръжен, а ти си там доле по бели гащета, и си една ми ти убавка цел, а па ти си мислиш, дека ти си тоя дето пита въпросите. Та 'наеш да се тепаш, тъй ли?

— Да!

— И че се тепаш ли, 'начи, с върли чудовища, за да спасиш големата мънечка бабаяга? Тъй ли?

— Каква голема мънечка бабаяга?

— Ми за теб она че е Тифани.

— Искаш да кажеш Тифани Болежкова? Какво е станало с нея?

— Че си готов ли щом она се зануждае от тебе?

— Да! Разбира се! Кой си ти?

— И 'наеш да се тепаш?

— Прочетох „Ръководство по фехтовка“ от корица до корица!

След няколко секунди гласът от сенките отгоре продума:

— Епа комай налучках слабо место у тоя план...

От отсрещната страна на двора на замъка имаше оръжейна. Не че беше нещо особено. Имаше комплект доспехи съставен от различни лошо пасващи си части, няколко меча, една бойна секира, която той не можеше да вдигне, и една ризниза на вид проядена от извънредно могъщи молци. Имаше и няколко дървени мишени за трениране с меч. В момента Фийгълте гледаха как Роланд налита с много ентузиазъм една от тях.

— Ми я викам — изказа се Голем Йън обезкуражен от подскоците на Роланд. — Ако он не срещне друго, освен дръво, дето да не го закача, мо’е па и да мине за херой.

— Он се старае, бе — изтъкна Роб, докато Роланд опря крак в мишената мъчейки се да измъкне заклещилия се в нея меч.

— Епа да — провеси нос Голем Йън.

— Требе да признаеш, убав боен дух си има момчето — защити го Роб, и тогава Роланд успя да измъкне меча от мишената, което задейства нейната ръждясала пружина и дървото удари Роланд по главата.

Примигвайки момчето сведе поглед към Фийгълите. Той си ги спомняше откакто Тифани го спаси от Кралицата на Елфите. Никой срещал някога Нак Мак Фийгъл, не може да ги забрави, колкото и да се опитва. Но неговите спомени бяха някак смътни. Част от времето той беше почти полулял, друга част беше в несвяст, а и без друго беше видял толкова много чудати неща, че беше трудно да различи истинските от неистинските. Сега обаче той знаеше: те са реалност. Защото кой би измислил такова нещо? Добре де, един от тях беше сирене движещо се само, но нали никой не е съвършен.

— Какво ще трябва да направя, г-н Секигоопрай? — попита той.

Тази част отдавна притесняващо Роб Секигоопрай. Хората можеше да схванат малко погрешно думи като „Оня свят“.

— Че требе да спасиш... една гос’жа — заобяснява той. — Не големата мънечка бабаяга. Друга... гос’жа. Ние мо’ем да те заведем у местото дето е она. Оно, местото е... ми под земята, сещаш се. Она там... да го речем, дека спи. А па ти требе само да я добараши да я отнесеш у горнио свет, такива ми ти неща.

— А, имате предвид както Орфео е спасил Евнифона от Преизподнята ли? — предположи Роланд.

Роб Секигоопрай мълчаливо зяпна.

— Това е един Ефебски мит — поясни Роланд. — На вид като че любовна история, но всъщност е метафора за ежегодното завръщане на лятото. Тази легенда има множество версии.

Те все така зяпаха. Много е притеснително това да те зяпат фийгъли. В това отношение те са по-зле даже от кокошките^[1].

— Метафора значи един вид лъжа, дето помага на ората да разберат разни неща — преведе Били Големо Чене, макар че това не им

помогна особено.

— Той е спечелил нейната свобода като изсвирил прекрасна музика — добави Роланд. — Струва ми се, че бяха пеани със съпровод на лютня. Или май беше лира.

— Епа туй е само за нас — зарадва се Прост Уили. — От нас по-добри в нафиркането пияни нема, и после ставаме върло лоти.

— Това са музикални инструменти — намеси се Били Големо чене, след което погледна Роланд. — Мо'еш ли да свириш на некой, гусине?

— Лелите ми имат пиано — отвърна неуверено Роланд. — Но случи ли се нещо с него, наистина ще загазя. Те ще смелят стените на пяськ.

— Мечове че са значи — реши неохотно Роб. — А некогиж да си се тепал с некой дето да е истински, а гусине?

— Не. Исках да тренирам със стражите, но лелите ми не им разрешиха.

— Ма ти досега меч барал ли си?

Роланд го изгледа смутено:

— Ами в последно време не особено. Строго погледнато... Щ... изобщо не съм, да си призная. Лелите ми казват, че...

— Ми тогаз как си трендираш? — ужаси се Роб.

— Ами, в стаята ми, разбирайте ли, има едно голямо огледало, така че мога да тренирам... ами... практически... — започна Роланд, но спря като видя израженията им, и добави. — Съжалявам. Май не съм точно такъв, какъвто търсите...

— А, тук си у грешка — възрази морно Роб Секигоопрай. — Бабаягата на сите бабияги вика, дека ти си баш момъко. Само ти требе некой, с който да се потепаш...

Голем Йън, който винаги беше нащрек, проследи погледа на брат си към очуканата броня в ъгъла на оръжейната.

— Опа, стана оно едно... — изръмжа той. — Ма да ви ка'ем, я па нема па да съм колено!

Следващият ден пак беше добър, чак докато не се превърна в малък сгъстък чист ужас.

Тифани стана рано и запали огъня. Когато майка ѝ слезе, тя се беше захванала здраво с миенето на пода.

— Ъ... не трябваше ли да правиш това с някакъв вид магия, миличка? — зачуди се майка ѝ, която изобщо не можа да схване, кое е главното във вещерството.

— Не, Мамо, не трябва — отговори Тифани продължавайки да търка.

— Ами тогава не можеш ли просто да махнеш с ръка и да накараш всичката мръсотия да изхвърчи нанякъде?

— Проблемът е да накараш магията да разбере, кое е мръсотия.

— Тифани затърка едно упорито петно. — Чух за една вещица от Ескроу, която пообърка нещата и загуби цялото дюшеме, чехлите си, а насмалко и пръста си.

Г-жа Болежкова припряно заотстъпва и измърмори нервно:

— Аз пък си мислех, че просто размахваш ръце над пода.

— То си е така — каза Тифани. — Стига да ги размахваш здраво както си държиш парцал.

Тя свърши с пода. После почисти под мивката. Отвори всички бюфети, изчисти ги и прибра всичко обратно. Изчисти масата, после я обърна и я изми отдолу. Почисти дори краката ѝ отдолу, където опираха пода. Тогава г-жа Болежкова не издържа и си намери нещо дуго за вършене, защото това тук определено не беше само заради доброто домакинство.

Не беше, разбира се. Баба Вихронрав веднъж беше казала, че ако искаш да вървиш с високо вдигната глава, първо трябва да стъпиш здраво на земята. Миенето на подове, цепенето на дърва, прането, правенето на сирене — всички тези неща те заземяват, показват ти това, което е истинско. Можеш да им отделиш малка част от ума си, а междувременно да дадеш на мислите си време да се наканят, да се уталожат и да се подредят.

Тя тук в безопасност ли е от Зимеделеца? А самото тук в безопасност ли е от Зимеделеца?

Рано или късно ще трябва пак да се изправи срещу него — снежния човек, който си мисли, че е човек, а пък има власт над лавините. Магията би могла само да го забави за малко и да го ядоса. Никое обичайно оръжие няма да помогне, а и необичайни май нямаше.

Аннаграма беше излязла срещу му с ярост! На Тифани ѝ се щеше и тя да може така да се гневи. Освен това ще трябва да се върне и да ѝ благодари. Е, поне най-накрая с Аннаграма всичко ще е наред. Хората я видяха да се превръща във виешо зеленокожо чудовище. Такава вещица те можеха да уважават. А веднъж имаш ли уважението им, имаш всичко.

И освен това ще трябва да се види с Роланд. Не знаеше какво да му каже. Но никакси това не беше проблем, защото и той също няма да знае какво да ѝ каже. Те можеха да си прекарват цели дни така, като не знаят какво да си кажат. Сега той сигурно е в замъка. Докато чистеше долната страна на седалката на един стол тя се чудеше, какво ли ще да прави той.

По вратата на оръжейната се тропаше. Какво да ги правиш, лели. Вратата беше от четири слоя дъб и желязо, а те все пак тропаха.

— Няма да търпим тези капризи! — заяви леля Данута и тогава от вътрешната страна на вратата се чу трясък. — Ти там, да не би да се биеш?

— Не, пиша соната за флейта! — изкрещя Роланд. Във вратата се блъсна нещо тежко.

Леля Данута се окопити. Тя изглеждаше общо взето като мис Тик, обаче с очи предполагащи непрекъсната обиденост и уста винаги готова за незабавно оплакване.

— Ако не ни послушаш, ще кажа на баща ти... — започна тя, но я прекъсна рязкото отваряне на вратата.

Ръката на Роланд беше порязана, лицето му червено, от брадичката му капеше пот, той се задъхваше. С трепереща десница той надигна меч. Зад него, от другата страна на сивата стая, стоеше комплект много очукани доспехи. Които обърнаха шлема си към лелите. С проскърцване и чегъртане.

— Ако посмеете да беспокоите баща ми — закани се Роланд докато те го зяпаха втрещено — аз ще му кажа за парите взети от големия сандък в съкровищницата. И не лъжете!

За миг, само да мигнеш можеше да го пропуснеш, на лицето на леля Данута се изписа вина, но тя побърза да я изtrie.

— Как смееш! Твоята скъпка майка...

— Умря! — изкреша Роланд и затръшна вратата.

Забралото на шлема се надигна и отвътре надникнаха десетина фийгъли.

— Кривънци, кви бе'а тея картали бре? — изкоментира Голем Йън.

— Мойте лели — представи ги мрачно Роланд. — Какво е картал [2]?

— Оно е таквоз големо черно дърто пиле с дълъжък врат дето само чека некой да умре — обясни Били Големо чене.

— А, значи вече сте се виждали с лелите ми — проблеснаха очите на Роланд. — Хайде да опитаме още веднъж, а? Струва ми се, че му схванах цаката.

От всички части на доспехите се надигнаха протести, но мълкнаха, когато Роб Секигоопрай им кресна:

— Стига! Че дадем на момъко още един шанс и толкоз. Аре сите по местата!

Бронята се раздрънча и разпусва докато фийгълите се наместваха в нея по постовете си, но след няколко секунди доспехите като че влязоха във форма, хванаха един меч и се запрепъваха накъм Роланд. Той чу разнасящи се отвътре приглушени заповеди.

Бронята замахна и посече, но с едно-единствено плавно движение той отби, стъпи встрани, развъртя собствения си меч и разсече доспехите на половина с дрънчене отекнало из целия замък.

Горната половина се удари в стената. Долната половина само се разклати, но остана на крака.

След няколко секунди множество малки глави се подадоха от железните гащи.

— Туй па що беше? — каза Роб Секигоопрай. — Сички ли са, ъ... цели?

Бързо преброяване установи, че броят фийгъли не включваше половинки, макар че имаше доста натъртвания, а Прост Уили си беше загубил окесията. Обаче много фийгъли залитаха и се удряха с ръце по ушите. Беше се раздрънчало наистина много силно.

— Ми тоя път ич не беше зле — похвали го някак неуверено Роб. — Май почна да го сфащаши ты помънечко тепаньето.

— Настина изглеждаше по-добре, нали. — Роланд се изпъчи гордо — Ще опитаме ли още веднъж?

— Не! Сиреч... саках да речем не — отговори Роб. — Чини ми се на мене, дека за днешка стига, а?

Роланд вдигна поглед към малкото прозорче с желязната решетка високо на стената.

— Да, по-добре да ида да видя баща ми — продума той и посърна. — Скоро ще се стъмни. А ако не го посещавам всеки ден, той забравя кой съм.

Когато момчето си тръгна, фийгълите се спогледаха.

— Ич не му е леко на момъко с'а, нема лабаво — продума Роб Секигоопрай.

— Требе да признаеш, дека он стае се по-добър — забеляза Били Големо Чене.

— Епа да, верно си е, не е такъв кекавелник къвто го мислех, да, ама тоя меч му е възтежичък и дорде му стане както си требе, че минат седмици — каза Голем Йън. — Че имаме ли седмици, а, Роб?

Роб Секигоопрай сви рамене:

— Кой го 'нае? Ма вари го печи го, че требе да бъде он Герой и толкоз. Големата мънечка бабаяга скоро че срещне Зимеделецо, а саминка она нема как да го бие. Както рече бабаягата на сите бабияги: Не мо'еш пребори приказка толкоз дърта. Она се че намери начин да се изсули — после той събра длани на рупор и се провикна. — Аре, момци, беж да бегаме за могилата. Нощес па че се повърнем. Оно май Герой от един път не мо'е да се стане.

Малкото братче на Тифани беше достатъчно голямо, за да иска да го смятат за още по-голямо, което е небезопасна амбиция в оживен действащ чифлик, пълен с работни коне с големите им копита, с канали за дезинфекция на овцете и стотици други места, където малък човек може и да остане незабелязан докато не стане твърде късно. Но повече от всичко друго той обичаше водата. Когато не можеш да го намериш, той обикновено се оказваши долу при реката, за риба. Той обичаше реката, което беше малко изненадващо, защото навремето от там беше скочило да го яде грамадно зелено чудовище. Тифани обаче го беше фраснала по муцуналата с чугунен тиган. Понеже той по това време нагъваше сладки, единственият му коментар впоследствие беше: „Тифи джас либата бум!“. Оттогава обаче той порасна и стана умел

въдичар. Днес той пак беше отишъл за риба. Сега вече той беше научил, къде се въдят чудовищата. Наистина големите щуки се спотайваха в дълбоки тъмни дупки, мислейки тромавите си кръвожадни мисли докато блесната на Уентуърт не им паднеше почти направо в устата.

Когато Тифани излезе да го извика, тя го завари качващ се залитайки по пътеката откъм реката, целият разчорлен и нарамил риба като че поне на половината от собствената му тежест.

— Виж колко е голяма! — викна той веднага щом я видя. — Ейб ми каза, че ще се крие под падналата върба. Той каза, че по това време на годината те ще кълват, на каквото ще! Тя ме събори, но аз я надвих! Тя ще е поне двайсекила!

По-скоро към десет, помисли си Тифани, но рибата е винаги по-тежка за този, който я е хванал.

— Браво. Хайде влизай, че ще измръзнеш — каза тя.

— Може ли да ям нея на вечеря? Цял век мина, докато я вкарах в мрежата! Ама тя е поне двайсекила! — похвали се Уентуърт поклащащи се под тежестта и.

Тифани не беше толкова глупава, че да му предложи да я поноси вместо него. Това щеше да е лята обида.

— Не. Трябва първо да се изчисти и да поседи един ден в марината, а и за днес Мама сготви супа. Утре обаче ще ти я направя с джинджифил.

— И ще има достатъчно за всички — въодушеви се Уентуърт — Щото тежи поне трийсекила!

— Като нищо — съгласи се Тифани.

Така че като се свечери, след като рибата обра полагащото и се възхищение от всички и излезе, че тежи дванадесет кила (след като Тифани леко се опря на везната), тя отиде в миялнята да изчисти рибата, което е един невинен начин да се опише изтръгването или изрязването на всичко, което не е за ядене, което ако питат Тифани, трябваше да е цялата риба. Тя не обичаше много щука, но една вещица не бива да се гнуши от храна, особено пък от храна на аванта, а с хубав сос тя поне няма да вони на щука.

И тогава, докато изсипваше вътрешностите в голямата кофа, тя зърна сребрист проблясък. Добре де, нямаше как да вини Уентуърт, че толкова се е развлечувал, че е забравил да си извади блесната.

Тя бръкна и извади покрития с тиня и люспи, но все пак съвсем разпознаваем, сребърен кон.

Трябаше да отекне гръм. Но се чуваше само Уентуърт от другата стая, разказващ за десети път за героичната победа над чудовищната риба щука. Трябаше да завие вятър. Но само леко течение разклати пламъчетата на свещите.

Той обаче знаеше, че тя го докосна. Тя усети неговия потрес.

Тя отиде до външната врата и я отвори. Падаха съвсем редки снежинки, но като че зарадвали се, че имат зрители, изведнъж надойдоха още много, докато, без шум и даже без шепот, нощта побеля. Тя протегна ръка навън, хвана няколко снежинки и ги разгледа отблизо. Малки ледени лица на Тифани се стопиха от дъха и.

О да. Той я беше намерил.

Умът ѝ изстина, но кристалните колелета на мисълта се завъртяха с все сила.

Да замине ли на кон?... Не, в нощ като тази далече няма да стигне. Трябаше да задържи метлата!

Не трябаше да танцува.

Нямаше накъде да бяга. Щеше да ѝ се наложи пак да се изправи срещу него, лице в лице тук, и да го спре веднъж завинаги. В планината, с тъмните и гори беше трудно да си представи безкрайна зима. Тук това беше по-лесно и затова много по-лошо, защото внасяше зимата в нейното сърце. Което тя усещаше как изстива.

Но за това кратко време вече беше наваляло към педя. Тя беше преди всичко овчарска дъщеря, а чак после вещица, поне тук, така че имаше да се свършат някои по-неотложни неща.

Тя влезе в златната топлина и светлина на кухнята и каза:

— Тате, ще трябва да се погрижим за стадото.

[1] Кооо. — Б.авт. ↑

[2] В оригинала птицата не е черен лешояд, а „corbie“, което е шотрандски диалект за гарван и даже за врана. Но на Диска птицата корби се появява веднъж в „Малки богове“, където е точно някакъв голям и много мързелив мършояд с неопределенна биологична класификация. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА ЛЕДЕНАТА КОРОНА

Това беше преди. А сега — ето какво:

— Олеле, кривънци — изстена от покрива на навеса за каруци
Дребен Опасен Бодилко.

Огънят изгасна. Задръстилият небето сняг започна да се прорежда. Дребен Опасен Бодилко чу крясък високо над главата си и знаеше точно какво да стори в този случай. Вдигна ръце и затвори очи точно когато ястребът дофуча някъде от белотата на небето и го грабна.

Ей това му *харесваше*. Като отвори очи, светът се вихреще шеметно под него, а един глас до него го подкани:

— Аре качвай се бърже, бе дечко!

Той се хвана за леката кожена сбруя, а ноктите на птицата го пуснаха. След което набирали се все по-нагоре през виещия вятър и перушина на ястреба, той най-сетне се домъкна докъдето можеше да се хване за колана на Хамиш Летецо.

— Роб вика, дека си пораснал баш колкото да мо’е да додеш с нас у Преизподнята — подхвърли през рамо Хамиш. — Роб че оди за земе Геройо. Късмет извади, бре дечко!

Птицата влезе във выражение.

Долу на повърхността снегът... избяга. Вече не се топеше, а просто отстъпи от кошарата за агнене, като отлив в морето или като дълбоко поемане на въздух само за една тиха въздышка.

Мораг се заря над кошарите и озвъртащите се шашнато мъже.

— Една умрела овца и десетина умрели ягнища — отчете Хамиш. — Ма нема голема мънечка бабаяга! Зел я е он.

— Де я е отвел?

Хамиш подкара Мораг в широки кръгове нагоре. Снегът около цифлика беше спрятал. Но горе на рида той все така се трупаше тежкотежко.

И тогава снегът там придоби форма.

— Там горе — каза Хамиш.

Е добре, жива съм. Ако не друго, това поне е сигурно.

Да.

И усещам студа наоколо, но на мен самата не ми е студено, и дано не ми се налага да обясня това на някой друг.

И не мога да помръдна. Ама изобщо.

Белота, навсякъде около мен. И в главата ми също само белота.

Коя съм аз?

Спомням си името Тифани. Дано това да съм аз.

Всичко наоколо е бяло. Такова ми се беше случвало и преди. Един вид сън или памет или още нещо, за което просто нямам думи. Навсякъде около мен се сипе белота. И се трупа около мен, постепенно ме издига. Беше... образуването на Варовитище, под прадревните морета.

Ето това значеше името ми. Земя под Вълната.

И също като от вълна, умът и отново беше залят от цветове. Най-вече червеното на гнева.

Как смее той!

Да убива агънца!

Баба Болежкова такова нещо нямаше да допусне. Тя агне никога не е губила. Тя можеше да ги съживи.

И изобщо не трябваше да си тръгвам от тук, помисли Тифани. Може би трябваше да остана и да се опитам сама да науча каквото трябва. Но ако не бях заминала, щях ли все още да съм си аз? А да знам, каквото знам? Щях ли да съм силна като баба ми, или пък щях просто да изкикотя? Е, сега ще бъда силна.

Докато смъртоносната зима остава само сляпа природна стихия, можеше само да я проклинаш. Но щом тя тръгне веднъж да ходи на два крака... това вече е война. И ще има равносметка!

Тя се опита да помръдне и този път белотата поддаде. На усет беше като вледенен сняг, то на допир не беше студен; срина се и зейна дупка.

Пред нея се простираше гладък, почти прозрачен под. Грамадни колони се издигаха към тавана, който се губеше в нещо като мъгла. Имаше и стени от същия материал като пода. Приличаше на лед, въtre

в него можеше да се видят даже малки мехурчета, но на допир беше само леко хладък.

Беше много обширна стая. И без никаква мебел. Точно стая, която някой крал би построил, за да каже: „Вижте, мога да си позволя да похабя всичкото това пространство ей така за нищо!“

Стъпките й отекваха, докато тя я обхождаше. Не, дори и стол няма. Пък и колко удобен щеше да е, дори да се намереше?

По някое време тя все пак намери стълбище нагоре (или надолу, ако го гледаш отгоре). Което я изведе в още една зала, в която, ако не друго, поне имаше мебели. Бяха от онзи вид дивани, на които биха се излягали богати дами, морни и прекрасни на вид. О, имаше също и вази, много големи вази, както и статуи, всичките от същия топъл лед. Статуите изобразяваха атлети и божове, съвсем като на картилките от „Митологията“ на Чинкин, вършещи разни древни работи като мятане на копия или душене на грамадни змии с голи ръце. По никой от тях нямаше дори и ей толкова плат, но всичките мъже носеха смокинови листа, които, както установи в изследователския си порив Тифани, не можеха да се отлепят.

Имаше и огън. Първото странно нещо за него беше, че дървата бяха от същия лед. Другото странно нещо беше, че пламъците бяха сини... и студени.

На този етаж имаше и високи островърхи прозорци, но те бяха високо над пода и през тях не се виждаше нищо друго, освен небето, в което бледото слънце изглеждаше почти призрачно посред облаците.

Още едно стълбище, този път много пищно, водеше до друг етаж с още повече статуи, дивани и вази. Кой би могъл да живее в такова място? Някой, който няма нужда нито да яде, нито да спи, ето кой. Някой, който няма нужда от удобства.

— Зимеделецо!

Гласът й отекна от стена на стена и се върна: „Цоо... цоо... цо...“ преди да загълхне.

Още едно стълбище, и този път се появи нещо ново. На един постамент, като за статуя, имаше корона. Тя се рееше във въздуха на няколко стъпки над пода, бавно завъртайки се, и проблясваше от скреж. Малко по-настрани имаше още една статуя, по-малка от другите, но около тази се вихреха и трепкаха сини, зелени и златни светлинки. Приличаха досущ на Главинното сияние, което понякога

можеше да се зърне посред най-сурорите зими носещо се над планината в центъра на света. Някои хора мислеха, че това сияние е живо.

Статуята беше висока точно колкото Тифани.

— Зимеделецо!

И този път нямаше отговор. Хубав дворец без кухня, без легло... Той нямаше нужда нито от ядене, нито от сън, така че за кого ли беше построен той?

Тя вече знаеше отговора: за мен.

Тя протегна ръка да докосне танцуващите светлинки и те закръжаха нагоре по ръката ѝ и се разляха по цялото ѝ тяло образувайки нещо като рокля бляскаща като лунна светлина по заснежени полета. Тя се стресна, после се ядоса. След което ѝ се прииска, да имаше огледало, почувства се гузно заради тази си мисъл, пак се върна към ядосването, и накрая реши, че ако случайно все пак се намери огледало, единствената причина да се огледа, ще е да провери точно колко се е ядосала. След като се поразтърси, тя намери огледало, което си беше просто част от ледената стена, толкова тъмнозелена, че беше почти черна.

Тя наистина изглеждаше гневна. И неизмеримо, чудно искриста. На зелено-синия фон имаше златисти проблясъци, точно като на небето в зимна нощ.

— Зимеделецо!

Той би трябвало да я наблюдава. Можеше да е навсякъде.

— Е хубаво тогава! Аз съм тук! И ти го знаеш!

— Да. Знам — проговори иззад нея Зимеделецът.

Тифани се извърна и го шамароса, след което му зашлеви още един шамар с другата ръка.

Беше все едно удряш камък. Той вече се учеше наистина много бързо.

— Това е заради агънцата — заяви му тя мъчейки се да върне някакъв живот в пръстите си. — Как смееш! Нищо не те караше да го правиш!

Той все повече приличаше на човек. Или носеше истински дрехи, или се беше постарал да ги направи да приличат на истински. И наистина беше съумял да изглежда... ами хубав. Вече не беше скован, а просто... готин.

Той е само един снежен човек, възрази Вторият й Акъл. Не забравяй това. Просто е твърде умен, за да отбие номера с въглени за очи и морков за нос.

— *Oх* — произнесе Зимеделецът, като че току-що спомнил си, че е трябало да го каже.

— Настоявам да ме пуснеш! — сопна му се Тифани. — Веднага!

Само така, окуражи я Вторият Акъл. Накарай го да се свие от страх зад паниците на горния рафт на бюфета. Тъй де...

— *В този момент* — каза преспокойно Зимеделецът — *аз съм буря, потапяща кораб на хиляда мили от тук. Аз съм замръзнал водопровод в засипан от сняг град. Аз смразявам потта на умиращ човек, изгубил се посред страшна виелица. Аз пропълзвам безмълвно под врати. Аз провисвам по канавки. Аз галя козината на спяща мечка, дълбоко в бърлогата ѝ и прониквам в кръвта на рибите под леда.*

— На мен не ми пука! — отвърна Тифани. — Не ща да съм тук! А и ти не бива да си тук!

— *Да се разходим ли заедно, дете?* — покани я Зимеделецът. — *Няма да ти сторя зло. Тук си в безопасност.*

— От к'во? — изрепчи се Тифани, след което, понеже прекарването на твърде много време с мис Тик се отразява на речта ти, дори и когато си в стрес, се поправи. — От какво?

— *От смъртта* — отговори Зимеделецът. — *Тук никога няма да умреш.*

От едната страна на варовата яма на фийгълите във варовика беше изсечен тунел, към метър и половина висок и като че също толкова дълъг.

Пред него се беше изправил Роланд де Чъфли (пишещо се Chumsfanleigh, вината за което не беше негова). Предците му бяха били рицари, придобили властта над Варовитище като убили краля, който си мислел, че властта там е негова. Мечове, всичко тогава опирало до мечовете. Мечове и сечене на глави. Така се придобивала земята в старо време, но по някое време правилата се променили, така че за да придобиеш земя вече не ти трябал меч, а само правилната хартишка. Неговите предци обаче продължиха да държат на мечовете, просто за всеки случай, ако на хората им хрумнеше, че тази работа с

хартишката не е съвсем честна, тъй като е неоспорим факт, че няма как да удовлетвориш чак пък всеки.

Той винаги беше искал да бъде добър с меча, така че му дойде като шок, колко *тежки* са мечовете. С въображаем меч той беше страхотен. Пред огледалото той можеше да се срази с отражението си и почти винаги побеждаваше. С истинските мечове тази работа не ставаше така. Опиташ се да го размахаши, а той вземе, че размаха теб. И той осъзна, че може би е бил създаден по-скоро за бумагите. Освен това му трябваха очила, които беше мъчничко да се носят под шлем, особено ако някой вземе да удари *теб* с меч.

Сега той носеше шлем, а в десницата си стискаше меч, който (макар че той никога нямаше да си признае) беше твърде тежък за него. Освен това беше навлякъл ризница, от която беше много трудно да се ходи. Фийгълите направиха каквото можаха да му я нагласят по него, но чаталът ѝ провисваше някъде към коленете му и се бълниаше смехотворно щом той помръднеше.

Аз не съм герой, мислеше си той. Имам меч, за вдигането на който ми трябват две ръце, имам щит, който също е страшно тежък, и имам кон с перденца, който ми се наложи да оставя вкъщи (и лелите ми ще пощръклеят като влязат сутринта в гостната), но под всичко това съм само едно хлапе, което само мечтае да иде някъде по малка нужда...

Да, но тя ме спаси от Кралицата на Елфите. Ако не беше тя, аз все още щях да съм глупаво хлапе, а не... ами... млад мъж, надяваш се, че не е твърде глупав.

И ето, Нак Мак Фийгъл се бяха върнали с гръм в стаята му, проправяйки си път с бой през бурята започната нощес, и сега, бяха му казали те, било дошло времето той да бъде Герой за Тифани... Е добре, той ще бъде. Беше сигурен в това. Доста сигурен. Но точно сега сцената не беше точно каквото беше очаквал.

— Знаете ли, това не ми прилича много на вход към Подземния свят — забеляза той.

— Е бре, ми оно сека дупка мо'е да е входо — възрази Роб Секигоопрай седнал върху шлема на Роланд. — Да, ама си требе да го 'наеш рипането кат на гарга. Аре, Голем Йън, ти че одиш пръв...

Голем Йън пристъпи наперено към дупката във варовика. Протегна ръце сгънати в лактите назад, после се наведе целият назад,

протягайки един крак напред за баланс. Помърдели малко стъпалото си във въздуха, след което се наклони напред и изчезна веднага щом кракът му допря земята.

Роб Секигоопрай тропна с юмрук по шлема на Роланд.

— Аре бе, голем Херой — извика той. — Твой ред е!

Нямаше изход. Тифани дори не знаеше дали има и вход.

— *Ако ти беше Лятната Господарка, щяхме да танцуваме* — каза ѝ Зимеделецът. — *Но аз знам, че ти не си тя, нищо че много си приличате. Заради теб обаче аз сега съм човек, и трябва да имам компания.*

Препускащият ум на Тифани и показва ред картички: покълналият жълъд, плодоносните ходила, Рогът на Изобилието. Аз съм богиня само колкото да изляжа няколко дъски дюшеме, един жълъд и шепа семена, помисли си тя. И аз съм същата като него. Също както желязо колкото да изковеш пирон не прави човек от един снежен човек, така и няколко дъбови листенца не ме правят богиня.

— *Ела* — подкани я Зимеделецът — *позволи ми да ти покажа моя свят. Нашия свят.*

Когато Роланд отвори очи, видя единствено сенки. Но не сенки на неща, а просто сенки, развиващи се натам-насам като паяжини.

— Очаквах, че ще е по-... напечено — изкоментира той мъчейки се в гласа му да не се усети облекчението му.

Околовръст направо от нищото заизникваха фийгъли.

— Епа оно ти го бъркаш с пъклото — обясни му Роб. — Они пъклата са си леко жежки, верно си е. А па Преизподните, они са таквиз едни, скръбни-жални. У них одят ората, дето са се, сещаш се, изгубили.

— Какво? Искаш да кажеш, като е тъмно и вземеш да направиш грешен завой...

— Не бе! Да речем тея дето съпукярат, га още не им е било времето и си немат де да идат, или па ако паднат у некоя фуга между световете и не 'наят пътъ. Некои от них дори не 'наят дека са се нахендрили, клетите. Оно щом е Долен свят, смехо никакъв го нема. На

тоя тук некогиж му викаха Лимбо, видиш ли, оти вратнико му е един такъв схлупен. Ма като гледам, отга бехме тук за последно, он нещо бая е западнал — той повиши глас. — Аре сите момци, да поздравим мънечкио Дребен Опасен Бодилко, дето за пръв път излазюва с нас!

Последва нестроен хор от приветствия, а Дребен Опасен Бодилко размаха меча си.

Роланд си проби път през сенките, които взеха, че направо му оказаха съпротива. Тук долу самият въздух беше сив. Отнякъде се дочуваха стенания, или пък някой кашляше в далечината... и тогава се чуха провлачени стъпки идващи към него.

Той изтегли меча и се взря през здрата.

Сенките се отдръпнаха и покрай тях прокуцука много стара жена в излиняли и окъсани дрехи, помъкнала след себе си грамаден картонен кашон. Той се тръскаше тромаво колчем тя го подръпнеше. Тя изобщо не погледна Роланд.

Той прибра меча.

— Аз мислех, че тук ще има чудовища — обясни се той, когато старицата изчезна в сенките.

— Епа да — отвърна мрачно Роб Секигоопрай. — Има. Оти не помислиш за нещо солидно, а?

— Нещо солидно ли?!

— Ич не се майтапим! Мисли си за убавка голема планина или па за чук! К'вото щеш, стига само нищо да не сакаш, да не жалиш и да не се надеваш!

Роланд затвори очи, след което протегна ръка да ги пипне.

— Ама аз все още виждам! Нищо че очите ми са затворени!

— Епа да! И га си затвориши зъркелите, че видиш повече. А се огледай, ако ти стиска!

Роланд, без да си отваря очите, пристъпи няколко крачки напред и се озърна. Като че нищо не се промени. Освен че всичко май изглеждаше още по-унило. И тогава той го видя — пробляськ в яркооранжево, линия в мрака появяваща се и пак изчезваща.

— Какво беше това? — попита той.

— Ич ненъм как си викат они саминки. Ма ние им викаме нави — отговори Роб.

— И те са светлинни проблясъци?

— Епа онуй беше бая далечко — отвърна Роб. — Ма сакаш ли да видиш некое по-отблизо, един навляк е застанал баш отзаде ти...

Роланд припряно се извърна.

— Ей, да ти ка'ем, ти зе че напра'и типична грешка — разприказва се най-спокойно Роб. — Оти си ги отвори зъркелите, бе?

Роланд затвори очи. Навлякът беше застанал на около педя от него.

Той не потрепна. Не изпищя. Знаеше, че сега го гледат стотици фийгъли.

Най-напред той помисли: това е скелет. После то проблесна и заприлича на птица, висока птица, като чапла. После стана фигура от груби черти, сякаш нарисувана от малко дете. Отново и отново навлякът се изписваше в мрака с тънки, пламенни линии.

То си надраска уста и се наклони към него за миг, показвайки стотици остри като игли зъби. След което изчезна.

Фийгълите се разговориха нещо помежду си.

— Епа убаво се опра'и — похвали го Роб Секигоопрай. — Погледна го ти право у уста и ич не рипна назад даже до една стъпчица.

— Г-н Секигоопрай, твърде се бях изплашил, за да побягна — призна си Роланд.

Роб Секигоопрай се наведе докато не стигна до едно ниво с ухoto на момчето и прошепна:

— Епа да, 'ная го туй я! Сума ти чиляци стана'а херои, оти ги е било твърде много бъзе да бегат! Да, ма ти не се посра, а туй е убаво. И още че има от них нататък. Ич не ги пушай у чутурата ти! Не ги пушай увътре ти!

— Защо, какво могат да...? Не, не ми казвай! — поправи се навреме Роланд.

Той тръгна през сенките, примигвайки, за да не вземе да пропусне нещо. Старицата се беше изгубила някъде, но мракът започна да се изпълва с хора. Повечето си стояха сами или седяха на столове. Някои се разхождаха тихо. Роланд и фийгълите минаха покрай мъж в старовремски дрехи зяпнал собствената си ръка сякаш я виждаше за пръв път. После се натъкнаха на жена леко поклащаща се и тананикаща си някаква безсмислена песничка с глас като на малко

момиченце. Когато Роланд я подмина, тя му се усмихна някак наудничаво. Точно зад нея беше застанал един навляк.

— Е добре — реши се мрачно Роланд. — Сега ми кажете, какво правят те.

— Ручат ти спомените — отговори Роб Секигоопрай. — Твойте мисли за них са истински. Сакаш ли нещо или се надеваш, оно за них е кълпачка! Паръзити ниедни. Глей що ста'а, кат го не наглеждаш таквоз място както си требе.

— А как може да ги убиеш?

— Ей че люто ми го рече. А ни го чуйте големото геройче! Немой им се зори, бе момко. Они още нема да ни скокнат, а па си имаме ние работа за вършене.

— Мразя това място!

— Епа верно, у пъклото тръпката е повечко — съгласи се Роб Секигоопрай. — А се сопри мънечко... че стигнааме реката.

През Долния Свят течеше река. Тъмна като сажда, бавно и мазно плискаща се по бреговете си.

— А, май съм чувал са нея — сети се Роланд. — Има един лодкар, нали?

— ДА.

Той се появи внезапно, застанал в дълга лодка с низки бордове. Беше облечен целият в черно, в какво друго, с дълбока качулка напълно закриваща лицето му, и създаваща усещането, че много добре ще го закрива.

— Мараба, бе мъжки — поздрави весело Роб Секигоопрай. — Как е авата?

— О НЕ, ПАК ЛИ ВИЕ! — отвърна мрачната фигура с глас, който не толкова се чуваше, колкото се усещаше — ВАС НАЛИ ВИ ЕКСПУЛСИРАХА.

— А, некой мънечко се е объркал, сещаш се — каза Роб пъзвайки се надолу по бронята на Роланд. — Требе да ни пущаш, оти сме си веке умрели.

Фигурата протегна ръка. Черната роба се пъзна малко и това, което сочеше Роланд страшно приличаше на кокал.

— ТОЙ ОБАЧЕ ТРЯБВА ДА ПЛАТИ НА ЛОДКАРЯ — обяви той обвинително, с гробищно-мавзолеен глас.

— Не и докато не стигна другата страна — отвърна твърдо Роланд.

— Аре с'а де! — намеси се и Прост Уили. — Не го ли видиш дека е Херой! Не мо'еш ли да верваш на Херой, на кой че верваш бе?

Качулката се взря в Роланд за като че стотици години.

— ДОБРЕ ДЕ, ОТ МЕН ДА МИНЕ.

Фийгълите нахлуха в прогнилата лодка с обичайния си ентузиазъм и викове „Кривънци!“, „Дека е пиячката за круизо?“ и „Ей че са стиснати у тоя Стикс бе!“, а Роланд се качи внимателно, наблюдавайки подозрително лодкаря.

Мрачната фигура надигна голямо гребло и те потеглиха със скърцане и, след малко, за съжаление и за огорчение на лодкаря, с песен. Сиреч горе-долу нещо като песен, с пълен разнобой по скорост и темпо и пълно пренебрежение към мелодията:

— У реката... ката ката лодка се белей реката се белей се белеей лодка се белей реката лодка...

— АЙДЕ МЛЪКНЕТЕ ДЕ!

— ... а моряко реката се белеей лодка лодка пеесен пей...

— АМА МОЖЕ ЛИ ТАКА?

— ... лодка се белей пеесен пей моряко лодка лодка пеей...

— Г-н Секигоопрай? — обади се по някое време Роланд.

— А?

— Защо до мен седи синьо сирене овързано с карирана препаска?

— Епа туй е Хорас — отговори Роб. — Он е на Прост Уили побратим. Не е пра'ил проблема, нал'тъй?

— Не. Но се опитва да пее!

— Епа да, значи тоя път зло не мисли.

— *Мнямням мням мнямням* — пееше Хорас.

Лодката се блъсна в отсрещния бряг и лодкарят припряно излезе на брега. Роб Секигоопрай се изкатери по ръкава на хлабавата ризница на Роланд и му прошепна:

— Дам ли ти знако, беж да те нема!

— Но аз мога да платя на лодкаря. Донесох парите. — Роланд потупа джоба си.

— Ти к'во? — за фийгъла това май беше невъзможна и опасна мисъл.

— Имам парите — повтори Роланд. — Тарифата за пресичането на Реката на Мъртвите е два гроша. Това е древна традиция. Два гроша се слагат на очите на покойника, за лодкаря.

И Роланд хвърли две медни монетки в костената длан на лодкаря.

— Ама си ми един акълия — каза Роб. — А да земеш четри гроша сети ли се?

— В книгата пишеше, че на мъртвите им трябват само два — възрази Роланд.

— Епа на них мо’е и да им стигат — съгласи се Роб. — Ма туй е оти на умрелите билет за връщане не им требе!

Роланд хвърли един поглед назад през мрачната река. Оранжеви проблясъци бяха осияли отсрещния бряг.

— Г-н Секигоопрай, аз някога бях пленник на Кралицата на Феите.

— Епа да, ’наем я.

— В този свят това беше за една година, но на мен там ми се сториха като няколко дни... само дето часовете се точеха като векове. Беше толкова... скучно, че след някое време едва-едва можех да си спомня каквото и да е. Нито името ми, нито какво е изгрев, нито вкуса на истинската храна.

— Епа да, ’наем ние... ние нали помогнахме да те спасим. А ти ич не каза благодарско, ма ти нали целото време не си беше у чутурата, та не се обиждаме.

— Тогава позволете ми да ви благодаря сега, г-н Секигоопрай.

— Нема нищо. Пак заповедай.

— Тя държеше едни твари, които ядат сънищата ти докато не умреш от глад. Мразя тварите, които ти отнемат това, което си. Искам да избивам такива твари, г-н Секигоопрай. Всичките искам да ги изтребя. Отнемеш ли на някого спомените, отнемаш му личността, отнемаш му всичко, което е той.

— Ми убав ти е ищяxo, нема лабаво — отвърна Роб. — Но требе да свършим първо една мънинка работица, сещаш се. Ебре, кривънци, глей к’во ста’а га се занемарят нещата и пушиш нави да пра’ят к’вото си сакат.

По пътя си те се натъкнаха на голяма купчина кости. Бяха несъмнено животински кости, а ръждясалите нашийници и синджири дадоха нещо като жокер.

— Три големи кучета? — констатира Роланд.

— Едно баш големо кучище с три чутури — поправи го Роб Секигоопрай. — Много модна порода у преизподните. Земе ли да апе, гърло отведенъж прехапва. Три гърла! — след което добави с наслада. — Ма тури три кучешки бисквитки у редичка на земята и цел ден че седи завалията и че опъва синджиро. Голем майтап падна, да ти речем я — той подритна кокалите. — Епа имаше оно едно време у тези места уригиналност. А глай с'а що направи'а.

Малко по-нататък по пътя имаше нещо, което може и да беше демон. Имаше ужасяващо лице, с толкова много зъби, че повечето трябваше да са били само за показ. Имаше си и криле, но с тях просто нямаше как да се издигне във въздуха. Беше си намерило парче огледало и на всеки няколко секунди хвърляше по един поглед в него и потръпваше.

— Г-н Секигоопрай — попита Роланд — има ли тук долу нещо, което този меч, който мъкна, да може да убие?

— Епа не. Не стае баш да ги тепаш — отговори Роб. — Не и навляк. Туй да не ти е некой вълшебен меч, видиш ли?

— Тогава защо ми е да го мъкна?

— Щото си Херой. Да си чул некогиж за Херой без меч?

Роланд изтегли меча от ножницата. Той беше тежък и никак не приличаше на лекокрилото, свистящо, сребристо острие, което той си беше представял пред огледалото. Този меч беше по-скоро като подострена метална тояга.

Той го хвана с две ръце и някак успя да го метне насред бавната, мрачна река. Точно преди да падне във водата, от там се издигна една бледа ръка и го улови. Размаха го няколко пъти и се скри под водата.

— Това нормално ли беше да става? — сащиса се той.

— Мъж сам да си фърли мечо? — изкрещя Роб. — Не! Ич не е нормално убав меч зян да стае!

— Не, аз питах за ръката — поясни Роланд. — Това просто...

— Епа, случва се — махна пренебрежително ръка Роб, като че нямаше нищо по-обичайно от подводни жонгъли с мечове. — Ама са си немаш оръжие!

— Ти каза, че мечовете не могат да убиват нави!

— Епа да, ама оно е сурат да има — възрази Роб и забърза крачка, а останалите фийгъли поеха в тръс след него.

— Но без меч няма ли да съм *още* по-героичен? — изтъкна Роланд.

— Епа мо’е и тъй да се рече — призна неохотно Роб. — Но мое би че си също и по-умрел.

— Освен това аз имам План — продължи Роланд.

— Ма План ли ми имаш?

— Да. Сиреч епа да.

— Ма на хартия изписуван ли?

— Аз просто си мислих... — Роланд замълкна, защото несекващо движещите се сенки се бяха разделили и пред тях се простря обширна пещера.

В центъра ѝ, обкръжавайки нещо като каменна плоча, се жълтееше бледо сияние. А върху плочата лежеше малка фигура.

— Стигнааме — оповести Роб. — Убаво си мина, а?

Роланд примика. Столици нави се бяха струпали около плочата, но се държаха на разстояние, като че ли се бояха да се приближат.

— Виждам... някой лежи там — забеляза той.

— Она е самата Лято — каза Роб. — Требе да го караме изтънко.

— Изтънко?

— Ми речи го... предпазливо — поясни услужливо Роб. — Они богините могат мънечко да поозорят човеко. Сите са едни фльорци.

— А не може ли просто... ами нали разбиращ, да я грабнем и да бягаме?

— Епа да, оно накрая нещо таквоз че пра’им — успокои го Роб.

— Ти обаче, гусинчо, че требе пръво да я цунеш. Стая ли?

Роланд го изгледа изтормозено, но накрая склони:

— Да... ъ, добре.

— Оно дамите това си го сакат, тъй да найш — продължи Роб.

— И тогава ще хукнем да бягаме, нали? — възвърна се надеждата на Роланд.

— Епа да, оти сигур тогаз навите че гледат да не ни пушчат. Ич не обичат они ората да си одят. Аре, момко.

Аз имам План, припомни си Роланд и закрачи към каменната плоча. И ще се съсредоточа върху него, така че да не мисля как вървя през тълпа грубо надраскани чудовища, които ще са тук само ако мигна, а пък очите ми вече се настъзиха. Това, което е в мислите ми, за тях е истинско, нали така?

Ей сега ще мигна, сега ще мигна, сега ще...

... мигна. Само след миг то премина, но потресът остана за по-дълго. Те бяха навсякъде, и всяка озъбена уста се беше втренчила в него. Макар че не биваше да е възможно зъби да се вглеждат в някого.

Той се втурна бегом, с наслъзени от усилие да не мига очи, и сведе поглед към фигурата лежаща в жълтото сияние под него. Тя беше жена, дишаше, спеше, и приличаше на Тифани Болежкова.

От върха на ледения дворец Тифани можеше да вижда на мили околовръст, и всичките мили бяха покрити със сняг. Само на Варовитище имаше някаква следа от зелено. Беше един вид остров.

— Видя ли, как се научих? — похвали се Зимеделецът. — Варовитище е твое. Така че тук лятото ще дойде, а ти ще си щастлива. И ти ще си моя невяста и аз ще съм щастлив. И всичко ще е щастливо. Щастието е когато нещата са правилни. Сега аз съм човек и ги разбирам тези неща.

Да не вземеш да изкрешиш или да изпишиш, посъветва я Третият й Акъл. Или пък да замръзнеш.

— О... ясно — отвърна тя. — А в останалия свят ще си остане зима?

— Не, има ширини, които изобщо няма да усетят застудяването ми — обясни Зимеделецът. — Но в планините, и в равнините чак до Кръглото море... о, да.

— Милиони хора ще умрат!

— Но, разбираш ли, само веднъж. И затова е толкова чудесно. И след това, никога повече смърт!

И Тифани го видя като че на прасоколедна картичка: птички замръзнали по клоните, коне и крави застинали неподвижно по полетата, трева замръзнала като кинжали, нито един комин не пуши... Свят без смърт, защото в него не е останало нищо, което да умре, и всичко искри като сърма.

Тя кимна предгазливо:

— Много... порядъчно. Но ще е жалко да няма съвсем нищо, което да се движи.

— Това ще е лесно. Снежни човеци — успокои я Зимеделецът. — Аз мога да ги направя човеци!

— Желязо, колкото да изковеш пирон ли? — сети се Тифани.

— Да! Лесно е. Аз изядох цяло кебапче! И мога да мисля! Порано никога не бях мислил. Бях неделим. А сега съм **отделен**. Само когато си **отделен**, осъзнаваш кой си.

— Ти ми направи рози от лед — промълви Тифани.

— Да! Тогава вече ставах!

Да, но сутринта розите се бяха стопили, добави наум Тифани и се загледа в бледожълтото слънце. В него имаше сила само колкото Зимеделецът да заискри. Той не мисли като човек, каза си тя вглеждайки се в чудатата му усмивка. Той мисли като човек, който никога не е срещал друг човек. Той е изкикотил. Толкова е побъркан, че изобщо не разбира колко е побъркан.

Той изобщо си няма представа какво значи да си „човек“, не знае какви ужаси замисля, той просто... не разбира. А е толкова щастлив, че е направо сладък...

Роб Секигоопрай потропа по шлема на Роланд:

— Аре бе, момко.

Роланд се беше втренчил в сияещата фигура:

— Това не може да е Тифани!

— Епа она е богиня, она мо‘е да изглежда както си сака — обясни Роб Секигоопрай. — Лекинко само я цункай по бузката, а? Немой да се оливаш у ентузиазъмо, нема цел ден да са мотаме, я. Бърже я цункай и беж да ни нема.

Нешо подбутна подканващо Роланд по лакътя. Беше синьо сирене.

— Немой се коси зарад Хорас... он само сака да стори каквото си трябва — обади се побърканият фийгъл, когото Роланд знаеше като Прост Уили.

Той пристъпи напред, през припламващото около него сияние, защото кой би искал да се покаже страхливец пред едно сирене.

— Това е някак си... неловко — оплака се той.

— Кривънци, аре давай де!

Роланд се наведе и припряно допря с устни спящата красавица по бузата. Тя отвори очи и той бързо отскочи крачка назад.

— Това не е Тифани Болежкова! — възклика той и премигна. Навите се бяха струпали наоколо плътно като трева.

— Фащай я за ръката и беж да бегаме — подкани го Роб. — Навлеко че се разлюти га ни види да си одим — после той потропа ободрително по шлема на Роланд и добави. — Ма нема лошо, нал’тъй? Оти ти имаш План!

— Само се надявам да съм го измислил правилно — въздъхна Роланд. — Лелите ми казват, че прекалявам с умуването.

— Туй да се чува — одобри Роб Секигоопрай. — Оти туй е много по-убаво от онуй да прекалеваш с тъпуването! А с’а грабай госпоицата и беж да ни нема!

Роланд хвана момичето за ръката стараейки се да избягва погледа му и внимателно я издърпа от плочата. Тя му каза нещо на език неразбираем за него, освен само че звучеше като че на края имаше въпросителен знак.

— Тук съм, за да ви спася — увери я той.

Тя го изгледа със златистите очи на змия, след което промълви с глас изпълнен с неприятни отгласъци и съскане:

— *Малката овчарка загази. Колко тъжно, ох колко тъжно.*

— Ами, ъ, най-добре да бягаме — съумя някак да предложи той — която и да сте вие...

Не-Тифани му се усмихна. С една такава неприятна усмивчица, леко подхилкваша се. И те побягнаха.

— А вие как се биете с навите? — попита задъхвайки се той търчащата наоколо фийгълска чета.

Сенките се разделиха пред тях.

— Епа не им се услаждаме на них — обясни Роб. — Мо’е би щото се за лочене мислим, а па от туй и них ги фаща. Ти си бегай, бегай!

И точно тогава навите удариха, макар че на това не можеше да му се каже точно удар. Беше по-скоро като че се бълснаха в стена от шепот. Нищо не ги докосваше, нямаше нито зъби нито нокти. Ако хиляди мънички нещцица като скариди или мухи се бяха опитали да спрат някого, на това щеше да прилича.

Лодкарят обаче ги очакваше. Той вдигна ръка, когато Роланд се приближи с препъване към лодката.

— ШЕСТ ПЕНСА — поискан той.

— Шест? — сащиса се Роланд.

— Ей, и два часа не седееме тута, а тряс-фрас и ей на шес пенса отидо'а^[1]! — възмути се Прост Уили.

— ЕДИН БИЛЕТ ЗА ОТИВАНЕ И ВРЪЩАНЕ И ЕДИН ЕДНОПОСОЧЕН — отсече лодкарят.

— Но аз нямам толкова! — паникьоса се Роланд.

В главата нещо беше започнало да го подръпва. За да стигнат до устата му мислите му трябваше да си пробиват път с много зор.

— Я че се опра'им — успокои го Роб Секигоопрай, обърна поглед към събратята си фийгъли и потропа по шлема на Роланд за тишина. — Убаво, момци. Нема да си одим!

— КАКВО! — стрестна се лодкарят. — О НЕ, ВИЕ СИ ТРЪГВАЙТЕ! НЯМА ПАК ДА ВИ ТЪРПЯ ТУК ДОЛУ, Я! ОЩЕ НАМИРАМЕ НАТРОШЕНИ БУТИЛКИ ОТ ПРЕДИШНИЯ ПЪТ! АЙДЕ, КАЧВАЙТЕ СЕ НА ЛОДКАТА ДЕ, ВЕДНАГА!

— Кривънци, ич не мо'ем бе, мой човек — отвърна Роб. — Оти клетва ни е наложена, да му помогнем на момъко, видиш ли. Дето он нема да оди и ние нема да одим и туйто!

— АМА НЕ МОЖЕ ТАКА, НЯКОЙ САМ ДА ИСКА ОСТАВА ТУК! — скара им се лодкарят.

— Епа нема да се плашиш, мой човек, с нас тук с'а па че живне — подсмихна се Роб.

Лодкарят забарабани с пръсти по греблото си. Те затракаха като търкалящи се зарове.

— Е, ДОБРЕ ДЕ, ОТ МЕН ДА МИНЕ. НО, ДА СЕ РАЗБЕРЕМ ВЕДНЪЖ ЗАВИНАГИ, БЕЗ НИКАКВО ПЕЕНЕ!

Роланд завлече момичето на борда. Там най-накрая навите ги оставиха на мира, но когато лодкарят подкара към другия бряг, Голем Йън сриста Роланд по ботуша и посочи нагоре. Оранжеви драсканици със стотици пресичаха свода на пещерата. А на отсрещния бряг ги причакваха още повече.

— Как върви Плано, а, гусин Геройчо? — попита тихо Роб Секигоопрай слязъл от шлема на момчето на рамото му.

— Изчаквам подходящия момент — отговори високомерно Роланд, след което се обърна към не-Тифани и я увери, стараейки се да не я гледа в очите. — Дойдох да ви измъкна от тук.

— Ти? — подпита не-Тифани сякаш в самата представа за това имаше нещо смешно.

— Добре де, ние — поправи се Роланд. — Всичко е толкова...

С глуcho тупване лодката заора в брега, където навите се бяха струпали гъсто като житна нива.

— Епа който сляя да сляя — подкани го Голем Йън.

Роланд издърпа не-Тифани няколко крачки нататък по пътя и спря. Като мигна, пътят отпред се превърна в бушуваща оранжева маса. Самият той усещаше лек напън, не по-силен от полъх. Да, но те бяха и в ума му. Студени и ръфащи. Всичко беше толкова глупаво. Изобщо нямаше да стане. Той нямаше да може да се справи. Нали той беше капризен, безогледен и непослушен, точно както казваха... лелите му.

Зад гърба му Прост Уили се провикна с тона който при него минаваше за ободрителен:

— А напра'и тъй, че лелите ти да се гордеят с тебе!

Роланд се извърна изведнъж обзет от гняв:

— Лелите ми ли? Чуй сега, какво ще ти кажа за моите лели...

— Нема време, бе момчурльок! — изкрештя му Роб Секигоопрай.

— Аре мърдай бе!

Роланд се озърна. Умът му беше пламнал. Спомените ни тук са истински, припомнни си той. А това нещо аз няма да го търпя!

Той се обърна към не-Тифани и й каза:

— Не се страхувай.

След което протегна лявата си ръка и прошепна:

— Спомням си... меч...

Когато зажумя, мечът беше в ръката му — толкова лек, че едва се усещаше, толкова тънък, че почти не се виждаше, една линия във въздуха състояща се предимно от острота. С него той беше посякъл хиляди врагове, там някога пред огледалото. Той никога не тежеше твърде много, движеше се като част от самия него и ето го в ръката му. Оръжие поразяващо всичко, което се натрапваше, лъжеше и крадеше.

— Мо'е па и да мо'е да се напра'и Геройо отведенъж — продума замислено Роб Секигоопрай, докато навите се очертаваха пред Роланд и гинеха. Той се обърна към Прост Уили. — Прост Уили? Мо'еш ли да се сетиш за некой път, дето да съм ти викал, дека некой път казуеш *баш що си е верно?*

Прост Уили го изгледа озадачено.

— Епа отга се помним, Роб, не се сещам да си ми викал таквоз нещо, ама никогиж.

— Тъй ли било? — каза Роб. — Епа, ако го бех викал, баш с'а щеше да е тоя некой път.

Прост Уили се разтревожи:

— Епа оно верно ли е значи? Я да съм рекъл нещо верно?

— Епа да. Рече го, Прост Уили. За пръви път. Гордеем се я с тебе — похвали го Роб.

Преширока усмивка се разля по лицето на Прост Уили:

— Кривънци! Ей, момци, я рекох...

— Ма немой се занасяш — добави за всеки случай Роб.

Където Роланд замахваше с въздушното си острие, навите се пръскаха като паяжини. Прииждаха нови, и все нови и нови, но сребърната линия всеки път ги пресрещаше и ги отсичаше от него. Те отстъпваха, пробваха нови форми, бягаха пред зноя на гнева в главата му. Мечът фучеше. Навляк след навляк се огъваше пред острietо, изпищяваше и с тихо цвърчене изчезваше в нищото...

... и някой тропаше по шлема му. Който и да беше, вече правеше това от доста време.

— А? — отвори очи той.

— Они свърши'а — осведоми го Роб Секигоопрай.

Дишайки тежко Роланд се огледа. С отворени или затворени очи, оранжеви проблясъци в пещерата нямаше. Не-Тифани го гледаше със странна усмивка.

— С'а ли че си одиме — подпита го Роб Секигоопрай — или мо'еби да чекаме да додат още?

— А они че додат — увери го Били Големо Чене и посочи отсрещната страна на реката.

Плътна оранжева маса прииждаше в пещерата, толкова много нави, че между тях изобщо нямаше празно. Роланд се поколеба все още мъчейки се да си възстанови дъха.

— Чуй с'а що че ти речем — заувещава го Роб. — Ти с'а като добро момче земи спаси госпоидата, а па ние че те земем тук друг път, и сандвичи че си носим та голема веселба че падне.

Роланд примигна.

— Ъ, да — започна да се освествява той. — Ами... извинявайте.
Не знам какво ми стана...

— Доде време за бегане! — провикна се Голем Йън.

Роланд хвана не-Тифани за ръката.

— И немой да гледаш назаде доде не се разкараме от тука —
предупреди го Роб. — Оти туй си е трудицънно.

Горе на кулата ледената корона се озова в бледите ръце на Зимеделеца. Тя сияеше по-ярко отколкото ако беше от диаманти, дори и на бледата зимна светлина. Беше от най-чистия лед, без мехурчета, ивици или каквito и да е недостатъци.

— *Направих я за теб* — сподели ѝ той. — *Лятната Господарка*
никога няма да си я сложи — добави печално.

Тя ѝ стана като по мярка. И изобщо не ѝ беше студена.

Той отстъпи две крачки назад и обяви:

— *И сега вече всичко е свършено.*

— И аз също трябва да свърша още едно нещо — каза Тифани.
— Но преди това трябва да разбера нещо. Значи ти си намерил нещата,
от които се прави човек?

— Да!

— Как разбра кои са те?

Зимеделецът гордо ѝ разказа за децата, докато Тифани грижливо
вдишваше и издигаше, насиливайки се да се успокои. Логиката му
беше толкова... ами логична. В крайна сметка, щом един морков и два
въглена могат да направят от буца сняг снежен човек, значи и с един
куп соли, газове и метали той може да направи от себе си човек, нали
така? Някак си се... връзваше. Или поне като за Зимеделеца се
връзваше.

— Но виждаш ли, трябва да знаеш цялата песничка — продължи
Тифани. — Повечето от нея е за нещата, от които е направен човекът.
А не за това, което човек *e*.

— *Някои от нещата не можах да намеря* — оплака се
Зимеделецът. — *Te не се връзват. Не са веществени.*

— Да — кимна тъжно Тифани. — Последните три стиха, нали
така? А те са същината. Наистина много съжалявам, но си е така.

— Аз обаче ще ги намеря — запали се Зимеделецът — Ще ги намеря!

— Дано някой ден ги намериш — каза Тифани. — А да си чувал някога за Бофо?

— Това пък Бофо какво е? В песничката го нямаше! — притесни се Зимеделецът.

— О, Бофо е номерът, с който хората променят света, като лъжат сами себе си — каза му Тифани. — Цяло чудо! Та според Бофо в нещата няма сила, която хората вече да не са вкарали там. Може да направиш нещата вълшебни, но не можеш с магия да направиш човек от неща. Това в сърцето ти си остава само един пирон. Само пирон.

И ето че времето дойде и аз вече знам какво да направя, помисли си тя като в просъницица. Разбрах как трябва да свърши Приказката. Трябва аз да я завърша по правилния начин.

Тя придърпа Зимеделеца към себе си и видя изумлението на лицето му. Чувстваше се замаяна, като че ли краката ѝ не докосваха пода. Светът никак се... опости. Като тунел водещ право към бъдещето. Не можеше да види нищо друго, освен студеното лице на Зимеделеца, не можеше да чуе нищо, освен собствения си дъх, нито да усети друго, освен топлината на слънцето по косата ѝ.

То, слънцето, хич не беше огнената топка от лятото, но все още беше много по-голямо, от който и да е огън.

Където и да ме отведе, там избирам да ида, каза си тя, пускайки топлината да се влезе в нея. Аз избирам това. Това избирам да сторя. И май ще трябва да застана на пръсти, добави си тя.

Гръм от дясно ми. Мълния от ляво ми. Огън над мене...

— Моля ти се — промълви му тя — махни зимата. Иди си в твоите планини. Моля те.

Мраз пред мене...

— *Не. Аз съм Зима. Не мога да бъда друго.*

— Значи не можеш да бъдеш човек — отсъди Тифани.

Последните три стиха бяха: „Сила, колкото да построиш дом, Време, колкото да подържиш дете, Обич, колкото да разбиеш сърце.“

Равновесие... което ѝ дойде бързо, като че от никъде, надигащо се в нея.

Средата на люлката не се люлее. Там не се усеща нито нагорнище, нито надолнище. Тя е в равновесие.

Равновесие... а устните му бяха като син лед. Тя ще поплаче по-късно за Зимеделеца, който толкова искаше да стане човек.

Равновесие... както й беше казала веднъж старата келда: „Има едно мънечко нещице увътре ти, дето ич нема да се разтопи“.

Дойде време за топене.

Тя затвори очи и целуна Зимеделеца...

... и притегли към себе си слънцето.

Огън по мраза.

Цялата горна част на ледения дворец се стопи наведнъж в изблик ярка бяла светлина, от която стените и на стотици мили оттам хвърляха сенки. Стълб от пара се надигна с рев в небето, пронизан от светковици и се простря над света като чадър, закривайки слънцето. След което пак запада надолу като топъл дъжд с едри капки изравящи в снега тънки дълбоки дупки.

Тифани, чиято глава винаги гъмжеше от мисли, този път не можеше да изтиска нито една. Само лежеше на една ледена плоча посред дъжда и слушаше как двореца покрай нея се разпада. Случва се понякога всичко, което можеш да направиш вече да е направено, така че да не ти остава нищо друго, освен да се снишиш и да изчакаш да мине бурята.

Имаше и още нещо във въздуха, един златен проблясък, който се губеше колчем тя се опиташе да го погледне и пак се появяваше в крайчета на полезрението ѝ.

Двореца като водопад. Ледената плоча, на която лежеше тя, наполовина се плъзгаше наполовина плуваше надолу по стълбището, което постепенно се превръщаше в река. Над нея грамадни колони се сгромолясваха, но преди да достигнат до земята се превръщаха от лед в топла вода, така че долу се разхвърчаваха с пълоскане само пръски.

Сбогом на искрящата корона, помисли си Тифани с лека нотка съжаление. Сбогом на роклята от танцуващи светлинки, сбогом на ледените рози и снежинките. Колко жалко. Колко жалко.

И ето че под нея се показа трева, а я заливаше толкова много вода, че или преставаш да се излежаваш или се давиш. Накрая тя някак съумя да се изправи на колене и зачака кога ще може да се изправи, без да я повали потокът.

— У теб има нещо мое, дете — обади се един глас иззад гърба ѝ.

Тя се обърна и златната светлина се сбра в образ. В нейния собствен образ, само че очите бяха... странни, като че змийски. Точно сега обаче, с бутмящата жега на слънцето все още отекваща в ушите ѝ, това не изглеждаше чак толкова изумително.

Бавно-бавно Тифани извади Рога на Изобилието от джоба си и ѝ го подаде.

— Ти си Лятната Господарка, нали? — поискава да се увери тя.

— А ти си малката овчарка, която щеше да става мен? — в отговора се усещаше съскане.

— Но аз не исках! — побърза да се оправдае тя. — Защо приличаш на мен?

Лятната Господарка седна на торфа до нея. Много е смахнато това да зяпаш себе си и Тифани забеляза на врата ѝ отзад малка бенка.

— Нарича се „резонанс“ — рече тя. — Знаеш ли какво значи това?

— Значи нещата да выбират заедно — отговори Тифани.

— Как може едно овчарче да знае това?

— Имам речник — каза Тифани. — И съм вещица, ако обичаш.

— Добре тогава, докато ти прихващаши някои неща от мен, аз пък прихващах някои неща от теб, умна овчарска вещица — обясни Лятната Господарка.

На Тифани тя все повече ѝ заприличаваше на Аннаграма. Което всъщност беше успокояващо. Тя не звучеше нито мъдро нито мило, а... просто като поредната особа, по случайност оказала се много могъща, но не беше чак пък страшно умна, а, да си го кажем честно, леко досадна.

— Кой е истинският ти облик? — поинтересува се Тифани.

— Обликът на жегата по пътя, обликът на мириса на ябълки.

Хубав отговор, помисли си Тифани, но не е да има никаква файда от него. Тя приседна до богинята и попита:

— Ще си изпратя ли?

— Заради това, което стори на Зимеделеца ли? Не. Той трябва да умира по веднъж всяка година, както и аз. Ние умираме, спим и пак се пробуждаме. Освен това... ти беше забавна.

— Я? Забавна значи съм била, а? — очите на Тифани се присвиха.

— Какво ще искаш? — запита Лятната Господарка.

Да, помисли си Тифани, точно като Аннаграма. Няма да познае дори намек дебел цяла миля.

— Какво искам ли? — отвърна Тифани. — Нищо. Само лято, ако обичаш.

Лятната Господарка я изгледа объркано:

— Но хората винаги искат нещо от боговете.

— Вещиците обаче плащане не приемат. Зелената трева и синьото небе ми стигат.

— Какво? Но тях нали и без това си ги получаваш! — Лятната Господарка беше хем втрещена хем ядосана, от което Тифани, остана доволна, нищо че това беше донякъде дребнаво и злорадно.

— Добре — усмихна се тя.

— Но ти спаси света от Зимеделеца!

— Въщност го спасих от едно глупаво момиченце, Госпожице Лято. Поправих каквото бях оплескала.

— Заради една дребна грешка ли? Ще си глупаво момиченце да не приемеш награда.

— Но ще съм разумна млада жена да откажа награда — възрази Тифани и се почувства доволна че го каза. — Зимата свърши, знам. Аз се погрижих. Където ме отведе, там избрах да ида. И пак аз избрах, когато излязох да танцува със Зимеделеца.

Лятната Господарка се изправи:

— Забележително. И странно. А сега дойде време да се разделим. Но първо трябва да се вземат още някои неща. Стани, млада жено.

Тифани се изправи и като погледна Лятната Господарка в очите, те станаха на бездънни ями и я всмукаха. И тогава лятото я изпълни. Надали беше за повече от няколко секунди, но вътре това продължи много по-дълго. Тя усети, какво е да си лек ветрец полюшващ житата, как караш да узрее ябълка, как да подкараш съомгите нагоре по реките... усещанията надойдоха всички наведнъж и се сляха в едно голямо, грамаданско, блъскаво, златисто усещане за лято...

... ставащо все по-знойно. И ето го слънцето вече огромно и червено в пламнало небе. Тифани се понесе през въздух като вряло

масло в съсухреното безмълвие на дълбоката пустиня, където дори и камилите не оцеляват. Там нямаше нищо живо. Нищо не помръдваше, освен раззвавания от вятъра прах. Вятърът я запиля в пресъхнало речно корито, осеяно с бели животински кости. Нямаше кал, нито капка влага в тази не земя, а пещ. Тази река беше каменна — котешки очи, преливащи, ами като котешки очи, пръснати като кървави капки гранати, ахати с техните разноцветни ивици, камъни в кафяво, оранжево, кремаво, някои с черни жилки, всичките излъскани от жегата.

— Тук е сърцето на лятото — просьска гласът на Лятната Господарка. — Страхувай се от мен, също както се страхуваш от Зимеделеца. Ние не сме ваши, макар да ни давате образи и имена. Огън и лед сме ние, в равновесие. Никога не се изпречвай пак помежду ни...

И ето че най-накрая нещо помръдна. От пролуките между камъните се подадоха и самите те като оживели камъни: бронзови и червени, кехлибарени и жълти, черни и бели, нашарени като арлекини и с проблясващи смъртоносно люспи.

Змиите опипаха палещия въздух с раздвоените си езици и засъскаха тържествуващо.

Видението изчезна. Светът се завърна на мястото си.

Водите се бяха оттекли. Несекващият вятър беше развял мъглите и парата на раздърпани валма, но победоносното слънце беше пробило през тях. И, както се случва винаги, при това твърде скоро, странното и чудатото се превръща в спомен, а споменът в сън. Утре вече няма да е останала и следа.

Тифани закрачи по тревата, където допреди малко беше бил дворецът. Тук-таме бяха останали ледени буци, но след някой друг час и те ще се стопят. Облаците още надвисаха, но и те ще се разсият. Нормалният свят ѝ се натрапваше със скучната си стара песен. Тя крачеше по сцената след края на представлението и кой сега ще каже, случило ли се беше то изобщо?

Нешо изцвърча сред тревата. Тифани поsegна и вдигна парче метал. Беше още топло, с последните остатъци от горещината, която го беше изкривила, но все пак можеше да се види, че някога това е било пирон. Не, няма да приема подарък само за да се почувства

дарителката по-добре, помисли си тя. Защо ми е това? Аз сама си намирам даровете. За нея съм била само... „забавна“.

Той обаче... той ми правеше рози, айсберги и скреж и така и изобщо не разбра...

Изведнъж тя се озърна чула гласове. Фийгъли се завтекоха откъм билото, толкова бързо, колкото човек ако се напъне да не изостава. И Роланд не изоставаше, леко задъхан, подскачащ като патица заради твърде голямата си ризница.

Тя се разсмя.

Две седмици по-късно Тифани се върна в Ланкър. Роланд я докара до Две Ризи, а останалата част от пътя я пое островърхата ѝ шапка. Което си беше късмет. Кочияшът си спомняше мис Тик, а понеже имаше свободно място на покрива на дилижанса, никак не му се искаше пак да минава през всичкото онова. Пътищата бяха наводнени, канавките шумно гърголеха, придошлият реки заливаха мостовете.

Най-напред тя навести Леля Ог, на която беше задължително да се разкаже всичко. Така се спестяваше време, защото като го разкажеш на Леля Ог, вече няма нужда да си правиш труда да го разправяш и на други. Когато тя чу, какво точно беше направила Тифани на Зимеделеца, тя се скъса от смях.

Тифани зае метлата на Леля и отлетя полекичка през гората до къщурката на Госпожица Предалова.

Там нещо вреще и кипеше. На поляната няколко мъже прекопаваха лехите със зеленчуците, а купища народ се омотаваха покрай вратата, така че тя кацна в гората, скри метлата в една заешка дупка, а шапката си под един храст и се върна до къщурката пеша.

На една бреза точно където пътеката излизаше на поляната беше забучена една... кукла като че ли, направена от овързан сноп вейки. Това беше нещо ново и леко плашещо. Каквато сигурно беше и целта му.

Никой не я видя да вдига райбера от вратата на миялнята и да се промъква в къщурката. Тя се облегна на кухненската стена и притихна. От съседната стая се разнасяше несъмнения глас на Аннаграма приказващ на нейния най-характерен аннаграматичен език:

— … само едно дърво, разбирате ли? Отсечете го и си разделете дървата. Разбрано ли е? А сега си стиснете ръцете. Айде де. Ама сериозно. И безувъртания, че да не се ядосам! Добре. Така е по-добре, нали? И да не съм чула повече от вас за тази простотия…

След още десет минути слушане на конски, мъмрене и натякване на всички наред Тифани се измъкна навън, заобиколи през гората и пак излезе на поляната по пътеката. Насреща ѝ се зададе забързана жена, но тя спря щом Тифани каза:

— Извинявайте, има ли тук вещица?

— Ооооо, да — охотно потвърди жената изглеждайки строго Тифани. — Ти не си тукашна, а?

— Не — отвърна Тифани, без да каже на глас „Аз живях тук месеци наред, г-жо Каруцарова, и доста често се срещахме. Но аз винаги бях с шапката. А хората виждат само шапката. Без шапката все едно съм се маскирала.“

— Е, имаме си Госпожица Ястребска — г-жа Каруцарова се направи сякаш неохотно разкрива страшна тайна. — Ама внимавай — тя се приведе и сниши глас. — Ядоса ли се, тя се превръща в ужасно чудовище! Аз самата я видях! На нас, разбира се, тя лошо не ни прави — добави тя. — Сума ти млади вещици идват да се учат от нея на разни работи!

— Леле, сигурно е много добра!

— Да не повярваш — продължаваше г-жа Каруцарова. — Само пет минутки, след като дойде и вече като че знаеше всичко за нас!

— Да не повярваш — каза на глас Тифани.

Човек направо да си помисли, че някой ѝ е написал всичко. На два пъти. Да, но това нямаше да е толкова интересно, нали? А кой би си помислил, че истинска вещица би си купила облика от Бофо?

— И още тя си има котел, в който бълбука нещо зелено — сподели и много гордо г-жа Каруцарова. — И прелива това зеленото от всички страни. Ей това е то, сериозно вещерство.

— На такова прилича — съгласи се Тифани.

Нито една срещната от нея вещица не беше правила с котел нищо друго, освен да си готови манджа, но кой знае защо, хората от дън душа вярваха, че в котела на вещицата трябва да бълбука нещо зелено. И сигурно затова г-н Бофо предлагаше на продан артикул № 61:

Бълбукащ в Зелено Котел. — Комплект, \$14, с допълнителни пликчета Зелено, по \$1 парчето.

И вършеше работа. Което може и да не беше съвсем редно, но хората си бяха хора. А пък Аннаграма сега сигурно нямаше особено да се зарадва на гостенка, особено на такава гостенка, който е изчела целия каталог на Бофо, така че тя си взе метлата и отлетя за към Баба Вихронрав.

Сега в задния ѝ двор имаше кошара за кокошки. Грижливо изплетена от гъвкава леска, а иззад нея се чуваше доволно „ко-ко-ко“.

Баба Вихронрав тъкмо излизаше от задната врата и погледна Тифани сякаш момичето само беше отскочило да се поразходи за десет минути.

— Точно ми се отвори една работа в града — каза тя. — Та не ще имам нищо против да дойдеш и ти.

От устата на Баба това беше все едно духов оркестър и илюминации за добре дошла. Тифани влезе в крачка до нея.

— Надявам се, че сте добре, Госпожо Вихронрав? — каза тя подтичвайки след нея.

— Е, преживях аз още една зима, не знам за друго — отвърна Баба. — А ти добре изглеждаш, момиче.

— О, да.

— От тук горе видяхме парата дето се вдигна — спомена Баба.

Тифани си замълча. И това ли беше всичко? Ами, да. За Баба толкова ще да е. След малко Баба добави:

— Върна се да се видиш с приятелките ти, а?

Тифани си пое дълбоко дъх. Тя си беше преговаряла това наум десетки пъти: какво ще каже тя, какво ще отвърне Баба, какво ще изкреши тя, какво ще изкреши Баба...

— Ти си го планирала така, нали? — започна тя. — Ако ти беше предложила някоя от другите, сигурно щяха да ѝ дадат къщурката, така ми намекна ти. И ти знаеше, просто си знаеше, че аз ще правя ще струвам, но ще ѝ помогна. И всичко си се нареди, нали? На бас, че досега всички в планините вече са разбрали, какво се случи. На бас, че Г-жа Уховрътска се пука от яд. А най-хубавото е, че никой не пострада. Аннаграма си пое нещата, докъдето ги беше докарала Госпожица Предалова, всичките селяни са доволни, а ти спечели! Да де, като нищо ще ми кажеш, че е било аз да се намирам на работа, да науча

някакви важни неща и да не се тормозя заради Зимеделеца, ама все пак ти си спечели!

Баба Вихронрав си вървеше спокойно. След някое време подхвърли:

— Гледам, върнала си си онази твойта дрънкулка.

Все едно да видиш светкавица и после напразно да чакаш гръмотевицата, или да хвърлиш камъче във водата, а да не чуеш „пльос“.

— Какво? А. Кончето. Да! Виж, аз...

— Какъв вид риба?

— Ъ... щука — отговори Тифани.

— Тъй ли? Е, някои ги обичат, но мен ако питаш, много удря на тиня.

И толкова. Срещу това спокойствие на Баба нямаше къде да се ходи.

И да врънка и да хленчи, нищо нямаше да се промени. Тифани се утеши с факта, че поне Баба знаеше, че тя знае. Което не беше много, но повече нямаше да получи и толкова.

— А освен коня и друга дрънкулка виждат очите ми — продължи Баба. — Магика, а?

Тя винаги вмъкваше по едно „к“ в края на магия, каквато тя не одобряваше.

Тифани погледна пръстена на пръста си. Той проблясваше бледо. Докато тя го носи, нямаше да ръждяса, беше я уверил ковачът, заради мазнината на кожата ѝ. Той дори си беше сторил труда да изреже на пръстена малки снежинки с мъничко длето.

— А, това е просто един пръстен, който поръчах да ми направят от един пирон — отвърна тя.

— Желязо, колкото да изковеш пирон — промълви Баба и Тифани замръзна посред крачка.

Тя наистина ли чете умовете на хората? Такова нещо трябваше да е.

— И откъде ти хрумна, че искаш пръстен? — поинтересува се Баба.

Откъде ли не, по куп причини, които Тифани досега така и не си беше изяснила. Всичко, което тя съумя да каже засега беше:

— Ами тогава ми се стори добра идея.

Тя зачака избухването.

— Тогава комай си е била добра — каза меко Баба, после спря, посочи настрани от пътеката (която водеше към града и къщата на Леля Ог). — Оградих го аз. То има и друго какво да го пази, бъди сигурна, да, ала някои зверове са твърде тъпи, за да се уплашат.

Беше дъбова фиданка, избуяла вече на пет стъпки височина. Ограждаше я пръстен от колове и преплетени вейки.

— Бързо расте, като за дъб де — каза Баба. — Хвърлям му аз по едно око. Но да вървим сега, че не ща да го изпуснеш.

И тя продължи да крачи бързо нататък. Шашната, Тифани се затича подире и.

— Какво да не изпусна? — попита тя задъхано.

— Танца, какво друго!

— Не е ли малко рано за него?

— Не и тук горе. Те от тук почват!

Баба пресече набързо по преки пътечки и през дворища и излезе на градския площад, който беше тъпкан с хора. Навсякъде бяха вдигнати сергии. Множество хора се размотаваха наоколо по леко безнадеждния, сякаш казващ „какво ли търся тук?“ начин на всички тълпи, когато в сърдата си всички знаят какво да правят, докато главите се чувстват малко терсене, но поне е пълно с разни цвъркащи неща за ядене. Пълно беше също така и с бели кокошки. Чудни яйца, както й беше казала Леля, така че щеше да си е грехота да ги колиш.

Баба излезе на предния ред. Нямаше нужда да блъска хората, за да мине. Те сами си се отместваха, без да се усетят.

Стигнаха точно навреме. Деца се зададоха тичешком по пътя откъм моста, точно преди танцьорите, които както си се тътузеха насам, изглеждаха съвсем обикновени народни хора, каквито Тифани беше виждала често, на работа в ковачници или каращи каруци. Всичките носеха бяло, или поне нещо, което някога е било бяло, и също както зрителите, и техните изражения натякваха, че всичко е, нали, само майтап да става, ама да не вземе някой да го вземе на сериозно. Те дори махаха на хората от тълпата.

Тифани се огледа и зърна мис Тик, Леля и дори Г-жа Уховрътска... почти всички вещици, което тя познаваше. О, тук беше и Аннаграма, без приспособленийцата на г-н Бофо, гледаща гордо-гордо. Изобщо не беше така тогава, тази есен, помисли си тя. Тогава беше

тъмно и смълчано, самотно и прикрито, точно обратното на всичко това тук. Кой го беше гледал онова от сенките?

А кой гледа това от светлината? Кой е скришом тук?

Един мъж с тъпан и един с акордеон си запробиваха път през навалицата, последвани от местния кръчмар с осем халби бира на поднос (защото кой съвършенолетен мъж ще танцува пред приятелите си с панделки на шапката си и зъвнчета на крачолите си без сериозен изглед за обилна пиячка?). Когато шумът малко се поуталожи, тъпанът заби, а акордеонистът изкара една протяжна нота — официалният сигнал, че ей сега ще започне танцът морис и който още се мотае, където не му е работата, сам ще си е виновен.

И ето, оркестърът от двама души засвири. Мъжете се наредиха на две редици един срещу друг, отброиха си ритъма и като скокнаха... Когато дванадесет подковани ботуши се *треснаха* в земята пръскайки искри, Тифани се обърна към Баба:

— Кажи ми, как разкарваш болка — поиска тя, позаглушена от шума на танца.

Тряс!

— Трудно — отвърна Баба, без да откъсва очи от танцьорите, а ботушите пак казаха: *Тряс!*

— Можеш ли да я изнесеш от тялото?

Тряс!

— Понякога. Или пък да я скрия. Или да направя клетка и да я отнеса с нея. Всичките начини са все опасни, и подхванеш ли ги без уважение, девойче, ще те убият. Иска си това цената и отгоре, а награда никаква. Искаш от мен да те науча да си пъхаш ръката в устата на лъва.

Тряс!

— Трябва да знам, за да помогна на Барона. Той е зле. Много има за вършене.

— Това ли избираш да сториш? — попита Баба, все така гледайки танца.

— Да!

Тряс!

— Това беше онът твой Барон, дето не харесваше вещици ли? — погледът на Баба следеше лице след лице от тълпата.

— Но кой харесва вещици, преди да му потрябват, Госпожо Вихронрав? — подпита със сладък глас Тифани.

Тряс!

— За равносметка дойде време, Госпожо Вихронрав — добави Тифани.

В крайна сметка, след като си целунала Зимеделеца ти се отваря настроение за дързост. А пък Баба Вихронрав се усмихна, сякаш точно това трябваше да се очаква.

— Ха! Дойде, а? — каза тя. — Хубаво тогава. Намини, преди да заминеш, и ще видим тогаз, с какво ще си идеш. Само дано да можеш да затвориш онуй що ще изпонаотвориш. А сега погледни хората! Понякога може да я зърнеш!

Тифани се загледа в танца. Гламавия се беше появил без тя да забележи, обикаляше да събира пари в мърлявия си цилиндър. Ако някое момиче дадеше вид, че ще изпиши ако той я целуне, той я целуваше. А понякога, без никакво предупреждение, той се втурваше в танца, сновейки между мъжете, без да събрка дори една-единичка стъпка.

И тогава Тифани го видя. Очите на една жена от отсрещната страна на танцьорите проблеснаха за миг в златно, само за миг. Като го съзря веднъж, почна да го забелязва отново — в очите на едно момче, после на едно момиченце, после на мъжа държащ бирата, всеки път в очи гледащи Гламавия...

— Лято е тук! — възклика Тифани и осъзна, че потропва с крак в ритъм с танца.

А го осъзна, защото ботуш, по-тежък от нейния, я беше настъпил внимателно, но твърдо. До нея Ти вдигна очи към нея в синеока невинност, която за най-кратка частичка от секундата стана на лениви златни змийски очи.

— Тук си ѝ е мястото — изкоментира Баба и си отдръпна ботуша.

— Някой друг медник, а, госпожице? — обади се глас точно до нея и се раздрънчаха пари тръскани във вехта шапка.

Тифани се обърна и се взря в мораво-сиви очи. Лицето около тях беше набръчкано, мургаво и подхилквашо се. В ухото си имаше златна обеща.

— Малко медчица от хубавата дама, а? — закрънка той. — Или пък може би сребрънце или злато?

Понякога, помисли си Тифани, просто знаеш, какво трябва да направиш...

— А желязо? — тя свали пръстена от пръста си и го пусна в цилиндъра.

Гламавия го извади, грижливо-грижливо, и го подметна във въздуха.

Взорът на Тифани го проследи, но някакси той вече не беше във въздуха, а заблестя върху пръста на мъжа.

— Желязо колкото трябва — каза той и изведнъж я целуна по бузата.

Целувката беше само лекичко студена.

Галериите опасващи отвътре фийгълската могила бяха претъпкани, но смълчани. Това сега беше важно. Заложена беше честта на клана.

По средата се мъдреше голяма книга, по-висока от Роб и пълна с шарени картички. Беше доста омърляна от пътуването си надолу в могилата. На Роб му бе отправено предизвикателство. Години наред той се беше смятал за герой и изведнъж бабаягата на сите бабияги да рече, че той не бил. Добре де, нема как да спориш с бабаягата на сите бабияги, но предизвикателството, виж, то трябваше да си се посрещне, епа тъй си е, па инак да не му е името Роб Секигоопрай.

— Де е моята крава? — прочете той. — Туй ли е моята крава? Оно вика „кудкудяк“! Това е... е... кокошка! Не е моята крава! И тука иде картиначе с вапцани пилци. И ей я, ойде цела страница, верно ли е?

— Верно си е, Роб — потвърди Били Големо Чене.

От насъбраните фийгъли се надигнаха въздоржени възгласи, когато Роб заобиколи бегом книгата размахвайки ръце във въздуха.

— А па туй книжище беше бая по-мъчно от оная ми ти Вас-бука, верно ли думам? — провикна се той, като направи едно кръгче.

— Ми тая беше лесна! И сюжето си се сещаш отнапред как че биде.

Който и да е писувал тая книга, я да ви речем, дал го е лабаво.

— Азбуката ли имаш предвид? — иска да се увери Били Големо Чене.

— Епа да. — Роб подскочи няколко пъти забивайки юмруци във въздуха. — А ми дайте насам некоя по-люта!

Гонагълтът изгледа купчината оръфани книги, насьбрани по различни начини от фийгълите.

— Некоя, дето да има живец да ми се опре — поясни Роб. — Големо книжище.

— Епа, тая се казуе „Принципи на съвременното счетоводство“ — каза със съмнение Били.

— И големо херойство ли че бъде да я прочетем тая книга? — притича до него Роб.

— Епа да. Ама мо’е би...

Роб Секигоопрай вдигна ръка за тишина и обърна поглед към Джейни, около която се беше струпала тълпа малки фийгълчета. Тя му се усмихна, а синовете му гледаха баща си в нямо изумление. Някой ден, помисли си Роб, и те ще могат както си вървят и на най-дългата дума да й спретнат един як тупаник. Дори и запетайлите и тея ми ти изкилиферчени двоеточия няма да им се опрат!

Той трябваше да бъде герой.

— Ми днеска ми е баш ден за туй ми ти четене — рече той. — А ми я дайте насам!

И той чете „Принципи на съвременното счетоводство“ цяла сутрин, но за да го направи поне малко по-интересно, вкара в него и сума ти дракони.

[1] Това е стар английски лаф за оплакванията на шотландец от скъпотията на големия град. — Б.пр. ↑

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Танцът морис...

... по обичай се танцува на 1-ви май за посрещане на лятото. Историята му е малко объркана, вероятно защото най-вече се е танцувал покрай кръчми, но понастоящем това е баш народният танц на Англия. Танцорите обикновено се обличат в бяло, с окачени по дрехите им звънчета. Танцуват го и мъже и жени, а вече със сигурност се танцува и в Съединените Щати.

Това го знам, защото преди няколко години видях да танцуват Тъмния Морис в една книжарница в Чикаго. Аз измислих Тъмния Морис за една друга книга на име „Мрачният жътвар“ (или поне аз си мисля, че съм го измислил) и взе, че дойде ансамбъл по морис, всичките облечени в черно, специално заради мен. Те танцуваха в пълна тишина и перфектен ритъм, без музиката и звънците на „летния“ танц.

Красиво излезе. Но и тръпки да те побият от него. Така че може и да не е добра идея да го опитвате вкъщи...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.